

COMUNA
LĂZAREA
PLANUL
STRATEGIC DE
DEZVOLTARE
2014 - 2020

2015



Administrația Locală Lăzarea în parteneriat cu
SC Eurotop Consulting SRL



PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI LĂZAREA

2014-2020

2015



**Administrația Locală Lăzarea în parteneriat cu
SC Eurotop Consulting SRL**



Dreptul de proprietate intelectuală asupra metodologiei folosite în elaborarea acestui plan strategic aparține în mod exclusiv SC EUROTOP CONSULTING SRL. Utilizarea acestei metodologii de orice persoană, indiferent de scopul urmărit, se face cu acordul prealabil, dat în scris al deținătorului acestui drept.

CUPRINS

CUPRINS	3
I. INTRODUCERE	6
II. ÎNCADRAREA PLANULUI STRATEGIC LOCAL ÎN SISTEMUL DE PLANIFICARE AL UNIUNII EUROPENE.....	7
1. STRATEGIA EUROPA 2020	8
2. POLITICA DE COEZIUNE A UNIUNII EUROPENE PENTRU PERIOADA 2014-2020	9
2.1. Fondurile structurale și de investiții (ESIF) ale Uniunii Europene	10
2.2.1. Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)	10
2.2.2. Fondul Social European (FSE).....	12
2.2.3. Fondul de Coeziune (FC)	12
2.2.4. Fondul European Agricol pentru dezvoltare Rurală (FEADR)	13
2.2.5. Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime (FEPAM)	14
3. CADRUL STRATEGIC COMUN ȘI ACORDURILE DE PARTENERIAT CU COMISIA EUROPEANĂ.....	14
3.1. ACORDUL DE PARTENERIAT AL ROMÂNIEI PE PERIOADA 2014-2020	15
III. METODOLOGIE	23
IV. EVALUAREA ȘI ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE A COMUNEI LĂZAREA.....	25
1. PREZENTAREA COMUNEI	25
1.1 Așezare geografică.....	25
1.2. Clima	25
1.3. Flora și fauna	26
1.4. Rețeaua hidrografică.....	26
1.5. Istoric	26
2. ANALIZA SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNEI LĂZAREA	28
2.1. Populația	28
2.1.1 Populația stabilă la nivel național.....	28
2.1.2 Populația stabilă la nivel regional: Regiunea Centru.....	29
2.1.3 Populația stabilă la nivel județean	32
2.1.4 Populația stabilă a comunei Lăzarea	34
2.1.5 Structura populației României pe sexe.....	37
2.1.6 Structura populației Regiunii Centru pe sexe	38
2.1.7 Structura populației județului Harghita pe sexe	40
2.1.8 Structura populației comunei Lăzarea pe sexe	43
2.1.9 Structura populației României pe grupe de vârstă.....	46
2.1.10 Structura populației Regiunii Centru pe grupe de vârstă.....	47
2.1.11 Structura populației județului Harghita pe grupe de vârstă	49
2.1.12 Structura populației pe grupe de vârstă din comuna Lăzarea	52
2.1.13 Structura populației României pe etnii	57
2.2.14 Structura populației Regiunii Centru pe etnii	59

2.2.15 Structura populației județului Harghita pe etnii	64
2.1.16 Structura populației comunei Lăzarea pe etnii	69
2.1.17 Structura populației României după religii.....	76
2.1.18 Structura populației Regiunii Centru după religie.....	80
2.1.19 Structura populației județului Harghita după religii	88
2.1.20 Structura populației comunei Lăzarea după religii.....	98
2.1.21 Nivelul de școlarizare al populației României.....	112
2.1.22 Nivelul de școlarizare al populației Regiunii Centru.....	114
2.1.23 Nivelul de școlarizare al populației județului Harghita	118
2.1.24 Nivelul de școlarizare al comunei Lăzarea.....	123
2.1.25 Mișcarea naturală a populației României	134
2.1.26 Mișcarea naturală a populației Regiunii Centru	135
2.1.27 Mișcarea naturală a populației județului Harghita.....	137
2.1.28 Mișcarea naturală a populației comunei Lăzarea	138
2.1.29 Migrația populației României.....	140
2.1.30 Migrația populației Regiunii Centru.....	141
2.1.31 Migrația populației județului Harghita	143
2.1.32 Migrația populației comunei Lăzarea.....	144
2.2 Structura economiei în comuna Lăzarea	146
2.2.1 Populația activă, ocuparea forței de muncă la nivel național	146
2.2.2 Populația activă, ocuparea forței de muncă la nivelul Regiunii Centru	148
2.2.3. Populația activă, ocuparea forței de muncă la nivelul județului Harghita.....	154
2.2.4 Populația activă, ocuparea forței de muncă la nivelul comunei Lăzarea.....	162
2.2.5 Structura economiei României	166
2.2.6. Structura economiei Regiunii Centru	171
2.2.7 Structura economiei județului Harghita.....	180
2.2.8 Structura economiei comunei Lăzarea	190
2.3 Infrastructura	204
2.3.1. Locuințe, stil de viață	204
2.3.2 Structura educațională	205
2.3.3 Structura de sănătate.....	206
2.4 Condiții de mediu.....	206
2.4.1 Calitatea apei: râuri și pâraie care străbat comuna, gradul de poluare	206
2.4.2 Calitatea aerului: în funcție de așezarea geografică a comunei.....	207
2.4.3 Calitatea solului: tipuri de soluri, gradul de erodare a terenului, suprafața fertilă, suprafața defavorizată pentru activități agricole	210
2.5 Cultura, recreere, sport	211
2.5.1. Tradiții, obiceiuri, reprezentare	212
2.5.2. Obiective turistice.....	213
2.6. Cooperare între localități.....	216
2.6.1 Parteneriate	216
V. ANALIZA POTENȚIALULUI LOCALITĂȚII DIN PRISMA RESURSELOR LOCALE ȘI OPORTUNITĂȚILOR EXTERNE (ANALIZĂ SWOT).....	217
1. ANALIZA SWOT A COMUNEI LĂZAREA	218

VII. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI LĂZAREA	231
1. IDENTIFICAREA PROBLEMELOR LOCALE	231
VIII. VIZIUNEA DE DEZVOLTARE A COMUNEI	237
IX. SISTEMUL DE OBIECTIVE.....	238
X. PLANURI DE PROIECT PENTRU ATINGEREA OBIECTIVELOR	245
XI. DESCRIEREA PROIECTELOR PROPUSE	250
OS 1. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII TEHNICE, EDUCAȚIONALE, CULTURALE, SPORTIVE, SOCIALE ȘI DE SĂNĂTATE A COMUNEI	250
OS.2. CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII ECONOMICE	257
OS. 3. DEZVOLTAREA SERVICIILOR TURISTICE ALE COMUNEI	260
OS. 4. DEZVOLTAREA SERVICIILOR CULTURALE, SOCIALE ȘI DE SĂNĂTATE ALE COMUNEI	262
OS. 5. DEZVOLTAREA SISTEMULUI DE EDUCAȚIE ȘI FORMARE PROFESIONALĂ	263
OS.6. CREȘTEREA EFICIENȚEI ECONOMICE PRIN STIMULAREA UTILIZĂRII RESURSELOR ALTERNATIVE DE ENERGIE.....	264
OS. 7. CREȘTEREA COOPERĂRII TRANSNAȚIONALE	264
XII. REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	266

I. INTRODUCERE

Prezentul document constituie strategia de dezvoltare a localității Lăzarea, județul Harghita pentru perioada 2014-2020, un instrument de lucru care stabilește obiectivele și direcțiile de dezvoltare pe termen mediu și lung ale comunei pentru fundamentarea viitoarelor proiecte de investiții care vor contribui la progresul general al comunei. Totodată, documentul reprezintă și un instrument de monitorizare și evaluare a dezvoltării durabile a comunității, analizând progresul comunei în perioada de programare anterioară, 2007-2013 și identificând atât punctele forte cât și domeniile care necesită dezvoltare pentru asigurarea continuității procesului de dezvoltare a localității Lăzarea.

Strategia stabilește un obiectiv strategic general și trasează cinci direcții majore de dezvoltare în vederea atingerii acestui obiectiv general, precum: infrastructură, competitivitate economică, servicii, educație și mediu, ierarhizând prioritățile de dezvoltare, stabilind proiectele care vor trebui realizate, beneficiarii vizați prin aceste proiecte, rezultatele așteptate, respectiv indicatorii de măsurare. În formularea obiectivului strategic al strategiei, s-a avut în vedere complementaritatea dintre strategiile și obiectivele stabilite de Uniunea Europeană în cadrul politicii agricole și de dezvoltare rurală pentru următoarea perioadă de programare, 2014-2020, de recomandările Uniunii Europene adresate României, de obiectivele de dezvoltare națională stabilite de România în Acordul de Parteneriat, de prioritățile/obiectivele de dezvoltare formulate de județul Harghita pentru următorii 7 ani, dar și de caracteristicile specifice ale comunei Lăzarea.

Pe baza strategiei se fundamentează și se justifică și propunerile de proiecte de finanțare ale administrației locale pentru atragerea de resurse financiare nerambursabile din diferite fonduri în perioada 2014-2020.

Definirea obiectivului strategic a constat într-o analiză a situației actuale din punct de vedere istoric, geografic, demografic, al mediului, al dezvoltării economice și a vieții social-culturale, utilizând date statistice oficiale disponibile. Pentru identificarea necesităților locale, domeniilor care trebuie dezvoltate, au fost organizate mai multe grupuri de lucru având ca și grup țintă întreprinzătorii și agricultorii locali, pedagogi, reprezentanți ai domeniului social și ai sănătății, ai turismului, respectiv tinerii din comună.

II. ÎNCADRAREA PLANULUI STRATEGIC LOCAL ÎN SISTEMUL DE PLANIFICARE AL UNIUNII EUROPENE

Planurile strategice de dezvoltare teritorială reglementează planificarea strategică a localităților și a unităților teritoriale mai mari (microregiune, județ, regiune, țară, Uniunea Europeană), stabilesc obiectivele globale și specifice pe termen lung ale regiunii, principiile și directivele necesare elaborării programelor de dezvoltare, respectiv asigură informațiile necesare pentru actorii dezvoltării sectoriale și regionale. Astfel se pot distinge planuri și programe strategice pe mai multe nivele teritoriale: comunitare, naționale, regionale, județene, microregionale, și chiar din diferite sectoare. Aceste nivele trebuie să fie realizate în concordanță, nivelele inferioare trebuie să se sprijine pe cele superioare și invers: nivelele superioare trebuie construite luând în considerare strategiile relevante la nivele mai scăzute.

România, prin aderarea la Uniunea Europeană, se identifică cu obiectivele comunitare și, în consecință, este necesar ca localitățile din România să urmeze strategiile planificate pe nivelele superioare. Schema de mai jos prezintă modul în care diferitele nivele de planificare se clădesc unele peste celelalte:

Figura 1. Ierarhia nivelelor de planificare



1. STRATEGIA EUROPA 2020

Unul dintre obiectivele de bază ale Uniunii Europene reprezintă reducerea diferențelor existente dintre nivelurile de dezvoltare ale regiunilor și statelor membre, pentru consolidarea coeziunii economice și sociale. Acest obiectiv până în anul 2006 a fost asigurat prin **Politica Regională**, iar după anul 2007, prin **Politica de coeziune**.

Politica de Coeziune reformată pentru perioada 2014-2020 este destinată realizării obiectivelor **Strategiei Europa 2020**¹ aprobată de către Consiliul European în luna iulie a anului 2010.

Strategia Europa 2020 reprezintă strategia Uniunii Europene pentru perioada 2014-2020 pentru combaterea efectelor crizei economice, regenerarea vieții economice și pentru a asigura o coeziune economică, socială și teritorială. Strategia detaliază prioritățile și obiectivele principale ale Uniunii Europene pentru anul 2020 în ceea ce privește cercetarea și inovarea, schimbările climatice și energia, ocuparea forței de muncă, educația și reducerea sărăciei, care trebuie transpuse în obiective naționale. Prioritățile Strategiei Europa 2020 sunt: **creștere inteligentă, creștere durabilă și creștere favorabilă incluziunii**.

Prin creștere inteligentă se înțelege dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare prin îmbunătățirea calității sistemelor de învățământ, prin întărirea performanței în cercetare, promovarea inovării și transferul de cunoștințe în Uniune, prin folosirea tehnologiilor informației și comunicațiilor, respectiv prin asigurarea transpunerii ideilor inovative în produse și servicii noi, generatoare de creștere, de locuri de muncă de calitate și care contribuie la abordarea provocărilor cu care se confruntă societatea economică și mondială.

Creșterea durabilă se referă la constituirea și promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive.

Creșterea favorabilă incluziunii vizează promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială, prin investirea în dezvoltarea competențelor, combaterea sărăciei și modernizarea piețelor muncii și a sistemelor de formare și de protecție socială, prin asigurarea accesului și oportunităților tuturor cetățenilor pe tot parcursul vieții, și prin promovarea egalității de șanse între femei și bărbați pentru a crește participarea forței de muncă, fapt ce va contribui la creșterea economică și la coeziune socială.

Pentru a-și defini direcția de dezvoltare pentru perioada 2014-2020, Uniunea Europeană și-a propus următoarele obiective principale (concretizate în 8 ținte numerice) pentru atingerea celor trei priorități:

1. Ocuparea forței de muncă

- rată de ocupare a forței de muncă de 75 % în rândul populației cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani

¹ Comisia Europeană (2010): Europa 2020. O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii. Comunicarea a Comisiei, Bruxelles, 2010.

2. Cercetare și dezvoltare

- alocarea a 3% din PIB-ul UE pentru cercetare și dezvoltare

3. Schimbări climatice și energie (20/20/20)

- reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră (sau chiar cu 30%, în condiții favorabile) față de nivelurile înregistrate în 1990
- creșterea ponderii surselor de energie regenerabile până la 20%
- creșterea cu 20% a eficienței energetice

4. Educație

- reducerea abandonului școlar la sub 10%
- creșterea la peste 40% a ponderii absolvenților de studii superioare în rândul populației în vârstă de 30-34 de ani

5. Sărăcie și excluziune socială

- reducerea cu cel puțin 20 de milioane a numărului persoanelor care suferă sau riscă să sufere de pe urma sărăciei și a excluziunii sociale

Aceste obiective sunt interconectate și reprezentative pentru cele trei priorități, dar nu exhaustive. Pentru a garanta că fiecare stat membru adaptează Strategia Europa 2020 la situația sa specifică, Comisia propune ca aceste obiective ale Uniunii Europene să fie transpuse în obiective și traiectorii naționale.

2. POLITICA DE COEZIUNE A UNIUNII EUROPENE PENTRU PERIOADA 2014-2020

Politica de coeziune a Uniunii Europene pentru perioada 2014-2020 oferă cadrul investițional și sistemul de aplicare pentru atingerea obiectivelor stabilite în Strategia Europa 2020: crearea de locuri de muncă și generarea de creștere economică, abordarea problemei schimbărilor climatice și a dependenței energetice, reducerea sărăciei și a excluziunii sociale.

Politica de coeziune se bazează în mare parte pe solidaritate financiară, respectiv redistribuirea unei părți din bugetul comunitar către regiunile mai puțin dezvoltate. În perioada 2014-2020 există **5 Fonduri Structurale și de Investiții Europene:**

- Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)
- Fondul Social European (FSE)
- Fondul de Coeziune (FC)
- Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)
- Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (EMFF)

Proiectele de investiții sunt finanțate din cadrul acestor fonduri, respectiv din fonduri autohtone publice oferite de autorități din fiecare stat membru, respectiv de fonduri private naționale sau internaționale.

2.1. FONDURILE STRUCTURALE ȘI DE INVESTIȚII (ESIF) ALE UNIUNII EUROPENE

Fondurile structurale și de investiții sunt instrumente financiare ale politicii de coeziune a Uniunii Europene. În preambulul Tratatului de la Roma, semnat în 1957, Statele Membre menționau necesitatea de *„a consolida unitatea economiilor lor în vederea asigurării unei dezvoltări armonioase prin reducerea diferențelor care există între diferite regiuni, precum și a rămânerii în urmă a regiunilor defavorizate”*.

Articolul 174 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE, 2012) prevede că, în vederea consolidării coeziunii economice, sociale și teritoriale, Uniunea urmărește reducerea decalajelor dintre nivelurile de dezvoltare a diferitelor regiuni și a rămânerii în urmă a regiunilor sau insulelor defavorizate, precum și că se acordă o atenție deosebită zonelor rurale, zonelor afectate de tranziția industrială, și regiunilor afectate de un handicap natural și demografic grav și permanent.²

Astfel, Fondurile structurale și de investiții sunt principalele instrumentele financiare ale Uniunii Europene pentru ajustarea disparităților, respectiv dezvoltarea coeziunii economice și sociale între regiunile Uniunii și de a ajuta Statele Membre să restabilească și să continue procesul de creștere.

2.2.1. Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR)

Fondul European de Dezvoltare Regională (denumit în continuare FEDR)³ este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană care urmărește consolidarea coeziunii economice și sociale în cadrul Uniunii Europene prin reducerea decalajelor dintre nivelurile de dezvoltare ale diferitelor regiuni și a întârzierii în dezvoltare a regiunilor mai puțin dezvoltate contribuind astfel la atingerea obiectivelor Strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii.

În perioada 2014-2020 FEDR pune accent pe sprijinirea următoarelor arii tematice/priorități aliniate Strategiei Europa 2020:

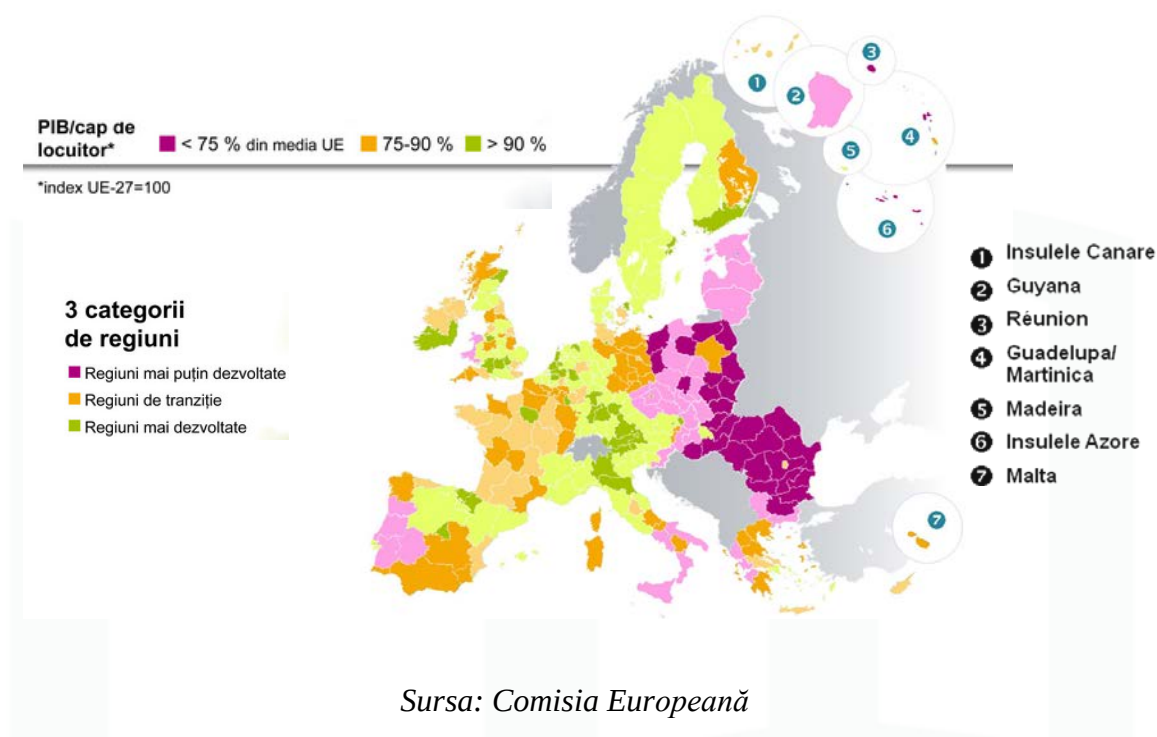
- inovare și cercetare;
- tehnologia informației și a comunicării (agenda digitală)
- sprijin pentru competitivitatea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri);
- economie cu emisii reduse de carbon

² Comisia Europeană (2012): Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (Versiune Consolidată), Jurnalul Oficial al Uniunii, C326/47, 26.10.2012, Articolul 174, pag. 81.

³ Reglementat prin Regulamentul (UE) nr.1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr.1080/2006.

Toate regiunile Uniunii Europene beneficiază de FEDR, însă există o distincție între regiunile mai puțin dezvoltate (PIB pe cap de locuitor este mai mic de 75% din PIB-ul mediu al UE-27), regiunile de tranziție (PIB pe cap de locuitor între 75% și 90% din media UE-27) și regiunile mai dezvoltate (PIB pe cap de locuitor este mai mic de 90% din PIB-ul mediu al UE-27) pentru a asigura concentrarea fondurilor potrivit nivelului produsului intern brut (PIB) (Figura 2).

Figura 2. Decalaje dintre regiunile Uniunii Europene



Sursa: Comisia Europeană

Resursele FEDR alocate acestor priorități depind de categoria regiunii:

- în regiunile mai dezvoltate, cel puțin 80% din fonduri trebuie să se concentreze pe cel puțin două dintre aceste priorități;
- în regiunile de tranziție, concentrarea este de 60% din fonduri;
- în regiunile mai puțin dezvoltate concentrarea este de 50% din fonduri.

Totodată, unele resurse FEDR trebuie să fie canalizate în mod specific spre proiectele legate de o economie cu emisii reduse de carbon:

- Regiunile mai dezvoltate: 20%;
- Regiunile de tranziție: 15%;
- Regiunile mai puțin dezvoltate: 12%.

2.2.2. Fondul Social European (FSE)

Fondul Social European (denumit în continuare FSE)⁴ reprezintă principalul instrument al Uniunii Europene destinat dezvoltării abilităților și ocupabilității, promovarea ocupării forței de muncă, respectiv îmbunătățirea situației persoanelor celor mai vulnerabile care se confruntă cu riscul de sărăcie în Statele Membre ale Uniunii Europene.

Pentru perioada 2014-2020, FSE vizează patru obiective tematice ale politicii de coeziune:

1. promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității lucrătorilor (sprijinirea accesului tinerilor pe piața muncii reprezintă o prioritate pentru FSE în toate țările UE);
2. promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei;
3. efectuarea de investiții în domeniul educației, al formării competențelor și al învățării pe tot parcursul vieții/creșterea calității educației;
4. consolidarea capacității instituționale și a eficienței administrației publice.

Sprijinirea persoanelor aflate în dificultate și celor care fac parte din grupuri vulnerabile reprezintă o prioritate importantă a Fondului Social European, astfel cel puțin 20% din fond este alocat pentru sprijinirea investițiilor de acest fel.

2.2.3. Fondul de Coeziune (FC)

Fondul de coeziune (denumit în continuare FC)⁵ este menit să sprijine acele state membre al căror venit național brut (VNB) pe cap de locuitor este mai mic de 90% din media UE-27, pentru realizarea de investiții în rețelele de transport TEN-T și în domeniul mediului.

În domeniul transporturilor, Fondul de coeziune va contribui la investițiile în rețeaua transeuropeană de transport, precum și la cele în sisteme de transport cu emisii reduse de dioxid de carbon și în transportul urban.

În domeniul mediului, Fondul de coeziune va sprijini investițiile în adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor, investițiile în sectoarele apei și deșeurilor, precum și în mediul urban respectiv investițiile în eficiența energetică și energia regenerabilă.

⁴ Reglementat prin: Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul social european și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 al Consiliului

⁵ Reglementat prin: Regulamentul (UE) nr. 1300/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1084/2006

2.2.4. Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR)

Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (denumit în continuare FEADR)⁶ este un instrumentul de finanțare al Uniunii Europene pentru a sprijini țările membre în implementarea Politicii Agricole Comune (PAC).

Politica Agricolă Comună, care are ca scop îmbunătățirea competitivității agriculturii. Prioritățile sale concrete se schimbă în funcție de ciclurile bugetare, dar are ca obiective principale: asigurarea necesarului intern al țărilor membre prin coordonarea producției, răspândirea culturilor sensibile la mediu, dezvoltarea, sprijinirea producției agricole din mediul rural, respectiv realizarea unor produse de bună calitate și corespunzătoare sănătății.

Pentru perioada 2014-2020 aceste obiective vizează: producția alimentară fiabilă, gestionarea durabilă a resurselor naturale și politicile climatice, dezvoltarea teritorială echilibrată.⁷

În paralel cu Strategia Europa 2020 și Politica Agricolă Comună (PAC), **Politica de Dezvoltare Rurală (PDR)** a Uniunii Europene pentru perioada 2014-2020 are la bază trei obiective strategice pe termen lung, și anume: îmbunătățirea competitivității agriculturii; managementul durabil al resurselor naturale și politicile climatice; respectiv dezvoltarea teritorială echilibrată a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

Aceste obiective strategice ample, sunt transpuse, prin intermediul Programelor de Dezvoltare Rurală (PDR), în 6 priorități la nivel UE, pentru asigurarea gestionării cât mai eficiente a politicii de dezvoltare rurală. Aceste 6 priorități sunt:

- încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în agricultură, silvicultură și în zonele rurale;
- creșterea competitivității tuturor tipurilor de agricultură și creșterea viabilității exploatațiilor;
- promovarea organizării lanțului alimentar și gestionării riscurilor în agricultură;
- restaurarea, conservarea și consolidarea ecosistemelor dependente de agricultură și silvicultură;
- promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie rezistentă la schimbările climatice, cu emisii reduse de carbon în sectorul agricol, alimentar și forestier;
- promovarea incluziunii sociale, reducerea sărăciei și dezvoltarea economică în zonele rurale.

⁶ Reglementat prin: Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului

⁷ Ministerul Afacerilor Europene (www.mae.ro)

Fiecare prioritate PDR identifică domenii specifice de intervenție (zone de focalizare), astfel, prioritățile PDR, domeniile de interes, oferă baza pentru implementarea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR).

2.2.5. Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime (FEPAM)

Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime⁸ (denumit în continuare FEPAM) instrumentul financiar al UE pentru perioada 2014-2020 propus pentru realizarea obiectivelor **Politicii Comune Reformate în domeniul Pescuitului (PCP) și a Politicii Maritime Integrate a Uniunii Europene (PMI).**

FEPAM vizează îndeplinirea următoarelor priorități⁹:

- promovarea pescuitului durabil din punctul de vedere al mediului, eficient din punctul de vedere al utilizării resurselor, inovator, competitiv și bazat pe cunoaștere
- stimularea acvaculturii durabile din punctul de vedere al mediului, eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, inovatoare, competitive și bazate pe cunoaștere
- îmbunătățirea și furnizarea de cunoștințe științifice și îmbunătățirea colectării și gestionării datelor, respectiv sprijinirea monitorizării, controlului și executării, consolidării capacității instituționale și administrației publice eficiente, fără a crea sarcini administrative suplimentare
- creșterea gradului de ocupare a forței de muncă și sporirea coeziunii teritoriale prin promovarea creșterii economice, a incluziunii sociale, a creării de locuri de muncă și sprijinirea inserției profesionale și a mobilității forței de muncă în cadrul comunităților costiere și interioare care depind de pescuit și de acvacultură, inclusiv diversificarea activităților din domeniul pescuitului și al altor sectoare ale economiei maritime
- stimularea comercializării și prelucrării prin îmbunătățirea organizării piețelor produselor pescărești și de acvacultură și încurajarea investițiilor în sectorul prelucrării și al comercializării

3. CADRUL STRATEGIC COMUN ȘI ACORDURILE DE PARTENERIAT CU COMISIA EUROPEANĂ

Pentru a maximiza impactul politicilor în ceea ce privește realizarea obiectivelor stabilite în strategia europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, Comisia a propus consolidarea procesului de programare strategică prin introducerea unui **Cadru Strategic Comun**, a unor **Contracte/Acorduri de Parteneriat** dezvoltate individual, de către fiecare Stat Membru și a unei liste de **obiective tematice** conforme cu Strategia Europa 2020 și cu orientările integrate ale acesteia.

⁸ Reglementat prin: Regulamentul (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1198/2006 și (CE) nr. 791/2007 ale Consiliului și a Regulamentului (UE) nr. 1255/2011 al Parlamentului European și al Consiliului

⁹ Comisia Europeană (2011): Propunere de Regulament al parlamentului european și al consiliului privind fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, nr. 804 Final, Bruxelles

Cadrul Strategic Comun transpune obiectivele Strategiei Europa 2020 în acțiuni cheie pentru Fondurile Strategice și de Investiții (ESI) (Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European, Fondul de Coeziune, Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și Fondul European pentru Afaceri Maritime și Pescuit).

În perioada 2014-2020, Cadrul Strategic Comun prevede **11 obiective tematice**:

1. cercetare și inovare
2. tehnologiile informației și comunicării (TIC)
3. competitivitatea întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri)
4. trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon
5. adaptarea la schimbările climatice și prevenirea și gestionarea riscului
6. protecția mediului și utilizarea eficientă a resurselor
7. promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore
8. ocupare și facilitarea mobilității forței de muncă
9. incluziune socială și combaterea sărăciei
10. educație, dezvoltarea de competențe și învățarea pe tot parcursul vieții
11. consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă

Statele Membre țin cont și utilizează Cadrul Strategic Comun ca și document de bază în elaborarea **Contractelor/Acordurilor lor de Parteneriat** cu Comisia Europeană, care reprezintă un cadru unic de programare la nivelul fiecărui Stat Membru, care stabilește angajamentele partenerilor la nivel național și regional și modul în care vor coordona diferitele politici ale Uniunii și vor folosi fondurile ESI pentru a contribui la realizarea obiectivelor strategiei europene pentru perioada 2014-2020. Astfel, Cadrul Strategic Comun constituie o sursă de orientare strategică care trebuie abordată de către fiecare Stat Membru în programarea fondurilor aparținând Cadrului Strategic Comun în contextul necesităților, oportunităților și provocărilor lor specifice.

Aceste contracte au rolul de a înlocui Cadrele Strategice Naționale de Referință elaborate și adoptate pentru perioada anterioară 2007-2013.

3.1. Acordul de Parteneriat al României pe perioada 2014-2020¹⁰

Acordul de Parteneriat al României pe perioada 2014-2020 aprobat de către Comisia Europeană identifică următoarele **provocări și priorități** care necesită investiții strategice pentru a îndepărta obstacolele din calea dezvoltării socio-economice a țării:

1. **promovarea competitivității și a dezvoltării locale**, în vederea consolidării sustenabilității operatorilor economici și a îmbunătățirii atractivității regionale (răspunde la obiectivele tematice: OT1, OT2 și OT3)

¹⁰ Ministerul Fondurilor Europene (2014): Partnership Agreement România 2014RO16M8PA001.1.2, Versiunea Adoptată de Comisia Europeană, August

2. **dezvoltarea capitalului uman** prin creșterea ratei de ocupare a forței de muncă și a numărului de absolvenți din învățământul terțiar, oferind totodată soluții pentru provocările sociale severe și combaterea sărăciei, în special la nivelul comunităților defavorizate sau marginalizate ori în zone rurale (răspunde la obiectivele tematice: OT8, OT9 și OT10)
3. **dezvoltarea infrastructurii fizice, atât în sectorul TIC, cât și în sectorul transporturilor** în vederea sporirii accesibilității regiunilor din România și a atractivității acestora pentru investitori (răspunde la obiectivele tematice: OT2 și OT7)
4. **încurajarea utilizării durabile și eficiente a resurselor naturale** prin promovarea eficienței energetice, a unei economii cu emisii reduse de carbon, a protecției mediului și a adaptării la schimbările climatice (răspunde la obiectivele tematice: OT4, OT5 și OT6)
5. **consolidarea unei administrații publice moderne și profesioniste** prin intermediul unei reforme sistemice, orientată către soluționarea erorilor structurale de guvernare (răspunde la obiectivele tematice: OT11 și OT2)

Prioritatea nr. 1: promovarea competitivității și a dezvoltării locale, în vederea consolidării sustenabilității operatorilor economici și a îmbunătățirii atractivității regionale (răspunde la obiectivele tematice: OT1, OT2 și OT3)

Pentru a răspunde acestei provocări, investițiile în perioada de programe 2014-2020 vor fi direcționate către stimularea dezvoltării parteneriatelor între întreprinderi și organizații de cercetare pentru a favoriza transferul de cunoștințe, a tehnologiei și a personalului cu abilități avansate în domeniul CDI, respectiv pentru dezvoltarea produselor și serviciilor bazate pe CDI în sectoare economice cu potențial de creștere. Se va sprijini dezvoltarea start-up-urilor și spin-off-urilor inovative, dezvoltarea infrastructurilor de cercetare publice și private în diferite domenii, care fac parte din clustere existente sau emergente, din centre de excelență sau alte tipuri de infrastructuri de cercetare (naționale/regionale/unionale), înființarea de infrastructuri de inovare și transfer tehnologic în special în regiunile mai puțin dezvoltate ale României, adaptarea activităților de cercetare la nevoile fermierilor și facilitarea accesului fermierilor la rezultatele cercetărilor și inovărilor, încurajarea cooperării între întreprinderile din agricultură, silvicultură și sectorul alimentației, educației, consultanței și al cercetării în vederea dezvoltării unor proiecte pilot care au ca rezultat produse, procese, practici, tehnologii noi, datorită aplicării rezultatelor cercetărilor și inovărilor. De asemenea, vor fi încurajate activitățile care promovează adaptarea tehnologiilor de informare și comunicare (TIC) de către întreprinderi, dezvoltarea instrumentelor de e-guvernare pentru întreprinderi și cetățeni, dezvoltarea tehnologiilor de cloud computing, dezvoltare de servicii publice moderne, accesibile online, care asigură interoperabilitatea a mai multor sisteme neintegrate din toate sectoarele, la nivel regional și național, activități care asigură rețele și sisteme informatice mai sigure.

Creșterea și dezvoltarea sectorului întreprinderilor mici și mijlocii joacă un rol major în dezvoltarea competitivității economice a unei țări. Astfel, o parte din fondurile ESI vor fi folosite pentru sprijinirea acțiunilor care îmbunătățesc productivitatea IMM-urilor și îi oferă oportunități

de creștere și inovare. În perioada 2014-2020 vor fi sprijinite totodată acțiunile care îmbunătățesc accesul întreprinderilor la instrumente financiare, activitățile care au ca și scop întrunirea întreprinderilor în rețele, sporirea diseminării cunoștințelor, facilitarea participării întreprinderilor în lanțuri de aprovizionare (inclusiv la nivel internațional).

Valorificarea turismului cu specific local și sporirea dezvoltării locale bazate pe produse și servicii locale reprezintă importante puncte prioritare în perioada 2014-2020, care necesită dezvoltare pentru asigurarea dezvoltării economice locale și stimularea creării de locuri de muncă.

Agricultura, dezvoltarea potențialului agricol și sprijinirea procesului de restructurare a exploatațiilor agricole sunt unele dintre provocările cheie ale României. În perioada 2014-2020 fondurile FEADR vor promova activitățile care au scopul de a facilita restructurarea, consolidarea și diversificarea fermelor pentru mărirea productivității economice și a competitivității ale acestor investiții, activitățile de îmbunătățire a infrastructurii agricole și silvice (căi de acces la exploatații agricole, silvice), creșterea gradului de inovare și competitivitate în sectorul agro-alimentar, precum mărirea valorii adăugate a produselor, îmbunătățirea performanței economice ale producătorilor primari prin integrarea lor în rețeaua agro-alimentară. Agricultorii vor beneficia de asemenea de asistență pentru dezvoltarea sau restructurarea propriilor întreprinderi și diversificarea activităților lor economice, reducând astfel dependența economiei zonei rurale de sectorul agricol.

Activități pentru sporirea competitivității întreprinderilor maritime și a sectorului maritim, investițiile care limitează impactul pescuitului asupra mediului marin și care diversifică și conferă valoare adăugată produselor din sectorul pescuitului și acvaculturii vor constitui principalele domenii finanțate în următoarea perioadă de programare, contribuind astfel la atingerea obiectivelor stabilite în materie de dezvoltare durabilă din cadrul politicii comune în domeniul pescuitului.

Prioritatea nr. 2: dezvoltarea capitalului uman prin creșterea ratei de ocupare a forței de muncă și a numărului de absolvenți din învățământul terțiar, oferind totodată soluții pentru provocările sociale severe și combaterea sărăciei, în special la nivelul comunităților defavorizate sau marginalizate ori în zone rurale (răspunde la obiectivele tematice: OT8, OT9 și OT10)

Investițiile în capitalul uman și susținerea accesului populației pe piața muncii, precum și a îmbunătățirii competențelor acesteia va reprezenta una din principalele priorități ale României pentru următoarea perioadă de programare. Un accent puternic va fi plasat pe combaterea șomajului. Fondurile vor finanța activități destinate creșterii oportunităților de angajare și a participării pe piața muncii a șomerilor și persoanelor aflate în căutarea de muncă (în special șomerilor de lungă durată), a persoanelor inactive, persoanelor din grupuri dezavantajate (persoane de etnie rromă, persoane cu dizabilități, sau persoane din mediul rural), respectiv a

tinerilor. De asemenea vor fi sprijinite intervențiile pentru crearea de întreprinderi (IMM-uri) și locuri de muncă, în special în mediul rural, în domenii non-agricole.

Intervențiile din fondurile ESI vor contribui de asemenea la reducerea numărului persoanelor aflate în risc de sărăcie și excludere. Astfel fondurile vor fi utilizate pentru reducerea incidenței sărăciei și excluziunii în cadrul persoanelor vulnerabile prin măsuri integrate (educație, asistență socială și medicală, asigurare de locuințe și alte activități pentru combaterea discriminării).

Fondurile ESI vor contribui și la dezvoltarea sectorului sănătății, mai ales în ceea ce privește serviciile care oferă o alternativă la spitale: unitățile de îngrijire medicală primară și ambulatorie sau serviciile de e-sănătate, e-asistență socială. Soluțiile pentru comunitățile defavorizate (copii, persoane vârstnice și persoane cu dizabilități) plasate sub responsabilitatea comunității vor fi de asemenea sprijinite prin fondurile ESI.

Pentru asigurarea unei mai bune corespondențe între competențele forței de muncă și necesitățile pieței, sistemul educației și formării, se va viza sprijinirea inițiativelor destinate îmbunătățirii sistemelor de educație și formare, în special în ceea ce privește învățământul primar și secundar (cu accent pe educația și îngrijirea copiilor de vârstă fragedă în special la nivelul comunităților defavorizate și minoritatea romă), învățământul terțiar, respectiv vocațional.

Prioritatea nr. 3: dezvoltarea infrastructurii fizice, atât în sectorul TIC, cât și în sectorul transporturilor în vederea sporirii accesibilității regiunilor din România și a atractivității acestora pentru investitori (răspunde la obiectivele tematice: OT2 și OT7)

Fondurile ESI alocate rezolvării acestei priorități vor viza dezvoltarea și modernizarea infrastructurii transportului (de drum, feroviar, maritim și fluvial și aerian), respectiv calității infrastructurii informației și a telecomunicațiilor (infrastructură de broadband rapid, conexiuni NGN pentru asigurarea accesului la internet a echipamentelor de IT high-tech, utilizarea vastă a serviciilor publice online sofisticate din punct de vedere geografic).

Prioritatea nr. 4: încurajarea utilizării durabile și eficiente a resurselor naturale prin promovarea eficienței energetice, a unei economii cu emisii reduse de carbon, a protecției mediului și a adaptării la schimbările climatice (răspunde la obiectivele tematice: OT4, OT5 și OT6)

Investițiile sprijinite din fondurile ESI vor viza asigurarea realizării obiectivului României de a reduce emisiile de gaz cu efect de seră cu cel puțin +19% (comparat cu emisiile din 2015), de a crește ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie cu până la +24%, respectiv de a atinge o creștere de 19% în eficiență energetică până în anul 2020. Astfel, se vor sprijini investițiile pentru producerea și distribuirea energiei regenerabile; promovarea cogenerării cu randament ridicat bazat pe energie termică provenită din gaze naturale, biomasă, sau gazele reziduale ale proceselor industriale; dezvoltarea de sisteme inteligente de distribuire; îmbunătățirea eficienței energetice a sistemului de transport, respectiv a clădirilor publice și rezidențiale; reducerea emisiilor de gaz cu efect de seră în zonele urbane, respectiv în sectorul

agricol și forestier. Acțiunile pentru promovarea adaptării țării la schimbări climatice (anticiparea, prevenirea și capacitatea de a răspunde la situațiile de urgență extreme naturale sau provocate de om, adaptare și reziliență la consecințele negative ale schimbării climatice), prevenirea și managementul riscurilor (naturale și provocate de om), protejarea și conservarea naturii (inclusiv printr-o rețea Natura 2000 mai coerent și funcțional), evaluarea și monitorizarea calității aerului, de asemenea vor beneficia de sprijin financiar în perioada de programare 2014-2020.

Scăderea abandonului activităților agricole și creșterea adaptabilității practicilor agricole la schimbările climatice va reprezenta o altă prioritate în perioada 2014-2020.

Prioritatea nr. 5: consolidarea unei administrații publice moderne și profesioniste prin intermediul unei reforme sistemice, orientată către soluționarea erorilor structurale de guvernare (răspunde la obiectivele tematice: OT11 și OT2)

Pentru dezvoltarea unei administrații publice moderne, acțiunile sprijinite prin fondurile ESI vor viza: dezvoltarea procesului de luare a deciziilor la toate nivelurile, reformarea managementului resurselor umane în cadrul instituțiilor publice, reducerea birocrăției, asigurarea transparenței și integrității serviciilor guvernamentale și publice, dezvoltarea accesului și calității sistemului judiciar, etc.

România a ales să finanțeze investițiile din cadrul tuturor celor 11 obiective tematice definite.

Pentru realizarea obiectivelor tematice propuse pentru România, în perioada 2014-2020 s-au alocat 22,4 miliarde Euro în cadrul politicii de coeziune (FEDR, FSE, FC), la care se adaugă 212 milioane euro pentru Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (YEI). Pentru dezvoltarea sectorului agricol și a zonelor rurale vor fi alocate 8 miliarde euro din Fondul European Agricol pentru Dezvoltarea Rurală (FEADR). Sectorul maritim și al pescuitului va beneficia de o alocare de aproximativ 168 milioane euro (vezi Tabelul 1.)

Tabelul 1: Alocarea fondurilor ESI pe perioada 2014-2020 defalcate pe obiective tematice și fonduri

		FEDR	FSE	FC	FEADR	EMFF	TOTAL
1	Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării	973.404.255	-		93.523.400	-	1.066.927.655
2	Îmbunătățirea accesului la tehnologiile informației și comunicațiilor precum și îmbunătățirea utilizării și a calității acestora	531.914.894	-	-	-	-	531.914.894
3	Sporirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol (pentru FEADR) și a sectorului pescuitului și acvaculturii (pentru EMFF)	744.680.851	-	-	2.287.993.961	84.210.685	3.116.885.497

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI LĂZAREA 2014-2020

4	Sprijinirea trecerii la o economie cu emisii reduse de carbon în toate sectoarele	3.248.063.830	-	159.574.468	486.179.372	3.368.427	3.897.186.096
5	Promovarea adaptării la schimbările climatice, precum și a prevenirii și gestionării riscurilor	-	-	478.723.404	1.536.222.685	-	2.014.946.099
6	Conservarea și protejarea mediului și promovarea eficienței resurselor	926.404.255	-	2.892.443.785	1.115.224.800	37.052.701	4.971.125.541
7	Promovarea unui transport durabil și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore	2.728.208.359	-	3.404.255.320	-	-	6.132.463.679
8	Promovarea sustenabilității și a calității locurilor de muncă și sprijinirea lucrătorilor	101.063.830	1.563.930.485	-	529.921.367	33.684.278	2.228.599.960
9	Promovarea incluziunii sociale, precum și combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare	521.276.596	1.133.855.426	-	1.752.959.222	-	3.408.091.244
10	Investiții în educație, instruire și învățământ vocațional pentru competențe și învățare pe tot parcursul vieții	361.702.128	1.257.101.071	-	35.270.500	-	1.654.073.699
11	Combaterea capacității instituționale a autorităților publice și părților interesate și o administrație publică eficientă	265.957.447	513.063.830	-	-	-	797.021.277
12	Asistență tehnică	323.404.255	288.085.106	-	178.368.085	10.105.280	799.962.726.
TOTAL		10.726.080.699	4.774.035.918	6.934.996.977	8.015.663.402	168.421.371	30.619.198.367

Alocarea pentru Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor (YEI) se ridică la 212 milioane € (jumătate din alocarea specială pentru YEI și jumătate din FSE).

Sursa: Ministerul Fondurilor Europene (2014): Partnership Agreement România 2014RO16M8PA001.1.2, Versiunea Adoptată de Comisia Europeană, August

Provocările și obiectivele tematice de dezvoltare identificate în Acordul de parteneriat vor fi soluționate prin intermediul **Programelor Operaționale**.

3.2. PROGRAMELE OPERAȚIONALE ALE ROMÂNIEI ÎN PERIOADA 2014-2020

Programele Operaționale sunt documente prezentate de un Stat Membru și adoptate de Comisia Europeană, care ținând cont de nevoile de dezvoltare ale țării definesc o strategie de dezvoltare în conformitate cu un ansamblu coerent de priorități, pentru a căror realizare se face apel la un Fond structural sau la Fondul de coeziune.

Programele Operaționale sunt elaborate de către **Autoritatea de Management**, stabilind domeniile majore de intervenție ale Fondurilor structurale și de coeziune, conform prevederilor regulamentelor europene. Finanțarea acțiunilor indicative din Programele Operaționale se realizează din fonduri europene și naționale. Astfel Programele Operaționale axate pe diferite

domenii, care necesită dezvoltare prin prioritățile lor specifice ajută la atingerea, realizarea obiectivelor generale și specifice a priorităților de dezvoltare ale Uniunii Europene.

În perioada de programare 2014-2020 România va avea 6 programe operaționale, cu un program mai puțin decât în perioada anterioară, 2007-2013. Programele operaționale din perioada de programare 2014-2020 vor fi după cum urmează:

1. **Programul Operațional Competitivitate** - finanțat din fondurile FEDR și vizează obiectivele tematice 1 (C&D) și 2 (TIC)
2. **Programul Operațional Infrastructură Mare** (transport, mediu și energie) - finanțat din FEDR și Fondul de Coeziune și vizează obiectivele tematice 6 (protejarea mediului și promovarea eficienței resurselor) și 7 (transport durabil)
3. **Programul Operațional Regional** – finanțat din fondurile FEDR și se adresează nevoilor regionale și locale în cadrul obiectivelor tematice 1, 3, 4, 6, 8 și 9;
4. **Programul Operațional Asistență Tehnică** - este finanțat din fondurile FEDR și sprijină gestionarea fondurilor ESI;
5. **Programul Operațional Capital Uman** – finanțat din fonduri FSE și vizează obiectivele tematice 8 (promovarea locurilor de muncă și a mobilității lucrătorilor), 9 (promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei) și 10 (educație, instruire, învățământ vocațional)
6. **Programul Operațional Capacitatea Administrativă** – finanțat din FSE și vizează obiectivul tematic 11, care abordează reforma administrativă și sprijinul pentru instituțiile publice

Pe lângă aceste programe operaționale, România va mai avea două programe la nivel național. **Un program național pentru sprijinirea dezvoltării rurale** (PNDR – Programul Național de Dezvoltare Rurală), finanțat din fonduri FEADR și un **program național pentru finanțarea dezvoltării sectorului de pescuit și a afacerilor maritime** (finanțat din EMFF – Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime).

Defalcarea bugetului alocat pentru România în perioada 2014-2020 pentru Programele Operaționale, respectiv Programul Național de Dezvoltare Rurală și Programul Operațional Pescuit și Afaceri Maritime (FMAOP) arată astfel:

Tabelul 2: Defalcarea bugetului alocat pentru România în perioada 2014-2020

Nr. crt.	Program	Fond	Alocare (euro)
1.	Programul Operațional Infrastructură Mare	FEDR	2.483.527.507
		FC	6.934.996.977
2.	Programul Operațional Capital Uman	FSE și YEI	4.326.838.744
3.	Programul Operațional Capacitatea	FSE	553.191.489

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI LĂZAREA 2014-2020

Administrativă			
4.	Programul Operațional Competitivitate	FEDR	1.329.787.234
5.	Programul Operațional Asistența Tehnică	FEDR	212.765.960
6.	Programul Operațional Regional	FEDR	6.700.000.000
7.	Programul Național de Dezvoltare Rurală	FEADR	8.015.663.402
8.	Programul Operațional Pescuit și Afaceri Maritime	EMFF	168.421.371
TOTAL			30.725.192.684

Sursa: Ministerul Fondurilor Europene (2014): Partnership Agreement România 2014RO16M8PA001.1.2, Versiunea Adoptată de Comisia Europeană, August

Programele se derulează într-un proces colectiv, implicând autorități la nivel european, regional și local, respectiv organizații ale societății civile. Acest proces garantează dreptul de proprietate al fiecărui partener asupra programelor de dezvoltare și faptul că ele sunt cele mai potrivite fiecărei regiuni în parte. Comisiile formate de acești parteneri pentru conceperea, administrarea și monitorizarea fiecărui program însoțesc intervențiile Uniunii Europene. Parteneriatele din toate regiunile Uniunii Europene, planificarea și buna guvernare sunt elemente cheie care oferă garanția că dezvoltarea regională rămâne cât se poate de dinamică și eficientă.

Localitățile pot deveni unități de dezvoltare teritorială și își pot îndeplini rolul de nivelare doar în cazul în care se dezvoltă într-un mod conștient, pe baza unui plan integrat, prin care se integrează în sistemul global de dezvoltare națională, respectiv unională. Totodată, planul strategic trebuie realizat luând în considerare obiectivele politicilor stabilite atât la nivel regional, cât și la nivel național și european, astfel ca acesta să se potrivească cu prioritățile de dezvoltare comunitare, naționale, regionale și microregionale.

Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Lăzarea a fost elaborată conform acestor criterii.

III. METODOLOGIE

Planificarea strategică locală reprezintă un instrument important și indispensabil în ceea ce privește dezvoltarea locală, regională. Dezvoltarea locală poate fi definită ca procesul susținut și durabil al modificărilor intenționate și prudente sociale, economice, culturale și de mediu, care a fost proiectat să îmbunătățească nivelul de trai al populației.

Planul strategic de dezvoltare cuprinde metode integrale pentru analiza socio-economică a situației actuale (*care constă în aplicarea metodei de analiză SWOT, analiza programelor actuale ale comunei, respectiv a datelor statistice naționale, regionale, județene și locale*), identificarea problemelor (și analiza legăturilor dintre cauze și efecte), identificarea necesităților localității, stabilirea viziunii, obiectivelor, direcțiilor de dezvoltare a comunei, planurilor de proiect pentru remedierea problemelor actuale și atingerea obiectivelor stabilite pe termen mediu și lung în privința dezvoltării sustenabile a comunei Lăzarea.

Metoda de analiză a situației actuale o constituie analizarea datelor statistice cu privire la comuna Lăzarea, a programelor existente ale comunei, precum și a informațiilor culese prin organizarea unei focus grupuri¹¹ destinat diferiților actori ai consiliului local. Evaluarea situației actuale vizează economia, resursele umane, infrastructura, sistemul de instituții și serviciile oferite de acestea (sănătate, educație, servicii sociale), mediu, societatea civilă, cooperările existente între localități și resursele locale.

Datele colectate au fost analizate și sistematizate într-o analiză **SWOT** (Strengths=puncte tari, Weaknesses=puncte slabe, Opportunities=oportunități, Threats=amenințări) multidimensională, axată pe aspectele menționate mai sus (economia, resursele umane, infrastructura, sistemul de instituții și serviciile oferite de acestea (sănătate, educație, servicii sociale), mediu, societatea civilă, cooperările existente între localități, și resursele locale) și prin care a devenit posibilă stabilirea direcțiilor strategice.

Identificarea problemelor locale și analiza relațiilor dintre cauze și probleme se realizează cu ajutorul metodei **arborele problemelor**, care reflectă problemele identificate pe parcursul evaluării situației și relațiile dintre acestea. Metoda ajută la identificarea priorităților de dezvoltare ale localității și la **elaborarea viziunii comunității**.

Metoda pentru determinarea **sistemului de obiective** o constituie **arborele obiectivelor**, care înseamnă sistemul obiectivelor de dezvoltare și se elaborează pornind de la arborele problemelor. Relațiile cauză-efect pe care le reprezintă arborele problemelor se transformă aici în mijloace - scopuri: problemele sunt redefinite ca obiective, adică se indică care sunt așteptările pozitive în legătură cu problema dată. Principalul rol al arborelui obiectivelor constă în faptul că permite alegerea diferitelor variante de mijloace - scopuri, care devin pe urmă **planurile de proiect**

¹¹ Denumit și interviu de grup în profunzime, focus grupul este o tehnică de colectare a datelor prin interacțiunea dintre membrii grupului cu privire la experiențele, credințele, atitudinile, percepțiile, opiniile, etc. legate de o anumită problemă.

propriu-zise **pentru atingerea obiectivelor**. În descrierea acestor planuri de proiecte am stabilit obiectivele, grupurile țintă, precum și rezultatele așteptate.



IV. EVALUAREA ȘI ANALIZA SITUAȚIEI ACTUALE A COMUNEI LĂZAREA

1. PREZENTAREA COMUNEI

1.1 AȘEZARE GEOGRAFICĂ

Comuna Lăzarea (în limba maghiară Szárhegy) este situată în partea de Nord-Est a bazinului Gheorgheni, la poalele munților Szarmany, la distanța de 6 km de Municipiul Gheorgheni și la 30 km de Municipiul Toplița. În administrația teritorială a comunei se află 2 localități și anume: satul Lăzarea –reședința de comună și satul Ghiduț.

Teritoriul administrativ al comunei Lăzarea este situat la o altitudine de 750 m deasupra nivelului mării și se învecinează la Nord cu comuna Ditrău, la Sud cu comuna Joseni, la Vest cu comuna Remetea și la Est cu municipiul Gheorgheni.

Accesul rutier în comuna Lăzarea este asigurat de drumul european E 578 și drumul județean DJ 126A (spre Joseni), precum și prin calea ferată – linia 400 Brașov-Deda.

Centrele urbane cele mai apropiate de comuna Lăzarea sunt: Municipiul Gheorgheni (6 km) și Municipiul Toplița (30 km).

Relieful colinar, oferă comunei Lăzarea aspectul de câmpie înaltă (700 m), predominând și formațiunile muntoase (Munții Szarmany) respectiv deluroase.

1.2. CLIMA

Datorită alternanței munților înalți și mijlocii și predominanței pădurilor, respectiv trecerea la Est spre o vale largă, clima comunei Lăzarea prezintă anumite particularități precum:

- valoarea medie a gradientului termic pe verticală este de 0,5-0,6°C/100 m;
- temperatura medie anuală a aerului este între 5-6°C;
- temperatura medie a aerului în luna iulie este de 16-18°C;
- temperatura medie a aerului în luna ianuarie este de -6-10°C;
- inversiunile de temperatură în perioada de iarnă se manifestă într-un interval de peste 70 de zile;
- înghețul se produce anual pe timp de 160-165 de zile;
- nebulozitatea medie multianuală se caracterizează prin valori foarte crescute: zilele cu cer acoperit au o frecvență de 155-160 zile pe an, iar cerul noros este semnalat timp de 90 de zile. Numărul zilelor senine este în funcție tot de zonalitatea verticală a reliefului, circa 120 zile anual;
- cantitatea medie anuală a precipitațiilor este de circa 54 mm;
- în luna iunie: 87,9 mm, în luna februarie 17,8 mm;
- iarna, sub formă- de zăpadă, ninsorile cad pe o durată de 30-40 de zile. Durata de stagnare a zăpezii crește în raport cu altitudinea reliefului;

- vântul este în strânsă legătură cu circulația generală a atmosferei

1.3. FLORA ȘI FAUNA

Flora: păduri de brad, molid, fag în amestec cu gorun. În mlaștinile eutrofe se dezvoltă diferite specii de mușchi (*Mesaea hexasticha*, *Saxifraga hirculus*, *Carex dionica* etc.).

În pădurile comunei cresc o varietate de fructe de pădure, ciuperci, plante medicinale precum și plante și arbuști ale căror fructe prezintă un potențial economic dacă vor fi prelucrate (coacăze, măceșe, zmeură, alune etc.)

Dintre ciuperci, cele mai utilizate sunt: hribul (*Boletus*), *Cantharellus cibarius*, *Lactarius deliciosus*.

Dintre plantele medicinale cele mai culese și utilizate sunt: chimionul (*Carum carvi*), măceșele (*Juniperus communis*), anason (*Pimpinella anisum*), *Chelidonium majus*, *Valeriana officinalis*, *Centaureum unvelatum*, *Thymus serpyllum*.

Printre plantele cultivate se numără cele care sunt mai rezistente la frig deoarece deseori se întâmplă ca bruma să apară primăvara târziu și toamna timpuriu, astfel în cadrul culturilor agricole se cultivă pe suprafețe mai mari cartoful și varza iar dintre cereale, secara orzul, ovăzul și grâul.

Fauna este bogată și variată în specii, fiind adaptată condițiilor de relief și climă. Dintre animalele care viețuiesc pe teritoriul comunei și în pădurile acesteia fac parte: ursul, cerbul carpatin, râsul, jderul de scorbură, cocoșul de munte, ierunca, acvila de munte, huhurezul, pițigoii de brădet, vipera comună, tritonul de munte, căprioare, mistreți, lupi, vulpi, veverițe.

1.4. REȚEAUA HIDROGRAFICĂ

Rețeaua hidrografică a comunei Lăzarea este alcătuită din pâraurile al căror curs străbat teritoriul comunei, dintre acestea cel mai important este pâraul Lăzarea, al cărui izvor se află pe teritoriul comunei și se varsă în Râul Mureș.

1.5. ISTORIC¹²

Comuna Lăzarea este una dintre cele mai vechi localități din bazinul Gheorgheni, atestarea documentară a acestei comune datează din secolul al XIII –lea, primele însemnări care fac referire la această așezare sunt din anul 1200, începând cu acest an au avut loc numeroase evenimente care alcătuiesc istoricul comunei.

Deși atestată documentar în sec. al XIII-lea, așezarea de pe teritoriul actualei comune a fost locuită încă din perioada preistorică, argumente în favoarea acestei afirmații, fiind descoperirile

¹² Sursa: www.lazarea.ro

arheologice efectuate pe teritoriul comunei, astfel în urma cercetărilor au fost descoperite unelte și obiecte aparținând epocii bronzului¹³, cât și din timpul locuirii dacilor în aceste ținuturi.

Denumirea inițială a comunei (care se păstrează și astăzi în limba maghiară) este Szárhegy și provine de la numele muntelui Szarmany la poalele căruia se află comuna. Această denumire dată comunei, are rolul de a caracteriza muntele din împrejurime, deoarece în traducere înseamnă „muntele stâncos” sau „muntele pustiu” și face referire la lipsa pădurilor de pe suprafața muntelui, acesta fiind ulterior împădurit cu brazi. Sub denumirea de Szárhegy, comuna este menționată și în documentele papale din anii 1332-1334.

În lucrările sale, scriitorul, istoricul și politicianul Balazs Orban a reușit să concentreze într-o singură idee, atmosfera imaginii miraculoase a comunei: *„Deasupra satului se înalță falnic muntele de marmură Szarmany. La poalele muntelui se află vechiul castel al familiei Lazar, cu bastioanele sale, cu zidurile crestate. Pe panta muntelui este mănăstirea și biserica franciscanilor, pe vârful muntelui fiind mândra capelă, mai încoace, la înălțimi este biserica cu turn strălucitor din Lăzarea, dedesubtul acestui grup pitoresc așternându-se comuna cu grupurile de case care se înalță printre ramurile verzi ale pădurilor.”*

Denumirea de Lăzarea a fost menționată pentru prima dată în documentele oficiale ale secolului al XV-lea și provine de la numele familiei Lazar, întrucât, începând din această perioadă, istoria comunei este strâns legată de istoria dinastiei Lazar, Castelul Lazar – „cuibul străvechi” al acestei familii constituie una dintre principalele atracții ale comunei.

În documentele din 1345 este amintit deja numele căpitanului Lazar Egyed. Inițial proprietatea acestei familii a fost la Tomești, stabilindu-se la Lăzarea de la mijlocul secolului al XV-lea, când familia a primit o donație de stemă din partea regelui Laszlo al V-lea în 1456. Lazar Balint a fost locotenentul și judecătorul regal al Ținutului Casinului, favorurile au fost câștigate de la regele Zsigmond, acestea fiind consolidate și de regele Matei.

Primul membru al familiei stabilit la Lăzarea a fost Lazar Andras. Dintre fii lui Andras, Istvan și Ferenc au primit rang înalt de la rege.

Nepoata lui Janos Lazar (un alt fiu al lui Andras), Druszina, fiica lui Lazar Istvan al II-lea, (fiul lui Janos), a fost căsătorită cu Bethlen Farkas și au fost părinții domnitorului Bethlen Gabor și guvernatorului Transilvaniei, Bethlen Istvan.

O altă personalitate marcantă a familiei Lazar, a fost Ferenc Lazar (fiul din a doua căsătorie a lui Istvan Lazar al –V- lea), acesta a jucat un rol politic dinamic, aflându-se în fruntea conducerii Scaunului Ciucului, la început fiind adeptul Habsburgilor, reușind să obțină rangul de Conte în

¹³ Sursa: F. Gogâltan, L. Darvas, A. Demjen (2011): „Descoperiri aparținând epocii bronzului la Lăzarea (jud. Harghita), Csiki Szekely Múzeum Evkonyve, VII. p. 53-68. Articolul poate fi accesat la adresa: http://www.postdocssu.acad.ro/activitate/lucrari/gorlitz/Gogiltan_Florin_Descoperiri%20aparținand%20Epocii%20Bronzului%20la%20Lazarea%20%28Jud.%20Harghita%29_Szekely%20Muzeum.pdf

1702 iar în 1706, titlul de procuror general al scaunului. Mai târziu a fost de partea luptei pentru libertate, din acest motiv fiind nevoit să se refugieze în Moldova, după exil reîntorcându-se la Lăzarea.

În anii 1600, Lăzarea a fost un important centru atât militar cât și administrativ al Secuimii. Majoritatea principilor Transilvaniei au poposit aici, în drumul lor spre Secuime. Satul a fost atacat și ars de mai multe ori, atât de turci cât și de tătari. În 1685 o hoardă formată din cazaci și tătari au năvălit dinspre Moldova în Transilvania. Localnicii s-au luptat cu năvălitorii și i-au învins. De luptele dintre localnici și tătari, amintește Dealul Tătarilor, situat la marginea așezării, unde au fost înmormântați tătarii învinși, conform tradiției aici au fost îngropați 500 de atacatori, iar dintre localnici au pierit doar 15 în luptă.

Alte evenimente istorice la care au participat locuitorii comunei Lăzarea sunt: răscoala din 1596, primul și al doilea război mondial, precum și Revoluția din 1989, în memoria acestor evenimente fiind înălțate monumente, acestea făcând parte dintre obiectivele turistice ale comunei.

Alături de Castelul Lazăr, în istoria comunei Lăzarea, un rol important îl au și alte clădiri-monumente de o valoare deosebită, acesta reprezentând principalele atracții turistice ale comunei: Biserica fortificată romano-catolică, Capela Sfântul Anton, Mănăstirea și biserica franciscană, Monumentul eroilor, Obeliscul comemorativ al răscoalei din 1596 și Memorialul martirilor din 1916.

2. ANALIZA SOCIO-ECONOMICĂ A COMUNEI LĂZAREA¹⁴

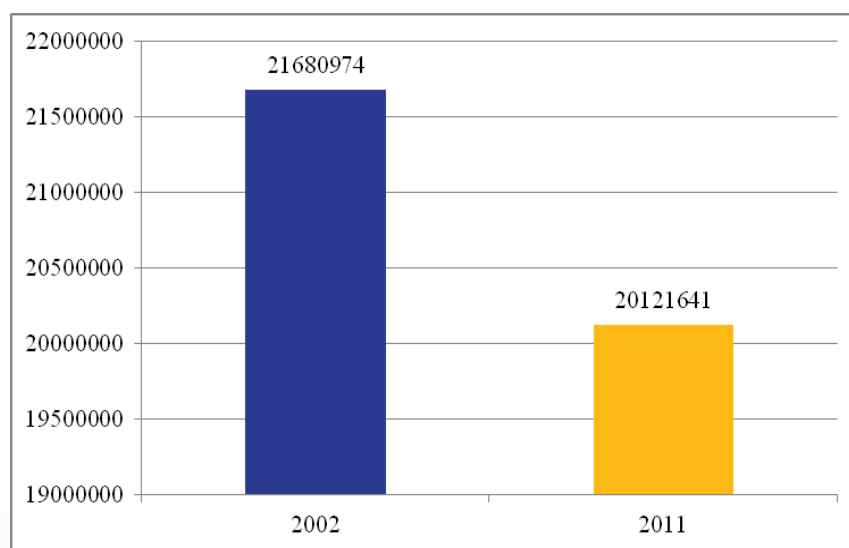
2.1. POPULAȚIA

2.1.1 Populația stabilă la nivel național

Populația stabilă a României, la recensământul din 2011 a fost de 20.121.641 de persoane. În urma comparației acestui număr cu totalul populației țării, înregistrat la recensământul din anul 2002 (21.680.974 de persoane) se observă scăderea totalului populației cu 1.559.333 persoane, respectiv cu 7,19%.

¹⁴ Elaborat pe baza datelor puse la dispoziție de către Institutul Național de Statistică – Direcția Județeană de Statistică Harghita (www.harghita.INSSE.ro)

Fig 3. Populația stabilă a României în anul 2002 și 2011



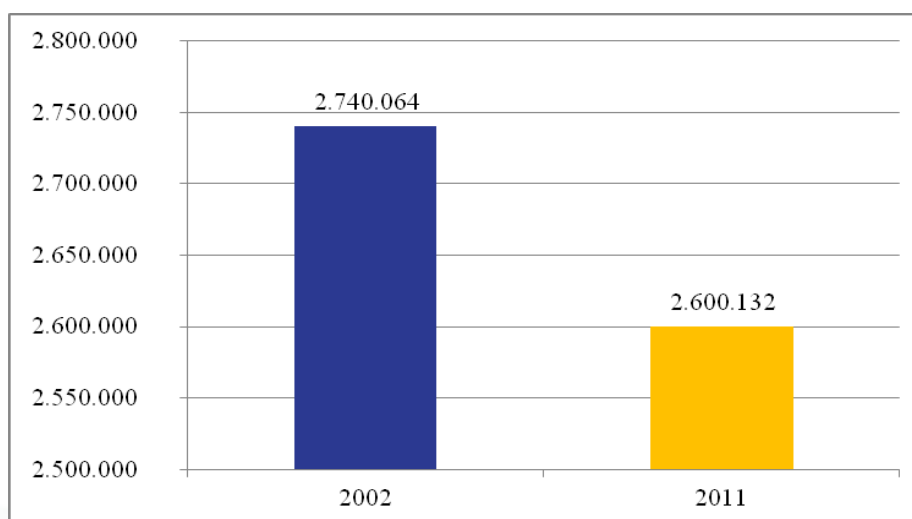
Sursa: Institutul Național de Statistică

Din totalul populației țării înregistrate la recensământul din 2011, 53,97% locuiește în mediul urban (10.858.790 persoane), iar 46,03% locuiește în mediul rural (9.262.851 persoane). În contextul dinamicii, nivelul populației țării atât din mediul urban cât și din mediul rural a evoluat în sens descendent în anul 2011 față de 2002, însă din perspectiva structurii pe medii de rezidență, se constată faptul că în anul 2011 ponderea populației din mediul urban s-a majorat cu 1,23 puncte procentuale, de la 52,74% în anul 2002 la 53,97% în anul 2011, iar ponderea populației din mediul rural s-a diminuat cu 1,23 puncte procentuale de la 47,26% în anul 2002, la 46,03% în anul 2011.

2.1.2 Populația stabilă la nivel regional: Regiunea Centru

Populația stabilă a Regiunii Centru, la recensământul din 2011 a fost de 2.360.805 de persoane. Prin compararea acestui număr cu totalul populației înregistrat în anul 2002 la nivelul acestei regiuni 2.523.021 de persoane se constată evoluția în sens descendent a totalului populației, nivelul acestuia diminuându-se cu 162.216 persoane, respectiv 6,43%.

Fig 4. Populația stabilă a Regiunii Centru în anul 2002 și 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform datelor înregistrate la recensământul din 2011, din totalul populației Regiunii centru, 57,96% locuiește în mediul urban iar 42,04% în mediul rural, comparativ cu anul 2002 când 58,41% din totalul populației regiunii, locuia în mediul urban iar 41,59% în mediul rural. Regiunea Centru cuprinde județele: Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu. În tabelul următor este prezentată distribuția pe județe a populației din Regiunea Centru:

Tabelul 3. Populația stabilă a Regiunii Centru pe județe în anul 2011 și 2002

Județul	2002	2011	% 2002	% 2011
Alba	382747	342376	15,17%	14,50%
Brașov	589028	549217	23,35%	23,26%
Covasna	222449	210177	8,82%	8,90%
Harghita	326222	310867	12,93%	13,17%
Mureș	580851	550846	23,02%	23,33%
Sibiu	421724	397322	16,72%	16,83%
Total	2523021	2360805	100,00%	100,00%

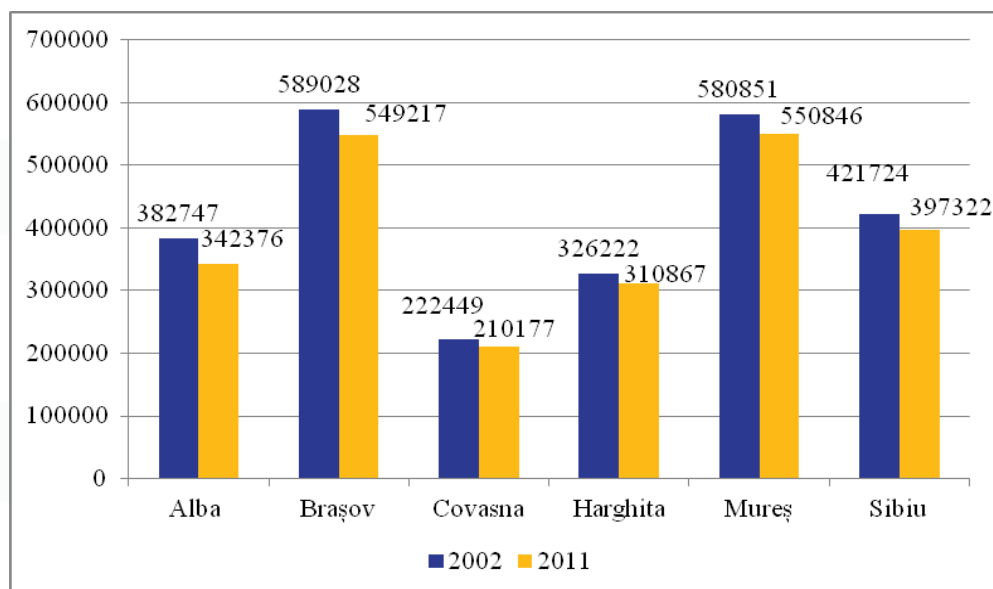
Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 3, distribuția populației Regiunii Centru în funcție de județe, în anul 2011 este următoarea: județul Alba 14,50%, județul Brașov 23,26%, județul Covasna 8,90%, județul Harghita 13,17%, județul Mureș 23,33% și județul Sibiu 16,83%.

În contextul dinamicii, populația Regiunii Centru din fiecare județ a evoluat descendent în anul 2011 comparativ cu 2002 (a se vedea Figura 4), iar în funcție de ritmul de evoluție a nivelului

acestui s-au produs modificări în structura populației regiunii astfel: în anul 2011, ponderea populației județului Alba s-a diminuat cu 0,67 puncte procentuale de la 15,17% în 2002 la 14,50% în 2011, iar ponderea populației județului Brașov s-a diminuat cu 0,08 puncte procentuale de la 23,35% în 2002 la 23,26% în anul 2011. Evoluții ascendente ale ponderii populației în totalul populației Regiunii centru în anul 2011 față de 2002 au fost înregistrate la nivelul județelor: Covasna (+0,09 puncte procentuale, de la 8,82% la 8,90%), Harghita (+0,24 puncte procentuale, de la 12,93% la 13,17%), Mureș (+0,31 puncte procentuale, de la 23,02% la 23,33%) și Sibiu (+0,11% de la 16,72% la 16,83%).

Fig 5. Evoluția populației Regiunii Centru, pe județe în anul 2002 și 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

Prin raportarea nivelului populației regiunii Centru la totalul populației țării, se pot observa următoarele aspecte prezentate în tabelul următor:

Tabelul 4. Populația stabilă la nivel național și populația stabilă a Regiunii Centru în 2002 și 2011

Denumire element	2002	2011	Δ	%
Populația stabilă a României	21680974	20121641	-1559333	-7,19%
Populația stabilă a Regiunii Centru	2523021	2360805	-162216	-6,43%
Populația României din mediul urban	11435080	10858790	-576290	-5,04%
Populația României din mediul rural	10245894	9262851	-983043	-9,59%
Populația Regiunii Centru din mediul urban	1473641	1368308	-105333	-7,15%
Populația Regiunii Centru din mediul rural	1049380	992497	-56883	-5,42%
Ponderea populației RC în totalul populației țării	11,64%	11,73%	0,0010	0,82%

<i>Ponderea populației din mediul urban a RC în totalul populației din mediul urban al țării</i>	12,89%	12,60%	-0,0029	-2,22%
<i>Ponderea populației din mediul rural a RC în totalul populației din mediul rural al țării</i>	10,24%	10,71%	0,0047	4,62%

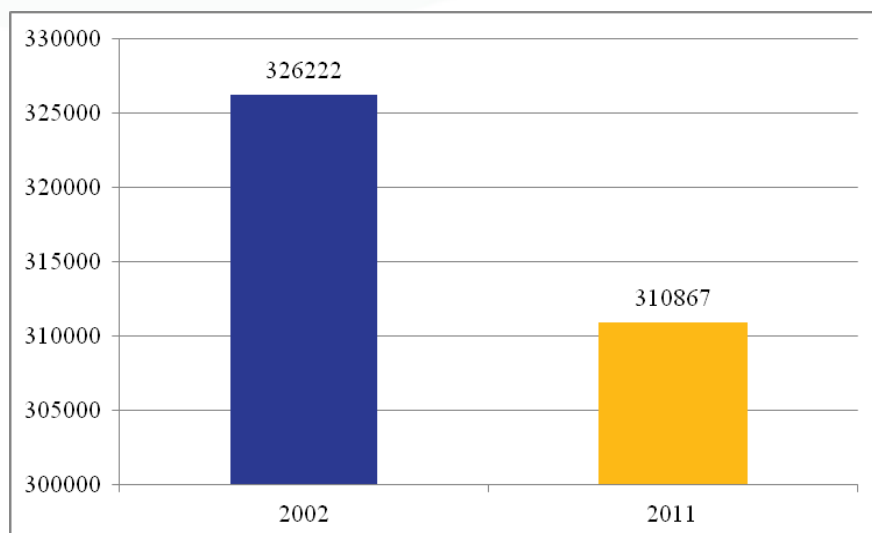
Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 4, nivelul populației Regiunii Centru în anul 2002 reprezenta 11,64% din totalul populației țării, urmând ca în anul 2011 populația totală a regiunii să reprezinte 11,73 % din totalul populației României. În contextul dinamicii, în anul 2011 față de 2002, se constată faptul trendul de evoluție descendentă a fost înregistrat atât la nivelul populației României (-1.559.333 persoane, -7,19%) cât și la nivelul populației Regiunii Centru (-162216 persoane, -6,43%). Datorită ritmului de evoluție, în anul 2011, față de 2002, ponderea populației Regiunii Centru în totalul populației țării s-a majorat cu 0,10 puncte procentuale, de la 11,64% la 11,73%. Populația din mediul urban al Regiunii Centru reprezenta în anul 2002, 12,89% din totalul populației din mediul urban al țării, urmând ca în anul 2011 în baza evoluției descendente, respectiv a diminuării cu 0,29 puncte procentuale să reprezinte 12,60% din totalul populației urbane la nivel național. Populația din mediul rural al Regiunii Centru, reprezenta în anul 2002 10,24% din totalul populației din mediul rural al României, iar în anul 2011, ca urmare a evoluției în sens ascendent, prin majorarea cu 0,47 puncte procentuale, populația din mediul rural a Regiunii Centru reprezenta 10,71% din totalul populației rurale a României.

2.1.3 Populația stabilă la nivel județean

Populația stabilă a județului Harghita la recensământul din 2011 a fost de 310867 persoane, prin compararea acestui număr cu nivelul populației înregistrate la recensământul din 2002, de observă o scădere cu 15355 persoane, respectiv 4,71% în totalul populației stabile a județului.

Figura 6 Populația stabilă a județului Harghita în anul 2002 și 2011



Sursa: INS –Direcția Județeană de Statistică Harghita

Din totalul populației județului Harghita, înregistrate la recensământul din 2011, 42,60% locuiește în mediul urban, iar 57,40% locuiește în mediul rural. Comparând structura pe medii a populației județului Harghita din anul 2011 cu cea existentă în anul 2002 se constată faptul că ponderea populației din mediul urban s-a diminuat cu 1,57 puncte procentuale (de la 44,17% în 2002 la 42,60 în 2011), iar ponderea populației din mediul rural s-a majorat cu 1,57 puncte procentuale (de la 55,83% în anul 2002 la 57,40% în anul 2011).

Prin raportarea nivelului populației județului Harghita, la totalul populației României și Regiunii Centru, se constată următoarele aspecte prezentate în tabelul următor:

Tabelul 5. Abordare comparativă a populației județului Harghita cu totalul populației României și Regiunii Centru în anul 2002 și 2011

Denumire element	2002	2011	Δ	%
Populația stabilă a României	21680974	20121641	-1559333	-7,19%
Populația stabilă a Regiunii Centru	2523021	2360805	-162216	-6,43%
Populația stabilă a Județului Harghita	326222	310867	-15355	-4,71%
Populația din mediul urban a României	11435080	10858790	-576290	-5,04%
Populația din mediul rural a României	10245894	9262851	-983043	-9,59%
Populația din mediul urban a Regiunii Centru	1473641	1368308	-105333	-7,15%
Populația din mediul rural a Regiunii Centru	1049380	992497	-56883	-5,42%
Populația din mediul urban a județului Harghita	144083	132418	-11665	-8,10%
Populația din mediul rural a județului Harghita	182139	178449	-3690	-2,03%
<i>Ponderea populației județului Harghita în totalul populației României</i>	<i>1,50%</i>	<i>1,54%</i>	<i>0,04%</i>	<i>2,68%</i>
<i>Ponderea populației județului Harghita în totalul populației Regiunii Centru</i>	<i>12,93%</i>	<i>13,17%</i>	<i>0,24%</i>	<i>1,84%</i>
<i>Ponderea populației din mediul urban a județului HR în totalul populației urbane a țării</i>	<i>1,26%</i>	<i>1,22%</i>	<i>-0,04%</i>	<i>-3,28%</i>
<i>Ponderea populației din mediul rural a județului HR în totalul populației rurale a țării</i>	<i>1,78%</i>	<i>1,93%</i>	<i>0,15%</i>	<i>8,45%</i>
<i>Ponderea populației din mediul urban a județului HR în totalul populației urbane a Regiunii Centru</i>	<i>9,78%</i>	<i>9,68%</i>	<i>-0,10%</i>	<i>-1,02%</i>
<i>Ponderea populației din mediul rural a județului HR în totalul populației rurale a Regiunii Centru</i>	<i>17,36%</i>	<i>17,98%</i>	<i>0,62%</i>	<i>3,59%</i>

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 5, populația județului Harghita în anul 2011 reprezenta 1,54% din totalul populației României și 13,17% din totalul populației Regiunii Centru, comparativ cu anul 2002 când totalul populației județului reprezenta 1,50% din totalul populației la nivel național și 12,93% din totalul populației la nivelul Regiunii Centru. Din perspectiva dinamicii, în anul 2011 față de 2002, nivelul populației județului Harghita a urmat același trend de evoluție descendentă (-15255 persoane, -4,71%) la fel cu nivelul populației României (-1.559.333 persoane, -7,19%) și cel al Regiunii Centru (-162.216 persoane, -6,43%).

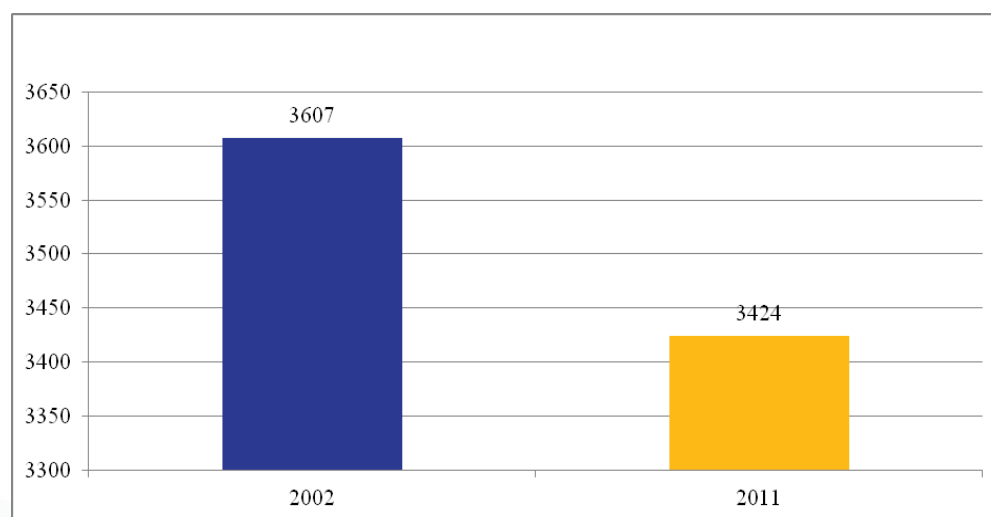
Structurată în funcție de mediul de rezidență, populația județului Harghita din mediul urban a reprezentat în anul 2002, 1,26% din totalul populației din mediul urban a României și 9,78% din totalul populației urbane a Regiunii Centru. În anul 2011, în baza evoluției în sens descendent, respectiv a diminuării cu 0,04 puncte procentuale, populația din mediul urban a județului Harghita a reprezentat 1,22% din totalul populației urbane a României, iar baza trendului descendent de evoluție prin diminuarea cu 0,10 puncte procentuale, populația din mediul urban a județului Harghita a reprezentat 9,68% din totalul populației urbane a Regiunii Centru.

Populația din mediul rural a județului Harghita a reprezentat în anul 2002, 1,78% din totalul populației rurale la nivel național, și 17,36% din totalul populației rurale a Regiunii Centru. În anul 2011, în baza evoluției în sens ascendent, respectiv majorarea cu 0,15 puncte procentuale, ponderea populației rurale a județului Harghita în totalul populației rurale a țării, a fost de 1,93%, iar în baza aceluiași trend ascendent de evoluție prin majorarea cu 0,62 puncte procentuale, populația din mediul rural a județului Harghita, a reprezentat 17,98% din totalul populației rurale a Regiunii Centru.

2.1.4 Populația stabilă a comunei Lăzarea

Conform recensământului efectuat în anul 2011, populația stabilă a comunei Lăzarea a fost de 3424 persoane, numărul acestora fiind în scădere față de anul 2002 când, la recensământul efectuat în acest an se constată existența unei populații stabile care însuma 3607 locuitori. În urma comparației efectivului populației comunei Lăzarea din anul 2011 și 2002, se constată că efectivul populației comunei Lăzarea a evoluat în sens descendent, diminuându-se în anul 2011 față de 2002 cu 183 persoane, respectiv cu 5,07%.

Figura 7. Populația stabilă a comunei Lăzarea în anii 2002 și 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

Majoritatea populației locuiește în satul Lăzarea – reședința comunei, acesta fiind populat de 3254 persoane (95,04% din totalul populației comunei, iar restul de 170 persoane (4,96%) locuiesc în satul Ghiduț.

În urma analizei dinamicii populației, la nivelul comunei Lăzarea, se constată evoluția în sens descendent atât a populației care locuiește în satul Lăzarea cât și a celei din satul Ghiduț. Astfel în anul 2011 față de 2002, efectivul populației satului Lăzarea s-a diminuat cu 181 persoane, respectiv cu 5,27%, de la 3435 persoane, la 3254 persoane, iar efectivul populației satului Ghiduț s-a diminuat cu 2 persoane, respectiv cu 1,16%, de la 172 persoane la 170 persoane.

Tabelul 6. Populația stabilă a comunei Lăzarea pe localități componente (sate) în 2002 și 2011

Sat	Total populație stabilă 2002	Total populație stabilă 2011	% 2002	% 2011
Lăzarea	3435	3254	95,23%	95,04%
Ghiduț	172	170	4,77%	4,96%
TOTAL	3607	3424	100,00%	100,00%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Prin raportarea populației comunei Lăzarea la totalul populației României, Regiunii Centru și județului Harghita, se identifică anumite aspecte prezentate în tabelul următor:

Tabelul 7. Abordarea comparativă a populației comunei Lăzarea cu totalul populației României, Regiunii Centru și județului Harghita în 2002 și 2011

Denumire element	2002	2011	Δ	%
Populația stabilă a României	21680974	20121641	-1559333	-7,19%
Populația stabilă a Regiunii Centru	2523021	2360805	-162216	-6,43%
Populația stabilă a județului Harghita	326222	310867	-15355	-4,71%
Populația stabilă a comunei Lăzarea	3607	3424	-183	-5,07%
Populația din mediul rural a României	10245894	9262851	-983043	-9,59%
Populația din mediul rural a Regiunii Centru	1049380	992497	-56883	-5,42%
Populația din mediul rural a județului Harghita	182139	178449	-3690	-2,03%
<i>Ponderea populației comunei în totalul populației României</i>	<i>0,0166%</i>	<i>0,0170%</i>	<i>0,0004</i>	<i>2,28%</i>
<i>Ponderea populației comunei în totalul populației Regiunii Centru</i>	<i>0,143%</i>	<i>0,145%</i>	<i>0,0021</i>	<i>1,45%</i>
<i>Ponderea populației comunei în totalul populației județului Harghita</i>	<i>1,106%</i>	<i>1,101%</i>	<i>-0,0043</i>	<i>-0,38%</i>
<i>Ponderea populației comunei în totalul populației din mediul rural la nivel de țară</i>	<i>0,035%</i>	<i>0,037%</i>	<i>0,0018</i>	<i>5,00%</i>
<i>Ponderea populației comunei în totalul populației din mediul rural la nivelul Regiunii Centru</i>	<i>0,344%</i>	<i>0,345%</i>	<i>0,0013</i>	<i>0,37%</i>
<i>Ponderea populației comunei în totalul populației din mediul rural la nivelul județului Harghita</i>	<i>1,980%</i>	<i>1,919%</i>	<i>-0,0616</i>	<i>-3,11%</i>

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 5, în anul 2002, populația stabilă a comunei Lăzarea reprezenta 0,0166% din totalul populației la nivel național. În baza evoluției descendente într-un ritm mai accelerat a populației României față de ritmul diminuării populației comunei Lăzarea, în anul 2011, comparativ cu anul 2002, ponderea populației comunei Lăzarea în totalul populației țării, s-a majorat cu 0,0004 puncte procentuale, ajungând la 0,017%. În context regional, populația stabilă a comunei Lăzarea, în anul 2002, reprezenta 0,143% din totalul populației Regiunii Centru, această pondere majorându-se cu 0,0021 puncte procentuale, în anul 2011, când ponderea populației stabile a comunei Lăzarea în totalul populației regiunii a fost de 0,145%. Analizat la nivel județean, nivelul populației stabile a comunei Lăzarea, reprezenta în anul 2002 1,106% din totalul populației județului Harghita, urmând ca în anul 2011, această pondere să evolueze în sens descendent, prin diminuarea cu 0,0043 puncte procentuale, astfel populația stabilă a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 1,101% din totalul populației stabile a județului Harghita.

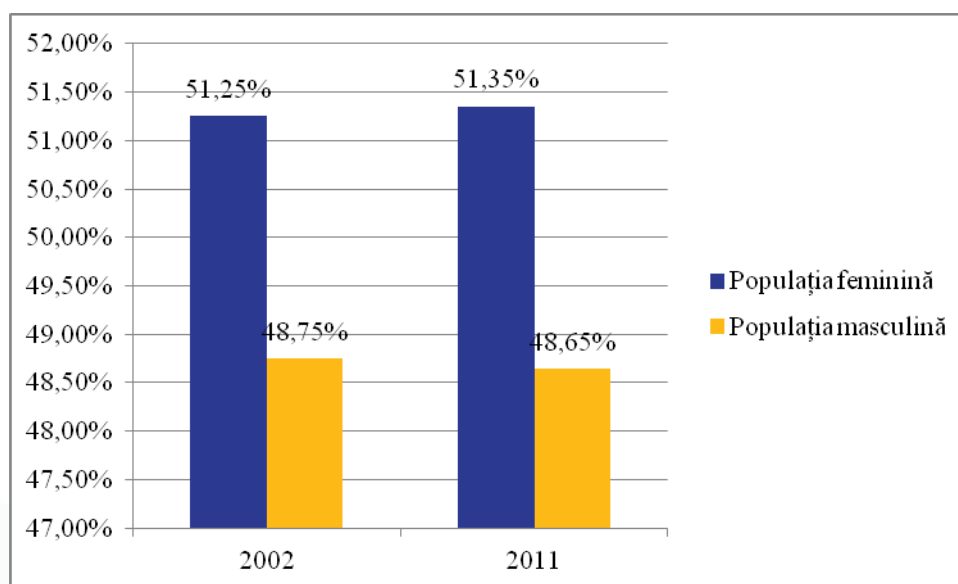
Analizată din perspectiva mediului de rezidență, populația comunei Lăzarea, în anul 2002, reprezenta 0,035% din totalul populației din mediul rural al țării, urmând ca în anul 2011, această pondere să evolueze în sens ascendent, prin majorarea cu 0,0018 puncte procentuale, astfel populația stabilă a comunei Lăzarea reprezenta 0,037% din totalul populației din mediul rural al României. În plan regional, efectivul populației comunei Lăzarea, în anul 2002, reprezenta 0,344% din totalul populației din mediul rural al Regiunii Centru, urmând ca în anul 2011 această pondere să se majoreze cu 0,0013 puncte procentuale, astfel efectivul populației comunei Lăzarea reprezenta 0,345% din totalul populației din mediul rural al Regiunii Centru. La nivel județean, populația comunei Lăzarea, în anul 2002, reprezenta 1,98% din totalul populației din mediul rural al județului Harghita, această pondere evoluând în sens descendent prin diminuarea cu 0,0616 puncte procentuale, astfel încât în anul 2011, populația stabilă a comunei Lăzarea reprezenta 1,919% din totalul populației din mediul rural al județului Harghita.

2.1.5 Structura populației României pe sexe

Conform datelor înregistrate la recensământul din 2011, structura populației României în funcție de sexe este următoarea: populația de sex feminin reprezintă 51,35% din totalul populației țării (10.333.064 persoane) iar populația de sex masculin reprezintă 48,65% din totalul populației la nivel național (9.788.577).

Analizând comparativ evoluția și structura populației României în anul 2011 comparativ cu anul 2002, se constată evoluții descendente atât a populației feminine cât și a populației masculine astfel: nivelul populației de sex feminin s-a diminuat în anul 2011 față de 2002 cu 779.169 persoane, respectiv 7,01%, însă ponderea acesteia în totalul populației s-a majorat cu 0,1 puncte procentuale de la 51,25% în anul 2002 la 51,35% în anul 2011. Populația de sex masculin a României s-a diminuat cu 780.164 persoane, respectiv 7,38%, totodată diminuându-se și ponderea acesteia în totalul populației, de la 48,75% în 2002 la 48,65% în anul 2011.

Fig 8. Populația stabilă a României după sexe în anul 2002 și 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

Raportul între sexe (raportul de masculinitate) în anul 2011 a fost de 94,73 de bărbați la 100 de femei, înregistrând o evoluție descendentă de 0,37 față de anul 2002 când numărul bărbaților la 100 de femei a fost de 95,10.

În ceea ce privește populația României cu vârsta de până la 14 ani, raportul de masculinitate generală înregistrat în anul 2011 a fost de 105,61 băieți la 100 de fete, în timp ce în cazul populației cu vârsta de peste 85 ani, raportul a fost de 49,41 persoane de sex masculin la 100 persoane de sex feminin.

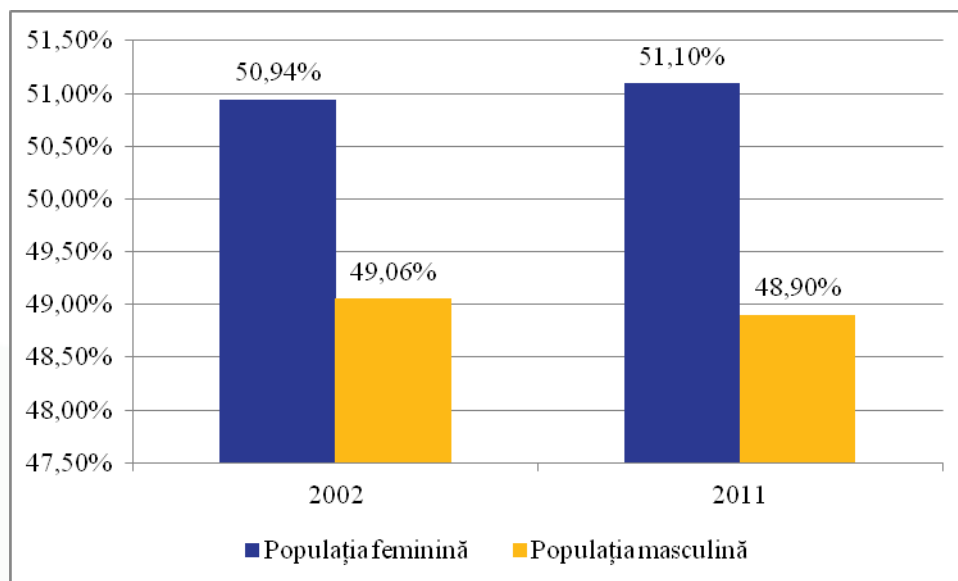
2.1.6 Structura populației Regiunii Centru pe sexe

Conform datelor colectate în urma efectuării recensământului din anul 2011, populația Regiunii Centru, sub aspectul sexelor prezintă următoarea structură: populația de sex feminin reprezintă 51,10% din totalul populației Regiunii Centru (1.206.322 persoane), iar populația de sex masculin reprezintă 48,90% din populația totală a acestei regiuni (1.154.483 persoane).

În urma analizei comparative a evoluției și structurii populației Regiunii Centru în anul 2011, comparativ cu anul 2002, se constată evoluții descendente atât la nivelul populației feminine cât și la nivelul populației masculine. Astfel în anul 2011 populația de sex feminin a evoluat în sens descendent, față de anul 2002, diminuându-se cu 79.004 persoane, respectiv 6,15%, iar din perspectiva structurii, ponderea populației de sex feminin în totalul populației Regiunii Centru s-a majorat cu 0,15 puncte procentuale, de la 50,94% în 2002, la 51,10% în 2011. Populația de sex masculin a Regiunii Centru a înregistrat un trend descendent de evoluție în anul 2011 față de 2002, diminuându-se cu 83.212 persoane, respectiv 6,72%. Diminuarea într-un ritm mai accelerat

a populației de sex masculin, față de ritmul diminuării populației de sex feminin, a determinat diminuarea ponderii populației masculine în totalul populației regiunii, cu 0,15 puncte procentuale, de la 49,06% în 2002 la 48,90% în 2011.

Figura 9 Populația stabilă a Regiunii Centru după sexe în anul 2002 și 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

Raportul între sexe (raport de masculinitate), la nivelul Regiunii Centru în 2011 a fost de 95,70 de bărbați la 100 de femei, în scădere față de anul 2002 când numărul bărbaților la 100 de femei era de 96,29.

În ceea ce privește populația Regiunii Centru cu vârsta de până la 14 ani, raportul de masculinitate generală înregistrat în anul 2011 a fost de 105,57 băieți la 100 de fete, în timp ce în cazul populației cu vârsta de peste 85 de ani, raportul a fost de 48,58 persoane de sex masculin la 100 persoane de sex feminin.

Prin raportarea structurii populației din Regiunea Centru în funcție de sexe, la populația României, se constată anumite aspecte, care sunt prezentate în tabelul următor:

Tabelul 8. Abordarea comparativă a structurii în funcție de sexe a populației din Regiunea Centru și a populației României în 2002 și 2011

Denumire element	2002	2011
Populația feminină a României	11112233	10333064
Populația masculină a României	10568741	9788577
Populația feminină a Regiunii Centru	1285326	1206322
Populația masculină a Regiunii Centru	1237695	1154483
Ponderea populației feminine a Regiunii Centru în totalul	11,57%	11,67%

<i>populației feminine a României</i>		
<i>Ponderea populației masculine a Regiunii Centru în totalul populației masculine a României</i>	11,71%	11,79%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 8, conform datelor colectate la recensământul din 2011, ponderea populației feminine din Regiunea Centru reprezenta 11,67% din totalul populației României, această proporție majorându-se cu 0,10 puncte procentuale față de anul 2002, când populația de sex feminin reprezenta 11,57% din totalul populației la nivel național.

Populația de sex masculin din Regiunea Centru, reprezenta în anul 2011, conform datelor înregistrate la recensământ, 11,79 % din totalul populației de sex masculin a României, această proporție fiind în creștere cu 0.08 puncte procentuale față de anul 2002 când populația masculină din Regiunea Centru reprezenta 11,71% din totalul populației masculine la nivel național.

În ceea ce privește raportul de masculinitate, în anul 2002, raportul de masculinitate la nivelul Regiunii Centru a fost cu 1,19 mai mare decât raportul de masculinitate la nivel național, iar în anul 2011, raportul de masculinitate înregistrat la nivelul Regiunii Centru a depășit raportul de masculinitate al României cu 0,97.

Referitor la dinamica efectivului populației în perioada 2002-2011, atât populația de sex masculin cât și de sex feminin din Regiunea Centru a evoluat în sens descendent, asemeni evoluției populației României. Astfel populația de sex feminin din Regiunea Centru s-a diminuat în anul 2011 față de anul 2002, cu 79.004 persoane, respectiv 6,15%, iar populația de sex masculin s-a diminuat cu 83.212 persoane, adică 6,72%.

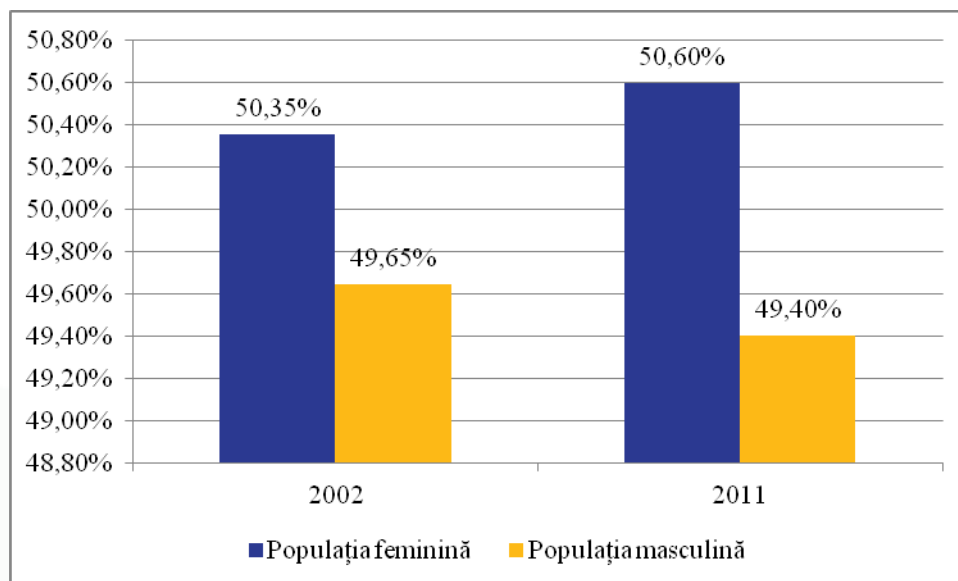
2.1.7 Structura populației județului Harghita pe sexe

Conform datelor colectate în urma recensământului din 2011, structura populației județului Harghita, în funcție de sexe se prezintă astfel: populația de sex feminin reprezintă 50,60% din totalul populației județului (157.295 persoane), iar populația de sex masculin reprezintă 49,50 % (153.572 persoane). Prin raportarea acestor date la cele colectate la recensământul din anul 2002, se constată că în anul 2011 față de anul 2002, în totalul populației județului Harghita, ponderea populației de sex feminin s-a majorat cu 0,25 puncte procentuale de la 50,35% la 50,60%, iar ponderea populației de sex masculin s-a diminuat cu 0,25 puncte procentuale, de la 49,65% la 49,40%.

În contextul dinamicii, în anul 2011 față de 2002 atât nivelul populației feminine cât și cel al populației masculine au înregistrat un trend descendent de evoluție, prin urmare, populația de sex feminin a județului Harghita s-a diminuat cu 6.969 persoane, respectiv 4,24%, iar populația de sex masculin s-a diminuat cu 8.386 persoane, adică 5,18%. Ritmul diminuării populației feminine, mai accelerat față de cel al diminuării populației masculine a determinat diminuarea

ponderii populației de sex masculin și majorarea ponderii populației de sex feminin, în anul 2011 față de anul 2002 la nivelul județului Harghita.

Figura 10 Populația stabilă a județului Harghita, în funcție de sexe în anul 2002 și 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

Raportul între sexe (raport de masculinitate) în anul 2011 la nivelul județului Harghita a fost de 97,63 de bărbați la 100 de femei, înregistrând o evoluție descendentă cu 0,96, față de anul 2002 când numărul bărbaților la 100 de femei din județul Harghita era de 98,60.

În privința populației județului Harghita, cu vârsta de până la 14 ani, raportul de masculinitate generală în anul 2011 era de 104,24 băieți la 100 fete, în timp ce în cazul populației cu vârsta de peste 85 de ani, numărul persoanelor de sex masculin, la 100 de persoane de sex feminin a fost de 49,38.

Prin raportarea structurii populației județului Harghita, la efectivul populației Regiunii Centru și României, cu același criteriu de structură, se constată următoarele aspecte comparative, prezentate astfel:

Tabelul 9. Abordarea comparativă a structurii în funcție de sexe a populației din județul Harghita, Regiunea Centru și România în anul 2002 și 2011

Denumire element	2002	2011
Populația feminină a României	11112233	10333064
Populația masculină a României	10568741	9788577
Populația feminină a Regiunii Centru	1285326	1206322
Populația masculină a Regiunii Centru	1237695	1154483
Populația feminină a județului Harghita	164264	157295

Populația masculină a județului Harghita	161958	153572
<i>Ponderea populației feminine a județului Harghita în totalul populației feminine a țării</i>	<i>1,48%</i>	<i>1,52%</i>
<i>Ponderea populației masculine a județului Harghita în totalul populației masculine a țării</i>	<i>1,53%</i>	<i>1,57%</i>
<i>Ponderea populației feminine a județului Harghita în totalul populației feminine a Regiunii Centru</i>	<i>12,78%</i>	<i>13,04%</i>
<i>Ponderea populației masculine a județului Harghita în totalul populației masculine a Regiunii Centru</i>	<i>13,09%</i>	<i>13,30%</i>

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa din Tabelul 9, prin compararea datelor referitoare la structura populației județului Harghita în funcție de sexe și a populației Regiunii Centru și a României, structurată în funcție de același criteriu, se constată următoarele aspecte: în anul 2011, populația de sex feminin a județului Harghita reprezenta 1,52% din totalul populației feminine de la nivel național, fiind în creștere cu 0,04 puncte procentuale, față de anul 2002, când populația feminină a județului Harghita reprezenta 1,48% din totalul populației de sex feminin a României. Prin compararea la nivel regional, se constată faptul că în anul 2011, populația de sex feminin a județului Harghita reprezenta 13,04% din totalul populației feminine a Regiunii Centru, majorându-se cu 0,26 puncte procentuale față de anul 2002 când această populație reprezenta 12,78% din totalul populației feminine a Regiunii Centru.

Populația de sex masculin a județului Harghita reprezenta în anul 2011 1,57% din totalul populației masculine a României, pondere aflată în creștere cu 0,04 puncte procentuale față de anul 2002 când populația masculină a județului reprezenta 1,53% din totalul populației masculine la nivel național. Prin compararea la nivel regional, se poate observa că în anul 2011, populația masculină a județului Harghita a reprezentat 13,30% din totalul populației masculine a Regiunii Centru, înregistrând o creștere cu 0,22 puncte procentuale față de anul 2002, când ponderea populației de sex masculin a județului Harghita în totalul populației masculine a Regiunii Centru era de 13,09%.

În ceea ce privește raportul de masculinitate înregistrat în județul Harghita în anul 2002, a fost mai mare cu 3,50 față de raportul de masculinitate la nivel național și cu 2,31 mai mare față de raportul de masculinitate la nivelul Regiunii Centru. În anul 2011, acest raport de masculinitate al județului Harghita a fost superior cu 2,90 raportului de masculinitate național și cu 1,93 mai mare față de raportul de masculinitate al Regiunii Centru.

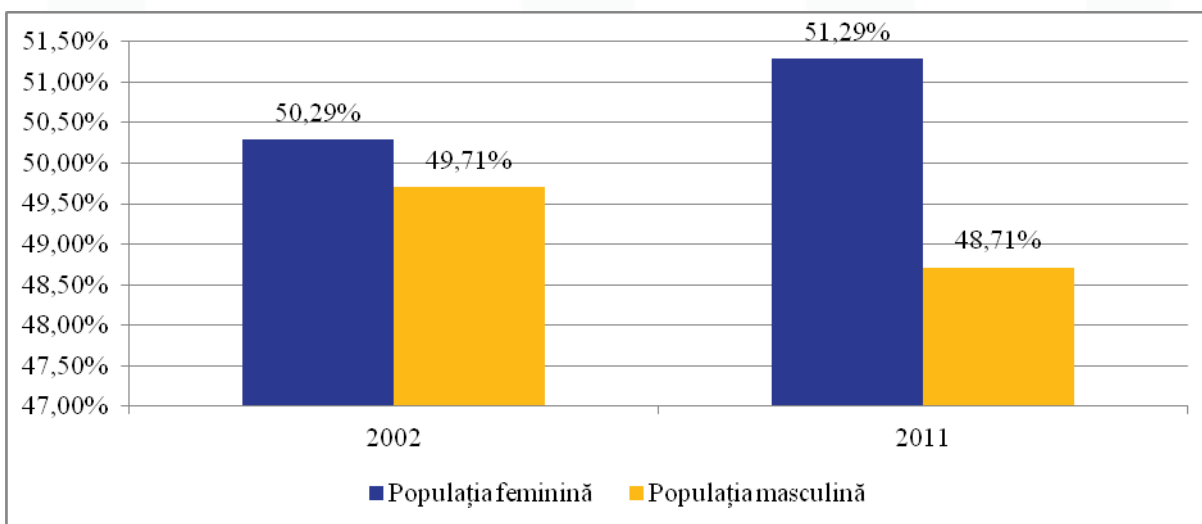
În contextul dinamicii, atât populația de sex feminin cât și cea de sex masculin a județului Harghita, a evoluat în sens descendent, urmând același trend de evoluție cu efectivele populației masculine și feminine ale României și Regiunii Centru.

2.1.8 Structura populației comunei Lăzarea pe sexe

În ceea ce privește structura pe sexe a populației comunei Lăzarea se observă predominanța populației de sex feminin, a cărei pondere în anul 2011 a fost de 51,29% din totalul populației, având un efectiv de 1756 persoane, ponderea acestei populații fiind în creștere cu 0,99 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de sex feminin a comunei Lăzarea (1814 persoane) reprezenta 50,29% din totalul populației. Referitor la populația de sex masculin de pe raza comunei Lăzarea, în anul 2011, efectivul acestei populații, de 1668 persoane, reprezenta 48,71% din totalul populației comunei, fiind în scădere cu 0,99 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când cele 1793 persoane de sex masculin reprezentau 49,71% din totalul populației stabile a comunei.

În contextul dinamicii, se constată evoluția în sens descendent atât a populației de sex masculin cât și a celei de sex feminin, nivelul populației de sex masculin s-a diminuat cu 125 de persoane respectiv cu 6,97%, iar nivelul populației de sex feminin a scăzut cu 58 persoane, respectiv cu 3,20% în anul 2011 față de 2002.

Fig 11. Populația stabilă a comunei Lăzarea după sexe în anii 2002 și 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

Raportul între sexe (raport de masculinitate) în anul 2011 a fost de 94,98 de bărbați la 100 de femei, înregistrând un trend de evoluție descendent prin diminuarea cu 3,85 comparativ cu anul 2002, când numărul bărbaților la 100 de femei a fost de 98,84. Evoluția descendentă a raportului de masculinitate este consecința scăderii populației de sex masculin într-un ritm mai accelerat comparativ cu ritmul diminuării populației feminine în anul 2011 față de 2002.

În ceea ce privește populația comunei Lăzarea, cu vârsta de până la 14 ani, raportul de masculinitate generală, înregistrat în anul 2011, a fost de 101,06 băieți la 100 de fete, în timp ce

la nivelul populației de peste 85 de ani, raportul a fost de 34,21 persoane de sex masculin la 100 de persoane de sex feminin.

În urma analizei comparative a populației comunei Lăzarea, structurată în funcție de sexe, cu nivelul populației României, Regiunii Centru și județului Harghita, structurată în funcție de același criteriu, se constată multiple aspecte prezentate în tabelul următor:

Tabelul 10. Abordarea comparativă a structurii în funcție de sexe a populației din comuna Lăzarea, județul Harghita, Regiunea Centru și România

Denumire element	2002	2011
Populația feminină a României	11112233	10333064
Populația masculină a României	10568741	9788577
Populația feminină a Regiunii Centru	1285326	1206322
Populația masculină a Regiunii Centru	1237695	1154483
Populația feminină a județului Harghita	164264	157295
Populația masculină a județului Harghita	161958	153572
Populația feminină din mediul rural a României	5170550	4659910
Populația masculină din mediul rural a României	5075344	4602941
Populația feminină din mediul rural a Regiunii Centru	525235	495736
Populația masculină din mediul rural a Regiunii Centru	524145	496761
Populația feminină din mediul rural a județului Harghita	90359	88980
Populația masculină din mediul rural a județului Harghita	91780	89469
Populația feminină a comunei Lăzarea	1814	1756
Populația masculină a comunei Lăzarea	1793	1668
<i>Pondere a populației feminine a comunei în totalul populației feminine a țării</i>	<i>0,0163%</i>	<i>0,0170%</i>
<i>Pondere a populației masculine a comunei în totalul populației masculine a țării</i>	<i>0,0170%</i>	<i>0,0170%</i>
<i>Pondere a populației feminine a comunei în totalul populației feminine a Regiunii Centru</i>	<i>0,1411%</i>	<i>0,1456%</i>
<i>Pondere a populației masculine a comunei în totalul populației masculine a Regiunii Centru</i>	<i>0,1449%</i>	<i>0,1445%</i>
<i>Pondere a populației feminine a comunei în totalul populației feminine a județului Harghita</i>	<i>1,1043%</i>	<i>1,1164%</i>
<i>Pondere a populației masculine a comunei în totalul populației masculine a județului Harghita</i>	<i>1,1071%</i>	<i>1,0861%</i>
<i>Pondere a populației feminine a comunei în totalul populației feminine din mediul rural al țării</i>	<i>0,0351%</i>	<i>0,0377%</i>
<i>Pondere a populației masculine a comunei în totalul populației masculine din mediul rural al țării</i>	<i>0,0353%</i>	<i>0,0362%</i>
<i>Pondere a populației feminine a comunei în totalul populației feminine din mediul rural al Regiunii Centru</i>	<i>0,3454%</i>	<i>0,3542%</i>
<i>Pondere a populației masculine a comunei în totalul populației masculine din mediul rural al Regiunii Centru</i>	<i>0,3421%</i>	<i>0,3358%</i>

<i>Ponderea populației feminine a comunei în totalul populației feminine din mediul rural al județului Harghita</i>	2,0075%	1,9735%
<i>Ponderea populației masculine a comunei în totalul populației masculine din mediul rural al județului Harghita</i>	1,9536%	1,8643%

Sursa: Institutul Național de Statistică

În urma analizei comparative a populației comunei Lăzarea cu efectivul populației României, sub aspectul structurii în funcție de sexe, se constată următoarele aspecte: în anul 2011, populația feminină a comunei Lăzarea reprezenta 0,017% din totalul populației feminine din România, această pondere fiind în scădere cu 0,0007 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația feminină a comunei Lăzarea reprezenta 0,0163% din totalul populației feminine a țării. De asemenea în anul 2011, populația de sex feminin a comunei Lăzarea, reprezenta 0,0377% din totalul populației feminine din mediul rural al țării, această pondere înregistrând o creștere cu 0,0026 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când populația de sex feminin reprezenta 0,0351% din totalul populației de sex feminin din mediul rural al României. Populația masculină a comunei Lăzarea, reprezenta în anul 2011, 0,017% din totalul populației de sex masculin de la nivel național, ponderea acestei populații rămânând constantă față de anul 2002, când populația de sex masculin a comunei Lăzarea, reprezenta 0,017% din totalul populației masculine a României. De asemenea populația de sex masculin a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,0362% din totalul populației masculine din mediul rural al României, această pondere fiind în scădere cu 0,0009 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când ponderea populației masculine a comunei Lăzarea în totalul populației de sex masculin din mediul rural al României a fost de 0,0353%.

Prin analiza comparativă la nivel regional, se constată că în anul 2011, populația feminină a comunei Lăzarea, reprezenta 0,1456% din totalul populației de sex feminin din Regiunea Centru, această pondere înregistrând o creștere cu 0,0044 puncte procentuale față de anul 2002, când ponderea populației feminine a comunei Lăzarea în totalul populației de sex feminin a Regiunii Centru a fost de 0,1411%. De asemenea în anul 2011, populația feminină a comunei Lăzarea, reprezenta 0,3542% din totalul populației de sex feminin din mediul rural al Regiunii Centru, această pondere înregistrând o creștere cu 0,0089 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația feminină a comunei Lăzarea reprezenta 0,3454% din totalul populației de sex feminin din mediul rural al Regiunii Centru. Populația de sex masculin a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,1445% din totalul populației masculine a Regiunii centru, această pondere fiind în scădere cu 0,0004 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația masculină a comun Lăzarea reprezenta 0,1449% din totalul populației masculine a Regiunii Centru. De asemenea în anul 2011 în anul 2011, populația masculină a comunei Lăzarea reprezenta 0,3358% din totalul populației de sex masculin din mediul rural al Regiunii Centru, această pondere fiind în scădere cu 0,0063 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația masculină a comunei Lăzarea reprezenta 0,3421% din totalul populației de sex masculin din mediul rural al Regiunii Centru.

Analizată la nivel județean, în anul 2011, populația de sex feminin a comunei Lăzarea, reprezenta 1,1164% din totalul acestei populații din județul Harghita, această pondere fiind în creștere cu 0,0121 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când ponderea populației de sex feminin din comuna Lăzarea, reprezenta 1,1043% din totalul populației feminine a județului Harghita. De asemenea populația feminină a comunei Lăzarea, reprezenta în anul 2011, 1,9735,% din totalul acestei populații din mediul rural al județului Harghita, această pondere fiind în scădere cu 0,0341 puncte procentuale față de anul 2002, când populația de sex feminin din comuna Lăzarea, reprezenta 2,0075% din totalul populației feminine din mediul rural al județului Harghita. Populația masculină a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 1,0861% din totalul populației de sex feminin din județul Harghita, această pondere fiind în scădere cu 0,0209 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când populația masculină a comunei Lăzarea reprezenta 1,1071% din totalul populației de sex masculin din județul Harghita. De asemenea, populația masculină a comunei Lăzarea , reprezenta în anul 2011, 1,8643% din totalul populației de sex masculin din mediul rural al județului Harghita, această pondere fiind în scădere cu 0,0893 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când ponderea populației masculine a comunei Lăzarea în totalul populației de sex masculin din mediul rural al județului Harghita, a fost de 1,9536%.

În ceea ce privește raportul de masculinitate, în anul 2002, acest raport înregistrat la nivelul comunei Lăzarea, a fost mai mare cu 3,74 față de raportul de masculinitate la nivel național, cu 2,55 superior acestui raport al Regiunii Centru și 0,25 mai mare față de raportul de masculinitate al județului Harghita. În anul 2011, raportul de masculinitate înregistrat la nivelul comunei Lăzarea, a fost cu 0,26 mai mare decât cel înregistrat la nivel național, cu 0,71 superior raportului de masculinitate al Regiunii Centru și cu 2,64 mai mare decât raportul de masculinitate înregistrat la nivelul județului Harghita.

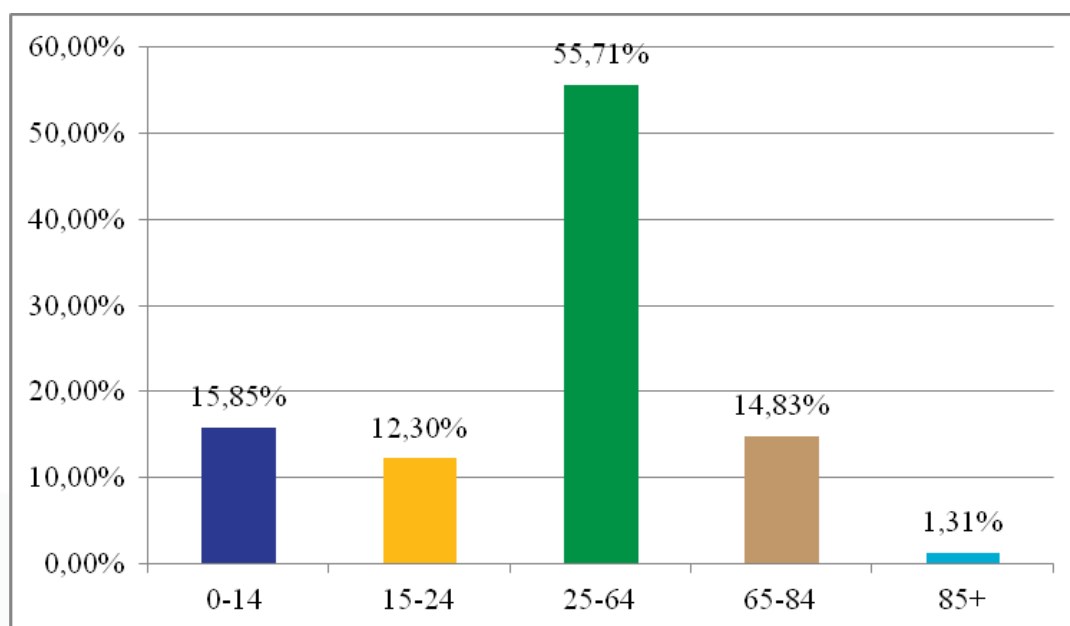
În contextul dinamicii efectivului populației structurate sub aspectul sexelor, la nivelul comunei Lăzarea, în anul 2011, față de 2002, atât nivelul populației de sex feminin cât și cel al populației de sex masculin a evoluat în sens descendent, situație similară celei înregistrate la nivel național, regional și județean.

2.1.9 Structura populației României pe grupe de vârstă

Conform datelor colectate la recensământul din 2011, populația României în funcție de grupele de vârstă prezintă următoarea structură: copii (0-14 ani) reprezintă 15,85% din totalul populației stabile a țării, populația tânără (15,24 ani) deține o pondere de 12,30%, persoanele mature (25-64 ani) reprezintă 55,71%, persoanele în vârstă de 65 ani și peste constituie 14,83% iar persoanele în vârstă de peste 85 de ani reprezintă 1,31% din efectivul populației României.

Ponderea populației tinere (0-14 ani) este inferioară cu 0,29 puncte procentuale, ponderii populației vârstnice (65 ani și peste) ceea ce evidențiază faptul că la nivelul României începe să se manifeste procesul de îmbătrânire a populației.

Figura 12 Structura populației României în funcție de grupe de vârstă în anul 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

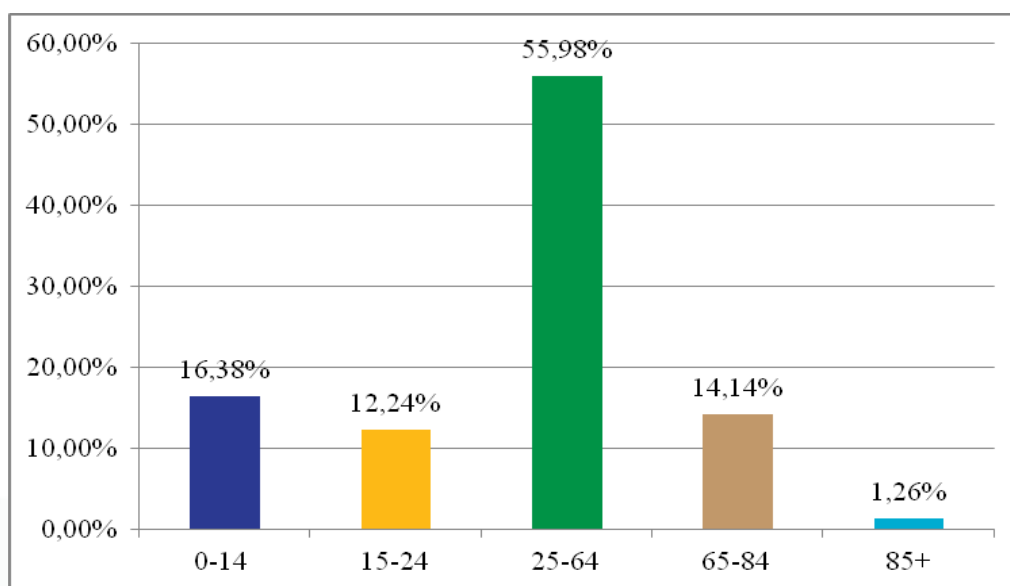
Raportul de dependență demografică la nivel național, înregistrat în anul 2011 a fost de 47, ceea ce reflectă faptul că în acest an erau 47 de persoane în vârstă de dependență (0-14 ani și 65 ani și peste) la fiecare 100 de persoane în vârstă de muncă (15-64 de ani).

2.1.10 Structura populației Regiunii Centru pe grupe de vârstă

În anul 2011, populația Regiunii Centru, în funcție de grupele de vârstă prezintă următoarea structură: copiii (0-14 ani) reprezintă 16,38% din totalul populației stabile a regiunii, populația tânără (15-24 ani) deține o pondere de 12,24%, persoanele mature (25-64 ani) constituie majoritatea (55,98%), persoanele în vârstă de 65 ani și peste reprezintă un procentaj de 14,14%, iar persoanele în vârstă de 85 ani și peste dețin o pondere de 1,25% din totalul populației stabile.

Ponderea populației tinere (0-14 ani) este mai mare cu 0,99 puncte procentuale comparativ cu ponderea populației vârstnice (65 ani și peste), ceea ce evidențiază faptul că la nivelul Regiunii Centru nu se manifestă procesul de îmbătrânire a populației.

Figura 13 Structura populației Regiunii Centru în funcție de grupe de vârstă în anul 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

Raportul de dependență demografică înregistrat în anul 2011, la nivelul Regiunii Centru este de 46,58, ceea ce reflectă faptul că în acest an erau aproximativ 47 de persoane în vârstă de dependență (0-14 ani și 65 ani și peste) la fiecare 100 de persoane în vârstă de muncă (15-64 ani).

În urma analizei comparative dintre populația Regiunii Centru și populația României, structurate în funcție de grupe de vârstă, se constată anumite aspecte, prezentate în tabelul următor:

Tabelul 11 Abordarea comparativă a populației României și Regiunii Centru, în funcție de grupe de vârstă în 2011

Denumire element	0-14	15-24	25-64	65-84	85+
Populația României	3189646	2474827	11209424	2984482	263262
Populația Regiunii Centru	386793	289016	1321538	333744	29714
Structura în funcție de grupe de vârstă a populației României	15,85%	12,30%	55,71%	14,83%	1,31%
Structura în funcție de grupe de vârstă a populației Regiunii Centru	16,38%	12,24%	55,98%	14,14%	1,26%
Ponderea populației Regiunii Centru în totalul populației României	12,13%	11,68%	11,79%	11,18%	11,29%
Abaterea structurii populației Regiunii Centru față de cea la nivel național	0,53	-0,06	0,27	-0,70	-0,05

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în tabelul 11, populația Regiunii Centru, structurată în funcție de grupe de vârstă, prezintă următoarele ponderi în totalul populației României structurate sub

același criteriu astfel: copiii de la nivelul Regiunii Centru (0-14 ani) reprezintă 12,13% din efectivul copiilor de la nivel național, populația cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 de ani reprezintă 11,68% din totalul populației tinere a țării, populația cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani reprezintă 11,79% din efectivul populației mature a României, populația cu vârsta cuprinsă între 65 și 84 de ani reprezintă 11,18% din populația la nivel național cu aceeași vârstă, iar populația cu vârsta de peste 85 de ani reprezintă 11,29% din efectivul populației vârstnice a României. Din aceeași perspectivă comparativă se observă faptul că la nivelul Regiunii Centru, ponderea populației cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani este cu 0,53 puncte procentuale mai mare față de ponderea acestei populații în efectivul total la nivel național. În ceea ce privește populația cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 de ani a Regiunii Centru, ponderea acesteia este cu 0,06 puncte procentuale mai mică decât ponderea acestei populații la nivel național. Ponderea populației cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani este cu 0,27 puncte procentuale mai mare decât ponderea acestei populații în efectivul populației țării. Populația cu vârsta cuprinsă între 65 și 84 de ani este cu 0,70 puncte procentuale inferioară ponderii populației cu această vârstă la nivel național, iar ponderea populației cu vârsta de peste 85 de ani este cu 0,05 puncte procentuale mai mică decât ponderea acestei populații în efectivul populației naționale.

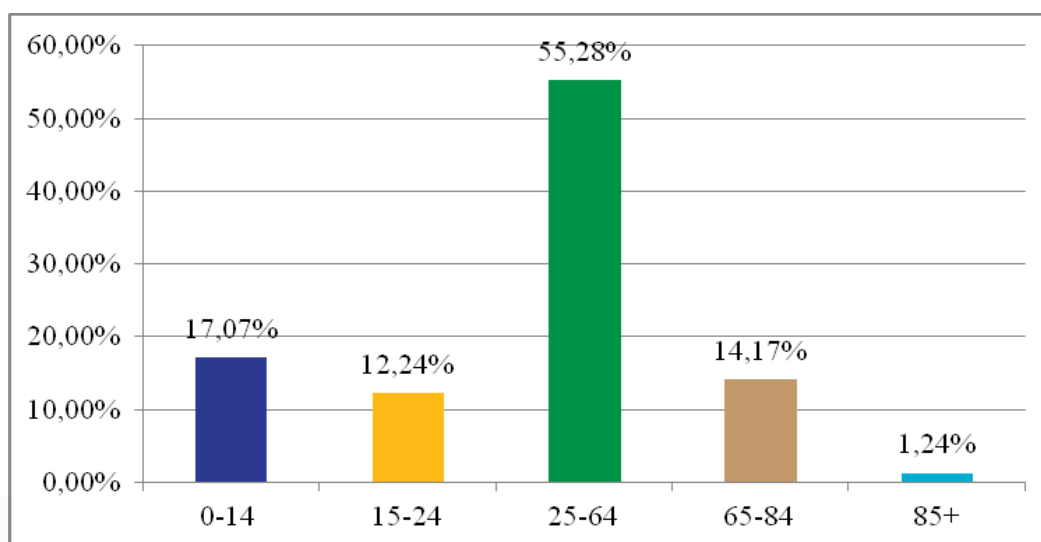
În privința raportului de dependență, acest raport înregistrat la nivelul Regiunii Centru (46,58%) este cu 0,46 mai scăzut față de raportul de dependență înregistrat la nivel național (47 %).

2.1.11 Structura populației județului Harghita pe grupe de vârstă

În anul 2011, populația județului Harghita în funcție de grupele de vârstă, prezenta următoarea structură: copiii (0-14 ani) reprezintă 17,07 din totalul populației stabile a județului Harghita, populația tânără (15-24 ani) deține o pondere de 12,24%, persoanele mature (25-64 ani) constituie majoritatea (55,28%), persoanele în vârstă de 65 ani și peste reprezintă o proporție de 14,17% iar persoanele în vârstă de 85 ani și peste dețin o pondere de 1,24% din totalul populației stabile a județului Harghita.

Ponderea populației tinere (0-14 ani) este mai mare cu 1,67 puncte procentuale, comparativ cu ponderea populației vârstnice (65 ani și peste), ceea ce evidențiază faptul că la nivelul județului Harghita nu se manifestă tendințe de îmbătrânire a populației.

Figura 14 Structura populației județului Harghita în funcție de grupe de vârstă în anul 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

Raportul de dependență demografică înregistrat în anul 2011 a fost de 48,10 ceea ce evidențiază faptul că la nivelul județului Harghita, în anul 2011 erau 48 de persoane în vârstă de dependență (0-14 ani și 65 ani și peste) la fiecare 100 de persoane în vârstă de muncă (15-64 de ani).

În urma analizei comparative dintre populația județului Harghita și populația Regiunii Centru și a României, structurate sub aspectul grupelor de vârstă, se constată anumite aspecte prezentate în următorul tabel:

Tabelul 12. Abordarea comparativă a populației județului Harghita, Regiunii Centru și a României în funcție de grupele de vârstă în anul 2011

Denumire element	0-14	15-24	25-64	65-84	85+
Populația României	3189646	2474827	11209424	2984482	263262
Populația Regiunii Centru	386793	289016	1321538	333744	29714
Populația județului Harghita	53067	38061	171849	44036	3854
Structura în funcție de grupe de vârstă a populației României	15,85%	12,30%	55,71%	14,83%	1,31%
Structura în funcție de grupe de vârstă a populației Regiunii Centru	16,38%	12,24%	55,98%	14,14%	1,26%
Structura în funcție de grupe de vârstă a populației județului Harghita	17,07%	12,24%	55,28%	14,17%	1,24%
Ponderea populației județului Harghita în totalul populației României	1,66%	1,54%	1,53%	1,48%	1,46%
Ponderea populației județului Harghita în totalul populației Regiunii Centru	13,72%	13,17%	13,00%	13,19%	12,97%

<i>Abaterea structurii populației județului Harghita față de cea la nivel național</i>	1,22	-0,06	-0,43	-0,67	-0,07
<i>Abaterea structurii populației județului Harghita față de cea a Regiunii Centru</i>	0,69	0,00	-0,70	0,03	-0,02

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 12, în urma analizei populației județului Harghita în comparației cu populația României structurată în funcție de grupe de vârstă rezultă următoarele aspecte: din totalul populației României cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani, populația județului Harghita cu această vârstă, reprezintă 1,66%, iar ponderea acestei populații la nivelul județului Harghita (17,07%) este cu 1,22 puncte procentuale superioară ponderii populației cu vârsta între 0 și 14 ani de la nivel național (15,85%). Populația județului Harghita cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 de ani reprezintă 1,54% din totalul populației de aceeași vârstă, la nivel național, iar ponderea acestei populații la nivelul județului (12,24%) este cu 0,06 inferioară ponderii populației cu vârsta între 15 și 24 de ani în totalul populației la nivel național (12,30%). Populația județului Harghita, cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani reprezintă 1,53% din totalul populației cu aceeași vârstă la nivel național, iar ponderea acestei populații la nivelul județului (55,28%) este cu 0,43 puncte procentuale mai mică decât ponderea acestei populații în efectivul populației la nivel național (55,71%). Populația județului Harghita, cu vârsta cuprinsă între 65 și 84 de ani reprezintă 1,48% din totalul populației cu aceeași vârstă la nivel național, iar ponderea acestei populații la nivelul județului (14,17%) este cu 0,67 puncte procentuale inferioară ponderii acestei populații în totalul populației la nivel național (14,83%). Populația județului Harghita cu vârsta de peste 85 de ani reprezintă 1,46% din totalul populației cu aceeași vârstă la nivel național, iar ponderea acestei populații la nivelul județului (1,24%) este cu 0,07 puncte procentuale inferioară ponderii acestei populații în totalul populației la nivel național (1,31%).

În urma analizei comparative a populație din județul Harghita și Regiunea Centru, în funcție de grupele de vârstă, se observă următoarele aspecte. Populația județului Harghita cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani reprezintă 13,72% din totalul populației cu aceeași vârstă la nivel regional, iar ponderea acestei populații la nivelul județului (17,07%) este cu 0,69 puncte procentuale mai mare față de ponderea acestei populații în totalul populației la nivel regional (16,38%). Populația județului Harghita cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 de ani reprezintă 13,17% din totalul populației cu aceeași vârstă la nivel regional, iar ponderea acestei populații la nivelul județului (12,24%) este identică ponderii populației de aceeași vârstă la nivel regional (12,24%). Populația județului Harghita cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani reprezintă 13% din totalul populației cu aceeași vârstă la nivel regional, iar ponderea acestei populații la nivelul județului (55,28%) este cu 0,7 puncte procentuale inferioară față de ponderea populației cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani în totalul populației la nivelul Regiunii Centru (55,98%). Populația județului Harghita cu vârsta cuprinsă între 65 și 84 de ani reprezintă 13,19% din totalul populației cu aceeași vârstă la nivel regional, iar ponderea acestei populații la nivelul județului (14,17%) este cu 0,3 puncte procentuale superioară ponderii populației cu vârsta cuprinsă între 65 și 84 de ani în totalul

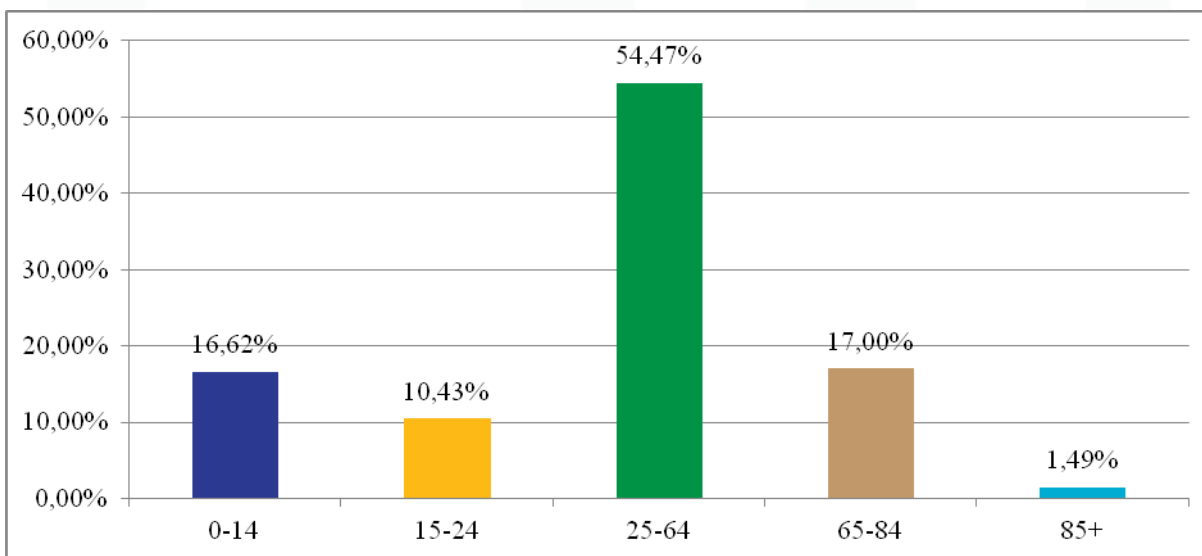
populației Regiunii Centru. Populația județului Harghita cu vârsta de peste 85 de ani reprezintă 12,97% din totalul populației cu aceeași vârstă la nivelul Regiunii Centru, iar ponderea acestei populații la nivel județean (1,24%) este cu 0,02 puncte procentuale inferioară ponderii populației cu vârsta de peste 85 de ani în totalul populației la nivelul Regiunii Centru (1,26%).

În ceea ce privește raportul de dependență demografică al județului Harghita, acesta este cu 1,05 mai ridicat față de raportul de dependență demografică la nivel național și cu 1,51 mai ridicat față de raportul de dependență demografică al Regiunii Centru

2.1.12 Structura populației pe grupe de vârstă din comuna Lăzarea

În anul 2011, populația comunei Lăzarea, în funcție de grupele de vârstă, prezintă următoarea structură: copiii (0-14 ani) reprezintă 16,62% din totalul populației stabile a comunei, populația tânără (15-24 ani) deține o pondere de 10,43%, persoanele mature (25-64 ani) reprezintă majoritatea 54,47%, persoanele în vârstă de 65 ani și peste reprezintă un procent de 17%, iar persoanele în vârstă de 85 de ani și peste, dețin o pondere de 1,49% din totalul populației stabile a comunei.

Fig 15. Structura populației comunei Lăzarea în funcție de grupe de vârstă în anul 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

În contextul structurii populației pe grupe de vârstă, în anul 2011, vârsta medie a populației din comuna Lăzarea era de 55,23 ani.

Raportul de dependență demografică înregistrat în anul 2011, a fost de 54,09, ceea ce evidențiază faptul că în comuna Lăzarea erau 54 persoane în vârstă de dependență (0-14 ani și 65 ani și peste) la fiecare 100 de persoane în vârstă de muncă (15-64 ani).

În urma analizei comparative dintre populația comunei Lăzarea și populația României, Regiunii Centru și județului Harghita, sub aspectul structurii în funcție de grupe de vârstă se identifică multiple aspecte care sunt prezentate în tabelele de mai jos:

Tabelul 13. Abordarea comparativă a populației în funcție de grupe de vârstă, din comuna Lăzarea și populația României, Regiunii Centru și județului Harghita în anul 2011

Denumire element	0-14	15-24	25-64	65-84	85+
Populația României	3189646	2474827	11209424	2984482	263262
Populația din mediul rural al României	1642758	1136401	4690289	1644243	149160
Populația Regiunii Centru	386793	289016	1321538	333744	29714
Populația din mediul rural al Regiunii Centru	187355	126967	509939	153485	14751
Populația județului Harghita	53067	38061	171849	44036	3854
Populația din mediul rural al județului Harghita	32143	22424	93484	27733	2665
Populația comunei Lăzarea	569	357	1865	582	51
<i>Ponderea populației comunei Lăzarea în totalul populației țării</i>	<i>0,018%</i>	<i>0,014%</i>	<i>0,017%</i>	<i>0,020%</i>	<i>0,019%</i>
<i>Ponderea populației comunei Lăzarea în totalul populației din mediul rural al țării</i>	<i>0,035%</i>	<i>0,031%</i>	<i>0,040%</i>	<i>0,035%</i>	<i>0,034%</i>
<i>Ponderea populației comunei Lăzarea în totalul populației Regiunii Centru</i>	<i>0,147%</i>	<i>0,124%</i>	<i>0,141%</i>	<i>0,174%</i>	<i>0,172%</i>
<i>Ponderea populației comunei Lăzarea în totalul populației din mediul rural al Regiunii Centru</i>	<i>0,304%</i>	<i>0,281%</i>	<i>0,366%</i>	<i>0,379%</i>	<i>0,346%</i>
<i>Ponderea populației comunei Lăzarea în totalul populației județului Harghita</i>	<i>1,072%</i>	<i>0,938%</i>	<i>1,085%</i>	<i>1,322%</i>	<i>1,323%</i>
<i>Ponderea populației comunei Lăzarea în totalul populației din mediul rural al județului Harghita</i>	<i>1,770%</i>	<i>1,592%</i>	<i>1,995%</i>	<i>2,099%</i>	<i>1,914%</i>

Sursa: Institutul Național de Statistică

Având în vedere faptul că structura populației în funcție de grupele de vârstă implică multiple intervale, abordarea comparativă este efectuată pentru fiecare interval în parte, începând de la nivel local și până la nivel național.

Populația comunei Lăzarea cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani, reprezintă 0,018% din totalul populației de aceeași vârstă la nivel național, respectiv 0,035% din totalul populației cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani din mediul rural al țării. De asemenea, această populație reprezintă 0,147% din totalul populației cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani din Regiunea Centru și 0,304% din totalul populației cu vârsta de 0-14 ani din mediul rural al Regiunii Centru. Analizată la nivel județean, populația cu vârsta de 0-14 ani din comuna Lăzarea reprezintă 1,072% din totalul

acestei populații din județul Harghita și 1,77% din totalul populației cu vârsta cuprinsă în intervalul de 0 și 14 ani din mediul rural al județului Harghita.

Populația comunei Lăzarea cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 de ani, reprezintă 0,014% din totalul populației cu această vârstă din România, respectiv 0,031% din totalul acestei populații din mediul rural al țării. Analizată la nivel regional, populația comunei Lăzarea, cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 de ani, reprezintă 0,124% din totalul acestei populații din Regiunea Centru și 0,281% din totalul populației cu vârsta cuprinsă în acest interval, din mediul rural al Regiunii Centru. Analizată la nivel județean, populația comunei Lăzarea, cu vârsta de 15-24 de ani, reprezintă 0,938% din totalul populației cu această vârstă din județul Harghita, respectiv 1,592% din totalul populației cu vârsta cuprinsă în acest interval din mediul rural al județului Harghita.

Populația cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani, din comuna Lăzarea, reprezintă 0,017% din totalul acestei populații din România și 0,04% din totalul populației cu vârsta cuprinsă în acest interval din mediul rural al țării. Analizată la nivel regional, populația comunei Lăzarea, în vârstă de 25-64 de ani, reprezintă 0,141% din totalul acestei populații din Regiunea Centru, respectiv 0,366% din totalul populației cu vârsta cuprinsă în acest interval din mediul rural al Regiunii Centru. Analizată la nivel județean, populația comunei Lăzarea în vârstă de 25-64 de ani, reprezintă 1,085% din totalul acestei populații din județul Harghita, respectiv 1,995% din totalul populației cu vârsta cuprinsă în acest interval din mediul rural al județului Harghita.

Populația comunei Lăzarea, cu vârsta cuprinsă în intervalul de 65-84 ani, reprezintă 0,02% din totalul acestei populații din România, respectiv 0,035% din totalul populației cu vârsta cuprinsă în acest interval, din mediul rural al țării. Analizată la nivelul Regiunii Centru, populația cu vârsta cuprinsă între 65 și 84 de ani, reprezintă 0,174% din totalul acestei populații din Regiunea Centru și 0,379% din totalul populației de această vârstă din mediul rural al Regiunii Centru. Analizată la nivel județean, populația comunei Lăzarea, cu vârsta cuprinsă între 65 și 84 de ani, reprezintă 1,323% din totalul acestei populații din județul Harghita, respectiv 2,099% din totalul populației cu vârsta cuprinsă în acest interval din mediul rural al județului Harghita.

Populația cu vârsta de peste 85 de ani, din comuna Lăzarea, reprezintă 0,019% din totalul acestei populații din România, respectiv 0,034% din totalul populației cu vârsta de peste 85 de ani din mediul rural al țării. Analizată la nivel regional, populația comunei Lăzarea, cu vârsta de peste 85 de ani, reprezintă 0,172% din totalul acestei populații din Regiunea Centru și 0,346% din totalul populației cu vârsta de peste 85 de ani din mediul rural al Regiunii Centru. Analizată la nivel regional, populația comunei Lăzarea cu vârsta de peste 85 de ani, reprezintă 1,323% din totalul populației din județul Harghita, respectiv 1,914% din totalul populației cu vârsta de peste 85 de ani din mediul rural al județului Harghita.

Mai mult decât atât, în cadrul efectuării comparației dintre structura populației în funcție de grupele de vârstă la nivel local, regional și național, s-a urmărit abaterea structurii acesteia la nivel local față de structura pe care această populație o reprezintă în fiecare unitate teritorială

ierarhic superioară. Astfel în urma efectuării acestor comparații, prin determinarea abaterilor, rezultă multiple aspecte care sunt prezentate în următorul tabel:

Tabelul 14. Abordarea comparativă a structurii populației în funcție de grupele de vârstă din comuna Lăzarea

Denumire element	0-14	15-24	25-64	65-84	85+
Populația României	15,85%	12,30%	55,71%	14,83%	1,31%
Populația din mediul rural al României	17,73%	12,27%	50,64%	17,75%	1,61%
Populația Regiunii Centru	16,38%	12,24%	55,98%	14,14%	1,26%
Populația din mediul rural al Regiunii Centru	18,88%	12,79%	51,38%	15,46%	1,49%
Populația județului Harghita	17,07%	12,24%	55,28%	14,17%	1,24%
Populația din mediul rural a județului Harghita	18,01%	12,57%	52,39%	15,54%	1,49%
Populația comunei Lăzarea	16,62%	10,43%	54,47%	17,00%	1,49%
Abaterea structurii populației comunei Lăzarea față de cea a României	0,77	-1,87	-1,24	2,17	0,18
Abaterea structurii populației comunei Lăzarea față de cea din mediul rural al României	-1,12	-1,84	3,83	-0,75	-0,12
Abaterea structurii populației comunei Lăzarea față de cea a Regiunii Centru	0,23	-1,82	-1,51	2,86	0,23
Abaterea structurii populației comunei Lăzarea față de cea din mediul rural al Regiunii Centru	-2,26	-2,37	3,09	1,53	0,003
Abaterea structurii populației comunei Lăzarea față de cea a județului Harghita	-0,45	-1,82	-0,81	2,83	0,25
Abaterea structurii populației comunei Lăzarea față de cea din mediul rural a județului Harghita	-1,39	-2,14	2,08	1,46	-0,004

Sursa: Institutul Național de Statistică

Ponderea populației comunei Lăzarea, cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani, este cu 2,28 puncte procentuale mai mare decât ponderea acestei populații la nivel național și cu 1,12 puncte procentuale inferioară ponderii populației cu vârsta cuprinsă în acest interval din mediul rural al țării. Comparată la nivel regional, ponderea populației cu vârsta cuprinsă în acest interval, este cu 0,23 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din Regiunea Centru și mai scăzută cu 2,26 puncte procentuale decât ponderea populației cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani în totalul populației cu vârsta cuprinsă în acest interval, din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, ponderea populației din comuna Lăzarea cu vârsta cuprinsă între 0 și 14 ani este cu 0,45 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații de la nivel județean, respectiv cu 1,39 puncte procentuale mai mică decât structura populației cu vârsta cuprinsă în acest interval din mediul rural al județului Harghita.

Ponderea populației comunei Lăzarea, cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 de ani, este cu 1,87 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații la nivel național și cu 1,84 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din mediul rural al României. Comparată la nivel

regional, structura populației comunei Lăzarea, cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 de ani, este cu 1,82 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din Regiunea Centru, respectiv cu 2,37 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații în totalul populației cu vârsta cuprinsă în acest interval din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, structura populației comunei Lăzarea, cu vârsta cuprinsă între 15 și 24 ani, este cu 1,82 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații la nivel județean, respectiv cu 2,14 puncte procentuale mai mică decât structura populației cu vârsta cuprinsă în acest interval din mediul rural al județului Harghita.

Ponderea populației cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani din comuna Lăzarea, este cu 1,24 puncte procentuale mai mică decât structura populației cu această vârstă din România și cu 3,83 puncte procentuale superioară structurii populației cu vârsta cuprinsă în acest interval din mediul rural al României. Comparată la nivel regional, structura populației cu vârsta cuprinsă între 25 și 64 de ani este cu 1,51 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din Regiunea Centru și cu 3,09 puncte procentuale mai mare decât structura populației din cu vârsta cuprinsă în acest interval din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, populația comunei Lăzarea, cu vârsta cuprinsă între 25 și 64, este cu 0,81 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din județul Harghita și cu 2,08 puncte procentuale superioară structurii populației cu vârsta cuprinsă în acest interval din mediul rural al județului Harghita.

Ponderea populației cu vârsta cuprinsă între 65 și 84 de ani, din comuna Lăzarea, este cu 2,17 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din România și cu 0,75 puncte procentuale inferioară structurii populației cu vârsta cuprinsă în acest interval din mediul rural al României. Comparată la nivel regional, structura populației cu vârsta cuprinsă în intervalul de 65-84 de ani, este cu 2,86 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din Regiunea Centru și cu 1,53 puncte procentuale superioară structurii populației cu vârsta cuprinsă în acest interval din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, structura populației cu vârsta cuprinsă între 65 și 84 de ani, este cu 2,83 puncte procentuale mai mare decât structura populației cu vârsta cuprinsă în acest interval, din județul Harghita și cu 1,46 puncte procentuale mai mare decât structura populației cu vârsta cuprinsă în intervalul 65-84 de ani, din mediul rural al județului Harghita.

Ponderea populației cu vârsta de peste 85 de ani din comuna Lăzarea, este cu 0,18 puncte procentuale superioară structurii acestei populații din România și cu 0,12 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din mediul rural al țării. Comparată la nivel regional, structura populației comunei Lăzarea, în vârstă de peste 85 de ani este cu 0,23 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din Regiunea Centru și cu 0,003 puncte procentuale superioară structurii populației cu vârsta de peste 85 de ani din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, structura populației comunei Lăzarea cu vârsta de peste 85 de ani, este cu 0,25 puncte procentuale superioară structurii acestei populații din județul Harghita și cu 0,004 puncte procentuale inferioară structurii populației cu vârsta de peste 85 de ani din mediul rural al județului Harghita.

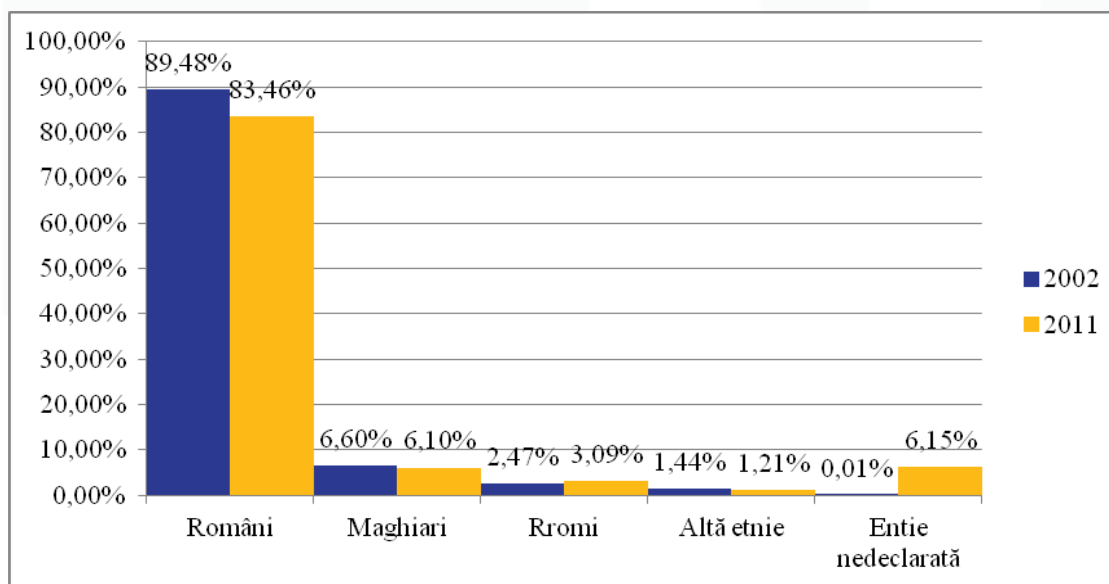
În ceea ce privește raportul de dependență demografică al comunei Lăzarea, acest raport este cu 7,05 mai mare decât raportul de dependență înregistrat la nivel național, cu 7,51 superior raportului de dependență din Regiunea Centru și cu 5,99 mai mare decât raportul de dependență înregistrat la nivelul județului Harghita.

2.1.13 Structura populației României pe etnii

Structurată sub aspect etnic, populația României este eterogenă, astfel conform rezultatelor recensământului din 2011, principalele etnii întâlnite în rândul populației țării sunt următoarele: români (83,46%), maghiari (6,10%), rromi (3,09%), ucraineni (0,25%), germani (0,18%), ruși-lipoveni (0,12%), turci (0,14%), tătari (0,10%), sârbi (0,09%), slovaci (0,07%), bulgari (0,04%), croați (0,03%), greci (0,02%), evrei (0,02%), cehi (0,01%), polonezi (0,01%), italieni (0,02%), chinezi (0,01%), armeni (0,01%), ceangăi (0,01%), altă etnie (0,1%) și persoane a căror etnie nu a fost declarată/identificată (6,15%).

Având în vedere că la nivelul comunei Lăzarea, etniile predominante în rândul populației sunt: română, maghiară și rromă, se va analiza populația României de această etnie. Astfel conform acestei metodologii, populația României conform datelor colectate la recensămintele din 2002 și 2011 prezintă următoarea structură:

Figura 16 Structura populației României sub aspect etnic în 2002 și 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

Populația de etnie română la nivel național în 2011 era formată din 16.792.868 persoane, acestea reprezentând 83,46% din totalul populației țării. Comparativ cu anul 2002, numărul persoanelor de etnie română a evoluat în sens descendent diminuându-se cu 2.606.729 persoane, respectiv cu 13,44%, de la nivelul de 193.999.597 persoane câte erau în 2002. Din perspectiva dinamicii,

ponderea populației de etnie română în totalul populației stabile a României s-a diminuat cu 6,02 puncte procentuale de la 89,48% în 2002 la 83,46% în 2011. Din totalul populației de etnie română a țării, 53,44% (8.974.284 persoane) locuiește în mediul urban, acestea reprezentând 82,65% din totalul populației stabile din mediul urban al țării și 46,56% locuiește în mediul rural (7.818.584 persoane) și reprezintă 84,40% din totalul populației stabile din mediul rural al României. În contextul dinamicii populației de etnie română, structurată pe medii de rezidență, în anul 2011 față de anul 2002 nivelul populației din mediul urban s-a diminuat cu 1.326.777 persoane, respectiv 12,88% de la 10.301.061 persoane în 2002 la 8.974.284 persoane în 2011. În ceea ce privește dinamica structurii populației de etnie română din mediul urban, ponderea acesteia în totalul populației stabile din mediul urban al României, s-a diminuat în anul 2011 față de anul 2002 cu 7,44 puncte procentuale de la 90,08% la 82,65%. Nivelul populației de etnie română din mediul rural a evoluat în sens descendent în anul 2011, față de 2002, diminuându-se cu 1.279.952 persoane, respectiv cu 14,07% de la 9.098.536 persoane în 2002 la 781.884 persoane în 2011. Același trend descendent de evoluție l-a urmat și ponderea populației de etnie română din mediul rural în totalul populației stabile din mediul rural al țării, aceasta diminuându-se cu 4,39 puncte procentuale de la 88,80% în 2002, la 84,40% în 2011.

Populația de etnie maghiară la nivel național în 2011 era formată din 1227623 persoane, acestea reprezentând 6,10% din totalul populației țării. Comparativ cu anul 2002, numărul persoanelor de etnie maghiară a evoluat în sens descendent diminuându-se cu 204184 persoane, respectiv cu 14,26%, de la nivelul de 1431807 persoane, înregistrat în 2002 la 1227623 persoane în 2011. De asemenea ponderea populației de etnie maghiară în totalul populației stabile a țării s-a diminuat cu 0,5 puncte procentuale, de la 6,60% cât reprezenta în 2002 la 6,10% în 2011. Din totalul populației de etnie maghiară a țării, 51,47% (631830 persoane) locuiește în mediul urban, acestea reprezentând 5,82% din totalul populației stabile din mediul urban al României și 48,53% (595793 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 6,43% din totalul populației stabile din mediul rural al României. În contextul dinamicii populației de etnie maghiară, structurată pe medii de rezidență, în anul 2011 față de 2002, nivelul populației din mediul urban s-a diminuat cu 125438 persoane, respectiv cu 16,56% de la 757268 persoane în 2002 la 631830 persoane în 2011. În ceea ce privește dinamica structurii populației de etnie maghiară din mediul urban, ponderea acesteia în totalul populației stabile din mediul urban al României s-a diminuat în anul 2011 față de anul 2002 cu 0,8 puncte procentuale de la 6,62% la 5,82%. Nivelul populației de etnie maghiară din mediul rural a evoluat în sens descendent, în anul 2011 față de 2002, diminuându-se cu 78746 persoane, respectiv cu 11,67% de la 674539 persoane în 2002 la 595793 persoane în 2011. În sens descendent a evoluat și ponderea populației de etnie maghiară din mediul rural, în totalul populației din mediul rural al țării, aceasta diminuându-se cu 0,15 puncte procentuale, de la 6,58% în 2002 la 6,43% în 2011.

Populația de etnie romă la nivel național în 2011 era formată din 621573 persoane, acestea reprezentând 3,09% din totalul populației țării. Comparativ cu anul 2002, numărul persoanelor de etnie romă a evoluat în sens ascendent, majorându-se cu 86433 persoane, respectiv cu 16,15% ,

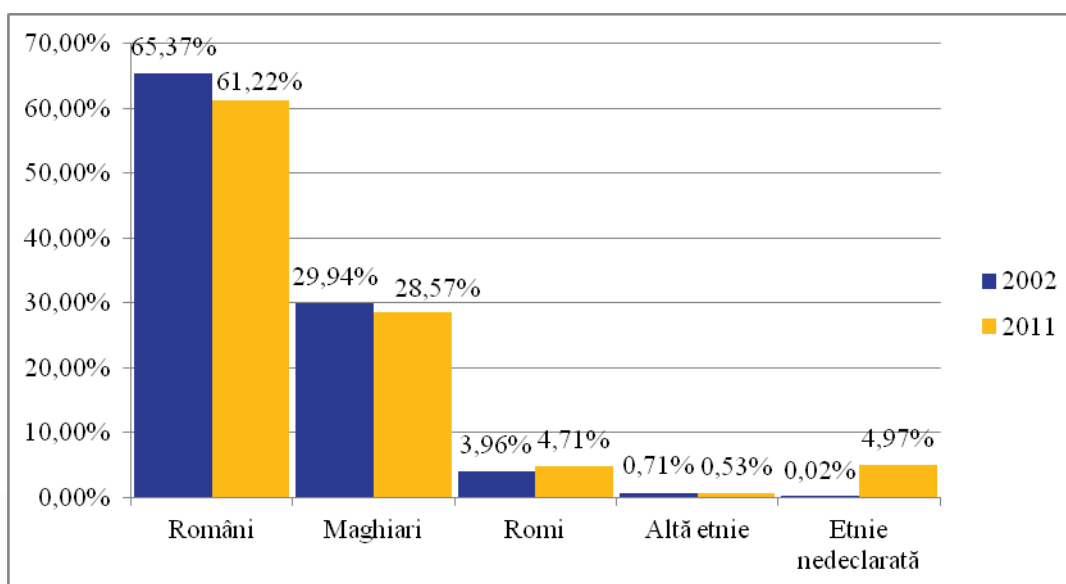
de la 535140 persoane înregistrate în 2002, la 621573 persoane înregistrate în 2011. Același trend de evoluție ascendent l-a urmat și ponderea populației de etnie romă în totalul populației stabile a țării, aceasta majorându-se cu 0,62 puncte procentuale, de la 2,47% în 2002 la 3,09% în 2011. Din totalul populației de etnie romă a țării, 37,11% (230670 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 2,12% din totalul populației stabile din mediul urban al țării și 62,89% (390903 persoane) locuiește în mediul rural, reprezentând 4,22% din totalul populației din mediul rural al României. Din perspectiva dinamicii populației de etnie romă, structurată pe medii de rezidență, în anul 2011 față de anul 2002, nivelul populației din mediul urban s-a majorat cu 21904 persoane, respectiv cu 10,49%, de la 208766 persoane în 2002 la 230670 persoane în 2011. De asemenea ponderea populației de etnie romă din mediul urban în totalul populației stabile din mediul rural al României, a evoluat în sens ascendent, majorându-se cu 0,30 puncte procentuale de la 1,83% în 2002 la 2,12% în 2011. Nivelul populației de etnie romă din mediul rural a evoluat în sens ascendent, majorându-se cu 64529 persoane, respectiv cu 19,77% de la 326374 persoane înregistrate în 2002 la 390903 persoane înregistrate în 2011. În sens ascendent a evoluat și ponderea populației de etnie romă din mediul rural, în totalul populației din mediul rural al țării, aceasta majorându-se cu 1,03 puncte procentuale de la 3,18% în 2002 la 4,22% în 2011.

2.2.14 Structura populației Regiunii Centru pe etnii

Structurată sub aspect etnic, la nivelul populației Regiunii Centru se identifică prezența aceluiași etnii ca și la nivel național, astfel, conform datelor înregistrate la recensământul din 2011, populația Regiunii Centru din punct de vedere al etniei este formată din: români (61,21%), maghiari (28,56%), rromi (4,71%), ucraineni (0,008%), germani (0,4%), ruși-lipoveni (0,01%), turci (0,009%), tătari (0,001%), sârbi (0,002%), slovaci (0,02%), bulgari (0,02%), croați (0,001%), greci (0,005%), evrei (0,01%), cehi (0,001%), polonezi (0,003%), italieni (0,014%), chinezi (0,001%), armeni (0,002%), ceangăi (0,008%), altă etnie (0,047%) și etnie nedeclarată (4,96%).

Similar analizei populației la nivel național și în cazul Regiunii Centru analiza populației este realizată pentru populația a cărei apartenență etnică este română, maghiară și rromă deoarece aceste etnii sunt întâlnite la nivelul comunei Lăzarea. Astfel conform celor menționate, populația Regiunii Centru, conform datelor colectate la recensămintele din 2002 și 2011, în funcției de apartenență etnică prezintă următoarea structură:

Figura 17 Structura populației Regiunii Centru sub aspect etnic în 2002 și 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

Populația de etnie română existentă în anul 2011 în Regiunea Centru era formată din 1445269 persoane, acestea reprezentând 61,21% din totalul populației la nivel regional. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației de etnie română din Regiunea Centru a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 204047 persoane, respectiv cu 12,37%, de la 1649316 persoane în 2002 la 1445269 persoane în 2011. Același trend descendent de evoluție, l-a urmat și ponderea populației de etnie română în totalul populației Regiunii Centru, aceasta diminuându-se cu 4,15 puncte procentuale de la 65,37% în 2002 la 61,21% în 2011. Din totalul populației de etnie română din Regiunea Centru, în anul 2011, 64,05% (925680 persoane) locuiește în mediul urban, acestea reprezentând 67,65% din totalul populației stabile din mediul urban al Regiunii Centru și 35,95% (519589 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 52,35% din totalul populației stabile din mediul rural al Regiunii Centru. În contextul dinamicii populației de etnie română structurate în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de anul 2002, populația de etnie română din mediul urban al Regiunii Centru a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 141681 persoane, respectiv cu 13,27% de la 1067361 persoane în 2002 la 925680 persoane în 2011. Această evoluție în sens descendent a determinat diminuarea ponderii populației de etnie română din mediul rural în totalul populației din mediul rural al Regiunii Centru, astfel aceasta s-a diminuat cu 4,77 puncte procentuale, de la 72,43% în 2002 la 67,65% în 2011. Nivelul populației de etnie română din mediul rural a evoluat în sens descendent în anul 2011 față de 2002, diminuându-se cu 62366 persoane, respectiv cu 10,72%, de la 281955 persoane în 2002 la 519589 persoane în 2011. Același trend de evoluție l-a urmat și ponderea populației de etnie română din mediul rural în totalul populației stabile din mediul rural al Regiunii Centru, astfel nivelul acesteia s-a diminuat cu 3,1 puncte procentuale, de la 55,45% în 2002 la 52,35% în 2011.

Populația de etnie maghiară înregistrată în anul 2011 la nivelul Regiunii Centru era formată din 674436 persoane, acestea reprezentând 28,56% din totalul populației la nivel regional. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației de etnie maghiară a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 81019 persoane, respectiv cu 10,72% de la 755455 persoane înregistrate în 2002, la 674436 persoane înregistrate în 2011. În baza acestei evoluții descendente, în același sens a evoluat și ponderea populației de etnie maghiară din Regiunea Centru în totalul populației stabile a regiunii, astfel această pondere s-a diminuat cu 1,37 puncte procentuale, de la 29,94% în 2002 la 28,56% în 2011. Din totalul populației de etnie maghiară din Regiunea Centru, conform rezultatelor recensământului din 2011, 46,56% (314007 persoane) locuiește în mediul urban, acestea reprezentând 22,94% din totalul populației stabile din mediul urban al Regiunii Centru și 53,44% (360428 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 36,31% din totalul populației stabile din mediul rural al Regiunii Centru. Analizată din perspectiva dinamicii, populația de etnie maghiară din mediul urban al Regiunii Centru a evoluat în sens descendent în 2011 față de 2002, diminuându-se cu 47979 persoane respectiv 13,25% de la 361986 persoane în 2002 la 314007 persoane în 2011, în sens descendent evoluând astfel și ponderea populației de etnie maghiară din mediul urban în totalul populației stabile din mediul urban al Regiunii Centru, aceasta diminuându-se cu 1,61 puncte procentuale de la 24,56% în 2002 la 22,94% în 2011. Nivelul populației de etnie maghiară din mediul rural al Regiunii Centru evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 33041 persoane respectiv cu 8,40%, de la 393469 persoane în 2002 la 360428 persoane în 2011. Această evoluție descendentă a determinat și diminuarea cu 1,18 puncte procentuale a ponderii populației de etnie maghiară din mediul rural în totalul populației stabile din mediul rural al Regiunii Centru, de la 37,49% în 2002 la 36,31% în 2011.

Populația de etnie rromă, înregistrată în 2011 la nivelul Regiunii Centru includea 111297 persoane, acestea reprezentând 4,71% din totalul populației stabile a regiunii Centru. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației de etnie romă a Regiunii Centru, a evoluat în sens ascendent, majorându-se cu 11320 persoane respectiv cu 11,32% de la 99977 persoane în 2002 la 111297 persoane în 2011. În sens ascendent a evoluat și ponderea acestei populații în totalul populației stabile a Regiunii Centru, majorându-se cu 0,75 puncte procentuale de la 3,96% în 2002 la 4,71% în 2011. Din totalul populației de etnie rromă din Regiunea Centru, conform rezultatelor recensământului din 2011, 30,84% (34325 persoane) locuiește în mediul urban, acestea reprezentând 2,50% din totalul populației stabile din mediul urban al Regiunii Centru și 69,16% (76972 persoane) locuiește în mediul rural, reprezentând 7,75% din totalul populației stabile din mediul rural al Regiunii Centru. În contextul analizei dinamicii populației de etnie rromă din Regiunea Centru, structurată pe medii de proveniență, populația de etnie romă din mediul urban a evoluat în sens ascendent, majorându-se cu 2937 persoane, respectiv cu 9,36% de la 31388 persoane în 2002 la 34325 persoane în 2011, evoluției ascendente înregistrând și ponderea acestei populații în totalul populației din mediul urban al Regiunii Centru, prin majorarea cu 0,37 puncte procentuale, de la 2,13% în 2002 la 2,50% în 2010. Nivelul populației de etnie romă din mediul rural al Regiunii Centru a evoluat în sens ascendent, majorându-se cu 8383 persoane, respectiv cu 12,22% de la 68589 persoane în 2002 la 76972 persoane în 2011, același trend ascendent

urmându-l și ponderea acestei populații în totalul populației stabile din mediul rural al Regiunii Centru, prin majorarea cu 1,21 puncte procentuale de la 6,53% în 2002 la 7,75% în 2011.

Prin raportarea populației Regiunii Centru, structurată în funcției de etnie, la populația României structurată sub același criteriu se constată multiple aspecte comparative, prezentate în următorul tabel:

Tabelul 15. Abordarea comparativă a structurii populației în funcției de etnie din România și Regiunea Centru

Denumire element	2002	2011
Populația de etnie română a României	19399597	16792868
Populația de etnie maghiară a României	1431807	1227623
Populația de etnie rromă a României	535140	621573
Populația de etnie română a Regiunii Centru	1649316	1445269
Populația de etnie maghiară a Regiunii Centru	755455	674436
Populația de etnie rromă a Regiunii Centru	99977	111297
<i>Ponderea populației de etnie română a Regiunii Centru în populația de etnie română a României</i>	<i>8,50%</i>	<i>8,61%</i>
<i>Ponderea populației de etnie maghiară a Regiunii Centru în populația de etnie maghiară a României</i>	<i>52,76%</i>	<i>54,94%</i>
<i>Ponderea populației de etnie rromă a Regiunii Centru în populația de etnie rromă a României</i>	<i>6,06%</i>	<i>7,70%</i>

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 15, în anul 2011, populația de etnie română din Regiunea Centru reprezintă 8,61% din totalul populației de etnie română de la nivel național, această pondere fiind în creștere cu 0,1 puncte procentuale față de anul 2002 când ponderea populației de etnie română a Regiunii Centru în totalul populației de aceeași etnie la nivel național reprezenta 8,50%.

Populația de etnie maghiară din Regiunea Centru reprezenta în anul 2011, 54,94% din totalul populației de etnie maghiară din România, ponderea acesteia s-a majorat cu 2,18 puncte procentuale față de anul 2002 când populația de etnie maghiară a Regiunii Centru reprezenta 52,76% din totalul populației maghiare a României.

Populația de etnie rromă din Regiunea Centru reprezenta în 2011, 7,70% din totalul populației de etnie rromă la nivel național, pondere aflată în creștere cu 1,64% față de anul 2002 când populația de etnie rromă a Regiunii Centru reprezenta 6,06% din totalul populației rromă a României.

În ceea ce privește trendul de evoluție a nivelului populației, au fost identificate evoluții descendente a nivelurilor populațiilor de etnie română, maghiară și de altă etnie atât din Regiunea Centru precum și din România și evoluții ascendente la nivelul populației de etnie rromă atât la nivel național cât și regional.

În cadrul analizei comparative dintre structura populației în funcție de etnie din România și Regiunea Centru au fost identificate anumite aspecte ale abaterii structurii, acestea fiind prezentate în tabelul următor:

Tabelul 16. Abordarea comparativă a structurii populației în funcției de etnie din Regiunea Centru și România

Denumire element	2002	2011
Structura populației de etnie română a României	89,48%	83,46%
Structura populației de etnie maghiară a României	6,60%	6,10%
Structura populației de etnie rromă a României	2,47%	3,09%
Structura populației de etnie română a Regiunii Centru	65,37%	61,22%
Structura populației de etnie maghiară a Regiunii Centru	29,94%	28,57%
Structura populației de etnie rromă a Regiunii Centru	3,96%	4,71%
<i>Abaterea structurii populației de etnie română din Regiunea Centru față de cea la nivel național</i>	-24,11	-22,24
<i>Abaterea structurii populației de etnie maghiară din Regiunea Centru față de cea la nivel național</i>	23,34	22,47
<i>Abaterea structurii populației de etnie rromă din Regiunea Centru față de cea la nivel național</i>	1,49	1,63

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 16, în anul 2011, structura populației de etnie română de la nivelul Regiunii Centru a fost cu 22,24 puncte procentuale mai scăzută față de ponderea populației de aceeași etnie la nivel național. Această abatere s-a majorat cu 1,87 puncte procentuale față de anul 2002, când populația de etnie română de la nivelul Regiunii Centru era cu 24,11 puncte procentuale mai scăzută decât ponderea populației de etnie română de la nivel național.

Structura populației de etnie maghiară de la nivelul Regiunii Centru a fost în anul 2011 cu 22,47 puncte procentuale mai mare, față de ponderea populației de etnie maghiară în populația stabilă a țării. Această abatere s-a diminuat cu 0,87 puncte procentuale față de anul 2002, când populația de etnie maghiară de la nivelul Regiunii Centru era cu 23,34 puncte procentuale mai ridicată față de structura populației de aceeași etnie la nivel național.

Ponderea populației de etnie rromă în totalul populației stabile a Regiunii Centru era în anul 2011 cu 1,63 puncte procentuale mai mare decât structura populației de această etnie la nivel național,

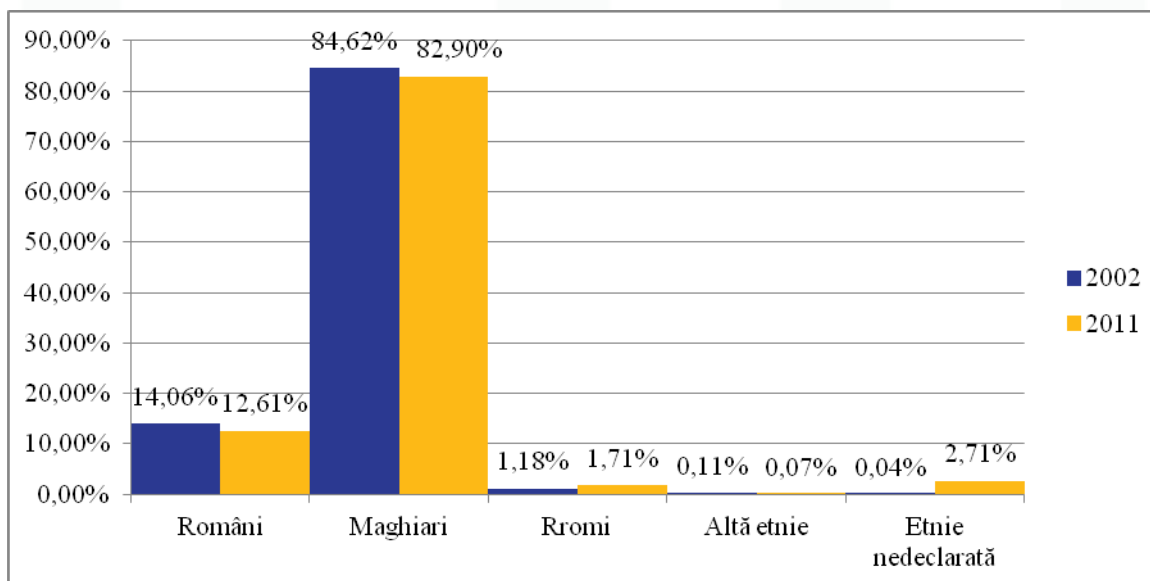
nivelul acestei ponderi fiind în creștere cu 0,13 puncte procentuale comparativ cu anul 2002 când ponderea populației de etnie romă în totalul populației stabile din Regiunea Centru era cu 1,49 puncte procentuale mai ridicată față de structura populației de această etnie la nivel național.

2.2.15 Structura populației județului Harghita pe etnii

Structurată din punct de vedere etnic, populația județului Harghita este eterogenă, la fel ca și populația Regiunii Centru respectiv a României, structurate sub același criteriu. Astfel etniile care predomină în rândul populației județului Harghita, conform rezultatelor recensământului din 2011 sunt: români (12,60%), maghiari (82,89%), rromi (1,71%), ucraineni (0,004%), germani (0,022%), ruși-lipoveni (0,001%), turci (0,003%), tătari (0,001%), sârbi (0,001%), slovaci (0,001%), evrei (0,001%), polonezi (0,001%), italieni (0,001%), armeni (0,0019%), ceangăi (0,009%), altă etnie (0,015%) și etnie nedeclarată (2,71%).

Și la nivelul județului Harghita, analiza populației structurate în funcție de etnie se realizează în mod similar analizei populației structurate sub acest criteriu la nivel național și la nivel regional, prin analiza individuală a populațiilor de etnie română, maghiară și rromă. Astfel în funcție de apartenența etnică, populația județului Harghita prezintă următoarea structură:

Figura 18 Structura populației județului Harghita, în funcție de etnie în 2002 și 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

Populația de etnie română din județul Harghita, conform rezultatelor recensământului era formată în anul 2011 din 39.196 persoane, acestea reprezentând 12,61% din totalul populației stabile a județului. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației de etnie română din județul Harghita a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 6674 persoane, respectiv cu 14,55% de la 45.870 persoane înregistrate în 2002 la 39.196 persoane înregistrate în 2011. Această evoluție

descendentă a nivelului populației de etnie română din județul Harghita, a determinat evoluția descendentă a ponderii acesteia în totalul populației stabile a județului, în anul 2011 față de 2002, prin diminuarea cu 1,45 puncte procentuale de la 14,06% în 2002 la 12,61% în 2011. Din totalul populației de etnie română din județul Harghita, conform rezultatelor recensământului din 2011, 58,93% (23100 persoane) locuiește în mediul urban, reprezentând 12,60% din totalul populației din mediul urban al județului, iar 41,07% (16096 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 9,02% din totalul populației din mediul rural al județului Harghita. În contextul analizei dinamicii populației de etnie română, structurate în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de 2002 se constată faptul că populația din mediul urban al județului Harghita a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 4836 persoane, respectiv 17,31% de la 27936 persoane în 2002 la 23100 persoane în 2011, această evoluție descendentă determinând și diminuarea cu 6,78 puncte procentuale a ponderii populației de etnie română din mediul urban în totalul populației stabile din mediul urban la nivel județean, de la 19,28% în 2002 la 12,60% în 2011. Nivelul populației de etnie română din mediul rural al județului Harghita a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 1838 persoane, respectiv cu 10,25% de la 17934 persoane în 2002 la 16096 persoane în 2011, determinând astfel și evoluția în sens descendent a ponderii populației din mediul rural în totalul populației stabile din mediul rural al județului Harghita, prin diminuarea cu 0,82 puncte procentuale de la 9,84% în 2002 la 9,02% în 2011.

Populația de etnie maghiară din județul Harghita, conform rezultatelor recensământului din 2011, includea 257.707 persoane, acestea reprezentând 82,90% din totalul populației stabile la nivel județean. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației de etnie maghiară din județ, a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 18331 persoane, respectiv cu 6,64% de la 276038 persoane, înregistrate în 2002 la 257707 persoane înregistrate în 2011, așadar în sens descendent a evoluat și ponderea acestei populații în totalul populației stabile a județului prin diminuarea cu 1,72 puncte procentuale de la 84,62% în 2002 la 82,90% în 2011. Din totalul populației de etnie maghiară, conform rezultatelor recensământului din 2011, 39,54% locuiește în mediul urban și reprezintă 82,89% din populația stabilă din mediul rural al județului Harghita și 60,46% locuiește în mediul rural, reprezentând 87,31% din totalul populației stabile din mediul rural la nivel județean. Din perspectiva analizei dinamicii populației de etnie maghiară, structurată în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de anul 2002, se constată faptul că nivelul populației de etnie maghiară din mediul urban al județului Harghita a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 12104 persoane, respectiv cu 10,62%, de la 113998 persoane în 2002, la 101894 persoane în 2011. Ritmul de diminuare mai lent al populației de etnie maghiară comparativ cu ritmul de diminuare al populației de alte etnii existente la nivelul județului a determinat evoluția ascendentă a ponderii populației de etnie maghiară din mediul urban în totalul populației stabile din mediul urban al județului Harghita, prin majorarea cu acesteia cu 3,78 puncte procentuale de la 79,12% în 2002, la 82,89% în 2011. Nivelul populației de etnie maghiară din mediul rural al județului a evoluat în sens descendent în anul 2011 față de 2002, diminuându-se cu 6227 persoane, respectiv cu 3,84%, de la 162040 persoane înregistrate în 2002 la 155813 persoane înregistrate în 2011, determinând astfel și diminuarea ponderii populației de etnie maghiară din mediul urban în totalul

populației stabile din mediul rural al județului, cu 1,65 puncte procentuale de la 88,96% în 2002 la 87,31% în 2011.

Populația de etnie rromă din județul Harghita, conform rezultatelor recensământului din 2011, era formată din 5326 persoane, acestea reprezentând 1,71% din totalul populației stabile a județului. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației de etnie rromă din județul Harghita a evoluat în sens ascendent, majorându-se cu 1491 persoane, respectiv cu 38,88%, de la 3835 persoane înregistrate în 2002 la 5326 persoane înregistrate în 2011, astfel în sens ascendent a evoluat și ponderea populației de etnie rromă în totalul populației stabile a județului, prin majorarea cu 0,54 puncte procentuale de la 1,18% în 2002 la 1,71% în 2011. Din totalul populației de etnie rromă din județul Harghita, conform rezultatelor recensământului din 2011, 40,65% (2165 persoane) locuiește în mediul urban, acestea reprezentând 1,71% din totalul populației stabile din mediul rural al județului și 59,35% (3161 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 1,77% din totalul populației stabile din mediul rural al județului Harghita. În urma analizei dinamicii populației de etnie rromă structurate în funcție de mediul de rezidență, se constată faptul că nivelul populației de etnie rromă din mediul urban a evoluat în sens ascendent, majorându-se cu 369 persoane, respectiv cu 20,55%, de la 1796 persoane în 2002 la 2165 persoane în 2011, totodată în sens ascendent a evoluat și ponderea populației de etnie rromă din mediul urban în totalul populației stabile din mediul urban al județului, prin majorarea cu 0,46 puncte procentuale de la 1,24% în 2002 la 1,71% în 2011. Nivelul populației de etnie rromă din mediul rural la județul Harghita a evoluat în sens ascendent, majorându-se cu 1122 persoane, respectiv cu 55,03% de la 2039 persoane în 2002, la 3161 în 2011, astfel în sens ascendent a evoluat și ponderea populației din mediul rural în totalul populației stabile din mediul rural al județului, prin majorarea cu 0,65 puncte procentuale, de la 1,11% în 2002 la 1,77% în 2011.

Prin raportarea structurii populației județului Harghita în funcție de etnie, la structura populației din Regiunea Centru și România, structurată în funcție de același criteriu se constată multiple aspecte comparative, prezentate în cele ce urmează:

Tabelul 17. Abordarea comparativă a structurii populației în funcție de etnie din județul Harghita, Regiunea Centru și România

Denumire element	2002	2011
Populația de etnie română a României	19399597	16792868
Populația de etnie maghiară a României	1431807	1227623
Populația de etnie rromă a României	535140	621573
Populația de etnie română a Regiunii Centru	1649316	1445269
Populația de etnie maghiară a Regiunii Centru	755455	674436
Populația de etnie rromă a Regiunii Centru	99977	111297
Populația de etnie română a județului Harghita	45870	39196
Populația de etnie maghiară a județului Harghita	276038	257707
Populația de etnie rromă a județului Harghita	3835	5326

<i>Pondereea populației de etnie română din județul Harghita în populația de etnie română a țării</i>	0,236%	0,233%
<i>Pondereea populației de etnie maghiară din județul Harghita în populația de etnie maghiară a țării</i>	19,279%	20,992%
<i>Pondereea populației de etnie rromă din județul Harghita în populația de etnie rromă a țării</i>	0,717%	0,857%
<i>Pondereea populației de etnie română din județul Harghita în populația de etnie română a Regiunii Centru</i>	2,781%	2,712%
<i>Pondereea populației de etnie maghiară din județul Harghita în populația de etnie maghiară a Regiunii Centru</i>	36,539%	38,211%
<i>Pondereea populației de etnie rromă din județul Harghita în populația de etnie rromă a Regiunii Centru</i>	3,836%	4,785%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 17, în anul 2011, populația de etnie română din județul Harghita reprezenta 0,233% din totalul populației de etnie română a țării și 2,71% din totalul populației de etnie română a Regiunii Centru. Atât la nivel național cât și la nivel regional, structura populației de etnie română a județului Harghita a evoluat în sens descendent în anul 2011 față de anul 2002, astfel ponderea populației de etnie română la nivel județean în totalul populației de etnie română la nivel național s-a diminuat cu 0,003 puncte procentuale de la 0,236% în 2002 la 0,233% în 2011, iar ponderea populației de etnie română a județului Harghita în totalul populației de etnie română a Regiunii Centru s-a diminuat cu 0,069 puncte procentuale, de la 2,781% în 2002 la 2,712% în 2011.

Populația de etnie maghiară din județul Harghita, reprezenta în anul 2011 20,99% din totalul populației de etnie maghiară a României și 38,21% din totalul populației maghiare a Regiunii Centru. În contextul dinamicii, în anul 2011 față de 2002, ponderea populației de etnie maghiară a județului Harghita atât în totalul populației maghiare din România cât și în totalul populației de etnie maghiară a Regiunii Centru a evoluat în sens ascendent, astfel ponderea populației maghiare din județul Harghita în totalul populației maghiare din România s-a majorat cu 1,71 puncte procentuale de la 19,27% în 2002, la 20,99% în 2011, iar ponderea populației de etnie maghiară din județul Harghita, în totalul populației maghiare din Regiunea Centru s-a majorat cu 1,67 puncte procentuale de la 36.53% în 2002 la 38,21% în 2011.

Populația de etnie rromă din județul Harghita, reprezenta în anul 2011, 0,85% din totalul populației de etnie rromă a țării și 4,78% din totalul populației de etnie rromă a Regiunii Centru. În anul 2011 față de 2002, ponderea populației de etnie rromă a județului Harghita atât în totalul populației de etnie rromă de la nivel național cât și de la nivel regional a evoluat în sens ascendent, astfel ponderea populației rrome din județul Harghita în totalul populației rrome a României s-a majorat cu 0,14 puncte procentuale de la 0,71% în 2002 la 0,85% în 2011, iar

ponderea populației de etnie rromă din județul Harghita în totalul populației rrome din Regiunea Centru s-a majorat cu 0,95 puncte procentuale de la 3,83% în 2002 la 4,78% în 2011.

În cadrul analizei comparative dintre structura populației în funcție de etnie din România și Regiunea Centru și județul Harghita, au fost identificate anumite aspecte ale abaterii structurii, acestea fiind prezentate în tabelul următor:

Tabelul 18. Abordarea comparativă a structurii populației în funcției de etnie din România, Regiunea Centru și județul Harghita

Denumire element	2002	2011
Structura populației de etnie română a României	89,48%	83,46%
Structura populației de etnie maghiară a României	6,60%	6,10%
Structura populației de etnie rromă a României	2,47%	3,09%
Structura populației de etnie română a Regiunii Centru	65,37%	61,22%
Structura populației de etnie maghiară a Regiunii Centru	29,94%	28,57%
Structura populației de etnie rromă a Regiunii Centru	3,96%	4,71%
Structura populației de etnie română a județului Harghita	14,06%	12,61%
Structura populației de etnie maghiară a județului Harghita	84,62%	82,90%
Structura populației de etnie rromă a județului Harghita	1,18%	1,71%
<i>Abaterea structurii populației de etnie română din județul Harghita față de cea la nivel național</i>	-75,42	-70,85
<i>Abaterea structurii populației de etnie maghiară din județul Harghita față de cea la nivel național</i>	78,01	76,80
<i>Abaterea structurii populației de etnie rromă din județul Harghita față de cea la nivel național</i>	1,49	1,63
<i>Abaterea structurii populației de etnie română din județul Harghita față de cea la nivel regional</i>	-51,31	-48,61
<i>Abaterea structurii populației de etnie maghiară din județul Harghita față de cea la nivel regional</i>	54,67	54,33
<i>Abaterea structurii populației de etnie rromă din județul Harghita față de cea la nivel regional</i>	-2,79	-3,00

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 18, structura populației de etnie română din județul Harghita este cu 70,85 puncte procentuale mai scăzută, comparativ cu structura populației de etnie română la nivel național nivelul acestei abateri evoluând în sens ascendent prin majorarea cu 4,75 puncte procentuale față de anul 2002 când structura populației de etnie română de la nivel județean era cu 75,42 puncte procentuale mai scăzută față de structura populației de etnie română a țării. Comparativ cu structura populației de etnie română de la nivel regional, structura populației de etnie română a județului Harghita este cu 48,61 puncte procentuale mai scăzută,

această abatere fiind în creștere cu 2,70 puncte procentuale față de anul 2002 când structura populației de etnie română din județul Harghita era cu 51,31 puncte procentuale mai scăzută față de structura populației de etnie română de la nivelul Regiunii Centru.

Structura populației de etnie maghiară din județul Harghita este cu 76,80 puncte procentuale mai mare decât structura populației de etnie maghiară a țării, această abatere aflându-se în scădere cu 1,21 puncte procentuale față de anul 2002 când structura populației de etnie maghiară din județul Harghita era cu 78,01 puncte procentuale mai mare decât structura populației de etnie maghiară din Regiunea Centru. Prin raportarea la nivel regional, structura populației de etnie maghiară din județul Harghita este cu 54,33 puncte procentuale mai mare față de structura populației de etnie maghiară din Regiunea Centru, această abatere fiind în scădere cu 0,34 puncte procentuale față de anul 2002 când structura populației de etnie maghiară din județul Harghita era cu 54,67 puncte procentuale mai mare față de structura populației de etnie maghiară din Regiunea Centru.

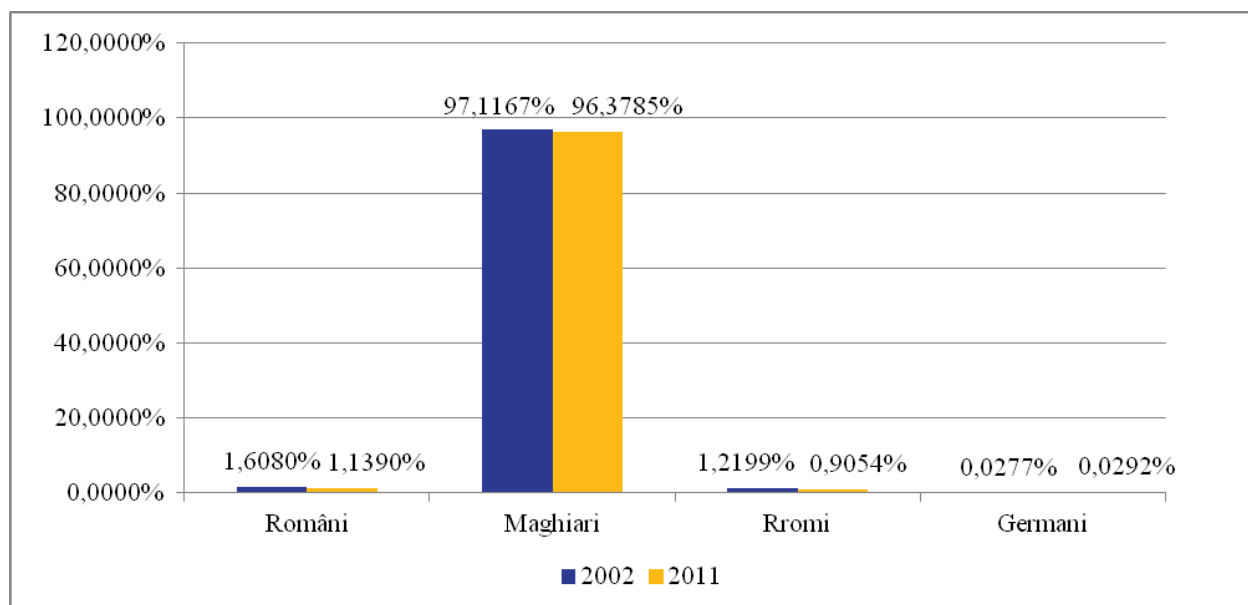
Structura populației de etnie rromă din județul Harghita, este cu 1,63 puncte procentuale mai mare față de structura populației de etnie rromă a țării, această abatere fiind în creștere cu 0,13 puncte procentuale față de anul 2002, când structura populației de etnie rromă a județului Harghita era cu 1,49 puncte procentuale mai mare decât structura populației de etnie rromă a țării. Comparată la nivel regional, structura populației de etnie rromă a județului Harghita este cu 3 puncte procentuale mai mică față de structura populației de etnie rromă din Regiunea Centru, această abatere fiind în creștere cu 0,21 puncte procentuale față de anul 2002 când structura populației de etnie rromă din județul Harghita a fost cu 2,79 puncte procentuale mai mică față de structura populației de etnie rromă a Regiunii Centru.

2.1.16 Structura populației comunei Lăzarea pe etnii

Din perspectiva structurii în funcție de criteriul etnic, populația comunei Lăzarea este eterogenă, cu predominanța populației de etnie maghiară. Conform rezultatelor recensământului efectuat în 2011, populația comunei Lăzarea era formată din 39 de persoane de etnie română, cu o pondere de 1,13% din totalul populației stabile, 3300 persoane de etnie maghiară, acestea reprezentând 96,37% din totalul populației comunei, 31 de persoane de etnie rromă, care reprezintă 0,9% din totalul populației comunei, o persoană de etnie germană (0,029%) și 53 de persoane (1,54%) a căror etnie nu a fost identificată.

Prin compararea acestor rezultate cu cele obținute la recensământul efectuat în anul 2002, se constată faptul că nivelul populației de etnie română a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 19 persoane (32,76%), același trend de evoluție urmându-l populația de etnie maghiară, al cărei nivel s-a diminuat cu 203 persoane (5,80%) și populația de etnie rromă prin diminuarea cu 13 persoane (29,55%).

Fig 19. Structura populației comunei Lăzarea sub aspect etnic în 2002 și 2011



Sursa: Sursa: Institutul Național de Statistică

Prin raportarea populației comunei Lăzarea, structurată în funcție de etnie, la populația României, Regiunii Centru și județului Harghita, structurată sub același criteriu, se constată multiple aspecte comparative, prezentate în următorul tabel:

Tabelul 19. Abordarea comparativă a populației structurată în funcție de etnie, din comuna Lăzarea, România, Regiunea Centru și județul Harghita

Denumire element	2002	2011
Ponderea populației de etnie română din comuna Lăzarea în totalul populației de etnie română a țării	0,00030%	0,00023%
Ponderea populației de etnie română din comuna Lăzarea în totalul populației de etnie română din mediul rural al țării	0,00064%	0,00050%
Ponderea populației de etnie maghiară a comunei Lăzarea în totalul populației de etnie maghiară a țării	0,24466%	0,26881%
Ponderea populației de etnie maghiară a comunei Lăzarea în totalul populației de etnie maghiară din mediul rural al țării	0,51932%	0,55388%
Ponderea populației de etnie rromă a comunei Lăzarea în totalul populației de etnie rromă a țării	0,00822%	0,00499%
Ponderea populației de etnie rromă a comunei Lăzarea în totalul populației de etnie rromă din mediul rural al țării	0,01348%	0,00793%
Ponderea populației de etnie română din comuna Lăzarea în totalul populației de etnie română a Regiunii Centru	0,00352%	0,00270%

Ponderea populației de etnie română din comuna Lăzarea în totalul populației de etnie română din mediul rural al Regiunii Centru	0,03579%	0,02503%
Ponderea populației de etnie maghiară din comuna Lăzarea în totalul populației de etnie maghiară din Regiunea Centru	0,46369%	0,48930%
Ponderea populației de etnie maghiară din comuna Lăzarea în totalul populației de etnie maghiară din mediul rural al Regiunii Centru	2,16181%	2,11792%
Ponderea populației de etnie rromă din comuna Lăzarea în totalul populației de etnie rromă a Regiunii Centru	0,04401%	0,02785%
Ponderea populației de etnie rromă din comuna Lăzarea în totalul populației de etnie rromă din mediul rural al Regiunii Centru	0,06415%	0,04027%
Ponderea populației de etnie română din comuna Lăzarea în totalul populației de etnie română a județului Harghita	0,12644%	0,09950%
Ponderea populației de etnie română din comuna Lăzarea în totalul populației de etnie română din mediul rural al județului Harghita	0,32341%	0,24230%
Ponderea populației de etnie maghiară din comuna Lăzarea în totalul populației de etnie maghiară din județul Harghita	1,26903%	1,28052%
Ponderea populației de etnie maghiară din comuna Lăzarea în totalul populației de etnie maghiară din mediul rural al județului Harghita	19,53273%	20,50199%
Ponderea populației de etnie rromă din comuna Lăzarea în totalul populației de etnie rromă din județul Harghita	1,14733%	0,58205%
Ponderea populației de etnie rromă din comuna Lăzarea în totalul populației de etnie rromă din mediul rural al județului Harghita	2,15792%	0,98070%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în tabelul 19, populația de etnie română a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,00023% din totalul acestei populații din România și 0,0005% din totalul populației de etnie română din mediul rural al țării. Comparativ cu anul 2002, ponderea populației de etnie română din comuna Lăzarea, în totalul populației de etnie română atât la nivel național cât și la nivelul mediului rural al țării, a evoluat în sens descendent, astfel în anul 2011, față de anul 2002, ponderea populației de etnie română din comuna Lăzarea în totalul acestei populații din România s-a diminuat cu 0,00007 puncte procentuale, de la 0,0003% în 2002 la 0,00023% în 2011, iar ponderea populației de etnie română în totalul acestei populații din mediul rural al țării, s-a diminuat cu 0,00014 puncte procentuale, de la 0,00064% în 2002 la 0,0005% în 2011. Analizată la nivel regional, populația de etnie română a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,0027% din totalul acestei populații din Regiunea Centru și 0,02503% din totalul populației de etnie română din mediul rural al Regiunii Centru. Comparativ cu anul 2002, ponderea populației de etnie română în totalul acestei populații din Regiunea Centru a evoluat în sens descendent, astfel ponderea populației de etnie română din comuna Lăzarea în totalul acestei populații din Regiunea Centru s-a diminuat cu 0,00082 puncte procentuale de la 0,03579% în 2002 la 0,02503% în 2011, iar ponderea populației de etnie română în totalul acestei populații din

mediul rural al Regiunii Centru a evoluat în sens descendent, prin diminuarea cu 0,01076 puncte procentuale, de la 0,03579% în 2002, la 0,02503% în 2011. Analizată la nivel județean, populația de etnie română a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,0995% din totalul acestei populații din județul Harghita și 0,2423% din totalul populației de etnie română din mediul rural al județului Harghita. Comparativ cu anul 2002, ponderea populației de etnie română din comuna Lăzarea în totalul acestei populații atât la nivel județean, cât și la nivelul mediului rural al județului Harghita a evoluat în sens descendent, astfel în anul 2011, față de anul 2002, ponderea populației de etnie română din comuna Lăzarea în totalul acestei populații din județul Harghita s-a diminuat cu 0,02694 puncte procentuale, de la 0,12644% în 2002 la 0,0995% în 2011, iar ponderea populației de etnie română în totalul acestei populații din mediul rural al județului Harghita s-a diminuat cu 0,08111 puncte procentuale, de la 0,32341% în 2002, la 0,2423% în 2011.

Populația de etnie maghiară din comuna Lăzarea, reprezenta în anul 2011, 0,26881% din totalul acestei populații din România și 0,55388% din totalul populației de etnie maghiară din mediul rural al României. Comparativ cu anul 2002, ponderea populației de etnie maghiară din comuna Lăzarea în totalul acestei populații atât la nivel național cât și la nivelul mediului rural al țării, a evoluat în sens ascendent, astfel în anul 2011 față de anul 2002, ponderea populației de etnie maghiară în totalul acestei populații din România s-a majorat cu 0,02416 puncte procentuale de la 0,24466% în 2002, la 0,26881% în 2011, iar ponderea populației de etnie maghiară din comuna Lăzarea în totalul acestei populații din mediul rural al țării, s-a majorat cu 0,03457 puncte procentuale, de la 0,51932% în 2002 la 0,55388% în 2011. Analizată la nivel regional, populația de etnie maghiară a comunei Lăzarea, reprezenta în anul 2011, 0,4893% din totalul acestei populații din Regiunea Centru și 2,11792% din totalul populației de etnie maghiară din mediul rural al Regiunii Centru. Comparativ cu anul 2002, ponderea populației de etnie maghiară din comuna Lăzarea în totalul acestei populații de la nivel regional, a evoluat în sens ascendent, majorându-se cu 0,0256 puncte procentuale, de la 0,4639% în 2002 la 0,4893% în 2011, iar ponderea populației de etnie maghiară în totalul acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru, a evoluat în sens descendent, prin diminuarea cu 0,04389 puncte procentuale, de la 2,16181% în 2002, la 2,11792% în 2011. Analizată la nivel județean, populația de etnie maghiară a comunei Lăzarea, reprezenta în anul 2011, 1,28052% din totalul acestei populații din județul Harghita și 20,50199% din totalul populației de etnie maghiară din mediul rural al județului Harghita. Comparativ cu anul 2002, ponderea populației de etnie maghiară din comuna Lăzarea, în totalul acestei populații atât la nivel județean, cât și la nivelul mediului rural al județului Harghita, a evoluat în sens ascendent, astfel în anul 2011, față de anul 2002, ponderea populației de etnie maghiară din comuna Lăzarea în totalul acestei populații din județul Harghita s-a majorat cu 0,0115 puncte procentuale, de la 1,26903% în 2002 la 1,28052% în 2011, iar ponderea populației de etnie maghiară în totalul acestei populații din mediul rural al județului Harghita s-a majorat cu 0,96926 puncte procentuale, de la 19,53273% în 2002, la 20,50199% în 2011.

Populația de etnie rromă din comuna Lăzarea reprezenta în anul 2011, 0,00499% din totalul acestei populații din România și 0,00793% din totalul acestei populații din mediul rural al țării. Comparativ cu anul 2002, ponderea populației rrome din comuna Lăzarea atât la nivel național cât și la nivelul mediului rural al țării, a evoluat în sens descendent, astfel în anul 2011 față de 2002, ponderea populației de etnie rromă din comuna Lăzarea, în totalul acestei populații din România s-a diminuat cu 0,00323 puncte procentuale de la 0,00822% în 2002 la 0,00499% în 2011, iar ponderea populației de etnie rromă în totalul acestei populații din mediul rural al țării s-a diminuat cu 0,00555 puncte procentuale, de la 0,01348% în 2002, la 0,00793% în 2011. analizată la nivel regional, populația de etnie rromă a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,002785% din totalul acestei populații din Regiunea Centru și 0,04027% din totalul populației de etnie rromă din mediul rural al Regiunii Centru. Comparativ cu anul 2002, ponderea populației de etnie rromă din comuna Lăzarea, atât la nivel regional cât și la nivelul mediului rural al regiunii, a evoluat în sens descendent, astfel în anul 2011 față de 2002, ponderea populației de etnie rromă din comuna Lăzarea, în totalul acestei populații din Regiunea Centru s-a diminuat cu 0,01616 puncte procentuale, de la 0,04401% în 2002 la 0,02785% în 2011, iar ponderea populației de etnie rromă din comuna Lăzarea în totalul acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru s-a diminuat cu 0,02388 puncte procentuale, de la 0,06415% în 2002 la 0,04027% în 2011. Analizată la nivel județean, populația de etnie rromă din comuna Lăzarea, reprezenta în anul 2011, 0,58205% din totalul acestei populații din județul Harghita și 0,9807% din totalul acestei populații din mediul rural al județului Harghita. Comparativ cu anul 2002, ponderea populației de etnie rromă din comuna Lăzarea, atât la nivel județean, cât și la nivelul mediului rural al județului Harghita, a evoluat în sens descendent, astfel în anul 2011, față de 2002, ponderea populației de etnie rromă din comuna Lăzarea în totalul acestei populații din județul Harghita s-a diminuat cu 0,56528 puncte procentuale, de la 1,14733% în 2002 la 0,58205% în 2011, iar ponderea populației de etnie rromă din comuna Lăzarea, în totalul acestei populații din mediul rural al județului Harghita s-a diminuat cu 1,17722 puncte procentuale de la 2,15792% în 2002 la 0,9807% în 2011.

Tabelul 20. Abordarea comparativă a structurii populației în funcție de etnie din comuna Lăzarea, România, Regiunea Centru și Harghita

Denumire element	2002	2011
Abaterea structurii populației de etnie română a comunei Lăzarea față de cea la nivel național	-87,8695	-82,3177
Abaterea structurii populației de etnie română a comunei Lăzarea față de cea din mediul rural al țării	-87,1938	-83,2689
Abaterea structurii populației de etnie maghiară a comunei Lăzarea față de cea la nivel național	90,5127	90,2775
Abaterea structurii populației de etnie maghiară a comunei Lăzarea față de cea din mediul rural al țării	90,5332	89,9464

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI LĂZAREA 2014-2020

Abaterea structurii populației de etnie rromă a comunei Lăzarea față de cea la nivel național	-1,2484	-2,1837
Abaterea structurii populației de etnie rromă a comunei Lăzarea față de cea din mediul rural al țării	-1,9656	-3,3147
Abaterea structurii populației de etnie română a comunei Lăzarea față de cea la nivel regional	-63,7627	-60,0803
Abaterea structurii populației de etnie română a comunei Lăzarea față de cea din mediul rural al Regiunii Centru	-53,8490	-51,2127
Abaterea structurii populației de etnie maghiară a comunei Lăzarea față de cea la nivel regional	67,1742	67,8105
Abaterea structurii populației de etnie maghiară a comunei Lăzarea față de cea din mediul rural al Regiunii Centru	59,6213	60,0632
Abaterea structurii populației de etnie rromă a comunei Lăzarea față de cea la nivel regional	-2,7427	-3,8090
Abaterea structurii populației de etnie rromă a comunei Lăzarea față de cea din mediul rural al Regiunii Centru	-5,3163	-6,8500
Abaterea structurii populației de etnie română a comunei Lăzarea față de cea la nivel județean	-12,4530	-11,4696
Abaterea structurii populației de etnie română a comunei Lăzarea față de cea din mediul rural al Județului Harghita	-8,2383	-7,8809
Abaterea structurii populației de etnie maghiară a comunei Lăzarea față de cea la nivel județean	12,5001	13,4791
Abaterea structurii populației de etnie maghiară a comunei Lăzarea față de cea din mediul rural al județului Harghita	8,1517	9,0634
Abaterea structurii populației de etnie rromă a comunei Lăzarea față de cea la nivel județean	0,0443	-0,8079
Abaterea structurii populației de etnie rromă a comunei Lăzarea față de cea din mediul rural al județului Harghita	0,1004	-0,8660

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în tabelul 20, în anul 2011, structura populației de etnie română a comunei Lăzarea a fost cu 82,3177 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații la nivel național, această abatere fiind în creștere cu 5,5 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când structura populației de etnie română din comuna Lăzarea era cu 87,8695 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații la nivel național. Din perspectiva mediului de rezidență, structura populației de etnie română din comuna Lăzarea, în anul 2011, era cu 83,2689 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din mediul rural al României, această abatere fiind în creștere cu 3,92 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura acestei populații din comuna Lăzarea era cu 87,1938 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații de etnie română din mediul rural al României. Comparată la nivel regional,

structura populației de etnie română din comuna Lăzarea, în anul 2011, era cu 60,0803 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din Regiunea Centru, această abatere fiind în creștere cu 3,68 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura acestei populații din comuna Lăzarea era cu 63,7627 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru. Sub aspectul mediului de rezidență, structura populației de etnie română din comuna Lăzarea, în anul 2011, era cu 51,2127 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru, această abatere fiind în creștere cu 2,64 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când structura populației de etnie română a comunei Lăzarea, era cu 53,849 puncte procentuale inferioară structurii populației de etnie română din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, structura populației de etnie română din comuna Lăzarea, în anul 2011, era cu 11,4696 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din județul Harghita, această abatere fiind în creștere cu 0,98 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de etnie română a comunei Lăzarea a fost cu 12,4530 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații de la nivel județean. Sub aspectul mediului de rezidență, în anul 2011, structura populației de etnie română a comunei Lăzarea, a fost cu 7,8809 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din mediul rural al județului Harghita, această abatere înregistrând o creștere cu 0,36 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de etnie română din comuna Lăzarea a fost cu 8,2383 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații a județului Harghita.

Structura populației de etnie maghiară din comuna Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 90,2775 puncte procentuale, superioară structurii acestei populații din România, această abatere fiind în scădere cu 0,24 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când structura populației de etnie română a fost cu 90,5127 puncte procentuale superioară structurii acestei populații de la nivel național. Sub aspectul mediului de rezidență, structura populației de etnie maghiară a comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 89,9464 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din mediul rural al României, această abatere fiind în scădere cu 0,59 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când structura populației de etnie maghiară a comunei Lăzarea a fost cu 90,5332 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din mediul rural al țării. Comparată la nivel regional, structura populației de etnie maghiară a comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 67,8105 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din Regiunea Centru, această abatere fiind în creștere cu 0,64 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de etnie maghiară a comunei Lăzarea a fost cu 67,1742 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din Regiunea Centru. Sub aspectul mediului de rezidență, structura populației de etnie maghiară din comuna Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 60,0632 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru, această abatere fiind în creștere cu 0,44 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de etnie maghiară a comunei Lăzarea a fost cu 59,6213 puncte procentuale superioară structurii acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, structura populației de etnie

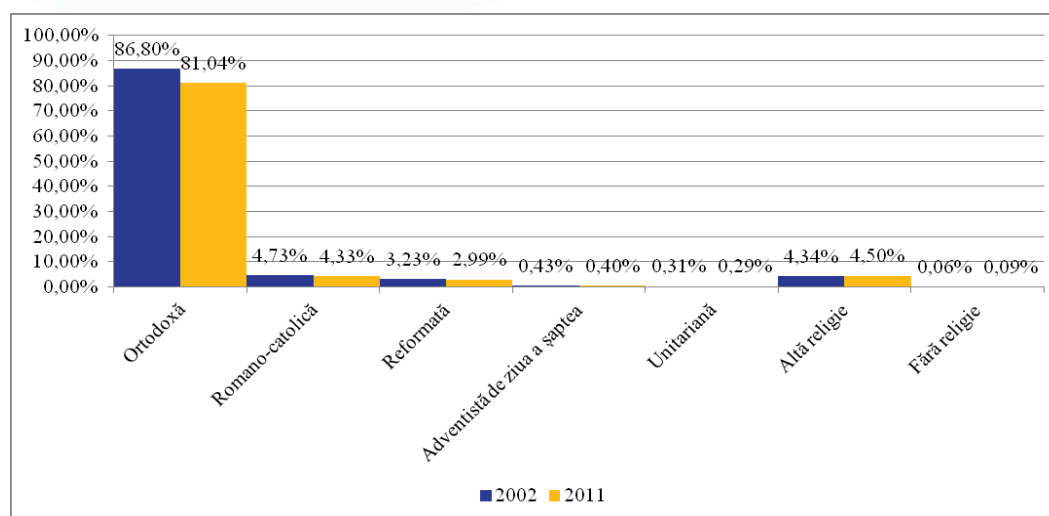
maghiară din comuna Lăzarea, în anul 2011 a fost cu 13,4791 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din județul Harghita, această abatere fiind în creștere cu 0,98 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când structura acestei populații a fost cu 12,5001 puncte procentuale mai mare decât structura populației de etnie maghiară din județul Harghita. Sub aspectul mediului de rezidență, structura populației de etnie maghiară a comunei Lăzarea, în anul 2011 a fost cu 9,0634 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din mediul rural al județului Harghita, această abatere fiind în creștere cu 0,91 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de etnie maghiară a comunei Lăzarea, a fost cu 8,1517 puncte procentuale superioară structurii acestei populații din mediul rural al județului Harghita.

2.1.17 Structura populației României după religii

Structurată sub aspectul apartenenței la cultele religioase, populația României este eterogenă. Astfel conform recensământului efectuat în anul 2011, populația României în funcție de apartenența la cultele religioase este formată din: ortodoxă (81,04%), romano-catolică (4,33%), reformată (2,99%) penticostală (1,80%), greco-catolică(0,75%), baptistă (0,56%), adventistă de ziua a șaptea (0,40%), musulmană (0,32%), unitariană (0,29%), creștină după evanghelie (0,21%), creștină de rit vechi (0,16%), evanghelică lutherană (0,10%), evanghelică (0,08%), evanghelică de confesiune augustană (0,03%), mozaică (0,02%), altă religie (0,47%), fără religie (0,09%), ateii (0,10%) și religie nedeclarată (6,26%).

Având în vedere că la nivelul comunei Lăzarea, religiile predominante în rândul populației sunt: ortodoxă, romano-catolică, reformată, adventistă de ziua a șaptea, unitariană, altă religie și fără religie, se va analiza populația României de aceste religii, celelalte religii fiind incluse în categoria „Altă religie”. Astfel conform acestei metodologii, populația României conform datelor colectate la recensămintele din 2002 și 2011 prezintă următoarea structură:

Figura 20 Populația României în funcție de apartenența religioasă în 2002 și 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform datelor colectate la recensământul din 2011, populația de religie ortodoxă a României era formată din 16307004 persoane, acestea reprezentând 81,04% din totalul populației stabile a țării. Comparativ cu anul 2002, populație de religie ortodoxă la nivel național, s-a diminuat cu 2510971 persoane, respectiv cu 13,34%, de la 18817975 persoane în 2002 la 16307004 persoane în 2011, în sens descendent evoluând astfel și pondere populației de această religie în totalul populației stabile a țării, diminuându-se astfel cu 5,75 puncte procentuale, de la 86,80% în 2002 la 81,04% în 2011. Din totalul populației de religie ortodoxă de la nivel național în anul 2011, 53,01% (8662436 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 79,77% din populația din mediul urban al țării, iar 46,99% (7644568 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 82,53% din totalul populației din mediul rural al României. În contextul dinamicii populației de religie ortodoxă structurate în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de anul 2002, nivelul populației de religie ortodoxă, atât din mediul urban cât și din mediul rural au evoluat în sens descendent, astfel nivelul populației de religie ortodoxă din mediul urban s-a diminuat cu 1312174 persoane respectiv cu 13,16% de la 9974610 persoane înregistrate în 2002, la 8662436 persoane înregistrate în 2011 iar în ceea ce privește dinamica ponderii structurii acestei populații în mediul urban, aceasta s-a diminuat cu 7,46 puncte procentuale, de la 87,23% în 2002 la 79,77% în 2011. Nivelul populației de religie ortodoxă din mediul rural al României, a evoluat în sens descendent diminuându-se cu 1198797 persoane respectiv cu 13,56%, de la 8843365 persoane în 2002 la 7644568 persoane în 2011, același trend descendent urmându-l și structura populației de această religie, care s-a diminuat cu 3,78 puncte procentuale, de la 86,31% în 2002, la 82,53% din totalul populației din mediul rural la nivel național în 2011.

Populația de religie romano-catolică la nivel național, era formată în anul 2011 din 870774 persoane, acestea reprezentând 4,33% din totalul populației României. Comparativ cu anul 2002, populația de religie romano-catolică la nivel național s-a diminuat cu 155655 persoane, respectiv cu 15,16% de la 1026429 persoane în 2002 la 870774 persoane în 2011, același trend descendent înregistrându-l și evoluția structurii populației de religie romano-catolică în totalul populației stabile a țării, diminuându-se astfel cu 0,4 puncte procentuale de la 4,73% în 2002, la 4,33% în 2011. Din totalul populației de religie romano-catolică, la nivel național în 2011, 49,54% (431423 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 3,97% din totalul populației din mediul urban al României, iar 50,46% (439351 persoane) locuiește în mediul rural, și reprezintă 4,74% din totalul populației stabile din mediul rural al României. În contextul dinamicii populației de religie romano-catolică, structurată în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de anul 2002, nivelul populației de religie romano-catolică atât din mediul urban cât și din mediul rural a evoluat în sens descendent, astfel nivelul populației de religie romano-catolică din mediul urban s-a diminuat cu 89392 persoane, respectiv cu 17,16% de la 520815 persoane în 2002 la 431423 persoane în 2011, în sens descendent evoluând și nivelul structurii populației de religie romano-catolică din mediul urban al țării, diminuându-se cu 7,46 puncte procentuale de la 4,55% în 2002 la 3,97% în 2011. Nivelul populației de religie romano-catolică din mediul rural al evoluat în sens descendent diminuându-se cu 66263 persoane, respectiv cu 11,13% de la 505614 persoane în

2002, la 439351 persoane în 2011. În sens descendent a evoluat și structura populației de religie romano-catolică din mediul rural al țării, diminuându-se astfel cu 0,19 puncte procentuale de la 4,93% în 2002 la 4,74% în 2011.

Populația de religie reformată din România, includea în anul 2011 600932 persoane, acestea reprezentând 2,99% din totalul populației stabile a țării. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației de religie reformată din România a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 100145 persoane, respectiv cu 14,28% de la 701077 persoane în 2002 la 600932 persoane în 2011, același trend descendent de evoluție înregistrându-l și structura acestei populații la nivel național, diminuându-se astfel cu 0,25 puncte procentuale de la 3,23% în 2002 la 2,99% în 2011. Din totalul populației de religie reformată înregistrate în anul 2011, 50,50% (303475 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 2,79% din totalul populației din mediul urban la nivel național, iar 49,50% (297457 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 3,21% din totalul populației din mediul rural al țării. În contextul dinamicii populației de religie reformată, structurată în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de anul 2002, nivelul populației de religie reformată atât din mediul urban cât și din mediul rural a evoluat în sens descendent, astfel nivelul populației de religie reformată din mediul urban s-a diminuat cu 55403 persoane, respectiv cu 15,44%, de la 358878 persoane în 2002, la 303475 persoane în 2011, același trend descendent înregistrându-l și structura acestei populații, care s-a diminuat cu 0,34 puncte procentuale, de la 3,14% în 2002 la 2,79% în 2011. Nivelul populației de religie reformată din mediul rural s-a diminuat cu 44742 persoane, respectiv cu 13,07%, în acest context diminuându-se și nivelul structurii acestei populații, cu 0,13 puncte procentuale de la 3,34% în 2002, la 3,21% în 2011.

Populația de religie adventistă de ziua a șaptea la nivel național, era alcătuită în anul 2011 din 80944 persoane, acestea reprezentând 0,40% din totalul populației stabile a țării. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației de religie adventistă de ziua a șaptea a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 12726 persoane, respectiv cu 13,59%, de la 93670 persoane înregistrate în 2002 la 80944 persoane înregistrate în 2011, același sens descendent înregistrându-l și structura acestei populații la nivel de țară, diminuându-se astfel cu 0,03 puncte procentuale de la 0,43% în 2002, la 0,40% în 2011. Din totalul populației de religie adventistă de ziua a șaptea din România, înregistrată în anul 2011, 36,95% (29909 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 0,43% din totalul populației din mediul urban al țării, iar 63,05% (51035 persoane) locuiește în mediul rural, reprezentând 0,28% din totalul populației din mediul rural al țării. În contextul dinamicii populației de religie adventistă de ziua a șaptea la nivel național, structurată în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de anul 2002, nivelul acestei populații atât din mediul urban cât și din mediul rural a înregistrat un trend de evoluției descendent, astfel nivelul populației de religie adventistă de ziua a șaptea din mediul urban s-a diminuat cu 3404 persoane, respectiv cu 10,22%, același trend descendent înregistrându-l și nivelul structurii acestei populații, diminuându-se cu 0,01 puncte procentuale de la 0,29% în 2002 la 0,28% în 2011. Nivelul populației de religie adventistă de ziua a șaptea, din mediul rural s-a diminuat cu 9322 persoane, respectiv cu 15,44%,

această diminuare a determinat scăderea nivelului structurii acestei populații, cu 0,04 puncte procentuale de la 0,59% în 2002 la 0,55% în 2011.

Populația de religie unitariană la nivel național era formată în anul 2011 din 57686 persoane, acestea reprezentând 0,29% din populația stabilă a țării. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației de religie unitariană din România a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 9258 persoane, respectiv cu 13,83%, de la 66944 persoane în 2002 la 57686 persoane în 2011, în sens descendent evoluând astfel și structura acestei populații la nivel național, diminuându-se astfel cu 0,02 puncte procentuale, de la 0,31% în 2002, la 0,29% în 2011. Din totalul populației de religie unitariană de la nivel național, în anul 2011, 48,89% (28201 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 0,26% din totalul populației din mediul urban al țării, iar 51,11% (29485 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 0,32% din totalul populației din mediul rural al României. În contextul dinamicii populației de religie unitariană la nivel național, structurată în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de anul 2002, nivelul acestei populații atât din mediul urban cât și din mediul rural a înregistrat un trend de evoluției descendent, astfel nivelul populației de religie unitariană din mediul urban s-a diminuat cu 4885 de persoane, respectiv cu 14,76%, de la 33086 persoane în 2002 la 28201 persoane în 2011, în același sens descendent evoluând și nivelul structurii acestei populații, diminuându-se cu 0,03 puncte procentuale de la 0,29% în 2002, la 0,26% în 2011. Nivelul populației de religie unitariană din mediul rural al țării s-a diminuat cu 4373 persoane, respectiv cu 12,92%, de la 33858 persoane în 2002 la 29485 persoane în 2011, în sens descendent evoluând și nivelul structurii acestei populații, prin diminuarea cu 0,01 puncte procentuale de la 0,33% în 2002, la 0,32% în 2011.

Populația de altă religie a României, includea în anul 2011, 904902 persoane, acestea reprezentând 4,50% din totalul populației țării. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației de altă religie din România a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 36394 persoane, respectiv cu 3,87% de la 941296 persoane în 2002 la 904902 persoane în 2011. În ceea ce privește structura acestei populații la nivel național, datorită ritmului mai lent de scădere, comparativ cu ritmul de diminuare al populației de religie ortodoxă, romano-catolică, reformată, adventistă de ziua a șaptea și unitariană, structura populației de altă religie la nivel național s-a majorat cu 0,16 puncte procentuale de la 4,34% în 2002 la 4,50% în 2011. Din totalul populației de altă religie, la nivel de țară, în anul 2011, 50,45% (456504 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 4,20% din totalul populației din mediul rural al țării, iar 49,55% (448398 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 4,84% din totalul populației stabile din mediul rural al României. În contextul dinamicii nivelului populației de altă religie de la nivel național, structurată în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de anul 2002, nivelul acestei populații atât din mediul urban cât și din mediul rural a înregistrat un trend de evoluției descendent, astfel populația de altă religie din mediul urban s-a diminuat cu 32981 persoane, respectiv cu 6,74, de la 489485 persoane în 2002 la 456504 persoane în 2011, în sens descendent evoluând astfel și nivelul structurii acestei populații din mediul urban, prin diminuarea cu 0,08 puncte procentuale de la 4,28% în 2002, la 4,20% în 2011. Nivelul populației de altă religie din

mediul rural s-a diminuat cu 3413 persoane, respectiv cu 0,76%, de la 451811 persoane în 2002, la 448398 persoane în 2011, însă nivelul structurii acestei populații din mediul rural al țării a evoluat în sens ascendent, majorându-se cu 0,43 puncte procentuale de la 4,41% în 2002 la 4,84% în 2011.

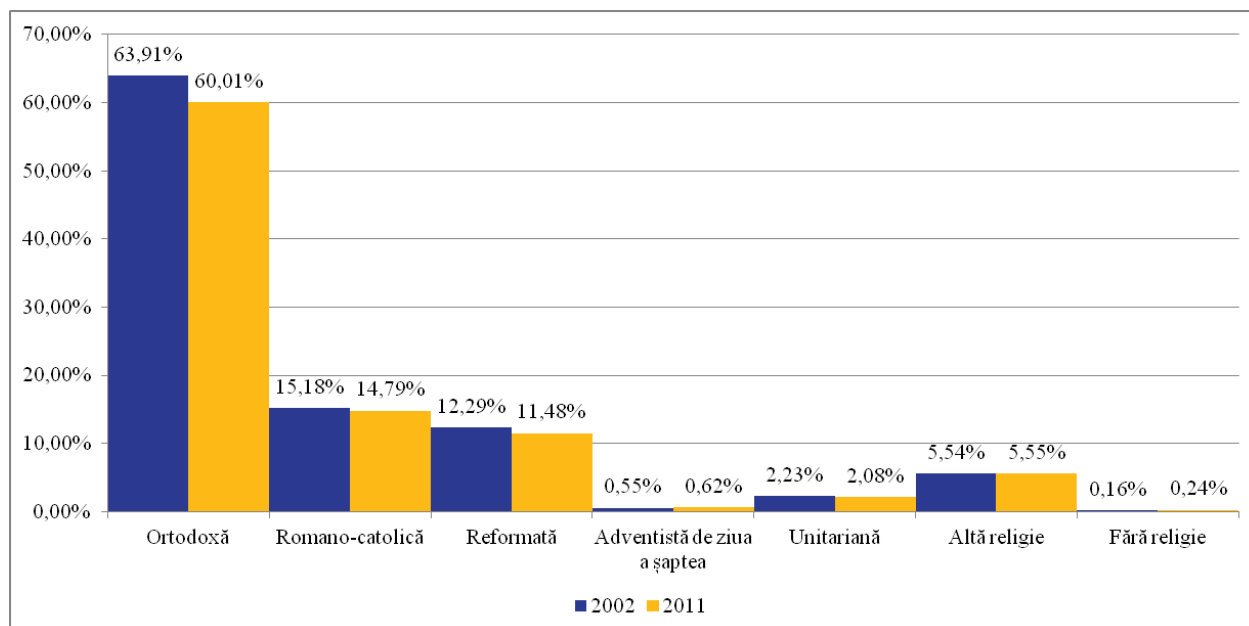
Populația fără religie a României, includea în anul 2011 18917 persoane, acestea reprezentând 0,09% din totalul populației stabile a țării. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației fără religie a țării a evoluat în sens ascendent, majorându-se cu 6092 persoane, respectiv cu 47,50% de la 12825 persoane în 2002, la 18917 persoane în 2011, aceasta majorare determinând evoluția în sens ascendent a structurii acestei populații la nivel național, majorându-se astfel cu 0,03 puncte procentuale, de la 0,06% în 2002 la 0,09% în 2011. Din totalul populației fără religie, la nivel național, în anul 2011, 69,15% (13081 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 0,12 % din totalul populației stabile din mediul urban al țării, iar 30,85% (5836) locuiește în mediul rural și reprezintă 0,06% din mediul rural la nivel național. În contextul dinamicii nivelului populației fără religie la nivel național, structurată în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de anul 2002, nivelul acestei populații, atât din mediul urban cât și din mediul rural a evoluat în sens ascendent, astfel nivelul populației fără religie din mediul urban al țării s-a majorat cu 5080 persoane, respectiv cu 63,49% de la 8001 în anul 2002 la 13081 persoane în 2011, în sens ascendent evoluând și structura acestei populații din mediul rural, majorându-se cu 0,05 puncte procentuale de la 0,07% în 2002 la 0,12% în 2012. Nivelul populației fără religie din mediul rural al țării s-a majorat cu 1012 persoane, respectiv cu 20,98%, de la 4824 persoane în 2002 la 5836 persoane în 2011, majorându-se astfel și nivelul structurii acestei populații din mediul rural al țării, cu 0,01 puncte procentuale de la 0,05% în 2002 la 0,06% în 2012.

2.1.18 Structura populației Regiunii Centru după religie

Populația Regiunii Centru, în funcție de apartenența membrilor acesteia la cultele religioase, prezintă o structură eterogenă. Astfel în funcție de acest aspect, în anul 2011, populația Regiunii Centru prezintă următoarea structură: ortodoxă (60,01%), romano-catolică (14,79%), reformată (11,48%), penticostală (1,56%), greco-catolică (1,36%), baptistă (0,47%), adventistă de ziua a șaptea (0,62%), musulmană (0,03%), unitariană (2,08%), creștină după evanghelie (0,30%), creștină de rit vechi (0,03%), evanghelică lutherană (0,6%), evanghelică (0,20%), evanghelică de confesiune augustină (0,16%), mozaică (0,01%), altă religie (0,84%), fără religie (0,24%), atei (0,09%) și religie nedeclarată (5,15%).

Având în vedere că la nivelul comunei Lăzarea, religiile predominante în rândul populației sunt: ortodoxă, romano-catolică, reformată, adventistă de ziua a șaptea, unitariană, altă religie și fără religie, se va analiza populația Regiunii Centru de aceste religii, celelalte religii fiind incluse în categoria „Altă religie”. Astfel conform acestei metodologii, populația României conform datelor colectate la recensămintele din 2002 și 2011 prezintă următoarea structură:

Figura 21 Structura populației Regiunii Centru în funcție de apartenența religioasă în 2002 și 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

Populația de religie ortodoxă din Regiunea Centru era formată în anul 2011 din 1416781 persoane, acestea reprezentând 60,01% din totalul populației regiunii. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației de religie ortodoxă din Regiunea Centru a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 195766 persoane respectiv cu 12,14%, de la 1612547 persoane înregistrate în anul 2002, la 1416781 persoane înregistrate în anul 2011, în sens descendent evoluând astfel și nivelul structurii populației de religie ortodoxă din Regiunea Centru, prin diminuarea cu 3,90 puncte procentuale de la 63,91% în 2002 la 60,01% în 2011. Din totalul populației de religie ortodoxă din Regiunea Centru, în anul 2011, 62,32% (882921 persoane) locuiește în mediul urban, reprezentând 64,53% din populația din mediul urban al regiunii, iar 37,68% (533860 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 53,79% din totalul populației din mediul rural al regiunii. În contextul dinamicii populației de religie ortodoxă din Regiunea Centru, structurată în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de anul 2002, nivelul acesteia atât din mediul urban cât și din mediul rural a înregistrat un trend de evoluție descendent, astfel nivelul populației de religie ortodoxă din mediul urban s-a diminuat cu 135630 persoane, respectiv cu 13,32% de la 1018551 persoane în 2002 la 882921 persoane în 2011, în sens descendent evoluând astfel și nivelul structurii acestei populații din mediul urban al regiunii, prin diminuarea cu 4,59 puncte procentuale de la 69,12% în 2002 la 64,53% în 2011. Nivelul populației de religie ortodoxă din mediul rural al Regiunii Centru s-a diminuat cu 60136 persoane, respectiv cu 10,12%, de la 593996 persoane în 2002 la 533860 persoane în 2011, în sens descendent evoluând și nivelul structurii acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru, prin scăderea cu 2,81 puncte procentuale de la 56,60% în 2002, la 53,79% în 2011.

Populația de religie romano-catolică din Regiunea Centru includea în anul 2011 349077 persoane, acestea reprezentând 14,79% din totalul populației stabile a regiunii. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației de religie romano-catolică din Regiunea centru a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 33888 persoane, respectiv cu 8,85%, de la 382965 persoane în 2002 la 349077 persoane în 2011. De asemenea în sens descendent a evoluat și nivelul structurii populației de religie romano-catolică din Regiunea Centru, diminuându-se astfel cu 0,39 puncte procentuale de la 15,18% în 2002 la 11,48% în 2011. Din totalul populației de religie romano-catolică din Regiunea Centru, în anul 2011, 46,02% (160635 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 11,74% din totalul populației din mediul urban la regiunii, iar 51,21% (188442 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 18,99% din totalul populației din mediul rural al Regiunii Centru. În contextul dinamicii populației de religie romano-catolică din Regiunea Centru, structurată în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de anul 2002, nivelul acestei populații atât din mediul urban cât și din mediul rural a înregistrat un tren de evoluției descendent, astfel nivelul populației de religie romano-catolică din mediul urban al Regiunii Centru s-a diminuat cu 26212 persoane, respectiv cu 14,03% de la 186847 persoane în 2002 la 160635 persoane în 2011, în sens descendent evoluând și nivelul structurii acestei populații din mediul urban al regiunii, diminuându-se astfel cu 0,94 puncte procentuale de la 12,68% în 2002, la 11,74% în 2011. Nivelul populației de religie romano-catolică din mediul rural al Regiunii Centru s-a diminuat cu 7676 persoane, respectiv cu 3,91% de la 196118 persoane în 2002 la 188442 persoane în 2011, însă nivelul structurii acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru a evoluat în sens ascendent, prin majorarea cu 0,30 puncte procentuale de la 18,69% în 2002, la 18,99% în 2011.

Populația de religie reformată din Regiunea Centru era alcătuită în anul 2011 din 270986 persoane, acestea reprezentând 11,48% din totalul populației la nivel regional. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației de religie reformată din Regiunea Centru a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 39008 persoane, respectiv cu 12,58%, de la 309994 persoane în 2002 la 270986 persoane în 2011. Același trend descendent l-a urmat și evoluția nivelului structurii acestei populații, diminuându-se astfel cu 0,81 puncte procentuale de la 12,29% în anul 2002 la 11,48% în 2011. Din totalul populației de religie reformată din Regiunea Centru, în 2011, 47,62% (129031 persoane) locuiește în mediul urban, reprezentând 9,43% din totalul populației din mediul urban al regiunii, iar 52,38% (141955 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 14,30% din totalul populației din mediul rural al Regiunii Centru. În contextul dinamicii nivelului populației de religie reformată din regiunea Centru, structurată în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011, față de anul 2002, nivelul acestei populații atât din mediul urban cât și din mediul rural a evoluat în sens descendent, astfel nivelul populației de religie reformată din mediul urban al Regiunii Centru s-a diminuat cu 19909 persoane, respectiv cu 13,37%, de la 148940 persoane în 2002 la 129031 persoane în 2011, în sens descendent evoluând astfel și nivelul structurii acestei populații din mediul urban al regiunii, prin scăderea cu 0,68 puncte procentuale de la 10,11% în 2002 la 9,43% în 2011. Nivelul populației de religie reformată din mediul rural al Regiunii Centru s-a diminuat cu 19099 persoane, respectiv cu 11,86%, de la 161054 persoane în

2002 la 141955 persoane în 2011, în sens descendent evoluând și nivelul structurii acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru, prin diminuarea cu 1,04 puncte procentuale de la 15,35% în 2002, la 14,30% în 2011.

Populația de religie adventistă de ziua a șaptea era formată în anul 2011 din 14556 persoane, acestea reprezentând 0,62% din totalul populației stabile a regiunii. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației de religie adventistă a evoluat în sens ascendent, majorându-se cu 706 persoane, respectiv cu 5,10%, de la 13850 persoane în 2002 la 14556 persoane în 2011, în sens ascendent evoluând și nivelul structurii acestei populații la nivel regional, majorându-se astfel cu 0,07 puncte procentuale de la 0,55% în 2002 la 0,62% în 2011. Din totalul populației de religie adventistă de ziua a șaptea, în anul 2011, 39,33% (5727 persoane) locuiește în mediul urban, reprezentând 0,42% din totalul populației din mediul urban al regiunii, iar 60,67% (8831 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 0,89% din totalul populației din mediul rural al Regiunii Centru. În contextul dinamicii nivelului populației de religie adventistă din Regiunea Centru, structurată în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de 2002, nivelul acestei populații atât din mediul urban cât și din mediul rural a evoluat în sens ascendent, astfel nivelul populației de religie adventistă din mediul urban al Regiunii Centru s-a majorat cu 490 persoane, respectiv cu 9,36% de la 5235 persoane în 2002 la 5725 persoane în 2011, în sens ascendent evoluând astfel și nivelul structurii acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru, majorându-se cu 0,06 puncte procentuale de la 0,36% în 2002, la 0,42% în 2011. Nivelul populației de religie adventistă din mediul rural al Regiunii Centru s-a majorat cu 216 persoane, respectiv cu 2,51%, de la 8615 persoane în 2002 la 8831 persoane în 2011, în sens ascendent evoluând astfel și nivelul structurii acestei populații din mediul rural al regiunii, prin majorarea cu 0,07 puncte procentuale de la 0,82% în 2002 la 0,89% în 2011.

Populația de religie unitariană a Regiunii Centru includea în anul 2011, 49089 persoane, acestea reprezentând 2,08% din totalul populației la nivel regional. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației de religie unitariană a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 7279 persoane, respectiv cu 12,91%, de la 56368 persoane în 2002 la 49089 persoane în 2011, în sens descendent evoluând astfel și nivelul structurii acestei populații la nivel regional, prin diminuarea cu 0,07 puncte procentuale de la 0,55% în 2002, la 0,62% în 2011. Din totalul populației de religie unitariană din Regiunea Centru, în anul 2011, 47,02% (23083 persoane) locuiește în mediul urban, reprezentând 1,69% din totalul populației din mediul urban al regiunii, iar 52,98% (26006 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 2,62% din totalul populației din mediul rural al Regiunii Centru. În contextul dinamicii nivelului populației de religie unitariană din Regiunea Centru, structurată în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de anul 2002, nivelul acestei populații atât din mediul urban cât și din mediul rural a înregistrat un trend de evoluție descendent, astfel nivelul populației de religie unitariană din mediul urban al regiunii s-a diminuat cu 3473 persoane, respectiv cu 13,08% de la 26556 persoane în 2002 la 23083 persoane în 2011, în sens descendent evoluând și nivelul structurii acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru, prin scăderea cu 0,12 puncte procentuale de la 1,81% în 2002 la 1,69% în 2011.

Nivelul populației de religie unitariană din mediul rural al Regiunii Centru s-a diminuat cu 3806 persoane, respectiv cu 12,77%, de la 29812 persoane în 2002, la 26006 persoane în 2011, în sens descendent evoluând și nivelul structurii acestei populații din mediul rural al regiunii, prin diminuarea cu 0,22 puncte procentuale de la 2,84% în 2002, la 2,62% în 2011.

Populația de altă religie din Regiunea Centru includea în anul 2011, 131007 persoane, acestea reprezentând 5,55% din totalul populației la nivel regional. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației de altă religie din Regiunea Centru a înregistrat un trend de evoluție descendent, diminuându-se astfel cu 8809 persoane, respectiv cu 6,30% de la 139816 persoane în 2002 la 131007 persoane în 2011, însă nivelul structurii acestei populații la nivel regional a evoluat în sens ascendent prin majorarea cu 0,01 puncte procentuale de la 5,54% în 2002 la 5,55% în 2011. Din totalul populației de altă religie din Regiunea Centru, în anul 2011, 56,10% (73496 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 5,37% din totalul populației din mediul urban al regiunii, iar 43,90% locuiește în mediul rural, reprezentând 5,79% din totalul populației din mediul rural al Regiunii Centru. În contextul dinamicii nivelului populației de altă religie din Regiunea Centru, structurată în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de anul 2002, nivelul populației de altă religie din mediul urban al regiunii a înregistrat un trend de evoluției descendent, în timp ce nivelul acestei populații din mediul rural al regiunii a evoluat în sens ascendent. Astfel nivelul populației de altă religie din mediul urban al Regiunii Centru s-a diminuat cu 9426 persoane, respectiv cu 11,37% de la 82922 persoane în 2002 la 73496 persoane în 2011, în sens descendent evoluând și nivelul structurii acestei populații din mediul urban al Regiunii Centru, prin diminuarea cu 0,26 puncte procentuale de la 5,63% în 2002 la 5,37% în 2011. Nivelul populației de altă religie din mediul rural al Regiunii Centru s-a majorat cu 617 persoane,. Respectiv cu 1,08% , de la 56894 persoane în 2002 la 57511 persoane în 2011, în sens ascendent evoluând și nivelul structurii acestei populații din mediul rural al țării, prin majorarea cu 0,37 puncte procentuale de la 5,42% în 2002, la 5,79% în 2011.

Populația fără religie din Regiunea Centru era formată în anul 2011 din 5611 persoane, acestea reprezentând 0,24% din totalul populației la nivel regional. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației fără religie din Regiunea Centru a Evoluat în sens ascendent, majorându-se cu 1544 persoane, respectiv cu 37,96% de la 4067 persoane în 2002 la 5611 persoane în 2011, în sens ascendent evoluând și nivelul structurii acestei populații la nivel regional, majorându-se astfel cu 0,08 puncte procentuale de la 0,16% în 2002 la 0,24% în 2011. Din totalul populației fără religie din Regiunea Centru, în anul 2011, 53,79% (3018 persoane) locuiește în mediul urban, acestea reprezentând 0,22% din totalul populației din mediul urban la nivel regional, iar 46,21% (2593 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 0,26% din mediul rural al Regiunii Centru. În contextul dinamicii nivelului populației fără religie din Regiunea Centru, structurată în funcției de mediul de rezidență, în anul 2011 față de 2002, nivelul acestei populații atât din mediul urban cât și din mediul rural al evoluat în sens ascendent, astfel nivelul populației fără religie din mediul urban s-a majorat cu 958 persoane, respectiv cu 46,50%, de la 2060 persoane în 2002 la 3018 persoane în 2011, în sens ascendent evoluând și nivelul structurii acestei populații din mediul

urban al regiunii, prin majorarea cu 0,08 puncte procentuale de 0,14% în 2002 la 0,22% în 2011. Nivelul populației fără religie din mediul rural al Regiunii Centru s-a majorat cu 586 persoane, respectiv cu 29,20%, de la 2007 persoane în 2002 la 2593 persoane în 2011, în sens ascendent evoluând și nivelul structurii acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru, prin majorarea cu 0,07 puncte procentuale de la 0,19% în 2002 la 0,26% în 2011.

Prin compararea datelor referitoare la structura în funcție de religii a populației din Regiunea Centru față de cele referitoare la structura populației sub același criteriu la nivel național, rezultă multiple aspecte comparative, acestea fiind prezentate în tabelele de mai jos:

Tabelul 21. Abordarea comparativă a structurii populației în funcției de religie din Regiunea Centru și România

Denumire element	2002	2011
Populația ortodoxă a României	18817975	16307004
Populația romano-catolică a României	1026429	870774
Populația reformată a României	701077	600932
Populația adventistă de ziua a șaptea a României	93670	80944
Populația unitariană a României	66944	57686
Populația de altă religie a României	941296	904902
Populația fără religie a României	12825	18917
Populația ortodoxă a Regiunii Centru	1612547	1416781
Populația romano-catolică a Regiunii Centru	382965	349077
Populația reformată a Regiunii Centru	309994	270986
Populația adventistă de ziua a șaptea a Regiunii Centru	13850	14556
Populația unitariană a Regiunii Centru	56368	49089
Populația de altă religie a Regiunii Centru	139816	131007
Populația fără religie a Regiunii Centru	4067	5611
<i>Ponderea populației ortodoxe a Regiunii Centru în populația ortodoxă a României</i>	<i>8,57%</i>	<i>8,69%</i>
<i>Ponderea populației romano-catolice a Regiunii Centru în populația romano-catolică a României</i>	<i>37,31%</i>	<i>40,09%</i>
<i>Ponderea populației reformate a Regiunii Centru în populația reformată a României</i>	<i>44,22%</i>	<i>45,09%</i>
<i>Ponderea populației adventiste a Regiunii Centru în populația adventistă a României</i>	<i>14,79%</i>	<i>17,98%</i>
<i>Ponderea populației unitariene a Regiunii Centru în populația unitariană a Regiunii Centru</i>	<i>84,20%</i>	<i>85,10%</i>
<i>Ponderea populației de altă religie a Regiunii Centru în populația de altă religie a României</i>	<i>14,85%</i>	<i>14,48%</i>
<i>Ponderea populației fără religie a Regiunii Centru față de populația fără religie a României</i>	<i>31,71%</i>	<i>29,66%</i>

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 21, în anul 2011, populația de religie ortodoxă a Regiunii Centru, reprezenta 8,69% din totalul populației de religie ortodoxă a României, această pondere fiind în creștere cu 0,12 puncte procentuale față de anul 2002 când populația de religie ortodoxă din Regiunea Centru reprezenta 8,57% din totalul populației ortodoxe la nivel național.

Populația de religie romano-catolică din Regiunea centru reprezenta în anul 2011, 40,09% din totalul populației de religie romano-catolică din România, nivelul acestei ponderi înregistrând o creștere cu 2,78 puncte procentuale, față de anul 2002, când reprezenta 37,31% din totalul populației romano-catolice la nivel de țară.

Populația de religie reformată a Regiunii Centru reprezenta în anul 2011, 45,09% din totalul populației de religie reformată a țării, această pondere înregistrând o creștere cu 0,88% față de anul 2002 când ponderea populației de religie reformată din Regiunea Centru în totalul populației de această religie la nivel național era de 44,22%.

Populația de religie adventistă din Regiunea Centru, reprezenta în anul 2011, 17,98% din totalul populației de religie adventistă din România, pondere aflată în creștere cu 3,20 puncte procentuale față de anul 2002 când populația de religie adventistă din Regiunea Centru reprezenta 14,79% din totalul populației de aceeași religie la nivel național.

Populația de religie unitariană din Regiunea Centru reprezenta în anul 2011, 85,10% din totalul populației de religie unitariană din România, această pondere înregistrând o creștere cu 0,90 puncte procentuale față de anul 2002, când populația de religie unitariană din Regiunea Centru reprezenta 84,20% din totalul populației unitariene a României.

Populația de altă religie din Regiunea Centru reprezenta în anul 2011, 14,48% din totalul populației de altă religie din România, pondere aflată în scădere cu 0,38 puncte procentuale față de anul 2002 când populația de altă religie din Regiunea Centru reprezenta 14,85% din totalul populației de altă religie la nivel național.

Populația fără religie din Regiunea Centru reprezenta în anul 2011, 29,66% din totalul populației fără religie din România, această pondere fiind în scădere cu 2,05 puncte procentuale, față de anul 2002, când ponderea populației fără religie din Regiunea Centru în totalul populației fără religie din România era de 31,71%.

Tabelul 22. Abordarea comparativă a structuri populației în funcție de religie din Regiunea Centru și România

Denumire element	2002	2011
Structura populației de religie ortodoxă a României	86,80%	81,04%
Structura populației de religie romano-catolică a României	4,73%	4,33%
Structura populației de religie reformată a României	3,23%	2,99%
Structura populației de religie adventistă a României	0,43%	0,40%
Structura populației de religie unitariană a României	0,31%	0,29%

Structura populației de altă religie a României	4,34%	4,50%
Structura populației fără religie a României	0,06%	0,09%
Structura populației de religie ortodoxă a Regiunii Centru	63,91%	60,01%
Structura populației de religie romano-catolică a Regiunii Centru	15,18%	14,79%
Structura populației de religie reformată a Regiunii Centru	12,29%	11,48%
Structura populației de religie adventistă a Regiunii Centru	0,55%	0,62%
Structura populației de religie unitariană a Regiunii Centru	2,23%	2,08%
Structura populației de altă religie a Regiunii Centru	5,54%	5,55%
Structura populației fără religie a Regiunii Centru	0,16%	0,24%
<i>Abaterea structurii populației ortodoxe a Regiunii Centru față de cea la nivel național</i>	-22,88	-21,03
<i>Abaterea structurii populației romano-catolice a Regiunii Centru față de cea la nivel național</i>	10,44	10,46
<i>Abaterea structurii populației reformate a Regiunii Centru față de cea la nivel național</i>	9,05	8,49
<i>Abaterea structurii populației adventiste a Regiunii Centru față de cea la nivel național</i>	0,12	0,21
<i>Abaterea structurii populației unitariene a Regiunii Centru față de cea la nivel național</i>	1,93	1,79
<i>Abaterea structurii populației de altă religie a Regiunii Centru față de cea la nivel național</i>	1,20	1,05
<i>Abaterea structurii populației fără religie a Regiunii Centru față de cea la nivel național</i>	0,10	0,14

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 22, în anul 2011, nivelul structurii populației de religie ortodoxă din Regiunea Centru a fost cu 21,03 puncte procentuale mai scăzut comparativ cu nivelul structurii populației de religie ortodoxă din România, această abatere fiind în creștere cu 1,85 puncte procentuale față de anul 2002 când structura populației de religie ortodoxă din Regiunea Centru era cu 22,88 puncte procentuale mai scăzută față de structura acestei populații la nivel național.

Structura populației de religie romano-catolică din Regiunea Centru, în anul 2011 a fost cu 10,46 puncte procentuale mai ridicată, comparativ cu structura acestei populații la nivel național, abaterea acestei structuri fiind în creștere cu 0,02 puncte procentuale, față de anul 2002, când structura populației de religie romano-catolică din Regiunea Centru era cu 10,44 puncte procentuale mai ridicată, față de structura acestei populații la nivel național.

Structura populației de religie reformată din Regiunea Centru, în anul 2011 a fost cu 8,49 puncte procentuale mai mare față de structura acestei populații la nivel național, abaterea acestei structuri înregistrând o scădere cu 0,56 puncte procentuale comparativ cu anul 2002 când structura populației de religie reformată din Regiunea Centru era cu 9,05 puncte procentuale mai ridicată față de structura acestei populații la nivel de țară.

Structura populației de religie adventistă din Regiunea Centru a fost în 2011 cu 0,21 puncte procentuale mai ridicată față de structura acestei populații la nivel național, această abatere fiind în creștere cu 0,9 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie adventistă din Regiunea Centru era cu 0,12 puncte procentuale mai ridicată față de nivelul structurii acestei populații la nivel național.

Structura populației de religie unitariană din Regiunea Centru a fost în anul 2011 cu 1,79 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații la nivel național, abaterea acestei structuri fiind în scădere cu 0,13 puncte procentuale față de anul 2002 când nivelul structurii populației de religie unitariană era cu 1,93% mai scăzut comparativ cu nivelul structurii acestei populații la nivel de țară.

Structura populației de altă religie din Regiunea Centru a fost în anul 2011 cu 1,05 puncte procentuale mai ridicată față de structura acestei populații la nivel național, această abatere înregistrând o scădere cu 0,15 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când structura populației de altă religie din Regiunea Centru era cu 1,20 puncte procentuale mai ridicată față de structura populației de altă religie din România.

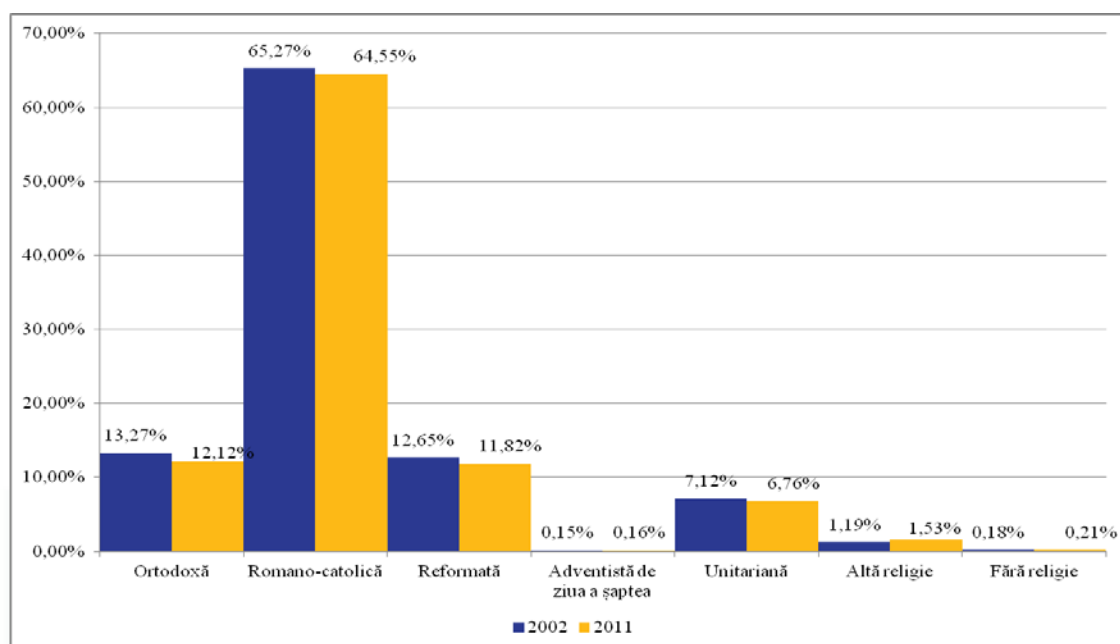
Structura populației fără religie din Regiunea Centru a fost în anul 2011, cu 0,14 puncte procentuale mai ridicată decât structura acestei populații la nivel național, această abatere fiind în creștere cu 0,04 puncte procentuale față de anul 2002 când structura populației fără religie din Regiunea Centru era cu 0,10 puncte procentuale mai ridicată față de structura populației fără religie din România.

2.1.19 Structura populației județului Harghita după religii

Structurată în funcție de apartenența la cultele religioase, populația județului Harghita prezintă o structură eterogenă. Principalele religii care predomină la nivelul județului în anul 2011, precum și populația aparținătoare acestor sunt prezentate după cum urmează: ortodoxă (12,12%), romano-catolică (64,55%), reformată (11,82%), penticostală (0,18%), greco-catolică (0,17%), baptistă (0,26%), adventistă de ziua a șaptea (0,16%), musulmană (0,01%), unitariană (6,76%), creștină după evanghelie (0,09%), evanghelică lutherană (0,05%), evanghelică (0,03%), evanghelică de confesiune augustină (0,01%), altă religie (0,74%), fără religie (0,21%), atei (0,04%) și religie nedeclarată (2,81%).

Având în vedere că la nivelul comunei Lăzarea, religiile predominante în rândul populației sunt: ortodoxă, romano-catolică, reformată, adventistă de ziua a șaptea, unitariană, altă religie și fără religie, se va analiza populația din județul Harghita, aparținătoare a acestor religii, celelalte religii fiind incluse în categoria „Altă religie”. Astfel conform acestei metodologii, populația județului Harghita conform datelor colectate la recensămintele din 2002 și 2011 prezintă următoarea structură:

Figura 22. Structura în funcție de religii a populației din județul Harghita în 2002 și 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

Populația de religie ortodoxă din județul Harghita în anul 2011 era formată din 37670 persoane, acestea reprezentând 12,12 % din totalul populației stabile a județului. Comparativ cu anul 2002, nivelul acestei populații a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 5607 persoane, respectiv cu 12,96%, de la 43277 persoane în 2002, la 37670 persoane în 2011. În sens descendent a evoluat și structura acestei populații la nivel județean, prin diminuarea cu 1,15 puncte procentuale de la 13,27% în 2002, la 12,12% în 2011. Din totalul populației de religie ortodoxă din județul Harghita, în anul 2011, 57,06% (21496 persoane), locuiește în mediul urban, acestea reprezentând 16,23% din totalul populației stabile din mediul urban al județului, iar 40,53% (16174 persoane) locuiește în mediul rural, acestea reprezentând 9,06% din totalul populației din mediul rural al județului Harghita. În contextul dinamicii populației ortodoxe din județul Harghita, structurată în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de 2002, nivelul populației atât din mediul urban cât și din mediul rural a înregistrat un trend descendent de evoluție, astfel nivelul populației de religie ortodoxă din mediul rural s-a diminuat cu 4239 persoane, respectiv cu 16,47%, de la 25735 persoane în 2002, la 21496 persoane în 2011, în sens descendent evoluând astfel și nivelul structurii populației de religie ortodoxă din mediul urban al județului, diminuându-se cu 1,63 puncte procentuale de la 17,86% în 2002, la 16,23% în 2011. Nivelul populației de religie ortodoxă din mediul rural al județului Harghita s-a diminuat cu 1368 persoane, respectiv cu 7,80%, de la 17542 persoane în 2002, la 16174 persoane în 2011, diminuându-se astfel și nivelul structurii acestei populații din mediul rural, cu 0,57 puncte procentuale de la 9,63% în 2002, la 9,06% în 2011.

Populația de religie romano-catolică a județului Harghita în anul 2011 includea 200663 de persoane, acestea reprezentând 64,55% din totalul populației stabile a județului. Comparativ cu anul 2002, nivelul acestei populații a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 12274 persoane, respectiv cu 5,76%, de la 212937 persoane în 2002 la 200663 persoane în 2011. Același sens descendent l-a urmat și nivelul structurii acestei populații la nivel județean, diminuându-se astfel cu 0,72 puncte procentuale de la 65,27% în 2002, la 64,55% în 2011. Din totalul populației de religie romano-catolică din județul Harghita, în anul 2011, 36,91% (74059 persoane) locuiește în mediul urban, acestea reprezentând 55,93% din totalul populației stabile din mediul urban al județului, iar 63,09% (126604 persoane) locuiește în mediul rural, acestea reprezentând 70,95% din totalul populației din mediul rural al județului Harghita. În contextul dinamicii populației romano-catolice din județul Harghita, structurată în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de 2002, nivelul populației atât din mediul urban cât și din mediul rural a înregistrat un trend descendent de evoluție, astfel nivelul populației de religie romano-catolică din mediul urban al județului Harghita s-a diminuat cu 9218 persoane, respectiv cu 11,07% de la 83277 persoane în anul 2002, la 74059 persoane în 2011, în sens descendent evoluând și nivelul structurii acestei populații din mediul urban al județului, prin diminuarea cu 1,87 puncte procentuale, de la 57,80% în 2002 la 55,93% în 2011. Nivelul populației de religie romano-catolică din mediul rural al județului Harghita s-a diminuat cu 3056 persoane, respectiv cu 2,36%, de la 129660 persoane în 2002, la 126604 persoane în 2011, în sens descendent evoluând și nivelul structurii acestei populații din mediul rural al județului, prin diminuarea cu 0,24 puncte procentuale de la 71,19% în 2002, la 70,95% în 2011.

Populația de religie reformată din județul Harghita, în anul 2011 era alcătuită din 36760 persoane, acestea reprezentând 11,82% din totalul populației la nivel județean. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației de religie reformată a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 4509 persoane, respectiv cu 10,93 %, de la 41269 persoane în 2009, la 36760 persoane în 2011, în sens descendent evoluând astfel și nivelul structurii acestei populații la nivel județean, prin diminuarea cu 0,83 puncte procentuale de la 12,65% în 2002 la 11,82% în 2011. Din totalul populației de religie reformată din județul Harghita, în anul 2011, 52,45% (19281 persoane), locuiește în mediul urban, acestea reprezentând 14,56% din totalul populației stabile din mediul urban al județului, iar 47,55% (17479 persoane) locuiește în mediul rural, acestea reprezentând 9,79% din totalul populației din mediul rural al județului Harghita. În contextul dinamicii populației reformate din județul Harghita, structurată în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de 2002, nivelul populației atât din mediul urban cât și din mediul rural a înregistrat un trend descendent de evoluție, astfel nivelul populației de religie reformată din mediul urban al județului s-a diminuat cu 2295 persoane, respectiv cu 10,64%, de la 21576 persoane în 2002, la 19281 persoane în 2011. Nivelul populației de religie reformată din mediul rural al județului Harghita s-a diminuat cu 2214 persoane, respectiv cu 11,24%, de la 19693 persoane în 2002, la 17479 persoane în 2011, în sens descendent evoluând și nivelul structurii acestei populații din mediul rural al județului, prin diminuarea cu 1,02 puncte procentuale de la 10,81% în 2002, la 9,79% în 2011.

Populația de religie adventistă din județul Harghita, în anul 2011, era formată din 492 persoane, acestea reprezentând 0,16% din totalul populației județului. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației de religie adventistă a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 6 persoane, respectiv cu 1,20%, de la 498 persoane în 2002, la 492 persoane în 2002. Datorită ritmului mai lent de diminuare a acestei populații comparativ cu ritmul de diminuare al populației adepților celorlalte religii, nivelul structurii acestei populații la nivelul județului a evoluat în sens ascendent, prin majorarea cu 0,01 puncte procentuale de la 0,15% în 2002, la 0,16% în 2011. Din totalul populației de religie adventistă din județul Harghita, în anul 2011, 41,26% (203 persoane), locuiește în mediul urban, acestea reprezentând 0,15% din totalul populației stabile din mediul urban al județului, iar 58,74% (289 persoane) locuiește în mediul rural, acestea reprezentând 0,16% din totalul populației din mediul rural al județului Harghita. În contextul dinamicii populației adventiste din județul Harghita, structurată în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de 2002, nivelul populației din mediul urban a înregistrat un trend descendent de evoluție, iar nivelul populației din mediul rural a înregistrat un trend de evoluție ascendent. Astfel nivelul populației de religie adventistă din mediul urban al județului Harghita s-a diminuat cu 75 persoane, respectiv cu 26,98%, de la 278 persoane în 2002, la 203 persoane în 2011, în sens descendent evoluând și nivelul structurii acestei populații în mediul urban al județului, prin diminuarea cu 0,04 puncte procentuale de la 0,19% în 2002, la 0,15% în 2011. Nivelul populației de religie adventistă din mediul rural al județului Harghita s-a majorat cu 69 persoane, respectiv cu 31,36%, de la 220 persoane în 2002, la 289 persoane în 2011, în sens ascendent evoluând și nivelul structurii acestei populații în mediul rural al județului, prin majorarea cu 0,04 puncte procentuale, de la 0,12% în 2002, la 0,16% în 2011.

Populația de religie unitariană din județul Harghita, în anul 2011, era formată din 21023 persoane, acestea reprezentând 6,76% din populația stabilă a județului. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației de religie unitariană din județul Harghita a evoluat în sens descendent, diminuându-se cu 2197 persoane, respectiv cu 9,46% de la 23220 persoane în 2002, la 21023 persoane în 2011. În sens descendent a evoluat și nivelul structurii acestei populații la nivel județean, diminuându-se astfel cu 0,36 puncte procentuale de la 7,12% în 2002, la 6,76% în 2011. Din totalul populației de religie unitariană din județul Harghita, în anul 2011, 43,79% (9207 persoane), locuiește în mediul urban, acestea reprezentând 6,95% din totalul populației stabile din mediul urban al județului, iar 56,21% (11816 persoane) locuiește în mediul rural, acestea reprezentând 6,62% din totalul populației din mediul rural al județului Harghita. În contextul dinamicii populației unitariene din județul Harghita, structurată în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de 2002, nivelul populației atât din mediul urban cât și din mediul rural a înregistrat un trend descendent de evoluție, astfel nivelul populației de religie unitariană din mediul urban al județului Harghita s-a diminuat cu 1156 persoane, respectiv cu 11,16%, de la 10363 persoane în anul 2002, la 9207 persoane în 2011, în sens descendent evoluând și nivelul structurii acestei populații din mediul urban al județului, prin diminuarea cu 0,24 puncte procentuale, de la 7,19% în 2002, la 6,95% în 2011. Nivelul populației de religie unitariană din mediul rural al județului Harghita s-a diminuat cu 1041 persoane, respectiv cu 8,10%, de la

12857 persoane în 2002, la 11816 persoane în 2011, în sens descendent evoluând și nivelul structurii acestei populații din mediul rural al județului, prin diminuarea cu 0,44 puncte procentuale, de la 7,06% în 2002, la 6,62% în 2011.

Populația de altă religie din județul Harghita, în anul 2011, includea 4768 persoane, acestea reprezentând 1,53% din totalul populației a județului. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației de altă religie din județul Harghita a evoluat în sens ascendent, majorându-se cu 895 persoane, respectiv cu 23,11%, de la 3873 persoane în 2002, la 4768 persoane în 2011, în sens ascendent evoluând și nivelul structurii acestei populații la nivel județean, prin majorarea cu 0,35 puncte procentuale, de la 1,19% în 2002, la 1,53% în 2011. Din totalul populației de altă religie din județul Harghita, în anul 2011, 53,17% (2535 persoane), locuiește în mediul urban, acestea reprezentând 1,91% din totalul populației stabile din mediul urban al județului, iar 46,83%% (2233 persoane) locuiește în mediul rural, acestea reprezentând 1,25% din totalul populației din mediul rural al județului Harghita. În contextul dinamicii populației de altă religie din județul Harghita, structurată în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de 2002, nivelul populației atât din mediul urban cât și din mediul rural a înregistrat un trend ascendent de evoluție, astfel nivelul populației de altă religie din mediul urban s-a majorat cu 310 persoane, respectiv cu 13,93%, de la 2225 persoane în 2002, la 2535 persoane în 2011, în sens ascendent evoluând și nivelul structurii acestei populații din mediul rural al județului, prin majorarea cu 0,37 puncte procentuale, de la 1,54% în 2002, la 1,91% în 2011. Nivelul populației de altă religie din mediul rural al județului Harghita, s-a majorat cu 585 persoane, respectiv 35,50% de la 1648 persoane în 2002, la 2233 persoane în 2011, în sens ascendent a evoluat și nivelul structurii acestei populații în mediul rural al județului, prin majorarea cu 0,35 puncte procentuale, de la 0,90% în anul 2002, la 1,25% în anul 2011.

Populația de fără religie din județul Harghita, în anul 2011 era formată din 655 persoane, acestea reprezentând 0,21 % din populația totală a județului. Comparativ cu anul 2002, nivelul populației fără religie din județul Harghita a evoluat în sens ascendent prin majorarea cu 77 de persoane, respectiv 13,32%, de la 578 persoane în 2002, la 655 persoane în 2011, în sens ascendent evoluând și nivelul structurii acestei populații la nivel județean, prin majorarea cu 0,03 puncte procentuale, de la 0,18% în 2002, la 0,21% în 2011. Din totalul populației de fără religie din județul Harghita, în anul 2011, 39,54% (259 persoane), locuiește în mediul urban, acestea reprezentând 0,20% din totalul populației stabile din mediul urban al județului, iar 60,46% (396 persoane) locuiește în mediul rural, acestea reprezentând 0,22% din totalul populației din mediul rural al județului Harghita. În contextul dinamicii populației fără religie din județul Harghita, structurată în funcție de mediul de rezidență, în anul 2011 față de 2002, nivelul populației atât din mediul urban cât și din mediul rural a înregistrat un trend ascendent de evoluție, astfel nivelul populației fără religie din mediul urban al județului s-a majorat cu 11 persoane, respectiv cu 4,44%, de la 248 persoane în 2002, la 259 persoane în 2011, în sens ascendent evoluând și nivelul structurii acestei populații din mediul urban al județului, prin majorarea cu 0,02 puncte procentuale, de la 0,17% în 2002, la 0,20% în 2011. Nivelul populației fără religie din mediul

rural al județului Harghita s-a majorat cu 66 persoane, respectiv cu 20%, de la 330 persoane în 2002, la 396 în 2011, în sens ascendent evoluând și nivelul structurii acestei populații din mediul rural al județului, prin majorarea cu 0,04 puncte procentuale, de la 0,18% în 2002, la 0,22% în 2011.

Prin compararea datelor referitoare la structura în funcție de religii a populației din județul Harghita, față de cele referitoare la structura populației sub același criteriu la nivel național și regional, rezultă multiple aspecte comparative, acestea fiind prezentate în tabelele de mai jos:

Tabelul 23. Abordarea comparativă a structurii populației în funcție de religie din județul Harghita, Regiunea Centru și România

Denumire element	2002	2011
Ponderea populației ortodoxe a județului Harghita în populația ortodoxă a țării	0,230%	0,231%
Ponderea populației romano-catolice a județului Harghita în populația romano-catolică a țării	20,745%	23,044%
Ponderea populației reformată a județului Harghita în populația reformată a țării	5,887%	6,117%
Ponderea populației adventiste a județului Harghita în populația adventistă a țării	0,532%	0,608%
Ponderea populației unitariene a județului Harghita în populația unitariană a țării	34,686%	36,444%
Ponderea populației de altă religie a județului Harghita în totalul populației de altă religie a țării	0,411%	0,527%
Ponderea populației fără religie în totalul populației fără religie a țării	4,507%	3,462%
Ponderea populației ortodoxe a județului Harghita în populația ortodoxă a Regiunii Centru	2,684%	2,659%
Ponderea populației romano-catolice a județului Harghita în populația romano-catolică a Regiunii Centru	55,602%	57,484%
Ponderea populației reformată a județului Harghita în populația reformată a Regiunii Centru	13,313%	13,565%
Ponderea populației adventiste a județului Harghita în populația adventistă a Regiunii Centru	3,596%	3,380%
Ponderea populației unitariene a județului Harghita în populația unitariană a Regiunii Centru	41,194%	42,826%
Ponderea populației de altă religie a județului Harghita în totalul populației de altă religie a Regiunii Centru	2,770%	3,640%
Ponderea populației fără religie în totalul populației fără religie a Regiunii Centru	14,212%	11,673%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa din Tabelul 23, populația de religie ortodoxă din județul Harghita, reprezenta în anul 2011, 0,231% din totalul populației de religie ortodoxă de la nivel național, pondere aflată în creștere cu 0,001 puncte procentuale, față de anul 2002 când populația de religie ortodoxă din județul Harghita reprezenta 0,230% din totalul populației de religie ortodoxă a României. Comparată la nivel regional, populația ortodoxă a județului Harghita reprezenta în anul 2011, 2,65% din totalul populației de religie ortodoxă din Regiunea Centru, această pondere înregistrând o scădere de 0,03 puncte procentuale, față de anul 2002, când populația de religie ortodoxă din județul Harghita reprezenta 2,68% din totalul populației ortodoxe a Regiunii Centru.

Populația de religie romano-catolică din județul Harghita reprezenta în anul 2011, 23,04% din totalul populației de religie romano-catolică din România, pondere aflată în creștere cu 2,30%, comparativ cu anul 2002, când populația romano-catolică a Regiunii Centru reprezenta 20,75% din totalul populației romano-catolice de la nivel național. Comparată la nivel regional, populația de religie romano-catolică a județului Harghita reprezenta în anul 2011, 57,48% din totalul populației romano-catolice din Regiunea Centru, pondere aflată în creștere cu 1,88 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când populația de religie romano-catolică din județul Harghita reprezenta 55,60% din totalul populației romano-catolice la nivel regional.

Populația de religie reformată din județul Harghita, reprezenta în anul 2011, 6,11% din totalul populației reformate din România, pondere aflată în creștere cu 0,23 puncte procentuale față de anul 2002, când populația de religie reformată din județul Harghita reprezenta 5,88% din totalul populației de religie reformată la nivel național. Comparată la nivel regional, populația de religie reformată a județului Harghita, reprezenta în anul 2011, 13,56% din totalul populației reformate a României, pondere aflată în creștere cu 0,25 puncte procentuale, față de anul 2002, când populația de religie reformată a județului Harghita reprezenta 12,31% din totalul populației de religie reformată din Regiunea Centru.

Populația de religie adventistă din județul Harghita, reprezenta în anul 2011, 0,60% din totalul populației de religie adventistă de la nivel național, pondere aflată în creștere cu 0,07 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când populația de religie reformată reprezenta 0,53% din totalul populației de religie adventistă a României. Comparată la nivel regional, populația de religie adventistă din județul Harghita reprezenta în anul 2011, 3,38% din totalul populației de religie adventistă din Regiunea Centru, această pondere fiind în scădere cu 0,21 puncte procentuale comparativ cu 0,21 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când populația de religie adventistă din județul Harghita, reprezenta 3,59% din totalul populației adventiste din Regiunea Centru.

Populația de religie unitariană din județul Harghita, reprezenta în anul 2011, 36,44% din totalul populației de religie unitariană de la nivel național, această pondere fiind în creștere cu 1,76 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie unitariană a județului Harghita, reprezenta 34,68% din totalul populației de religie unitariană din România. Comparată la nivel regional, populația de religie unitariană din Regiunea Centru reprezenta în anul 2011,

42,82% din totalul populației de religie unitariană a Regiunii Centru, pondere aflată în creștere cu 1,63 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie unitariană din județul Harghita, reprezenta 41,19% din totalul populației de religie unitariană de la nivel regional.

Populația de altă religie a județului Harghita, reprezenta în anul 2011, 0,53% din totalul populației de altă religie la nivel național, pondere aflată în creștere cu 0,11 puncte procentuale față de anul 2002, când populația de altă religie din județul Harghita reprezenta 0,41% din totalul populației de altă religie a României. Comparată la nivel regional, populația de altă religie a județului Harghita, reprezenta în anul 2011, 3,64% din totalul populației de altă religie a Regiunii Centru, pondere aflată în creștere cu 0,86 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de altă religie din județul Harghita reprezenta 2,77% din totalul populației de altă religie din Regiunea Centru.

Populația fără religie din județul Harghita reprezenta în anul 2011, 3,46% din totalul populației fără religie la nivel național, pondere aflată în scădere cu 1,04 puncte procentuale față de anul 2002 când populația fără religie a județului Harghita reprezenta 4,51% din totalul populației fără religie a României. Comparată la nivel regional, populația fără religie a județului Harghita reprezenta în anul 2011, 11,67% din totalul populației de fără religie a Regiunii Centru, pondere aflată în scădere cu 2,54 puncte procentuale comparativ cu anul 2002 când populația fără religie a județului Harghita reprezenta 14,21% din totalul populației fără religie a Regiunii Centru.

Tabelul 24. Abordarea comparativă a structurii populației în funcție de religie din județul Harghita, Regiunea Centru și România

Denumire element	2002	2011
Abaterea structurii populației ortodoxe a județului Harghita față de cea la nivel național	-73,53	-68,92
Abaterea structurii populației romano-catolice a județului Harghita față de cea la nivel național	60,539	60,222
Abaterea structurii populației reformate a județului Harghita față de cea la nivel național	9,417	8,838
Abaterea structurii populației adventiste a județului Harghita față de cea la nivel național	-0,279	-0,244
Abaterea structurii populației unitariene a județului Harghita față de cea la nivel național	6,809	6,476
Abaterea structurii populației de altă religie a județului Harghita față de cea la nivel național	-3,154	-2,963
Abaterea structurii populației fără religie a județului Harghita față de cea la nivel național	0,118	0,117
Abaterea structurii populației ortodoxe a județului Harghita față de cea la nivel regional	-50,647	-47,895
Abaterea structurii populației romano-catolice a județului Harghita față de cea la nivel regional	50,095	49,763

Abaterea structurii populației reformată a județului Harghita față de cea la nivel regional	-2,870	-2,640
Abaterea structurii populației adventiste a județului Harghita față de cea la nivel regional	-0,396	-0,458
Abaterea structurii populației unitariene a județului Harghita față de cea la nivel regional	4,884	4,683
Abaterea structurii populației de altă religie a județului Harghita față de cea la nivel regional	-4,354	-4,015
Abaterea structurii populației fără religie a județului Harghita față de cea la nivel regional	0,016	-0,027

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 24, nivelul structurii populației de religie ortodoxă din județul Harghita, în anul 2011 a fost cu 68,92 puncte procentuale mai scăzut, față de nivelul structurii populației de religie ortodoxă de la nivel național, această abatere fiind în creștere cu 4,61 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie ortodoxă a fost cu 73,53 puncte procentuale comparativ cu structura acestei populații la nivel național. Comparată la nivel regional, structura populației de religie ortodoxă a județului Harghita în anul 2011 a fost cu 47,89 puncte procentuale mai scăzută comparativ cu structura populației de religie ortodoxă de la nivelul Regiunii Centru. Această abatere se află în creștere cu 2,75 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002 când structura populației de religie ortodoxă din județul Harghita a fost cu 50,64 puncte procentuale mai mică față de structura populației de religie ortodoxă a Regiunii Centru.

Structura populației de religie romano-catolică din județul Harghita, în anul 2011 a fost cu 60,22 puncte procentuale mai mare față de structura acestei populații la nivel regional, această abatere fiind în scădere cu 0,32 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie romano-catolică din județul Harghita era cu 60,53 puncte procentuale superioară structurii acestei populații la nivel național. Comparată la nivel regional, structura populației de religie romano-catolică a județului Harghita, în anul 2011 a fost cu 49,73 puncte procentuale mai mare comparativ cu structura acestei populații la nivelul Regiunii Centru, această abatere fiind în scădere cu 0,33 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie romano-catolică din Regiunea Centru era cu 50,09 puncte procentuale superioară structurii acestei populații din Regiunea Centru.

Structura populației de religie reformată din județul Harghita, în anul 2011 a fost cu 8,83 puncte procentuale superioară structurii acestei populații la nivel național, abatere aflată în scădere cu 0,58 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie reformată din județul Harghita era cu 9,41 puncte procentuale mai mare față de structura acestei populații la nivel național. Comparată la nivel regional, structura populației de religie reformată a județului Harghita, în anul 2011, a fost cu 2,64 mai mică decât structura acestei populații la nivelul

Regiunii Centru, abatere aflată în creștere cu 0,23 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie reformată a județului Harghita era cu 2,87 puncte procentuale inferioară structurii populației de religie reformată a Regiunii Centru.

Structura populației de religie adventistă din județul Harghita, în anul 2011 a fost cu 0,24 puncte procentuale mai scăzută comparativ cu structura acestei populații la nivel național, această abatere fiind în creștere cu 0,03 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie adventistă din județul Harghita a fost cu 0,28 puncte procentuale mai scăzută față de structura acestei populații la nivel național. Comparată la nivel regional, structura populației de religie adventistă a județului Harghita, în anul 2011 a fost cu 0,46 puncte procentuale mai scăzută față de structura acestei populații la nivelul Regiunii Centru, această abatere aflându-se în scădere cu 0,062 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie adventistă din județul Harghita a fost cu 0,40 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații la nivelul Regiunii Centru.

Structura populației de religie unitariană din județul Harghita, în anul 2011 a fost cu 6,47 puncte procentuale superioară structurii acestei populații la nivel național, abaterea acestei structuri fiind în scădere cu 0,33 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când nivelul structurii populației de religie adventistă era cu 6,80 puncte procentuale superior nivelului structurii acestei populații la nivel național. Comparată la nivel regional, structura populației de religie unitariană a județului Harghita, în anul 2011 a fost cu 4,68 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații la nivelul Regiunii Centru, această abatere înregistrând o scădere cu 0,20 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie unitariană a fost cu 4,88 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații la nivelul Regiunii Centru.

Structura populației de altă religie din județul Harghita, în anul 2011, a fost cu 2,96 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații la nivel național, abatere aflată în creștere cu 0,19 puncte procentuale comparativ cu anul 2002 când structura populației de altă religie din județul Harghita a fost cu 3,15 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații la nivel de țară. Comparată la nivel regional, structura populației de altă religie din județul Harghita, a fost cu 4,01 puncte procentuale mai scăzută decât structura acestei populații la nivelul Regiunii Centru, această abatere înregistrând o creștere de 0,33 puncte procentuale, față de structura acestei populații din anul 2002 care era cu 4,35 puncte procentuale mai scăzută comparativ cu structura populației de altă religie din Regiunea Centru.

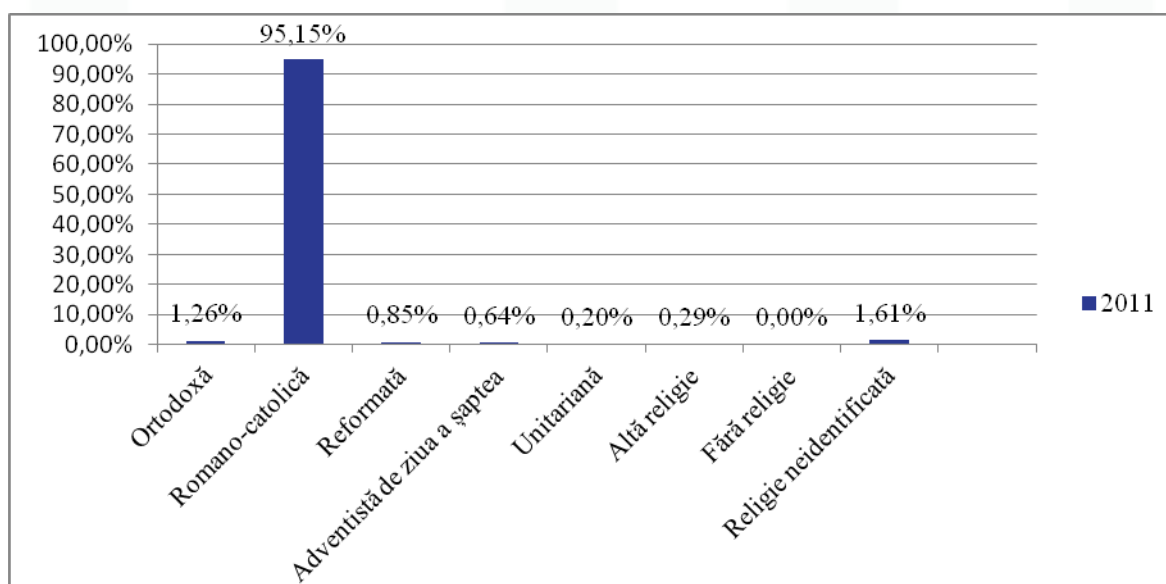
Structura populației fără religie din județul Harghita, în anul 2011 a fost cu 0,117 puncte procentuale mai mare comparativ cu nivelul structurii acestei populații din România, abatere aflată în scădere cu 0,001 puncte procentuale comparativ cu anul 2002 când nivelul structurii acestei populații din județul Harghita, era cu 0,118 puncte procentuale superior nivelului structurii populației fără religie din România. Comparată la nivel regional, structura populației fără religie din județul Harghita în anul 2011, a fost cu 0,027 puncte procentuale inferioară structurii populației fără religie din Regiunea Centru, această abatere înregistrând o scădere cu

0,043 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când structura populației fără religie din județul Harghita era cu 0,016 puncte procentuale superioară structurii acestei populații la nivelul Regiunii Centru

2.1.20 Structura populației comunei Lăzarea după religii

Din punctul de vedere al apartenenței religioase, structura populației comunei Lăzarea este eterogenă. Astfel conform recensământului efectuat în anul 2011, la nivelul comunei Lăzarea, predomină apartenența la cultul romano-catolic, 95,15% (3258 persoane) fiind adepta acestui cult. În ceea ce privește structura populației în funcție de apartenența la celelalte culte religioase, în anul 2011, în comuna Lăzarea, din totalul populației, 1,26% (43 de persoane) este de religie ortodoxă, 0,85% (29 de persoane) este adepta cultului reformat, 0,64% (22 persoane) este de religie adventistă de ziua a șaptea, 0,20% (7 persoane) este adepta cultului unitarian, 0,29% (10 persoane) este de altă religie, iar pentru 1,61% (55 de persoane) nu a fost identificată apartenența religioasă.

Figura 23 Structura populației comunei Lăzarea în funcție de apartenența la cultele religioase în 2011

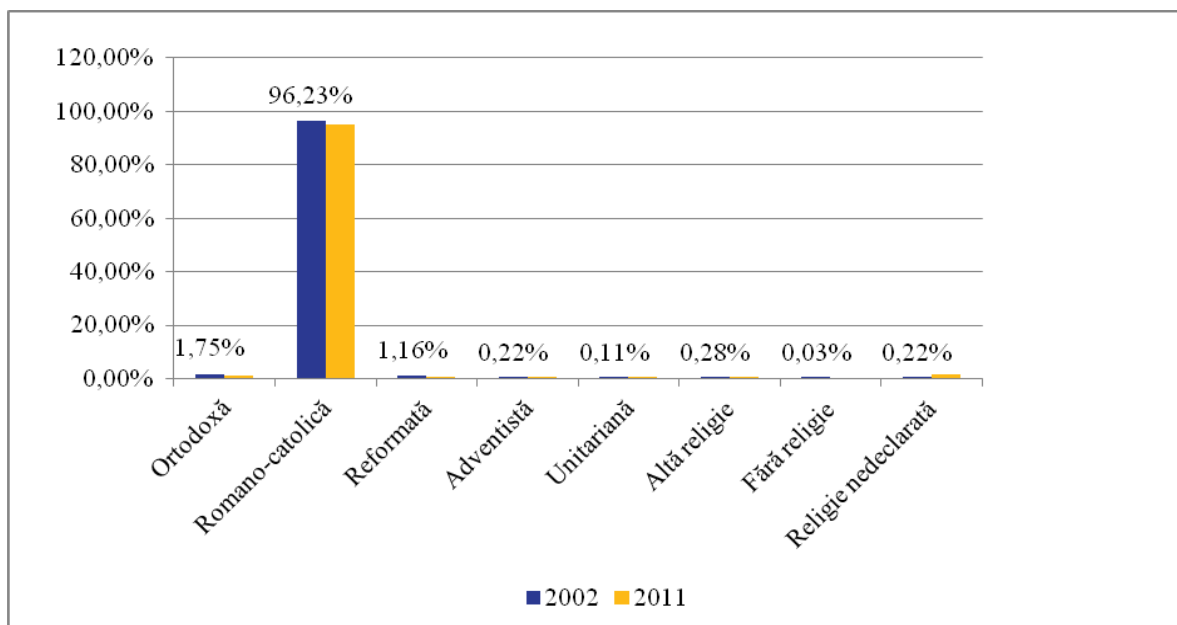


Sursa: Institutul Național de Statistică

În urma comparării datelor înregistrate în anul 2011, cu rezultatele obținute la recensământul din 2002, se identifică fluctuații ale nivelului populației în funcție de apartenența confesională a acestora, după cum urmează: evoluții ascendente au fost identificate în rândul populației de religie adventistă (+14 persoane, 175%), unitariană (+3 persoane, 75%) și la nivelul populației a cărei religie nu a fost identificată (+47 persoane, 587,50%), iar evoluții descendente s-au înregistrat în rândul populației de religie ortodoxă (-20 persoane, 31,75%), romano-catolică (213

persoane, 6,14%), reformată (-13 persoane, 30,95%) și la nivelul populației fără religie (-1 persoană, 100%).

Fig 24. Structura populației comunei Lăzarea în funcție de apartenența la cultele religioase în 2002 și 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

Prin compararea datelor referitoare la structura în funcție de religii a populației din comuna Lăzarea, față de cele referitoare la structura populației sub același criteriu la nivel național, regional și județean, rezultă multiple aspecte comparative, acestea fiind prezentate în tabelele de mai jos:

Tabelul 25. Abordarea comparativă a structurii populației în funcție de religie, din comuna Lăzarea, România, Regiunea Centru și județul Harghita

Denumire element	2002	2011
Ponderea populației de religie ortodoxă din comuna Lăzarea în totalul populației ortodoxe a țării	0,00033%	0,00026%
Ponderea populației de religie ortodoxă din comuna Lăzarea în totalul populației ortodoxe din mediul rural al țării	0,00071%	0,00056%
Ponderea populației de religie romano-catolică din comuna Lăzarea în totalul populației romano-catolice a țării	0,3382%	0,3741%
Ponderea populației de religie romano-catolică din comuna Lăzarea în totalul populației romano-catolice din mediul rural al țării	0,6865%	0,7415%
Ponderea populației de religie reformată a comunei Lăzarea în totalul populației reformate a țării	0,0060%	0,0048%

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI LĂZAREA 2014-2020

<i>Ponderea populației de religie reformată a comunei Lăzarea în totalul populației reformatate din mediul rural al țării</i>	0,0123%	0,0097%
<i>Ponderea populației de religie adventistă a comunei Lăzarea în totalul populației adventiste a țării</i>	0,0085%	0,0272%
<i>Ponderea populației de religie adventistă a comunei Lăzarea în totalul populației adventiste din mediul rural al țării</i>	0,0133%	0,0431%
<i>Ponderea populației de religie unitariană a comunei Lăzarea în totalul populației unitariene a țării</i>	0,0060%	0,0121%
<i>Ponderea populației de religie unitariană a comunei Lăzarea în totalul populației unitariene din mediul rural al țării</i>	0,0118%	0,0237%
<i>Ponderea populației de altă religie a comunei Lăzarea în totalul populației de altă religie a țării</i>	0,0011%	0,0011%
<i>ponderea populației de altă religie a comunei Lăzarea în totalul populației de altă religie din mediul rural al țării</i>	0,0176%	0,0174%
<i>Ponderea populației fără religie a comunei Lăzarea în totalul populației fără religie a țării</i>	0,0078%	0,0000%
<i>ponderea populației fără religie a comunei Lăzarea în totalul populației fără religie din mediul rural al țării</i>	0,0207%	0,0000%
<i>Ponderea populației de religie ortodoxă din comuna Lăzarea în totalul populației ortodoxe a Regiunii Centru</i>	0,0039%	0,0030%
<i>Ponderea populației de religie ortodoxă din comuna Lăzarea în totalul populației ortodoxe din mediul rural al Regiunii Centru</i>	0,0106%	0,0081%
<i>Ponderea populației de religie romano-catolică din comuna Lăzarea în totalul populației romano-catolice a Regiunii Centru</i>	0,9063%	0,9333%
<i>Ponderea populației de religie romano-catolică din comuna Lăzarea în totalul populației romano-catolice din mediul rural al Regiunii Centru</i>	1,7699%	1,7289%
<i>Ponderea populației de religie reformată a comunei Lăzarea în totalul populației reformatate a Regiunii Centru</i>	0,0135%	0,0107%
<i>Ponderea populației de religie reformată a comunei Lăzarea în totalul populației reformatate din mediul rural al Regiunii Centru</i>	0,0261%	0,0204%
<i>Ponderea populației de religie adventistă a comunei Lăzarea în totalul populației adventiste a Regiunii Centru</i>	0,0578%	0,1511%
<i>Ponderea populației de religie adventistă a comunei Lăzarea în totalul populației adventiste din mediul rural al Regiunii Centru</i>	0,0929%	0,2491%
<i>Ponderea populației de religie unitariană a comunei Lăzarea în totalul populației unitariene a Regiunii Centru</i>	0,0071%	0,0143%
<i>Ponderea populației de religie unitariană a comunei Lăzarea în totalul populației unitariene din mediul rural al Regiunii Centru</i>	0,0134%	0,0269%
<i>Ponderea populației de altă religie a comunei Lăzarea în totalul</i>	0,0072%	0,0076%

<i>populației de altă religie a Regiunii Centru</i>		
<i>ponderea populației de altă religie a comunei Lăzarea în totalul populației de altă religie din mediul rural al Regiunii Centru</i>	0,0176%	0,0174%
<i>Ponderea populației fără religie a comunei Lăzarea în totalul populației fără religie a Regiunii Centru</i>	0,0246%	0,0000%
<i>ponderea populației fără religie a comunei Lăzarea în totalul populației fără religie din mediul rural al Regiunii Centru</i>	0,0498%	0,0000%
<i>Ponderea populației de religie ortodoxă din comuna Lăzarea în totalul populației ortodoxe a județului Harghita</i>	0,1456%	0,1141%
<i>Ponderea populației de religie ortodoxă din comuna Lăzarea în totalul populației ortodoxe din mediul rural al județului Harghita</i>	0,3591%	0,2659%
<i>Ponderea populației de religie romano-catolică din comuna Lăzarea în totalul populației romano-catolice a județului Harghita</i>	1,6301%	1,6236%
<i>Ponderea populației de religie romano-catolică din comuna Lăzarea în totalul populației romano-catolice din mediul rural al județului Harghita</i>	2,6770%	2,5734%
<i>Ponderea populației de religie reformată a comunei Lăzarea în totalul populației reformatate a județului Harghita</i>	0,1018%	0,0789%
<i>Ponderea populației de religie reformată a comunei Lăzarea în totalul populației reformatate din mediul rural al județului Harghita</i>	0,2133%	0,1659%
<i>Ponderea populației de religie adventistă a comunei Lăzarea în totalul populației adventiste a județului Harghita</i>	1,6064%	4,4715%
<i>Ponderea populației de religie adventistă a comunei Lăzarea în totalul populației adventiste din mediul rural al județului Harghita</i>	3,6364%	7,6125%
<i>Ponderea populației de religie unitariană a comunei Lăzarea în totalul populației unitariene a județului Harghita</i>	0,0172%	0,0333%
<i>Ponderea populației de religie unitariană a comunei Lăzarea în totalul populației unitariene din mediul rural al județului Harghita</i>	0,0311%	0,0592%
<i>Ponderea populației de altă religie a comunei Lăzarea în totalul populației de altă religie a județului Harghita</i>	0,2582%	0,2097%
<i>ponderea populației de altă religie a comunei Lăzarea în totalul populației de altă religie din mediul rural al județului Harghita</i>	0,6068%	0,4478%
<i>Ponderea populației fără religie a comunei Lăzarea în totalul populației fără religie a județului Harghita</i>	0,1730%	0,0000%
<i>ponderea populației fără religie a comunei Lăzarea în totalul populației fără religie din mediul rural al județului Harghita</i>	0,3030%	0,0000%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 25, în anul 2011, populația de religie ortodoxă din comuna Lăzarea reprezenta 0,00026% din totalul acestei populații din România, această pondere fiind în scădere cu 0,00007 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie ortodoxă a comunei Lăzarea, reprezenta 0,00033% din totalul acestei populații de la nivel național. În funcție de mediul de rezidență, populația de religie ortodoxă a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,00056% din totalul acestei populații din mediul rural al României, pondere aflată în scădere cu 0,00015 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când populația de religie ortodoxă a comunei Lăzarea reprezenta 0,00071% din totalul acestei populații din mediul rural al României. Analizată la nivel regional, populația de religie ortodoxă a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,0030% din totalul acestei populații din Regiunea Centru, această pondere fiind în scădere cu 0,0009 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002 când populația de religie ortodoxă a comunei Lăzarea reprezenta 0,0039% din totalul acestei populații din Regiunea Centru. Sub aspectul mediului de rezidență, populația de religie ortodoxă a comunei Lăzarea în anul 2011, reprezenta 0,0081% din totalul acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru, această abatere fiind în scădere cu 0,0026 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie ortodoxă a comunei Lăzarea, reprezenta 0,0106% din totalul acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, populația de religie ortodoxă a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,1141% din totalul acestei populații de la nivelul județului Harghita, această pondere fiind în creștere cu 0,0314 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie ortodoxă a comunei Lăzarea reprezenta 0,1456% din totalul acestei populații din Regiunea Centru. Din perspectiva mediului de rezidență, în anul 2011, populația de religie ortodoxă a comunei Lăzarea, reprezenta 0,2659% din totalul acestei populații din mediul rural al județului Harghita, această pondere fiind în scădere cu 0,0933 puncte procentuale comparativ cu anul 2002 când ponderea populației de religie ortodoxă a comunei Lăzarea în totalul acestei populații din mediul rural al județului Harghita a fost de 0,3591%.

Populația de religie romano-catolică a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,3741% din totalul populației romano-catolice din România, această pondere fiind în creștere cu 0,036 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie romano-catolică a comunei Lăzarea, reprezenta 0,3382% din totalul acestei populații din România. În funcție de mediul de rezidență, în anul 2011, populația de religie romano-catolică din comuna Lăzarea, reprezenta 0,7415% din totalul acestei populații din mediul rural al țării, această pondere fiind în creștere cu 0,0551 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când populația de religie romano-catolică a comunei Lăzarea reprezenta 0,6865% din totalul acestei populații din mediul rural al României. Analizată la nivel regional, populația de religie romano-catolică a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,9333% din totalul acestei populații din Regiunea Centru, această pondere fiind în creștere cu 0,027 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când populația de religie romano-catolică a comunei Lăzarea, reprezenta 0,9063% din totalul acestei populații din Regiunea Centru. Sub aspectul mediului de rezidență, populația de religie romano-catolică a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 1,7289% din totalul acestei populații din mediul rural al

Regiunii Centru, această abatere fiind în scădere cu 0,0409 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie romano-catolică a comunei Lăzarea, reprezenta 1,7699% din totalul acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru. Analizată la nivel județean, populația de religie romano-catolică a comunei Lăzarea, reprezenta 1,6236% din totalul acestei populații din județul Harghita, această pondere fiind în scădere cu 0,00064 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când populația de religie romano-catolică a comunei Lăzarea, reprezenta 1,6301 din totalul populației de religie romano-catolică a județului Harghita. Din perspectiva mediului de rezidență, populația de religie romano-catolică a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 2,5734% din totalul acestei populații din mediul rural al județului Harghita, această pondere fiind în scădere cu 0,1036 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie romano-catolică din comuna Lăzarea, reprezenta 2,677% din totalul acestei populații din mediul rural al județului Harghita.

Populația de religie reformată a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,0048% din totalul acestei populații din România, această pondere fiind în scădere cu 0,0012 puncte procentuale față de anul 2002, când populația de religie reformată a comunei Lăzarea reprezenta 0,006%. În funcție de mediul de rezidență, populația de religie reformată a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,0097% din totalul acestei populații din mediul rural al României, această pondere fiind în scădere cu 0,0025 puncte procentuale, față de anul 2002, când populația de religie reformată a comunei Lăzarea, reprezenta 0,0123% din totalul acestei populații din mediul rural al țării. Analizată la nivel regional, populația de religie reformată a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,0107% din totalul acestei populații din Regiunea Centru, această pondere fiind în scădere cu 0,0028 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie reformată a comunei Lăzarea, reprezenta 0,0135% din totalul acestei populații din Regiunea Centru. Sub aspectul mediului de rezidență, populația de religie reformată a comunei Lăzarea, reprezenta 0,0204% din totalul acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru, această abatere fiind în scădere cu 0,0056 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie reformată a comunei Lăzarea, reprezenta 0,0261% din totalul acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, populația de religie reformată a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,0789% din totalul acestei populații din județul Harghita, această pondere fiind în scădere cu 0,0229 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie reformată a comunei Lăzarea reprezenta 0,1018% din totalul acestei populații din județul Harghita. Din perspectiva mediului de rezidență, populația de religie reformată a comunei Lăzarea, reprezenta în anul 2011, 0,1659% din totalul acestei populații din mediul rural al județului Harghita, această pondere fiind în scădere cu 0,0474 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie reformată a comunei Lăzarea, reprezenta 0,02133% din totalul acestei populații din mediul rural al județului Harghita.

Populația de religie adventistă a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,0272% din totalul acestei populații din România, această pondere fiind în creștere cu 0,0186 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie adventistă a comunei Lăzarea, reprezenta

0,0085% din totalul acestei populații de la nivel național. În funcție de mediul de rezidență, populația de religie adventistă a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,0431% din totalul acestei populații din mediul rural al țării, această pondere fiind în creștere cu 0,0299 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie adventistă din comuna Lăzarea, reprezenta 0,0133% din totalul acestei populații din mediul rural al țării. Analizată la nivel regional, populația de religie adventistă a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,1511% din totalul acestei populații din Regiunea Centru, această pondere fiind în creștere cu 0,0934 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie adventistă a comunei Lăzarea, reprezenta 0,0578% din totalul acestei populații din Regiunea Centru. Sub aspectul mediului de rezidență, în anul 2011, populația de religie adventistă a comunei Lăzarea reprezenta 0,2491% din totalul acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru, această pondere fiind în creștere cu 0,1563 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie adventistă a comunei Lăzarea, reprezenta 0,0929% din totalul acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, populația de religie adventistă a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 4,4715% din totalul acestei populații din județul Harghita, această pondere fiind în creștere cu 2,8651 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie adventistă a comunei Lăzarea, reprezenta 1,6064% din totalul acestei populații a județului Harghita. Sub aspectul mediului de rezidență, populația de religie adventistă a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 7,6125% din totalul acestei populații din mediul rural al județului Harghita, această pondere fiind în creștere cu 3,9761 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie adventistă a comunei Lăzarea, reprezenta 3,6364% din totalul acestei populații din mediul rural județului Harghita.

Populația de religie unitariană a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,0121% din totalul acestei populații din România, această pondere fiind în creștere cu 0,0062 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie unitariană a comunei Lăzarea, reprezenta 0,006% din totalul acestei populații din România. În funcție de mediul de rezidență, populația de religie unitariană a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,0237% din totalul acestei populații din mediul rural al României, această abatere fiind în creștere cu 0,0119 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie unitariană a comunei Lăzarea, reprezenta 0,0118% din totalul acestei populații din mediul rural al țării. Analizată la nivel regional, populația de religie unitariană a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,0143% din totalul acestei populații din Regiunea Centru, această pondere fiind în creștere cu 0,0072 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie unitariană a comunei Lăzarea, reprezenta 0,0071% din totalul acestei populații din Regiunea Centru. Sub aspectul mediului de rezidență, în anul 2011, populația de religie unitariană a comunei Lăzarea, reprezenta 0,0269% din totalul acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru, această pondere fiind în creștere cu 0,0135 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie unitariană a comunei Lăzarea, reprezenta 0,0134% din totalul acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru. Analizată la nivel județean, populația de religie unitariană a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,0333% din totalul acestei populații din județul Harghita, această pondere fiind

în creștere cu 0,0161 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie unitariană a comunei Lăzarea, reprezenta 0,00172% din totalul acestei populații din județul Harghita. Din perspectiva mediului de rezidență, populația de religie unitariană a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,0311% din totalul acestei populații din mediul rural al județului Harghita, această pondere fiind în creștere cu 0,0281 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de religie unitariană a comunei Lăzarea, reprezenta 0,0311% din totalul acestei populații din mediul rural al județului Harghita.

Populația de altă religie a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,011% din totalul acestei populații din România, această pondere menținându-se la același nivel, la fel ca în anul 2002, când populația de altă religie a comunei Lăzarea, reprezenta 0,0011% din totalul acestei populații de la nivel național. În funcție de mediul de rezidență, populația de altă religie a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,0174% din totalul acestei populații din mediul rural al României, această pondere fiind în scădere cu 0,0002 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de altă religie a comunei Lăzarea, reprezenta 0,0176% din totalul acestei populații din mediul rural al României. Analizată la nivel regional, populația de altă religie a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,0174% din totalul acestei populații din Regiunea Centru, această pondere fiind în scădere cu 0,0002 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de altă religie a comunei Lăzarea, reprezenta 0,0176% din totalul acestei populații din Regiunea Centru. Sub aspectul mediului de rezidență, populația de altă religie a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0% din totalul acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru, această pondere fiind în scădere cu 0,0246 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de altă religie a comunei Lăzarea, reprezenta 0,0246% din totalul acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru. Analizată la nivel județean, populația de altă religie a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,2097% din totalul acestei populații din județul Harghita, această abatere fiind în scădere cu 0,0485 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de altă religie reprezenta 0,2582% din totalul acestei populații din județul Harghita. Din perspectiva mediului de rezidență, populația de altă religie a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,4478% din totalul acestei populații din mediul rural al județului Harghita, această pondere fiind în scădere cu 0,159 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când populația de altă religie a comunei Lăzarea, reprezenta 0,6068% din totalul acestei populații din mediul rural al județului Harghita.

Tabelul 26. Abordarea comparativă a structurii populației în funcție de religie, din comuna Lăzarea, România, Regiunea Centru și județul Harghita

Denumire element	2002	2011
Abaterea structurii populației de religie ortodoxă din comuna Lăzarea față de cea la nivel național	-85,05	-79,79
Abaterea structurii populației de religie ortodoxă din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al țării	-84,56	-81,27

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI LĂZAREA 2014-2020

Abaterea structurii populației de religie romano-catolică din comuna Lăzarea față de cea la nivel național	91,50	90,82
Abaterea structurii populației de religie romano-catolică din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al țării	4,93	4,74
Abaterea structurii populației de religie reformată din comuna Lăzarea față de cea la nivel național	-2,07	-2,14
Abaterea structurii populației de religie reformată din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al țării	-2,18	-2,36
Abaterea structurii populației de religie adventistă din comuna Lăzarea față de cea la nivel național	-0,210	0,240
Abaterea structurii populației de religie adventistă din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al țării	-0,37	0,09
Abaterea structurii populației de religie unitariană din comuna Lăzarea față de cea la nivel național	-0,20	-0,08
Abaterea structurii populației de religie unitariană din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al țării	-0,48	-0,35
Abaterea structurii populației de altă religie din comuna Lăzarea față de cea la nivel național	-4,06	-4,21
Abaterea structurii populației de altă religie din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al țării	-4,13	-4,55
Abaterea structurii populației fără religie din comuna Lăzarea față de cea la nivel național	-0,15	-0,21
Abaterea structurii populației fără religie din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al țării	-0,02	-0,06
Abaterea structurii populației de religie ortodoxă din comuna Lăzarea față de cea la nivel regional	-62,17	-58,76
Abaterea structurii populației de religie ortodoxă din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al Regiunii Centru	-54,86	-52,53
Abaterea structurii populației de religie romano-catolică din comuna Lăzarea față de cea la nivel regional	81,05	80,37
Abaterea structurii populației de religie romano-catolică din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al Regiunii Centru	77,54	76,17
Abaterea structurii populației de religie reformată din comuna Lăzarea față de cea la nivel regional	-11,12	-10,63
Abaterea structurii populației de religie reformată din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al Regiunii Centru	-14,18	-13,46
Abaterea structurii populației de religie adventistă din comuna Lăzarea față de cea la nivel regional	-0,33	0,03
Abaterea structurii populației de religie adventistă din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al Regiunii Centru	-0,60	-0,25

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI LĂZAREA 2014-2020

Abaterea structurii populației de religie unitariană din comuna Lăzarea față de cea la nivel regional	-2,12	-1,87
Abaterea structurii populației de religie unitariană din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al Regiunii Centru	-2,73	-2,42
Abaterea structurii populației de altă religie din comuna Lăzarea față de cea la nivel regional	-5,26	-5,26
Abaterea structurii populației de altă religie din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al Regiunii Centru	-5,14	-5,50
Abaterea structurii populației fără religie din comuna Lăzarea față de cea la nivel regional	-0,13	-0,24
Abaterea structurii populației fără religie din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al Regiunii Centru	-0,16	-0,26
Abaterea structurii populației de religie ortodoxă din comuna Lăzarea față de cea la nivel județean	-11,52	-10,86
Abaterea structurii populației de religie ortodoxă din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al județului Harghita	-7,885	-7,808
Abaterea structurii populației de religie romano-catolică din comuna Lăzarea față de cea la nivel județean	30,96	30,60
Abaterea structurii populației de religie romano-catolică din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al județului Harghita	25,042	24,205
Abaterea structurii populației de religie reformată din comuna Lăzarea față de cea la nivel județean	-11,49	-10,98
Abaterea structurii populației de religie reformată din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al județului Harghita	-9,648	-8,948
Abaterea structurii populației de religie adventistă din comuna Lăzarea față de cea la nivel județean	0,07	0,48
Abaterea structurii populației de religie adventistă din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al județului Harghita	0,101	0,481
Abaterea structurii populației de religie unitariană din comuna Lăzarea față de cea la nivel județean	-7,01	-6,56
Abaterea structurii populației de religie unitariană din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al județului Harghita	-6,948	-6,417
Abaterea structurii populației de altă religie din comuna Lăzarea față de cea la nivel județean	-0,91	-1,24
Abaterea structurii populației de altă religie din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al județului Harghita	-0,628	-0,959
Abaterea structurii populației fără religie din comuna Lăzarea față de cea la nivel județean	-0,15	-0,21
Abaterea structurii populației fără religie din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural al județului Harghita	-0,153	-0,222

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 26, în anul 2011, structura populației de religie ortodoxă a comunei Lăzarea, a fost cu 79,79 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații la nivel național, această abatere fiind în creștere cu 5,26 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie ortodoxă a comunei Lăzarea, a fost cu 85,05 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din România. În contextul mediului de rezidență, în anul 2011, structura populației de religie ortodoxă din comuna Lăzarea, a fost cu 81,27 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din mediul rural al țării, această abatere fiind în creștere cu 3,29 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie ortodoxă a comunei Lăzarea, a fost cu 84,56 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din mediul rural al țării. Comparată la nivel regional, structura populației de religie ortodoxă a comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 58,76 puncte procentuale, această pondere fiind în creștere cu 3,41 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației comunei Lăzarea a fost cu 62,17 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din Regiunea Centru. Sub aspectul mediului de rezidență, structura populației comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 52,53 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru, această abatere fiind în creștere cu 2,32 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie ortodoxă a comunei Lăzarea, a fost cu 54,86 puncte procentuale mai scăzută decât structura acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru. Analizată la nivel județean, structura populației de religie ortodoxă a comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 7,808 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din județul Harghita, această abatere fiind în creștere cu 0,66 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie ortodoxă a comunei Lăzarea a fost cu 11,52 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din județul Harghita. Din perspectiva mediului de rezidență, în anul 2011, structura populației de religie ortodoxă din comuna Lăzarea, a fost cu 7,808 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din mediul rural al județului Harghita, această abatere fiind în creștere cu 0,08 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie ortodoxă a comunei Lăzarea, a fost cu 7,885 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din mediul rural al județului Harghita.

Structura populației de religie romano-catolică din comuna Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 90,82 puncte procentuale superioară structurii acestei populații de la nivel național, această abatere fiind în scădere cu 0,67 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie romano-catolică a comunei Lăzarea, a fost cu 91,5 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din România. În funcție de mediul de rezidență, structura populației de religie romano-catolică a comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 4,74 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din mediul rural al României, această abatere fiind în scădere cu 0,19 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie romano-catolică a comunei Lăzarea a fost cu 4,93 puncte procentuale superioară structurii acestei populații din mediul rural al României. Comparată la nivel regional, în anul 2011, structura

populației de religie romano-catolică a comunei Lăzarea, a fost cu 80,37 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din Regiunea Centru, această abatere fiind în scădere cu 0,69 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când structura acestei populații a fost cu 81,05 puncte procentuale superioară structurii acestei populații din Regiunea Centru. Sub aspectul mediului de rezidență, structura populației de religie romano-catolică a comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 76,17 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru, această abatere fiind în scădere cu 1,38 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie romano-catolică a comunei Lăzarea a fost cu 77,54 puncte procentuale superioară structurii acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, în anul 2011, structura populației de religie romano-catolică a comunei Lăzarea, a fost cu 30,6 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din județul Harghita, această abatere fiind în scădere cu 0,35 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie romano-catolică a comunei Lăzarea a fost cu 30,96 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din județul Harghita. Din perspectiva mediului de rezidență, structura populației de religie romano-catolică a comunei Lăzarea, în anul 2011 a fost cu 24,205 puncte procentuale superioară structurii acestei populații din mediul rural al județului Harghita, această abatere fiind în scădere cu 0,84 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie romano-catolică a comunei Lăzarea a fost cu 25,042 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din mediul rural al județului Harghita.

Structura populației de religie reformată a comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 2,14 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații la nivel național, această abatere fiind în scădere cu 0,07 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie reformată a comunei Lăzarea, a fost cu 2,07 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din mediul rural al României. În funcție de mediul de rezidență, în anul 2011, structura populației de religie reformată a comunei Lăzarea, a fost cu 2,36 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din mediul rural al României, această abatere fiind în scădere cu 0,19 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie reformată a comunei Lăzarea, a fost cu 2,18 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din mediul rural al României. Comparată la nivel regional, structura populației de religie reformată a comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 10,63 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din Regiunea Centru, această abatere fiind în creștere cu 0,49 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie reformată a comunei Lăzarea a fost cu 11,12 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru. Sub aspectul mediului de rezidență, în anul 2011, structura populației de religie reformată a comunei Lăzarea a fost cu 13,46 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru, această abatere fiind în creștere cu 0,73 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie reformată a comunei Lăzarea, a fost cu 14,18 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, structura populației de religie

reformată a comunei Lăzarea, în anul 2011 a fost cu 10,98 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din județul Harghita, această abatere fiind în creștere cu 0,51 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie reformată a comunei Lăzarea a fost cu 11,49 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din județul Harghita. Din perspectiva mediului de rezidență, în anul 2011, structura populației de religie reformată a comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 8,948 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din mediul rural al județului Harghita, această abatere fiind în creștere cu 0,7 puncte procentuale comparativ cu anul 2011, când structura populației de religie reformată a comunei Lăzarea a fost cu 9,648 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din mediul rural al județului Harghita.

Structura populației de religie adventistă a comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 0,24 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din România, această abatere fiind în creștere cu 0,451 puncte procentuale, comparativ cu anul 2011, când structura populației de religie adventistă a comunei Lăzarea a fost cu 0,21 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din România. În funcție de mediul de rezidență, în anul 2011, structura populației de religie adventistă a comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 0,09 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din mediul rural al României, această abatere fiind în creștere cu 0,46 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie reformată a comunei Lăzarea a fost cu 0,37 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din mediul rural al României. Comparată la nivel regional, structura populației de religie adventistă a comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 0,03 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din Regiunea Centru, această abatere fiind în creștere cu 0,35 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie adventistă a comunei Lăzarea, a fost cu 0,33 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din Regiunea Centru. Sub aspectul mediului de rezidență, în anul 2011, structura populației de religie adventistă a comunei Lăzarea, a fost cu 0,25 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru, această abatere fiind în creștere cu 0,35 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie adventistă a comunei Lăzarea, a fost cu 0,6 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, structura populației de religie adventistă a comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 0,48 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din județul Harghita, această abatere fiind în creștere cu 0,42 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie adventistă a comunei Lăzarea a fost cu 0,07 puncte procentuale superioară structurii acestei populații din județul Harghita. Din perspectiva mediului de rezidență, în anul 2011, structura populației de religie adventistă a comunei Lăzarea, a fost cu 0,481 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din mediul rural al județului Harghita, această abatere fiind în creștere cu 0,38 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie adventistă a comunei Lăzarea, a fost cu 0,101 puncte procentuale superioară structurii populației de religie adventistă din mediul rural al județului Harghita.

Structura populației de religie unitariană din comuna Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 0,08 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din România, această abatere fiind în scădere cu 0,12 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie unitariană a comunei Lăzarea a fost cu 0,2 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din România. În funcție de mediul de rezidență, în anul 2011, structura populației de religie unitariană a comunei Lăzarea, a fost cu 0,35 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din mediul rural al României, această abatere fiind în creștere cu 0,13 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie unitariană a comunei Lăzarea, a fost cu 0,48 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din mediul rural al țării. Comparată la nivel regional, structura populației de religie unitariană a comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 1,87 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din Regiunea Centru, această abatere fiind în creștere cu 0,25 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie unitariană a comunei Lăzarea, a fost cu 2,12 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din Regiunea Centru. Sub aspectul mediului de rezidență, în anul 2011, structura populației de religie unitariană a comunei Lăzarea, a fost cu 2,42 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru, această abatere fiind în creștere cu 0,31 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie unitariană a comunei Lăzarea a fost cu 2,73 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, structura populației de religie unitariană a comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 6,56 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din județul Harghita, această abatere fiind în creștere cu 0,45 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie unitariană a comunei Lăzarea, a fost cu 7,01 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din mediul rural al județului Harghita. Din perspectiva mediului de rezidență, în anul 2011, structura populației de religie unitariană a comunei Lăzarea, a fost cu 6,417 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din mediul rural al județului Harghita, această abatere fiind în creștere cu 0,53 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de religie unitariană a fost cu 6,948 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din mediul rural al județului Harghita.

Structura populației de altă religie din comuna Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 4,21 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din România, această abatere fiind în scădere cu 0,14 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de altă religie a comunei Lăzarea, a fost cu 4,06 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din România. În funcție de mediul de rezidență, în anul 2011, structura populației de altă religie a comunei Lăzarea, a fost cu 4,55 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din mediul rural al României, această abatere fiind în scădere cu 0,42 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002 când structura populației de altă religie a comunei Lăzarea a fost cu 4,13 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din mediul rural al României. Comparată la nivel regional, structura populației de altă religie a comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 5,26 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din Regiunea Centru, această

abatere fiind în creștere cu 0,01 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de altă religie a comunei Lăzarea, a fost cu 5,27 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din Regiunea Centru. Sub aspectul mediului de rezidență, structura populației de altă religie a comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 5,5 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru, această abatere fiind în scădere cu 0,36 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de altă religie a fost cu 5,14 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, structura populației de altă religie a comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 1,24 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din județul Harghita, această abatere fiind în scădere cu 0,33 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când structura populației de altă religie din comuna Lăzarea, a fost cu 0,91 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din județul Harghita. Din perspectiva mediului de rezidență, în anul 2011, structura populației de altă religie din comuna Lăzarea, a fost cu 0,959 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din mediul rural al județului Harghita, această abatere fiind în scădere cu 0,33 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când structura populației de altă religie a comunei Lăzarea, a fost cu 0,628 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din mediul rural al județului Harghita.

2.1.21 Nivelul de școlarizare al populației României

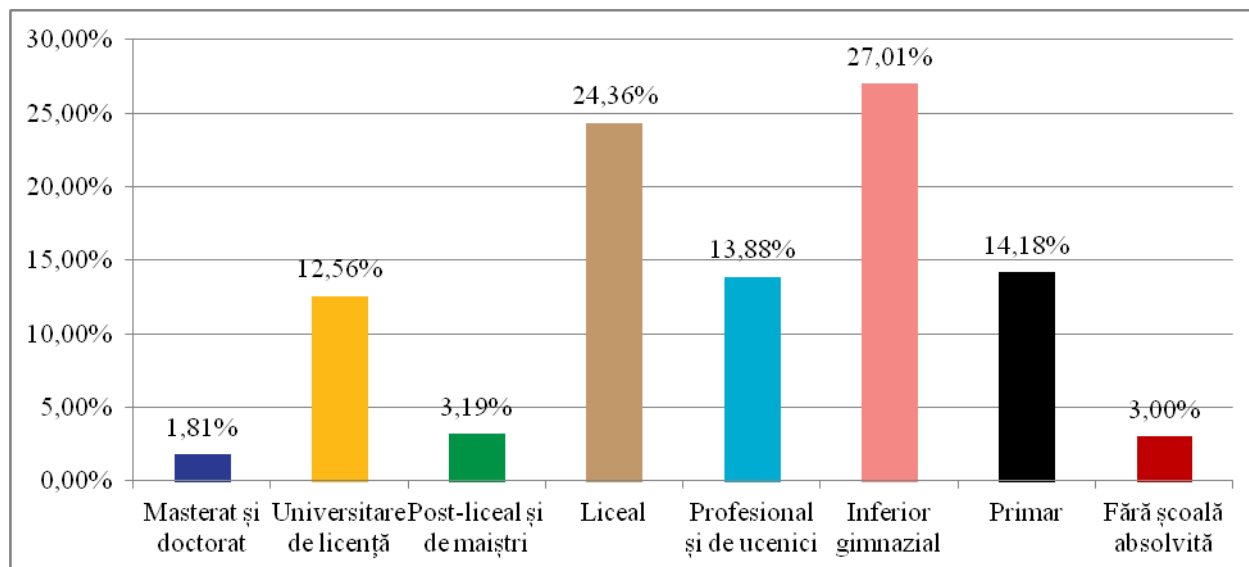
Conform rezultatelor recensământului din 2011, furnizate de Institutul Național de Statistică, numărul populației stabile din România de 10 ani și peste este de 18.022.221 persoane. Nivelul de școlarizare al populației de 10 ani și peste din România este prezentat în următorul tabel:

Tabelul 27. Populația României de 10 ani și peste după nivelul școlii absolvite în anul 2011

Nivelul de școlarizare	Număr persoane	%
Masterat și doctorat	327.043	1,81%
Universitare de licență	2.263.978	12,56%
Post-liceal și de maiștri	574.043	3,19%
Liceal	4.390.759	24,36%
Profesional și de ucenici	2.500.655	13,88%
Inferior gimnazial	4.868.213	27,01%
Primar	2.556.286	14,18%
Fără școală absolvită	541.244	3,00%
Total	18.022.221	100,00%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Figura 25. Populația României de 10 ani și peste în funcție de nivelul de școlarizare în 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa din Tabelul 27, din totalul populației de 10 ani și peste, la nivel național, 1,81% (327.043 persoane) este posesoare a studiilor de masterat și doctorat. Din totalul acestei populații, 89,66% (293.233 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 2,99% din totalul populației din mediul urban al țării, iar 10,34% (33.810 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 0,41% din totalul populației din mediul rural al României.

Populația posesoare a studiilor universitare de licență reprezintă 12,56% din totalul populației de 10 ani și peste de la nivel național și include 2.263.978 persoane. Din totalul acestei populații, 84,30% (1.908.427 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 19,46% din totalul populației din mediul urban al țării, iar 15,70% (355.551 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 4,33% din totalul populației din mediul rural al țării.

Populația posesoare a studiilor post-liceale și de maiștri reprezintă 3,19% din totalul populației de 10 ani și peste din România și include 574.043 de persoane, dintre care 77,94% (447.435 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 4,56% din totalul populației din mediul urban al țării, iar 22,05% (126.608 persoane), locuiește în mediul rural și reprezintă 1,54% din totalul populației din mediul rural al României.

Populația posesoare a studiilor liceale reprezintă 23,36% din totalul populației de 10 ani și peste, la nivel național și include 4.390.759 persoane, dintre care 67,76% (2.975.194 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 30,33% din totalul populației din mediul urban al României, iar 32,24% (1.415.565 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 17,23% din totalul populației din mediul rural al României.

Populația posesoare a studiilor profesionale și de ucenici reprezintă 13,88% din totalul populației de 10 ani și peste, la nivel național și include 2.500.655 persoane, dintre care 51,82% (1.295.797 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 13,21% din totalul populației din mediul urban al țării, iar 48,18% (1.204.858 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 14,67% din totalul populației din mediul rural al României.

Populația posesoare a studiilor inferioare gimnazial, reprezintă 27,01% din totalul populației de 10 ani și peste de la nivel național și include 4868213 persoane, dintre care 38,32 % (1.865.262 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 19,02% din totalul populației din mediul urban al României, iar 61,68% (3.002.951 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 36,56% din totalul populației din mediul rural al României.

Populația posesoare a studiilor primare, reprezintă 14,18% din totalul populației de 10 ani și peste, de la nivel național și include 2.556.286 persoane, dintre care 32,77% (837.770) locuiește în mediul urban și reprezintă 8,54% din totalul populației din mediul urban al României și 67,23% (1.718.516 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 20,92% din totalul populației din mediul rural al României.

Populația fără studii, reprezintă 3% din totalul populației de 10 ani și peste de la nivel național și include 541.244 persoane, dintre acestea 34,18% (184.978 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 1,89% din totalul populației din mediul urban al țării, iar 65,82% (356.266 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 4,34% din totalul populației din mediul rural al României.

2.1.22 Nivelul de școlarizare al populației Regiunii Centru

Conform rezultatelor recensământului din 2011, numărul populației de 10 ani și peste, din Regiunea Centru este de 2.102.195 persoane. Nivelul de școlarizare al populației de 10 ani și peste, conform rezultatelor recensământului din 2011 este prezentat în tabelul următor:

Tabelul 28. Populația Regiunii Centru de 10 ani și peste structurate în funcție de nivelul de școlarizare în 2011

Nivelul de școlarizare	Număr persoane	%
Masterat și doctorat	35.864	1,71%
Universitare de licență	251.920	11,98%
Post-liceal și de maiștri	78.680	3,74%
Liceal	540.693	25,72%
Profesional și de ucenici	333.597	15,87%
Inferior gimnazial	549.694	26,15%
Primar	252.540	12,01%
Fără școală absolvită	59.207	2,82%
Total	2.102.195	100,00%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 28, din totalul populației de 10 ani și peste din Regiunea Centru, 1,71% (35864 persoane) reprezintă populația posesoare a studiilor de masterat și doctorat. Din totalul acestei populații, 87,13% (31249 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 2,53% din totalul populației din mediul urban al țării, iar 12,87% (4615 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 0,53% din totalul populației din mediul rural al României.

Populația posesoare a studiilor universitare de licență reprezintă 11,98% din totalul populației de 10 ani și peste din Regiunea Centru și include 251.920 persoane, dintre care 82,92% (208.885 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 16,94% din totalul populației din totalul populației din mediul urban al Regiunii Centru, iar 17,08% (43.035 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 4,95% din totalul populației din mediul urban al Regiunii Centru.

Populația posesoare a studiilor post-liceale și de maiștri reprezintă 3,74% din totalul populației de 10 ani și peste din Regiunea Centru și include 78680 persoane dintre care 79,28% (62375 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 5,06% din totalul populației din mediul urban al Regiunii Centru, iar 20,72% (16.305) locuiește în mediul rural și reprezintă 20,72% din totalul populației din mediul rural al Regiunii Centru.

Populația posesoare a studiilor liceale reprezintă 25,72% din totalul populației de 10 ani și peste din Regiunea centru și include 540693 persoane, dintre care 69,26% (374.474 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 30,37 din totalul populației din mediul urban al Regiunii Centru, iar 30,74% (166219 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 30,74% din totalul populației din mediul rural al Regiunii Centru.

Populația posesoare a studiilor profesionale și de ucenici reprezintă 15,87% din totalul populației de 10 ani și peste din Regiunea Centru și include 333.597 persoane, dintre care 58,03% (193.579 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 15,70% din totalul populației din mediul urban al Regiunii Centru, iar 41,97% (140.018 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 16,11% din totalul populației din mediul rural al Regiunii Centru.

Populația posesoare a studiilor inferioare gimnazial, reprezintă 26,15% din totalul populației de 10 ani și peste din Regiunea Centru și include 549694 persoane, dintre care 43,68% (240.121 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 19,48% din totalul populației din mediul urban al Regiunii Centru, iar 56,32% (309573 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 35,61% din totalul populației din mediul rural al Regiunii Centru.

Populația posesoare a studiilor primare reprezintă 12,01% din totalul populației și include 252540 persoane, dintre care 39,31% (99.285 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 8,05% din totalul populației din mediul urban al Regiunii Centru, iar 60,69% (153.255 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 17,63% din totalul populației din mediul rural al Regiunii Centru.

Populația fără studii din Regiunea centru reprezintă 2,82% din totalul populației de 10 ani și peste la nivel regional și include 59.207 persoane dintre care 38,65% (22.885 persoane) locuiește

în mediul urban și reprezintă 1,86% din totalul populației din mediul urban al Regiunii Centru, iar 61,35% (36.322 persoane) locuiește în mediul rural, și reprezintă 4,18% din totalul populației din mediul rural al Regiunii Centru.

Prin compararea structurii populației în funcție de nivelul de școlarizare, din Regiunea Centru și cea la nivel național, rezultă multiple aspecte, prezentare în următorul tabel:

Tabelul 29. Abordarea comparativă a structurii populației în funcție de nivelul de școlarizare, din Regiunea Centru și de la nivel național

Denumire element	2011	Denumire element	2011
Ponderea populației cu studii de masterat și doctorat din Regiunea Centru în totalul acestei populații la nivel național	10,97%	Abaterea structurii populației cu studii de masterat și doctorat din Regiunea Centru față de cea la nivel național	-0,11%
Ponderea populației cu studii de licență din Regiunea Centru în totalul acestei populații la nivel național	11,13%	Abaterea structurii populației cu studii de licență din Regiunea Centru față de cea la nivel național	-0,58%
Ponderea populației cu studii post-liceale și de maiștri din Regiunea Centru în totalul acestei populații la nivel național	13,71%	Abaterea structurii populației cu studii post-liceale din Regiunea Centru față de cea la nivel național	0,56%
Ponderea populației cu studii liceale din Regiunea Centru în totalul acestei populații la nivel național	12,31%	Abaterea structurii populației cu studii liceale din Regiunea Centru față de cea la nivel național	1,36%
Ponderea populației cu studii profesionale și de ucenici din Regiunea Centru în totalul acestei populații la nivel național	13,34%	Abaterea structurii populației cu studii profesionale și de ucenici din Regiunea Centru față de cea la nivel național	1,99%
Ponderea populației cu studii inferioare gimnazial din Regiunea Centru în totalul acestei populații la nivel național	11,29%	Abaterea structurii populației cu studii inferioare gimnazial din Regiunea Centru față de cea la nivel național	-0,86%
Ponderea populației cu studii primare din Regiunea Centru în totalul acestei populații la nivel național	9,88%	Abaterea structurii populației cu studii primare din Regiunea Centru față de cea la nivel național	-2,17%

Ponderea populației fără studii din Regiunea Centru în totalul acestei populații la nivel național	10,94%	Abaterea structurii populației fără studii din Regiunea Centru față de cea la nivel național	-0,19%
--	--------	--	--------

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa, din Tabelul 29, populația de la nivelul Regiunii Centru, care posedă studii de masterat și doctorat, reprezintă 10,97% din totalul populației posesoare a acestor de studii de la nivel național, iar în ceea ce privește structura acestei populații, la nivelul Regiunii Centru, ponderea populației posesoare a studiilor de masterat și doctorat, din Regiunea Centru în totalul populației de 10 ani și peste, este cu 0,11 puncte procentuale mai scăzută față de structura acestei populații la nivel național.

Populația posesoare a studiilor de licență din Regiunea Centru, reprezintă 11,31% din totalul populației care posedă astfel de studii, la nivel național, iar în privința structurii acestei populații, la nivelul Regiunii Centru, ponderea populației posesoare a studiilor de masterat și doctorat în totalul populației de 10 ani și peste, este cu 0,58 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații la nivel național.

Populația posesoare a studiilor post-liceale și de maiștri din Regiunea Centru, reprezintă 13,71% din totalul populației care posedă astfel de studii la nivel național, iar în privința structurii acestei populații din Regiunea Centru, ponderea populației posesoare a studiilor de masterat și doctorat în totalul populației de 10 ani și peste este cu 0,65 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații la nivel național.

Populația de la nivelul Regiunii Centru, care posedă studii liceale, reprezintă 12,31% din totalul populației posesoare a acestor studii de la nivel național, iar referitor la structura acestei populații, la nivelul Regiunii Centru, ponderea populației posesoare a studiilor liceale în totalul populației de 10 ani și peste este cu 1,36 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații la nivel național.

Populația de la nivelul Regiunii Centru, care posedă studii profesionale și de ucenici, reprezintă 13,34% din totalul populației posesoare a acestor studii la nivel național, iar referitor la structura acestei populații, la nivelul Regiunii Centru, ponderea populației posesoare a studiilor profesionale și de ucenici în totalul populației de 10 ani și peste, este cu 1,99 puncte procentuale superioară structurii acestei populații la nivel național.

Populația posesoare a studiilor inferioare gimnazial din Regiunea Centru, reprezintă 11,29% din totalul populației care posedă astfel de studii la la nivel național, iar în ceea ce privește structura acestei populații la nivelul Regiunii Centru, ponderea populației posesoare a studiilor inferioare gimnazial în totalul populației de 10 ani și peste, este cu 0,86 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații la nivel național.

Populația posesoare a studiilor primare din Regiunea Centru, reprezintă 9,88% din totalul populației care posedă astfel de studii la nivel național, iar referitor la structura acestei populații, la nivelul Regiunii Centru, ponderea populației posesoare a studiilor primare în totalul populației de 10 ani și peste, este cu 2,17 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații la nivel național.

Populația fără studii de la nivelul Regiunii Centru, reprezintă 10,94% din totalul populației fără studii de la nivel național, iar structura acestei populații la nivelul Regiunii Centru este cu 0,19 puncte procentuale mai mică decât ponderea populației fără studii în totalul populației de 10 ani și peste la nivel național.

2.1.23 Nivelul de școlarizare al populației județului Harghita

Conform rezultatelor de la recensământul din 2011, populația de 10 ani și peste din județul Harghita include 275.780 persoane, iar structura acesteia în funcție de nivelul de școlarizare este prezentat în următorul tabel:

Tabelul 30. Populația județului Harghita de 10 ani și peste, structurată după nivelul de școlarizare în anul 2011

Nivel Județul Harghita	2011	%
Masterat și doctorat	2.948	1,07%
Universitare de licență	23.560	8,54%
Post-liceal și de maiștri	8.780	3,18%
Liceal	80.404	29,16%
Profesional și de ucenici	38.919	14,11%
Inferior gimnazial	81.969	29,72%
Primar	31.871	11,56%
Fără școală absolvită	7.329	2,66%
Total	275.780	100,00%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Populația posesoare a studiilor de masterat și doctorat din județul Harghita, cuprinde 2.948 de persoane și reprezintă 1,07% din totalul populației de 10 ani și peste de la nivelul județului. Din totalul acestei populații, 79% (2.329 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 1,97% din totalul populației din mediul urban al județului, iar 21% (619 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 0,39% din totalul populației din mediul rural al județului Harghita.

Populația posesoare a studiilor de licență din județul Harghita, include 23.560 persoane și reprezintă 8,54% din totalul populației de 10 ani și peste de la nivelul județului. Din totalul acestei populații 70,45% (16.598 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 14,01% din totalul populației din mediul urban al județului, iar 29,55% locuiește în mediul rural și reprezintă 4,43% din totalul populației din mediul rural al județului Harghita.

Populația posesoare a studiilor post-liceale și de maiștri din județul Harghita, include 8.780 persoane și reprezintă 3,18% din totalul populației de 10 ani și peste din județ. Din totalul acestei populații, 66,20% (5812 persoane) locuiește în mediul urban al județului Harghita și reprezintă 4,91% din totalul populației din mediul urban la nivel județean, iar 33,30% (2968 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 1,89% din totalul populației din mediul rural al județului.

Populația posesoare a studiilor liceale de la nivelul județului Harghita, include 80.404 persoane și reprezintă 29,16% din totalul populației de 10 ani și peste din județ. Din totalul acestei populații, 52,61% (42.298 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 35,70% din totalul populației din mediul urban al județului Harghita, iar 47,39% (38.106 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 24,22% din totalul populației din mediul rural al județului Harghita.

Populația posesoare a studiilor profesionale și de ucenici din județul Harghita, cuprinde 38919 persoane și reprezintă 11,56% din totalul populației de 10 ani și peste de la nivelul județului. Din totalul acestei populații, 37,61% (14.639 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 12,36% din totalul populației din mediul urban al județului, iar 62,39% (24.280 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 15,44% din totalul populației din mediul rural al județului Harghita.

Populația posesoare a studiilor inferioare gimnazial, include 81.969 persoane și reprezintă 29,72% din totalul populației de 10 ani și peste a județului. Din totalul acestei populații, 30,65% locuiește în mediul urban și reprezintă 2,12% din totalul populației din mediul urban al județului, iar 69,35% (56.848 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 336,14% din totalul populației din mediul rural al județului Harghita.

Populația posesoare a studiilor primare din județul Harghita, este formată din 31.871 persoane și reprezintă 11,56% din totalul populației de 10 ani și peste din județ. Din totalul acestei populații, 28,78% (9.171 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 7,74% din totalul populației din mediul urban al județului, iar 71,22% (22.700 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 14,43% din totalul populației din mediul rural al județului Harghita.

Populația fără studii a județului Harghita, include 7.329 persoane și reprezintă 2,66% din totalul populației de 10 ani și peste a județului. Din totalul acestei populații, 34,26% (2.511 persoane) locuiește în mediul urban și reprezintă 2,12% din totalul populației din mediul urban al județului, iar 65,74% (4.818 persoane) locuiește în mediul rural și reprezintă 3,06% din totalul populației din mediul rural al județului Harghita.

În urma analizei comparative dintre structura populației în funcție de nivelul de școlarizare, din județul Harghita, Regiunea Centru și România, au rezultat multiple aspecte, care sunt prezentate în următorul tabel:

Tabelul 31. Abordarea comparativă a structurii populației după nivelul de școlarizare din județul Harghita, Regiunea Centru și România

Denumire element	2011	Denumire element	2011
Ponderea populației cu studii de masterat și doctorat din județul Harghita în totalul acestei populații la nivel național	0,90%	Ponderea populației cu studii de masterat și doctorat din județul Harghita în totalul acestei populații la nivel regional	8,22%
Ponderea populației cu studii de licență din județul Harghita în totalul acestei populații la nivel național	1,04%	Ponderea populației cu studii de licență din județul Harghita în totalul acestei populații la nivel regional	9,35%
Ponderea populației cu studii post-liceale și de maiștri din județul Harghita în totalul acestei populații la nivel național	1,53%	Ponderea populației cu studii post-liceale și de maiștri din județul Harghita în totalul acestei populații la nivel regional	11,16%
Ponderea populației cu studii liceale din județul Harghita în totalul acestei populații la nivel național	1,83%	Ponderea populației cu studii liceale din județul Harghita în totalul acestei populații la nivel regional	14,87%
Ponderea populației cu studii profesionale și de ucenici din județul Harghita în totalul acestei populații la nivel național	1,56%	ponderea populației cu studii profesionale și de ucenici din județul Harghita în totalul acestei populații la nivel regional	11,67%
Ponderea populației cu studii inferioare gimnazial din județul Harghita în totalul acestei populații la nivel național	1,68%	Ponderea populației cu studii inferioare gimnazial din județul Harghita în totalul acestei populații la nivel regional	14,91%
Ponderea populației cu studii primare din județul Harghita în totalul acestei populații la nivel național	1,25%	Ponderea populației cu studii primare din județul Harghita în totalul acestei populații la nivel regional	12,62%
Ponderea populației fără studii din județul Harghita în totalul acestei populații la nivel național	1,35%	Ponderea populației fără studii din județul Harghita în totalul acestei populații la nivel regional	12,38%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa din Tabelul 31, populația posesoare a studiilor de masterat și doctorat, reprezintă 0,90% din totalul acestei populații la nivel național, respectiv 8,22% din totalul populației de 10 ani și peste posesoare a studiilor de masterat și doctorat din Regiunea Centru.

Populația posesoare a studiilor de licență, din județul Harghita, reprezintă 1,04% din totalul acestei populații la nivel de țară, respectiv 9,35% din totalul populației posesoare a studiilor de licență din totalul populației de 10 ani și peste de la nivelul Regiunii Centru.

Populația posesoare a studiilor post-liceale și de maiștri, reprezintă 1,53% din totalul acestei populații la nivel național, respectiv 11,16% din totalul populației de 10 ani și peste posesoare a studiilor post-liceale și de maiștri din Regiunea Centru.

Populația posesoare a studiilor liceale din județul Harghita, reprezintă 1,83% din totalul acestei populații la nivel național, respectiv 14,87% din totalul populației de 10 ani și peste, posesoare a studiilor liceale, din Regiunea Centru.

Populația posesoare a studiilor profesionale și de ucenici, reprezintă 1,65% din totalul acestei populații la nivel național, respectiv 11,67% din totalul populației de 10 ani și peste, posesoare a studiilor liceale din Regiunea Centru.

Populația posesoare a studiilor inferioare gimnazial, din județul Harghita, reprezintă 1,68% din totalul acestei populații la nivel național, respectiv 14,91% din totalul populației de 10 ani și peste, posesoare a studiilor inferioare gimnazial, de la nivelul Regiunii Centru.

Populația posesoare a studiilor primare, din județul Harghita, reprezintă 1,25% din totalul acestei populații la nivel național, respectiv 12,62% din totalul populației de 10 ani și peste, posesoare a studiilor primare, din Regiunea Centru.

Populația fără studii, din județul Harghita, reprezintă 1,35% din totalul acestei populații din România, respectiv 12,38% din totalul populației de 10 ani și peste, fără studii din Regiunea Centru.

În ceea ce privește structura populației în funcție de nivelul de școlarizare din județul Harghita, comparativ cu structura în funcție de același criteriu, a populației din Regiunea Centru, respectiv România, rezultă multiple aspecte referitoare la abaterea fiecărei structuri a populației de la nivel județean, comparativ cu cea de la nivel regional și național astfel:

Tabelul 32. Abordarea comparativă a structurii populației după nivelul de școlarizare, din județul Harghita, Regiunea Centru și România

Denumire element	2011	Denumire element	2011
Abaterea structurii populației cu studii de masterat și doctorat din județul Harghita față de cea la nivel național	-0,75%	Abaterea structurii populației cu studii de masterat și doctorat din județul Harghita față de cea la nivel regional	-0,64%
Abaterea structurii populației cu studii de licență din județul Harghita față de cea la nivel	-4,02%	Abaterea structurii populației cu studii de licență din județul Harghita față de cea la nivel	-3,44%

național		regional	
Abaterea structurii populației cu studii post-liceale din județul Harghita față de cea la nivel național	0,00%	Abaterea structurii populației cu studii post-liceale din județul Harghita față de cea la nivel regional	-0,56%
Abaterea structurii populației cu studii liceale din județul Harghita față de cea la nivel național	4,79%	abaterea structurii populației cu studii liceale din județul Harghita față de cea la nivel regional	3,43%
Abaterea structurii populației cu studii profesionale și de ucenici din județul Harghita față de cea la nivel național	0,24%	Abaterea structurii populației cu studii profesionale și de ucenici din județul Harghita față de cea la nivel regional	-1,76%
Abaterea structurii populației cu studii inferioare gimnazial din județul Harghita față de cea la nivel național	2,71%	Abaterea structurii populației cu studii inferioare gimnazial din județul Harghita față de cea la nivel regional	3,57%
Abaterea structurii populației cu studii primare din județul Harghita față de cea la nivel național	-2,63%	Abaterea structurii populației cu studii primare din județul Harghita față de cea la nivel regional	-0,46%
Abaterea structurii populației fără studii din județul Harghita față de cea la nivel național	-0,35%	Abaterea structurii populației fără studii din județul Harghita față de cea la nivel regional	-0,16%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 32, structura populației posesoare a studiilor de masterat și doctorat, din județul Harghita este cu 0,75 puncte procentuale, mai mică decât structura acestei populații la nivel național, respectiv cu 0,64 puncte procentuale inferioară structurii populației de 10 ani și peste, posesoare a studiilor de masterat și doctorat de la nivelul Regiunii Centru.

Structura populației posesoare a studiilor de licență, din județul Harghita, este cu 4,02 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații de la nivel național, respectiv cu, 3,44 puncte procentuale inferioară structurii populației de 10 ani și peste, posesoare a studiilor de licență din Regiunea Centru.

Structura populației posesoare a studiilor post-liceale și de maiștri este identică cu structura acestei populații la nivel național, abaterea structurii acestei populații la nivel județean, față de cea la nivel național fiind nulă, iar abaterea structurii acestei populații din județul Harghita este cu 0,56 puncte procentuale, inferioară structurii populației de 10 ani și peste, posesoare a studiilor post-liceale și de maiștri din Regiunea Centru.

Structura populației posesoare a studiilor liceale din județul Harghita este cu 4,79 puncte procentuale superioară structurii acestei populații de la nivel național, respectiv cu 3,43 puncte

procentuale superioară structurii populației de 10 ani și peste, posesoare a studiilor liceale din Regiunea Centru.

Structura populației posesoare a studiilor profesionale și de ucenici, de la nivelul județului, este cu 0,24 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații la nivel național, respectiv cu 1,76 puncte procentuale mai mică decât structura populației de 10 ani și peste, posesoare a studiilor profesionale și de ucenici de la nivelul Regiunii Centru

Structura populației posesoare a studiilor inferioare gimnazial din județul Harghita, este cu 2,71 puncte procentuale superioară structurii acestei populații la nivel național, respectiv cu 3,57 puncte procentuale superioară populației de 10 ani și peste, posesoare a studiilor inferioare gimnazial de la nivelul Regiunii Centru.

Structura populației posesoare a studiilor primare din județul Harghita, este cu 2,63 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații de la nivel național, respectiv cu 0,46 puncte procentuale, inferioară structurii populației de 10 ani și peste, posesoare a studiilor primare, din Regiunea Centru.

Structura populației fără studii din județul Harghita, este cu 0,35 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații de la nivel național, respectiv cu 0,16 puncte procentuale inferioară structurii populației de peste 10 ani și peste din Regiunea Centru.

2.1.24 Nivelul de școlarizare al comunei Lăzarea

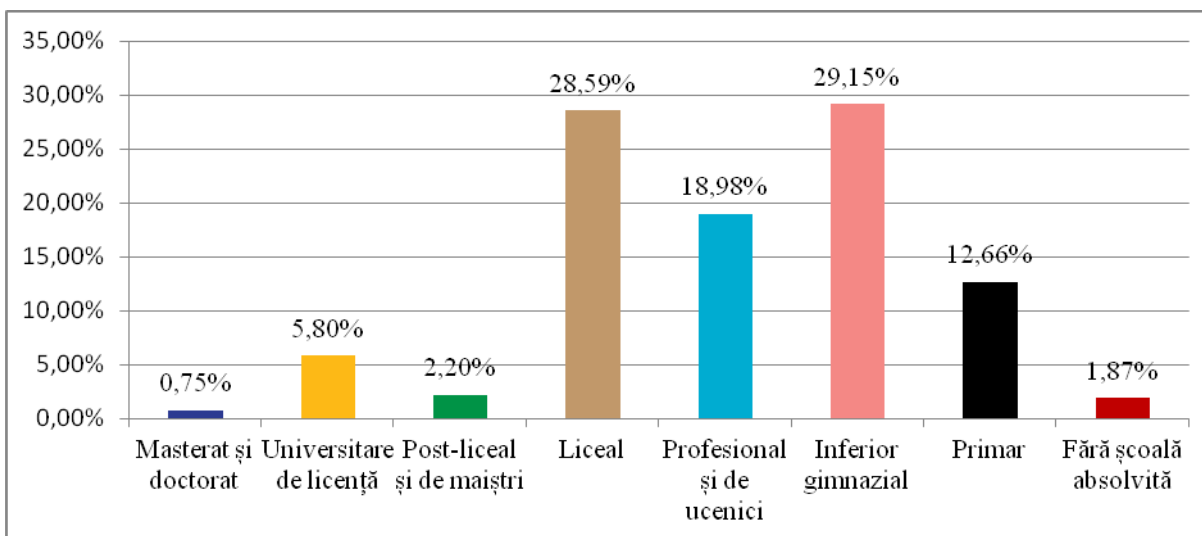
Conform datelor rezultate în urma recensământului efectuat în anul 2011, furnizate de Institutul Național de Statistică, numărul populației stabile din comuna Lăzarea, de 10 ani și peste a fost de 3050 persoane (89,08% din totalul populației comunei). Structura populației de 10 ani și peste, în funcție de nivelul de școlarizare al acesteia este prezentată în următorul tabel:

Tabelul 33. Populația comunei Lăzarea de 10 ani și peste, în funcție de nivelul de școlarizare în anul 2011

Nivel de școlarizare Comuna Lăzarea	Nr. persoane (2011)	%
Masterat și doctorat	23	0,75%
Universitare de licență	177	5,80%
Post-liceal și de maiștri	67	2,20%
Liceal	872	28,59%
Profesional și de ucenici	579	18,98%
Inferior gimnazial	889	29,15%
Primar	386	12,66%
Fără școală absolvită	57	1,87%
Total	3.050	100,00%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Fig 26. Populația comunei Lăzarea de 10 ani și peste, după nivelul de școlarizare în anul 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform rezultatelor recensământului efectuat în anul 2011, la nivelul comunei Lăzarea, din perspectiva nivelului de școlarizare al populației, predomină populația absolventă a studiilor inferioare gimnazial, cu o pondere de 29,15%. Din totalul populației de 10 ani și peste, 18,98% au absolvit o școală profesională, iar 28,59% reprezintă populația absolventă a studiilor liceale.

Din perspectiva educației superioare, 2,20% din populația de 10 ani și peste reprezintă absolvenții studiilor post-liceale și de maiștri, iar 6,55% dobândesc studii superioare (doctorat, masterat și de licență).

În contextul educației de nivel inferior, din totalul populației de 10 ani și peste, din comuna Lăzarea, 12,66% au absolvit studii primare, iar 1,87% reprezintă populația care nu a absolvit nicio formă de învățământ.

În urma abordării comparative în ceea ce privește structura populației, în funcție de nivelul de școlarizare, din comuna Lăzarea și structura populației în funcție de același criteriu, din județul Harghita, Regiunea Centru și România, rezultă multiple aspecte comparative prezentate în următorul tabel:

Tabelul 34. Abordarea comparativă a structurii populației în funcție de nivelul de școlarizare din comuna Lăzarea, județul Harghita, Regiunea Centru și România

Denumire element	2011
Ponderea populației cu studii de masterat și doctorat din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel național	0,007%
Ponderea populației cu studii de masterat și doctorat din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel național	0,068%
Ponderea populației cu studii de licență din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel național	0,008%
Ponderea populației cu studii de licență din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel național	0,050%
Ponderea populației cu studii postliceale și de maiștri din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel național	0,012%
Ponderea populației cu studii postliceale și de maiștri din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel național	0,053%
Ponderea populației cu studii liceale din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel național	0,020%
Ponderea populației cu studii liceale din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel național	0,062%
Ponderea populației cu studii profesionale și de ucenici din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel național	0,023%
Ponderea populației cu studii profesionale și de ucenici din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel național	0,048%
Ponderea populației cu studii inferioare gimnazial din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel național	0,018%
Ponderea populației cu studii inferioare gimnazial din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel național	0,030%
Ponderea populației cu studii primare din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel național	0,015%
Ponderea populației cu studii primare din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel național	0,022%
Ponderea populației fără studii din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel național	0,011%
Ponderea populației fără studii din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel național	0,016%
Ponderea populației cu studii de masterat și doctorat din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel regional	0,064%
Ponderea populației cu studii de masterat și doctorat din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel regional	0,498%

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI LĂZAREA 2014-2020

Ponderea populației cu studii de licență din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel regional	0,070%
Ponderea populației cu studii de licență din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel regional	0,411%
Ponderea populației cu studii postliceale și de maiștri din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel regional	0,085%
Ponderea populației cu studii postliceale și de maiștri din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel regional	0,411%
Ponderea populației cu studii liceale din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel regional	0,161%
Ponderea populației cu studii liceale din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel regional	0,525%
Ponderea populației cu studii profesionale și de ucenici din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel regional	0,174%
Ponderea populației cu studii profesionale și de ucenici din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel regional	0,414%
Ponderea populației cu studii inferioare gimnazial din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel regional	0,162%
Ponderea populației cu studii inferioare gimnazial din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel regional	0,287%
Ponderea populației cu studii primare din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel regional	0,153%
Ponderea populației cu studii primare din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel regional	0,252%
Ponderea populației fără studii din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel regional	0,096%
Ponderea populației fără studii din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel regional	0,157%
Ponderea populației cu studii de masterat și doctorat din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel județean	0,780%
Ponderea populației cu studii de masterat și doctorat din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel județean	3,716%
Ponderea populației cu studii de licență din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel județean	0,751%
Ponderea populației cu studii de licență din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel județean	2,542%
Ponderea populației cu studii postliceale și de maiștri din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel județean	0,763%
Ponderea populației cu studii postliceale și de maiștri din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel județean	2,257%

Ponderea populației cu studii liceale din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel județean	1,085%
Ponderea populației cu studii liceale din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel județean	2,288%
Ponderea populației cu studii profesionale și de ucenici din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel județean	1,488%
Ponderea populației cu studii profesionale și de ucenici din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel județean	2,385%
Ponderea populației cu studii inferioare gimnazial din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel județean	1,085%
Ponderea populației cu studii inferioare gimnazial din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel județean	1,564%
Ponderea populației cu studii primare din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel județean	1,211%
Ponderea populației cu studii primare din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel județean	1,700%
Ponderea populației fără studii din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii la nivel județean	0,778%
Ponderea populației fără studii din comuna Lăzarea în totalul populației cu astfel de studii din mediul rural la nivel județean	1,183%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 34, populația comunei Lăzarea, care posedă studii de masterat și doctorat reprezintă 0,007% din totalul populației posesoare a acestor studii de la nivel național, respectiv 0,068% din totalul populației din mediul rural al României, care posedă studii de masterat și doctorat. Analizată la nivel regional, populația comunei Lăzarea, care posedă studii de masterat și doctorat, reprezintă 0,498% din totalul populației Regiunii Centru, care posedă astfel de studii, respectiv 0,07% din totalul populației posesoare a studiilor de masterat și doctorat din mediul rural al Regiunii Centru. Analizată la nivel județean, populația comunei Lăzarea, care posedă studii de masterat și doctorat, reprezintă 0,78% din totalul populației care posedă astfel de studii din județul Harghita și 3,716% din totalul populației posesoare a studiilor de masterat și doctorat din mediul rural al județului Harghita.

Populația comunei Lăzarea, care posedă studii de licență, reprezintă 0,008% din totalul populației posesoare a studiilor de licență, respectiv 0,05% din totalul populației posesoare a studiilor de licență din mediul rural al României. Analizată la nivel regional, populația comunei Lăzarea, care posedă studii de licență, reprezintă 0,07% din totalul populației din Regiunea Centru care posedă astfel de studii, respectiv 0,411% din totalul populației posesoare a studiilor de licență, de la nivelul mediului rural al Regiunii Centru. Analizată la nivel județean, populația posesoare a studiilor de licență din comuna Lăzarea, reprezintă 0,751% din totalul populației posesoare a

acestor studii din județul Harghita, respectiv 2,542% din totalul populației posesoare a studiilor de licență din mediul rural al județului Harghita.

Populația comunei Lăzarea, care posedă studii post-liceale și de maiștri, reprezintă 0,012% din totalul populației României care posedă astfel de studii, respectiv 0,053% din totalul populației care posedă studii post-liceale și de maiștri din mediul rural al României. Analizată la nivel regional, populația comunei Lăzarea, care posedă studii post-liceale și de maiștri, reprezintă 0,411% din totalul populației Regiunii Centru, posesoare a acestor studii, respectiv 0,085% din totalul populației din mediul rural al Regiunii Centru, care posedă studii post-liceale și de maiștri. Analizată la nivel județean, populația comunei Lăzarea, care posedă studii post-liceale și de maiștri, reprezintă 0,763% din totalul populației care posedă astfel de studii din județul Harghita, respectiv 2,257% din totalul populației care posedă studii post-liceale și de maiștri din mediul rural al județului Harghita.

Populația comunei Lăzarea, care posedă studii liceale, reprezintă 0,02% din totalul populației posesoare a studiilor liceale din România și 0,062% din totalul populației posesoare a acestor studii, din mediul rural al României. Analizată la nivel regional, populația comunei Lăzarea, care posedă studii liceale, reprezintă 0,161% din totalul populației Regiunii Centru care posedă astfel de studii, respectiv 0,525% din totalul populației din mediul rural al Regiunii Centru care posedă studii liceale. Analizată la nivel județean, populația comunei Lăzarea, care posedă studii liceale, reprezintă 1,085% din totalul populației care posedă astfel de studii din județul Harghita, respectiv 2,288% din totalul populației posesoare a studiilor liceale, din mediul rural al județului Harghita.

Populația comunei Lăzarea, care posedă studii profesionale și de ucenici, reprezintă 0,023% din totalul populației României, care posedă astfel de studii, respectiv 0,048% din totalul populației posesoare a studiilor profesionale și de ucenici din mediul rural al României. Analizată la nivel regional, populația comunei Lăzarea, care posedă studii profesionale și de ucenici, reprezintă 0,174% din totalul populației care posedă astfel de studii din Regiunea Centru, respectiv 0,414% din totalul populației, din mediul rural al Regiunii Centru, care posedă studii profesionale și de ucenici. Analizată la nivel județean, populația comunei Lăzarea, care posedă studii profesionale și de ucenici, reprezintă 1,488% din totalul populației care posedă astfel de studii din județul Harghita, respectiv 2,385% din totalul populației care posedă studii profesionale și de ucenici din mediul rural al județului Harghita.

Populația comunei Lăzarea, care posedă studii inferioare gimnazial, reprezintă 0,018% din totalul populației României, care posedă astfel de studii, respectiv 0,03% din totalul populației din mediul rural al țării, care posedă studii inferioare gimnazial. Analizată la nivel regional, populația comunei Lăzarea, care posedă studii inferioare gimnazial, reprezintă 0,162% din totalul populației care posedă astfel de studii din Regiunea Centru, respectiv 0,287% din totalul populației din mediul rural al Regiunii Centru, care posedă studii inferioare gimnazial. Analizată la nivel județean, populația comunei Lăzarea, care posedă studii inferioare gimnazial, reprezintă

1,085% din totalul populației posesoare a astfel de studii din județul Harghita, respectiv 1,565% din totalul populației din mediul rural al județului Harghita, care posedă studii inferioare gimnazial.

Populația comunei Lăzarea, care posedă studii primare, reprezintă 0,013% din totalul populației posesoare a studiilor primare din România, respectiv 0,022% din totalul populației din mediul rural al României, care posedă studii primare. Analizată la nivel regional, populația comunei Lăzarea, care posedă studii primare, reprezintă 0,153% din totalul populației care posedă astfel de studii din Regiunea Centru, respectiv 0,252% din totalul populației posesoare a studiilor primare, de la nivelul mediului rural al Regiunii Centru. Analizată la nivel județean, populația comunei Lăzarea, care posedă studii primare, reprezintă 1,211% din totalul populației care posedă astfel de studii, din județul Harghita, respectiv 1,7% din totalul populației posesoare a studiilor primare, din mediul rural al județului.

Populația fără studii a comunei Lăzarea, reprezintă 0,011% din totalul populației care nu posedă studii, respectiv 0,016% din totalul populației fără studii din mediul rural la României. Analizată la nivel regional, populația comunei Lăzarea, fără studii, reprezintă 0,096% din totalul populației fără studii din Regiunea Centru, respectiv 0,157% din totalul populației fără studii din mediul rural al Regiunii Centru. Analizată la nivel județean, populația comunei Lăzarea, care nu posedă studii, reprezintă 0,778% din totalul populației fără studii de la nivelul județului Harghita, respectiv 1,183% din totalul populației fără studii, din mediul rural al județului Harghita.

În urma analizei comparative dintre structura populației comunei Lăzarea, în funcție de nivelul de școlarizare al acesteia și structura populației din România, Regiunea Centru și județul Harghita, rezultă o serie de aspecte comparative, referitoare la abaterea structurii populației comunei, față de structurile celorlalte populații din unitățile teritoriale ierarhic superioare. Aceste aspecte comparative, rezultate în urma analizei, sunt prezentate în următorul tabel:

Tabelul 35. Abordarea comparativă a structurii populației în funcție de nivelul de școlarizare din comuna Lăzarea, județul Harghita, Regiunea Centru și România

Denumire element	2011
Abaterea structurii populației cu studii de masterat și doctorat din comuna Lăzarea față de cea la nivel național	-1,06
Abaterea structurii populației cu studii de masterat și doctorat din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel național	0,34
Abaterea structurii populației cu studii de licență din comuna Lăzarea față de cea la nivel național	-6,76
Abaterea structurii populației cu studii de licență din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel național	1,47
Abaterea structurii populației cu studii postliceale și de maiștri din comuna Lăzarea față de cea la nivel național	-0,99

Abaterea structurii populației cu studii postliceale și de maiștri din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel național	0,66
Abaterea structurii populației cu studii liceale din comuna Lăzarea față de cea la nivel național	4,23
Abaterea structurii populației cu studii liceale din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel național	11,36
Abaterea structurii populației cu studii profesionale și de ucenici din comuna Lăzarea față de cea la nivel național	5,11
Abaterea structurii populației cu studii profesionale și de ucenici din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel național	4,32
Abaterea structurii populației cu studii inferioare gimnazial din comuna Lăzarea față de cea la nivel național	2,14
Abaterea structurii populației cu studii inferioare gimnazial din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel național	-7,41
Abaterea structurii populației cu studii primare și de ucenici din comuna Lăzarea față de cea la nivel național	-1,53
Abaterea structurii populației cu studii primare și de ucenici din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel național	-8,27
Abaterea structurii populației fără studii din comuna Lăzarea față de cea la nivel național	-1,13
Abaterea structurii populației fără studii din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel național	-2,47
Abaterea structurii populației cu studii de masterat și doctorat din comuna Lăzarea față de cea la nivel regional	-0,95
Abaterea structurii populației cu studii de masterat și doctorat din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel regional	0,22
Abaterea structurii populației cu studii de licență din comuna Lăzarea față de cea la nivel regional	-6,18
Abaterea structurii populației cu studii de licență din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel regional	0,85
Abaterea structurii populației cu studii postliceale și de maiștri din comuna Lăzarea față de cea la nivel regional	-1,55
Abaterea structurii populației cu studii postliceale și de maiștri din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel regional	0,32
Abaterea structurii populației cu studii liceale din comuna Lăzarea față de cea la nivel regional	2,87
Abaterea structurii populației cu studii liceale din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel regional	9,47
Abaterea structurii populației cu studii profesionale și de ucenici din comuna Lăzarea față de cea la nivel regional	3,11

Abaterea structurii populației cu studii profesionale și de ucenici din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel regional	2,88
Abaterea structurii populației cu studii inferioare gimnazial din comuna Lăzarea față de cea la nivel regional	3,00
Abaterea structurii populației cu studii inferioare gimnazial din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel regional	-6,46
Abaterea structurii populației cu studii primare și de ucenici din comuna Lăzarea față de cea la nivel regional	0,64
Abaterea structurii populației cu studii primare și de ucenici din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel regional	-4,97
Abaterea structurii populației fără studii din comuna Lăzarea față de cea la nivel regional	-0,95
Abaterea structurii populației fără studii din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel regional	-2,31
Abaterea structurii populației cu studii de masterat și doctorat din comuna Lăzarea față de cea la nivel județean	-0,31
Abaterea structurii populației cu studii de masterat și doctorat din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel județean	0,36
Abaterea structurii populației cu studii de licență din comuna Lăzarea față de cea la nivel județean	-2,74
Abaterea structurii populației cu studii de licență din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel județean	1,38
Abaterea structurii populației cu studii postliceale și de maiștri din comuna Lăzarea față de cea la nivel județean	-0,99
Abaterea structurii populației cu studii postliceale și de maiștri din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel județean	0,31
Abaterea structurii populației cu studii liceale din comuna Lăzarea față de cea la nivel județean	-0,56
Abaterea structurii populației cu studii liceale din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel județean	4,37
Abaterea structurii populației cu studii profesionale și de ucenici din comuna Lăzarea față de cea la nivel județean	4,87
Abaterea structurii populației cu studii profesionale și de ucenici din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel județean	3,55
Abaterea structurii populației cu studii inferioare gimnazial din comuna Lăzarea față de cea la nivel județean	-0,58
Abaterea structurii populației cu studii inferioare gimnazial din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel județean	-6,99
Abaterea structurii populației cu studii primare și de ucenici din comuna Lăzarea față de cea la nivel județean	1,10

Abaterea structurii populației cu studii primare și de ucenici din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel județean	-1,78
Abaterea structurii populației fără studii din comuna Lăzarea față de cea la nivel județean	-0,79
Abaterea structurii populației fără studii din comuna Lăzarea față de cea din mediul rural la nivel județean	-1,19

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 35, structura populației comunei Lăzarea, care posedă studii de masterat și doctorat, este cu 1,06 puncte procentuale inferioară structurii populației din România, care posedă astfel de studii și cu 0,34 puncte procentuale mai mare decât structura populației care posedă studii de masterat și doctorat din mediul rural al României. Comparată la nivel regional, structura populației din comuna Lăzarea, care posedă studii de masterat și doctorat, este cu 0,95 puncte procentuale mai mică decât structura populației posesoare a acestor studii din Regiunea Centru și cu 0,22 puncte procentuale superioară structurii populației care posedă studii de masterat și doctorat din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, structura populației comunei Lăzarea, care posedă studii de masterat și doctorat, este cu 0,95 puncte procentuale mai mică decât structura populației care posedă astfel de studii din județul Harghita și cu 0,22 puncte procentuale mai mare decât structura populației care posedă studii de masterat și doctorat din mediul rural la județului Harghita.

Structura populației comunei Lăzarea, care posedă studii de licență, este cu 6,76 puncte procentuale inferioară structurii populației din România care posedă astfel de studii și cu 1,47 puncte procentuale mai mare decât structura populației care posedă studii de licență, din mediul rural al României. Comparată la nivel regional, structura populației comunei Lăzarea, care posedă studii de licență, este cu 6,18 puncte procentuale mai mică decât structura populației care posedă astfel de studii din Regiunea Centru, respectiv cu 0,85 puncte procentuale mai mare decât structura populației care posedă studii de licență, din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, structura populației comunei Lăzarea, care posedă studii de licență, este cu 2,74 puncte procentuale mai mică decât structura populației care posedă astfel de studii, din județul Harghita și cu 1,38 puncte procentuale superioară structurii populației care posedă studii de licență, din mediul rural al județului Harghita.

Structura populației comunei Lăzarea, care posedă studii post-liceale și de maiștri, este cu 0,99 puncte procentuale inferioară structurii populației care posedă astfel de studii, la nivel național și cu 0,66 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din mediul rural al României, care posedă studii post-liceale și de maiștri. Comparată la nivel regional, structura populației comunei Lăzarea, care posedă studii post-liceale și de maiștri, este cu 1,55 puncte procentuale inferioară structurii populației care posedă astfel de studii, din Regiunea Centru și cu 0,32 puncte procentuale mai mare decât structura populației din mediul rural al Regiunii Centru care posedă studii post-liceale și de maiștri. Comparată la nivel județean, structura populației care

posedă studii post-liceale și de maiștri, este cu 0,99 puncte procentuale mai mică decât structura populației care posedă astfel de studii, din județul Harghita și cu 0,31 puncte procentuale inferioară structurii populației care posedă studii post-liceale și de maiștri din mediul rural al județului Harghita.

Structura populației comunei Lăzarea, care posedă studii liceale, este cu 4,23 puncte procentuale superioară structurii populației care posedă astfel de studii din România și cu 11,36 puncte procentuale mai mare decât structura populației din mediul rural al României, care posedă studii liceale. Comparată la nivel regional, structura populației comunei Lăzarea, care posedă studii liceale, este cu 2,87 puncte procentuale mai mare decât structura populației care posedă astfel de studii, din Regiunea Centru și cu 9,47 puncte procentuale superioară populației care posedă studii liceale, din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, structura populației comunei Lăzarea, care posedă studii liceale, este cu 0,56 puncte procentuale mai mică decât structura populației care posedă astfel de studii, din județul Harghita și cu 4,37 puncte procentuale superioară structurii populației care posedă studii liceale din mediul rural al județului Harghita.

Structura populației comunei Lăzarea, care posedă studii profesionale și de ucenici, este cu 5,11 puncte procentuale superioară structurii populației care posedă astfel de studii din România și cu 4,32 puncte procentuale mai mică decât structura populației care posedă studii profesionale și de ucenici de la nivelul mediului rural al României. Comparată la nivel regional, structura populației comunei Lăzarea, care posedă studii profesionale și de ucenici este cu 3,11 puncte procentuale mai mare decât structura populației care posedă astfel de studii din Regiunea Centru și cu 2,88 puncte procentuale superioară structurii populației care posedă studii profesionale și de ucenici din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, structura populației comunei Lăzarea care posedă studii profesionale și de ucenici, este cu 4,87 puncte procentuale mai mare decât structura populației care posedă astfel de studii din județul Harghita și cu 3,55 puncte procentuale superioară structurii populației care posedă studii profesionale și de ucenici din mediul rural al județului Harghita.

Structura populației comunei Lăzarea, care posedă studii inferioare gimnazial, este cu 2,14 puncte procentuale mai mare decât structura populației posesoare a acestor studii din România, respectiv cu 7,14 puncte procentuale inferioară structurii populației care posedă studii inferioare gimnazial din mediul rural al României. Comparată la nivel regional, structura populației comunei Lăzarea, care posedă studii inferioare gimnazial este cu 3 puncte procentuale mai mare decât structura populației care posedă astfel de studii din Regiunea Centru și cu 6,46 puncte procentuale mai mică decât populația care posedă studii inferioare gimnazial din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, structura populației comunei Lăzarea, care posedă studii inferioare gimnazial, este cu 0,58 puncte procentuale mai mică decât structura populației care posedă astfel de studii, din județul Harghita și cu 6,99 puncte procentuale inferioară structurii populației care posedă studii inferioare gimnazial din mediul rural al județului Harghita.

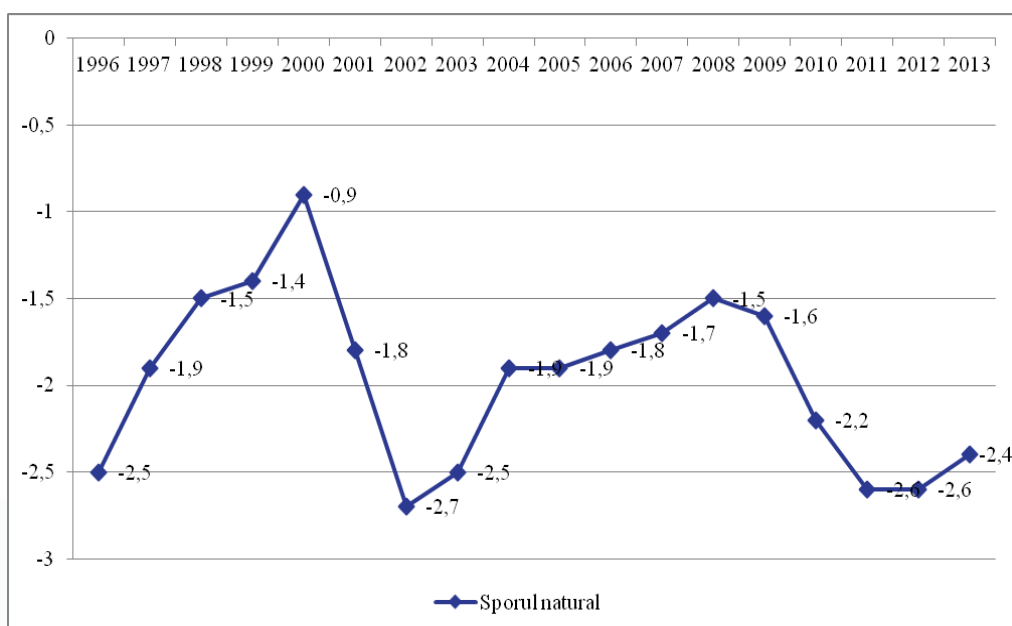
Structura populației comunei Lăzarea care posedă studii primare este cu 1,53 puncte procentuale mai mică decât structura populației posesoare a acestor studii din România și cu 8,27 puncte procentuale inferioară structurii populației care posedă studii primare de la nivelul mediului rural al României. Comparată la nivel regional, structura populației comunei Lăzarea, care posedă studii primare, este cu 0,64 puncte procentuale mai mare decât structura populației care posedă astfel de studii din Regiunea Centru și cu 4,97 puncte procentuale inferioară structurii populației care posedă studii primare din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, structura populației comunei Lăzarea, care posedă studii primare este cu 1,1 puncte procentuale mai mare decât structura populației care posedă studii primare din județul Harghita și cu 1,78 puncte procentuale inferioară structurii populației care posedă astfel de studii din mediul rural al județului Harghita.

Structura populației comunei Lăzarea, fără studii, este cu 1,13 puncte procentuale mai mică decât structura populației fără studii din România, respectiv cu 2,47 puncte procentuale inferioară structurii populației fără studii din mediul rural al României. Comparată la nivel regional, structura populației fără studii din comuna Lăzarea este cu 0,95 puncte procentuale mai mică decât structura populației fără studii din Regiunea Centru și cu 2,31 puncte procentuale inferioară structurii populației care nu posedă studii, din mediul rural al Regiunii Centru. Comparată la nivel județean, structura populației comunei Lăzarea, care nu posedă studii, este cu 0,79 puncte procentuale mai mică decât structura populației care nu posedă studii, din județul Harghita și cu 1,19 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din mediul rural al județului Harghita.

2.1.25 Mișcarea naturală a populației României

În ceea ce privește mișcarea naturală a populației României, în perioada 1996 – 2013, sporul natural a înregistrat valori negative pe tot cuprinsul perioadei de referință, datorită nivelului superior al ratei mortalității, față de cel al ratei natalității. În contextul dinamicii, sporul natural al populației țării a înregistrat un trend de evoluție ascendent, în perioada 1996 – 2000 ceea ce evidențiază tendințe de creștere a numărului populației la nivel național, iar în perioada 2000 – 2002 a evoluat în sens ascendent. În perioada 2002 – 2008, sporul natural al populației a evoluat în sens ascendent, iar în perioada cea mai recentă 2009 – 2012 nivelul acestuia a evoluat în sens descendent, reliefând astfel tendința de diminuare a populației țării, evoluția ascendentă a nivelului sporului natural al populației țării, din ultimul an (2013) indică tendința de ameliorare a situației sporului natural al populației, prin manifestarea tendințelor de creștere a acesteia, ca urmare a diminuării ratei mortalității și majorării ratei natalității.

Fig 27 Evoluția sporului natural al României în perioada 1996-2013

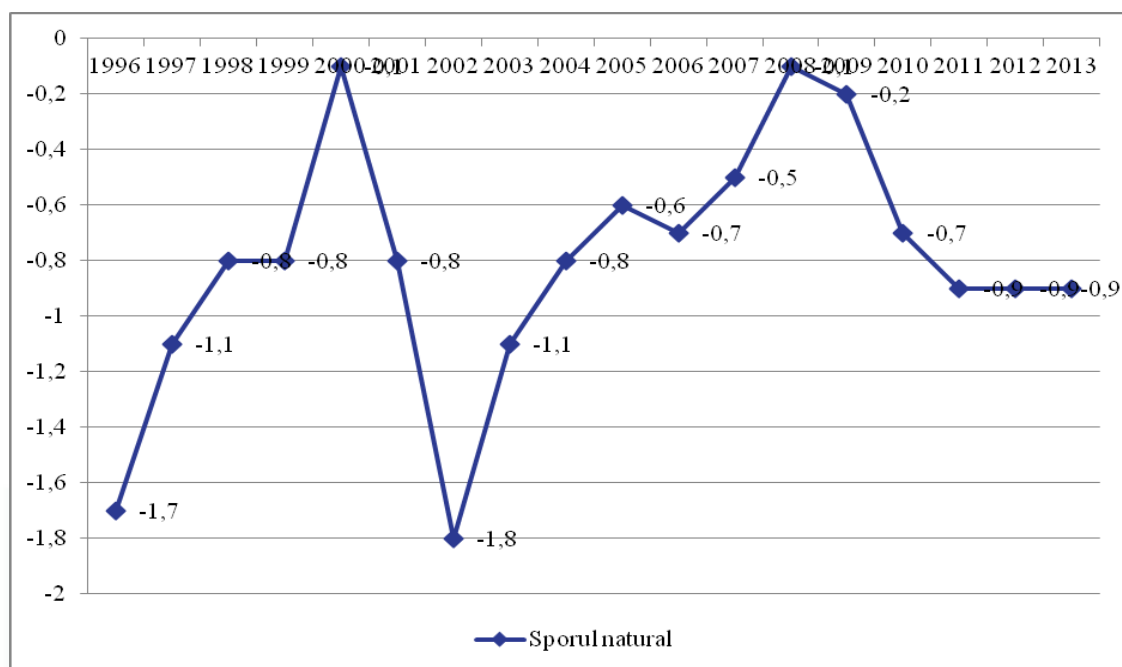


Sursa: Institutul Național de Statistică

2.1.26 Mișcarea naturală a populației Regiunii Centru

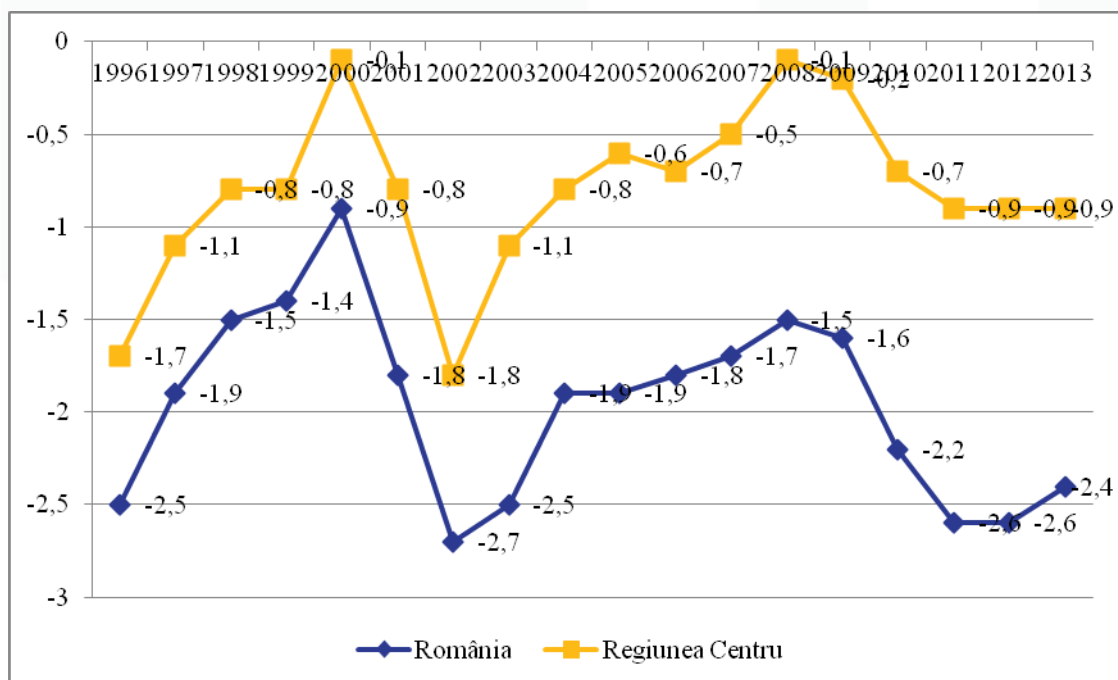
Similar mișcării naturale a populației la nivel național, sporul natural al populației Regiunii Centru, a înregistrat valori negative pe tot cuprinsul perioadei de referință, iar în ceea ce privește evoluția nivelului acestuia, se observă similitudinea cu evoluția sporului natural la nivel național. Astfel în perioada 1996 – 2000, nivelul sporului natural al populației din Regiunea Centru a evoluat în sens ascendent, ca urmare a majorării ratei natalității și scăderii ratei mortalității ceea ce reflectă tendința de majorare a efectivului populației, urmând o evoluție în sens descendent în perioada 2000 – 2002, datorat în mare parte majorării ratei mortalității, iar în perioada 2002 – 2005 a înregistrat din nou un trend ascendent. În perioada 2005 – 2006, sporul natural al populației Regiunii Centru a evoluat în sens descendent, urmând ca în perioada 2006 – 2008 să evolueze din nou în sens ascendent, iar din 2008 și până în 2013 să evolueze din nou în sens descendent prin manifestarea tendinței de diminuare a efectivului populației din Regiunea Centru.

Fig 28. Evoluția sporului natural al Regiunii Centru în perioada 1996 – 2013



Sursa: Institutul Național de Statistică

Fig 29. Evoluția sporului natural al Regiunii Centru și României în perioada 1996 – 2013



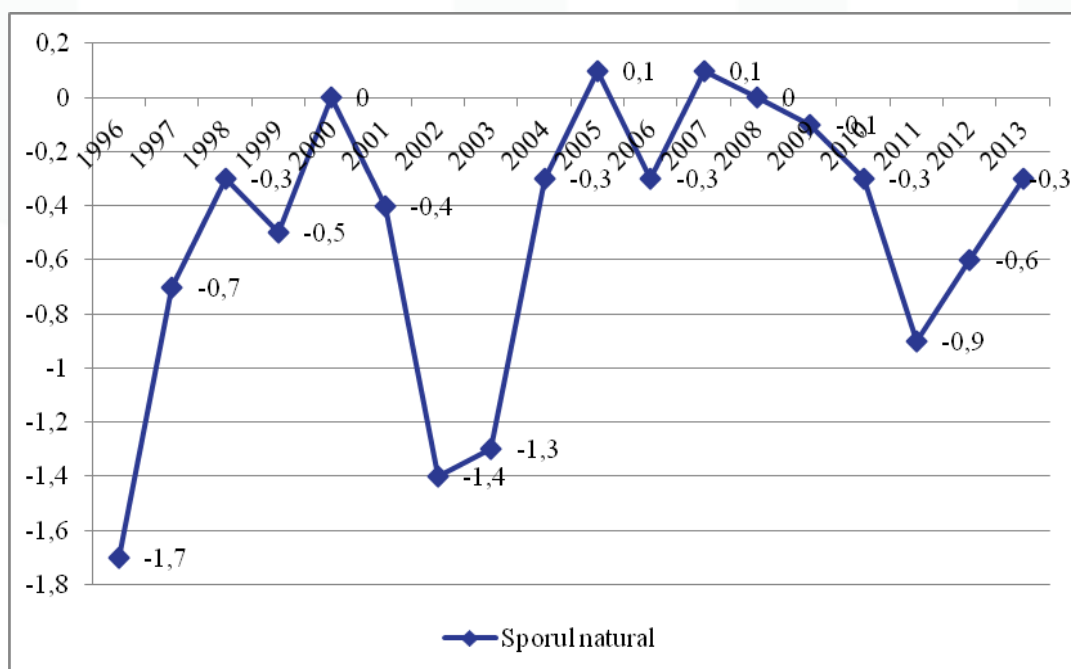
Sursa: Institutul Național de Statistică

2.1.27 Mișcarea naturală a populației județului Harghita

În ceea ce privește situația mișcării naturale a populației județului Harghita, aceasta este asemănătoare celei existente la nivel național și regional, cu câteva excepții în ceea ce privește nivelul sporului respectiv dinamica acestuia.

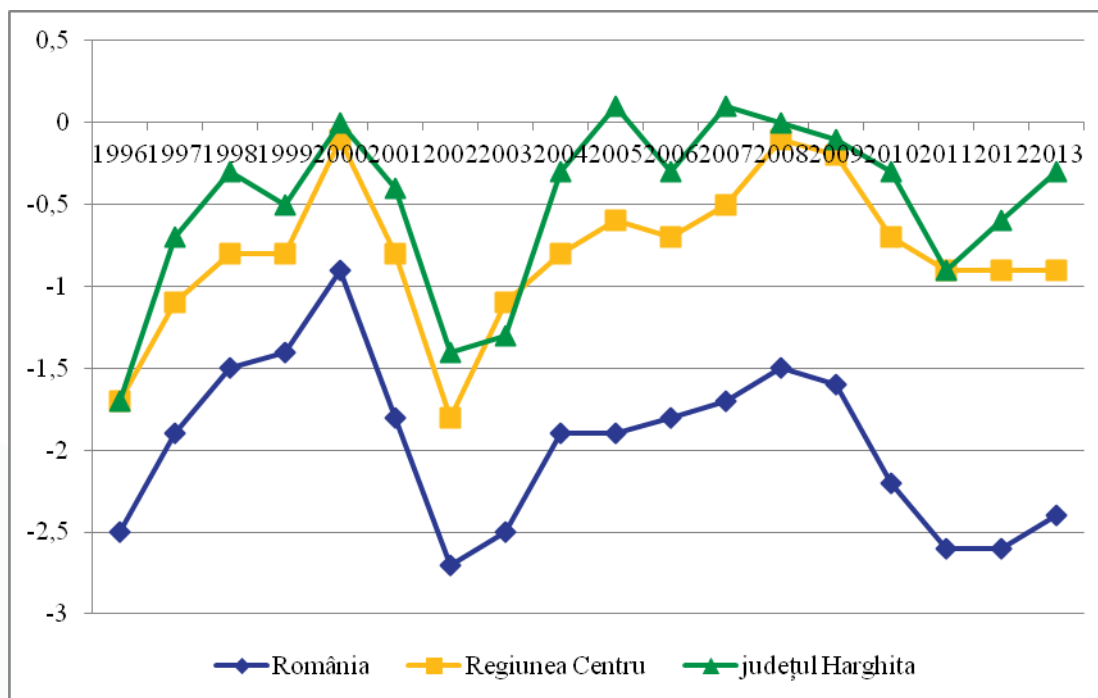
Astfel în anii 2005 și 2007, sporul natural al populației județului Harghita a înregistrat valori pozitive, ceea ce semnifică faptul că la nivelul județului au existat tendințe de majorare a efectivului populației. În anii 2000 și 2008, sporul natural al populației județului Harghita a înregistrat valori nule, datorită egalității dintre rata natalității și rata mortalității la nivelul județului, ceea ce include evoluția populației județului într-o situație de stagnare. Referitor la dinamica nivelului sporului natural al populației județului Harghita, acesta a evoluat în sens ascendent în perioada 1996 – 1998 iar în perioada 1998 – 1999 a urmat un trend descendent de evoluție. În perioada următoare (1999 – 2000) sporul natural al populației județului Harghita a evoluat în sens ascendent, urmând apoi o evoluție descendentă în perioada 2000 – 2002, iar în intervalul 2002-2005 a evoluat din nou în sens ascendent. În perioada 2005 – 2006 sporul natural al populației județului Harghita a evoluat în sens descendent, de la valoare pozitivă (0,1) la valoare negativă (-0,3) urmând ca în anul următor (2007) să atingă din nou nivelul pozitiv de 0,1. Din anul 2007 și până în 2011, sporul natural al populației județului Harghita a evoluat în sens descendent, iar din anul 2011 și până în 2013 a urmat un trend ascendent de evoluției ceea ce evidențiază manifestarea tendințelor de majorare a populației județului.

Fig 30. Evoluția sporului natural al populației din județul Harghita în perioada 1996-2013



Sursa: Institutul Național de Statistică

Fig 31. Evoluția sporului natural al populației din județul Harghita, Regiunea Centru și România în perioada 1996 – 2013

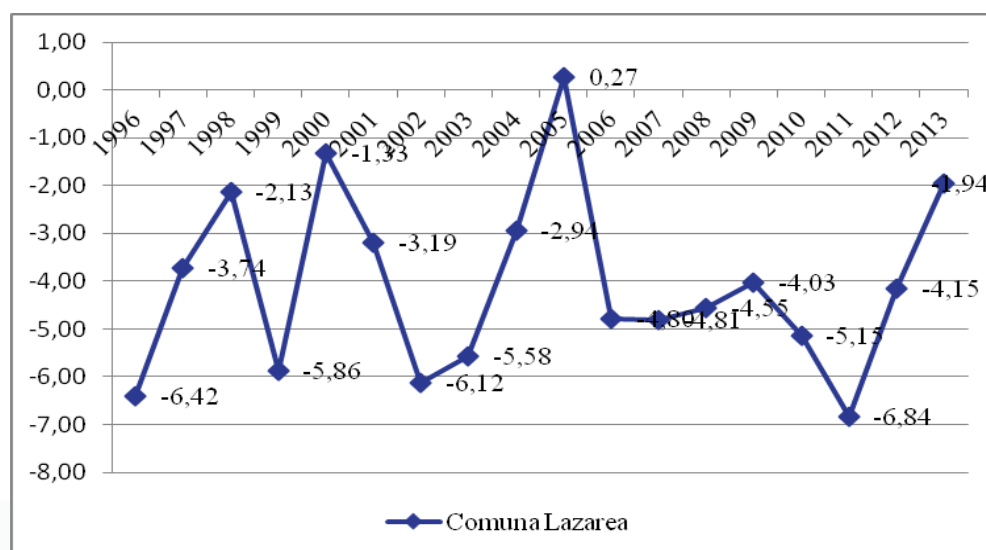


Sursa: Institutul Național de Statistică

2.1.28 Mișcarea naturală a populației comunei Lăzarea

Mișcarea naturală a populației reprezintă efectul nașterilor și deceselor înregistrate într-un anumit interval de timp (de regulă un an) asupra structurii populației respectiv modificările nivelului acesteia sub influența celor doi factori: natalitate și mortalitate. Sportul natural reprezintă un indicator al mișcării naturale, determinat ca diferența dintre rata natalității și rata mortalității, reflectând astfel majorarea sau diminuarea nivelului populației:

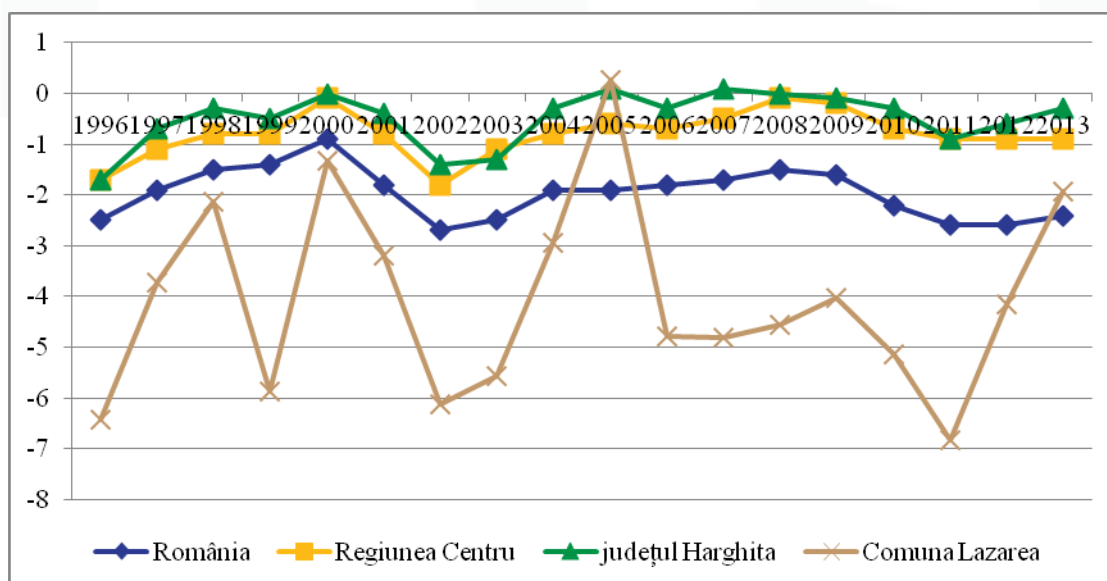
Fig 32. Evoluția sporului natural în perioada 1996-2013



Sursa: Institutul National de Statistică

În contextul mișcării naturale a populației comunei Lăzarea, în perioada 1996-2013, sporul natural a înregistrat în cea mai mare parte valori negative, ceea ce evidențiază faptul că rata natalității a fost inferioară ratei mortalității. În cadrul perioadei de referință, nivelul maxim al sporului natural a fost atins în anul 2005, când superioritatea ratei natalității față de cea a mortalității a determinat înregistrarea unui spor natural pozitiv.

Fig 33. Evoluția sporului natural al comunei Lăzarea, județului Harghita, Regiunii Centru și României în perioada 1996-2013



Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa din Figura 33, sporul natural înregistrat la nivelul comunei Lăzarea de-a lungul perioadei de referință, a înregistrat în cea mai mare parte valori negative, ca urmare a superiorității numărului deceselor comparativ cu cel al nașterilor înregistrate pe raza comunei. Aceste valori negative exprimă tendința de diminuare a populației comunei. Această situație este similară celei identificate la nivel național și regional, însă valorile mult mai scăzute ale sporului natural, reflectă intensificarea acestui fenomen de diminuare a nivelului populației comunei Lăzarea.

2.1.29 Migrația populației României

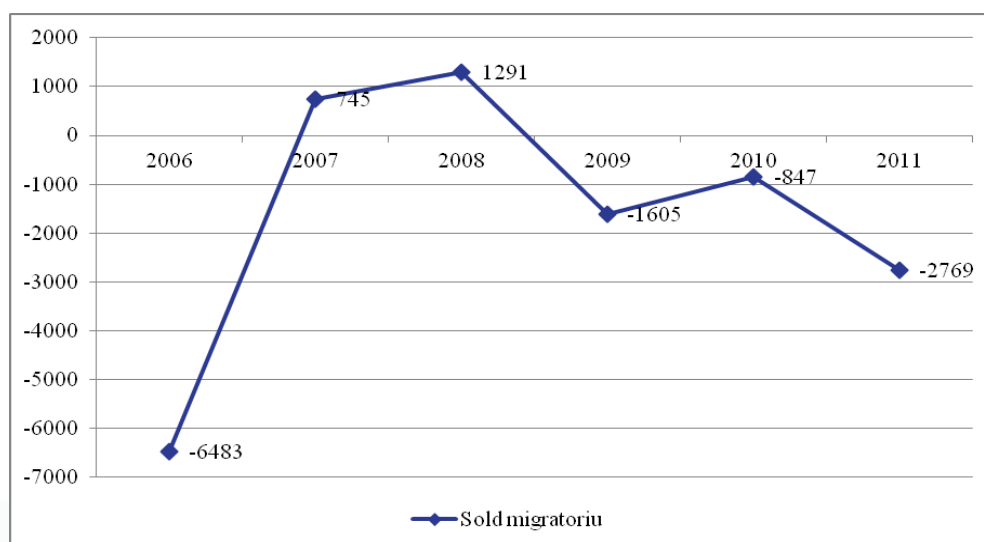
În urma analizei migrației de lungă durată a populației României, în perioada 2006 – 2011 se constată predominanța unui dezechilibru, generat de numărului mare al persoanelor plecate cu domiciliul din România, comparativ cu numărul persoanelor stabilite cu domiciliul în țară. Astfel în anii 2007 și 2008 superioritatea numărului persoanelor stabilite cu domiciliul în țară, față de numărul persoanelor plecate cu domiciliul din România, a generat valori pozitive pentru soldul migratoriu, de 745 persoane (2007) și 1.291 persoane (2008), iar pentru anii 2006, 2009, 2010 și 2011 inferioritatea numărului persoanelor stabilite cu domiciliul în țară față de cel al persoanelor plecate cu domiciliul din țară a generat valori negative ale soldului migratoriu.

Tabelul 36. Mișcarea migratorie a populației României în perioada 2006 - 2011

Anul	Persoane stabilite cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	Persoane plecate cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	Sold migratoriu
2006	341739	348222	-6483
2007	383731	382986	745
2008	399284	397993	1291
2009	339278	340883	-1605
2010	46274	466901	-847
2011	32765	342933	-2769

Sursa: Institutul Național de Statistică

Fig 34. Soldul migratoriu al populației României în perioada 2006 – 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa pe Figura 34, la nivel național, nivelul cel mai scăzut al soldului migratoriu a fost înregistrat în anul 2006, când numărul persoanelor plecate cu domiciliul de pe teritoriul țării a fost cu 6.483 persoane mai mare decât numărul persoanelor stabilite cu domiciliul în România. Evoluția descendentă a nivelului acestui sold migratoriu, respectiv valorile negative înregistrate în ultima perioadă (2010 – 2011) semnifică tendințe de diminuare a nivelului populației României datorită plecărilor masive cu domiciliul de pe teritoriul țării.

2.1.30 Migrația populației Regiunii Centru

Mișcarea migratorie a populației Regiunii Centru, în perioada 2006 – 2011 se caracterizează prin înregistrarea unui sold migratoriu a cărui valoare este negativă în fiecare dintre cei 6 ani ai perioadei de referință, datorită numărului ridicat al persoanelor plecate cu domiciliul de pe teritoriul Regiunii Centru, comparativ cu numărul persoanelor stabilite cu domiciliul în Regiunea Centru.

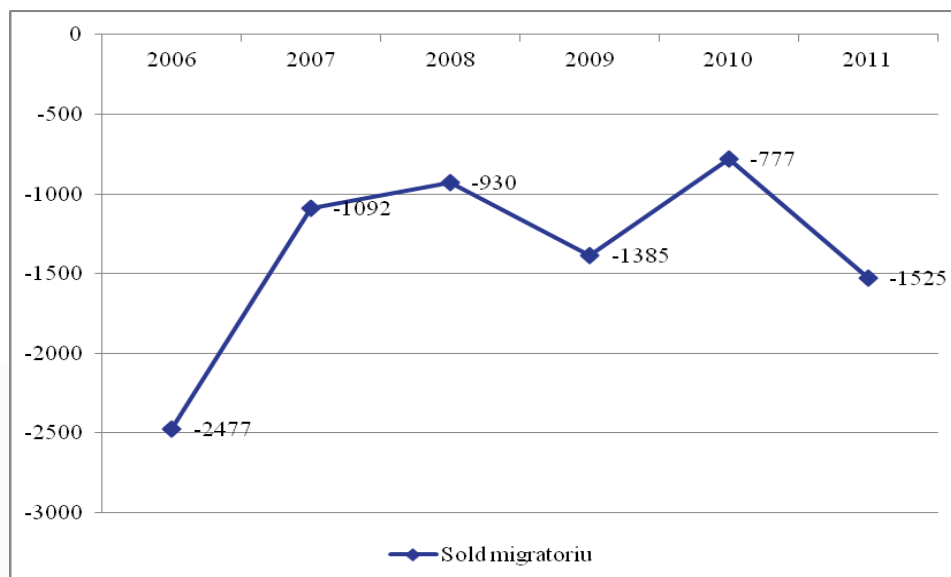
Tabelul 37. Mișcarea migratorie a populației Regiunii Centru, în perioada 2006 - 2011

Anul	Persoane stabilite cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	Persoane plecate cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	Sold migratoriu
2006	34249	36726	-2477
2007	41187	42279	-1092
2008	39921	40851	-930
2009	33855	35240	-1385
2010	46274	47051	-777

2011	32765	34290	-1525
------	-------	-------	-------

Sursa: Institutul Național de Statistică

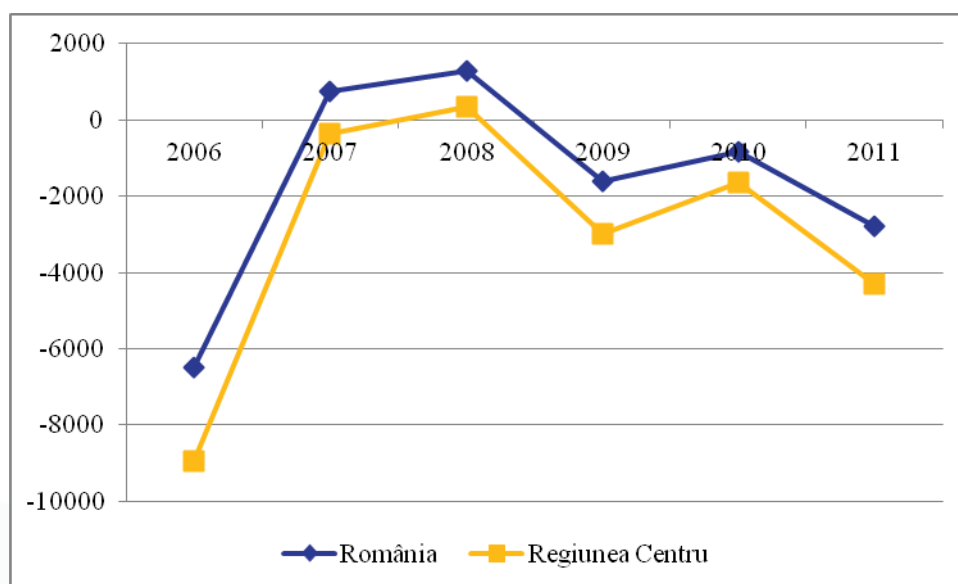
Fig 35. Soldul migratoriu al populației Regiunii Centru în perioada 2006 – 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa pe Figura 35, valorile negative ale soldului migratoriu al populației Regiunii Centru, evidențiază faptul că migrația populației reprezintă o cauză importantă a scăderii efectivului populației din Regiunea Centru. Astfel, conform graficului, cele mai mari dezechilibre în contextul mișcării migratorii au fost înregistrate în anii 2006 (-2477 persoane), 2009 (-1385 persoane) și 2011 (-1525 persoane), iar evoluția descendentă din ultima perioadă, respectiv valorile negative ale soldului migratorii semnifică tendințe de diminuare a efectivului populației ca urmare a creșterii numărului persoanelor plecate cu domiciliul de pe teritoriul Regiunii Centru.

Fig 36. Soldul migratoriu al populației Regiunii Centru și României în perioada 2006-2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa pe Figura 36, există similitudini în ceea ce privește nivelul și evoluția soldului migratoriu înregistrat în Regiunea Centru, respectiv în România, efectivul populației atât la nivel regional cât și național manifestând tendințe de diminuare în baza plecărilor masive ale persoanelor de pe teritoriul regiunii și implicit al țării.

2.1.31 Migrația populației județului Harghita

Similar mișcării migratorii a Regiunii Centru și la nivelul Județului Harghita, superioritatea numărului persoanelor plecate cu domiciliul de pe teritoriul județului față de numărul persoanelor stabilite cu domiciliul în județul Harghita, a determinat înregistrarea unui sold migratoriu negativ în fiecare an al perioadei de referință. Astfel o cauză importantă a diminuării efectivului populației județului Harghita, o reprezintă plecarea masivă a persoanelor de pe teritoriul județului.

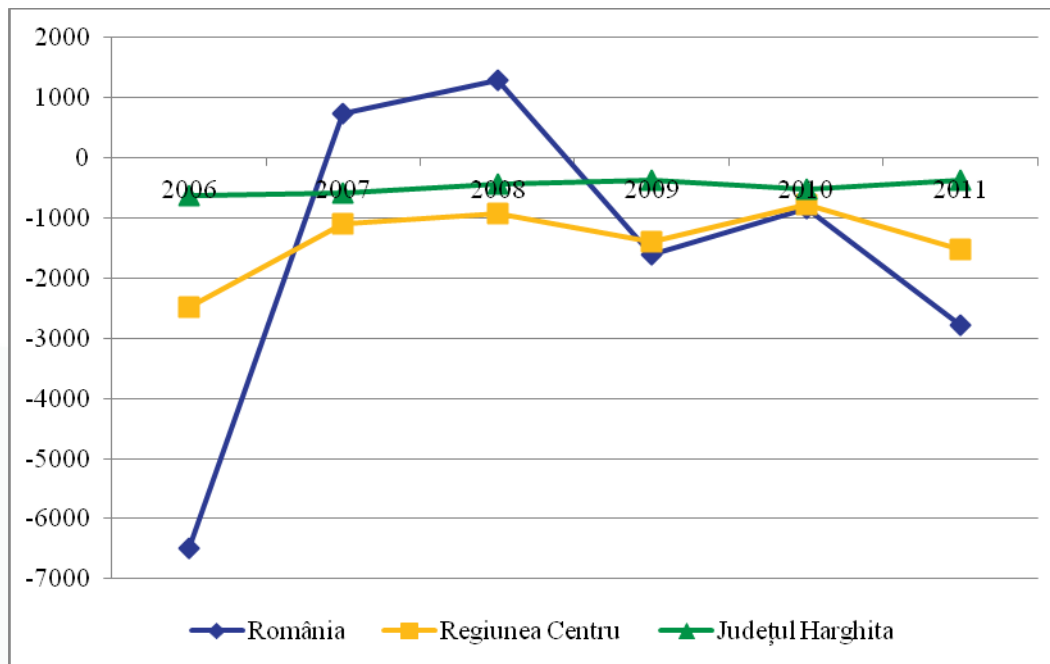
Tabelul 38. Mișcarea migratorie a populației județului Harghita

Anul	Persoane stabilite cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	Persoane plecate cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	Sold migratoriu
2006	3231	3862	-631
2007	4060	4644	-584
2008	3737	4171	-434
2009	3324	3688	-364
2010	4705	5223	-518

2011	3494	3857	-363
------	------	------	------

Sursa: Institutul Național de Statistică

Fig 37. Soldul migratoriu al populației județului Harghita în perioada 2006 – 2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa pe Figura 37, există similitudini în ceea ce privește mișcarea migratorie a populației atât la nivel național, cât și regional și județean, aceste similitudini concretizându-se în valorile negative ale soldului migratoriu, respectiv evoluția acestuia la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale analizate.

2.1.32 Migrația populației comunei Lăzarea

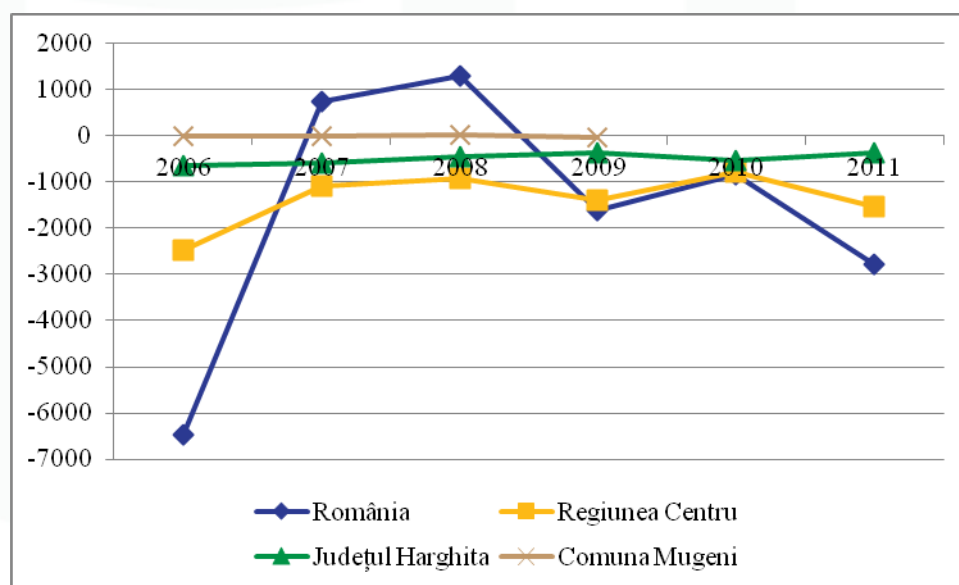
În urma analizei migrației de lungă durată a populației comunei Lăzarea, în cadrul perioadei de referință 2006 – 2011, se constată existența unor echilibre, respectiv dezechilibre, în ceea ce privește mișcarea migratorie a populației. Astfel în prima parte a perioadei (2006 – 2008) se constată existența unui echilibru la nivelul mișcării migratorii a populației, datorită superiorității numărului persoanelor stabilite cu domiciliul pe raza comunei, față de numărul persoanelor plecate cu domiciliul din comuna Lăzarea, iar în perioada următoare (2009 – 2011) superioritatea numărului persoanelor plecate cu domiciliul de pe raza comunei, comparativ cu numărul persoanelor stabilite în comuna Lăzarea, a determinat înregistrarea unui sold migratoriu negativ și apariția dezechilibrelor la nivelul mișcării migratorii a populației comunei.

Tabelul 39. Mișcarea migratorie a populației comunei Lăzarea în perioada 2006-2011

Anul	Persoane stabilite cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	Persoane plecate cu domiciliul (inclusiv migrația externă)	Sold migratoriu
2006	29	25	4
2007	51	41	10
2008	45	28	17
2009	19	40	-21
2010	39	51	-12
2011	28	44	-16

Sursa: Institutul Național de Statistică

Fig 38. Soldul migratoriu al populației comunei Lăzarea, județului Harghita, Regiunii Centru și României în perioada 2006-2011



Sursa: Institutul Național de Statistică

Spre deosebire de mișcarea migratorie la nivel național, regional și județean, mișcarea migratorie a comunei Lăzarea, se caracterizează printr-un sold migratoriu pozitiv înregistrat în perioada 2006-2008. În perioada următoare (2009-2011) soldul migratoriu al populației comunei Lăzarea a înregistrat valori negative, situație similară celei identificate la nivel național, regional și județean.

2.2 STRUCTURA ECONOMIEI ÎN COMUNA LĂZAREA

2.2.1 Populația activă, ocuparea forței de muncă la nivel național

Conform informațiilor furnizate de către Institutul Național de Statistică, referitoare la populația activă și ocuparea forței de muncă, la nivel național există următoarea situație:

Tabelul 40. Indicatori privind situația forței de muncă la nivelul României în anii 2002 și 2011

Nivel național	2002	2011
Rata de activitate	68,10%	62,80%
Rata de ocupare	62,40%	59,60%
Resurse de muncă (mii persoane)	13.342,6	14.047,7
Populația ocupată (mii persoane)	8.329	8.365,5
Populația activă civilă (mii persoane)	9.089,6	8.826,5

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 40, rata de activitate înregistrată în anul 2011 a fost de 62,80%, aceasta fiind în scădere cu 5,30 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când nivelul acestei rate a fost de 68,10%. Nivelul ratei de ocupare înregistrat în anul 2011 la nivel național a fost de 59,60%, fiind în scădere cu 2,80 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când valoarea acestui indicator a fost de 62,40%.

Resursele de muncă ale României, includeau în anul 2002 13.343,6 mii de persoane, nivelul acestora majorându-se cu 705,1 mii de persoane, respectiv cu 5,28%, astfel încât în anul 2011 resursele de muncă ale țării cuprindeau 14047,7 persoane.

Populația ocupată a României în anul 2011 era formată din 8.365,5 mii de persoane, nivelul acesteia fiind în creștere cu 36,5 mii de persoane, respectiv cu 0,44%, comparativ cu anul 2002, când populația ocupată la nivel național includea 8329 mii de persoane.

Populația activă a României, în anul 2011 era formată din 8826, 5 mii de persoane, nivelul acestei populații înregistrând o diminuare cu 263,1 mii de persoane, respectiv cu 2,89% față de anul 2002 când populația activă a României includea 9089,6 mii de persoane.

Referitor la situația șomerilor din România, în anul 2011, nivelul acestora înregistra 461.013 persoane, fiind în scădere cu 299.610 persoane, respectiv cu 39,39% față de anul 2002, când numărul șomerilor înregistrați era de 760623 persoane.

Tabelul 41. Populația activă ocupată a României în 2011 pe activități economice

Activități ale economie	România	
	Nr. persoane (mii persoane)	%
Agricultură, silvicultură, pescuit	2.442	29,19%
Industria extractivă	64,8	0,77%
Industria prelucrătoare	1.495	17,87%
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	71	0,85%
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	123	1,47%
Construcții	610,9	7,30%
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	1.156,9	13,83%
Transport și depozitare	434	5,19%
Hoteluri și restaurante	137,9	1,65%
Informații și comunicații	136	1,63%
Intermedieri financiare și asigurări	130,2	1,56%
Tranzacții imobiliare	30,6	0,37%
Activități profesionale, științifice și tehnice	161,1	1,93%
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	227,9	2,72%
Administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public	196,8	2,35%
Învățământ	385	4,60%
Sănătate și asistență socială	373,6	4,47%
Activități de spectacole, culturale și recreative	59	0,71%
Alte activități de servicii	129,9	1,55%
Total	8.365,6	100%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa din Tabelul 41, cea mai mare parte a populației României activează în domenii precum: agricultură, silvicultură, pescuit (2442 mii persoane, 29,19%), Industria prelucrătoare (1495 mii persoane, 17,97%), comerț cu ridicata și cu amănuntul (1156,9 mii persoane, 13,83%), construcții (610,9 mii persoane, 7,30%) și transport și depozitare (434 mii persoane, 5,19%). Ponderea cea mai ridicată a populației ocupate în domeniul agriculturii, silviculturii și pescuitului, semnifică faptul că activitățile specifice acestui domeniu sunt activitățile de bază ale României.

La recensământul din anul 2011, populația inactivă a României era formată din 11295,1 mii de persoane, în această categorie fiind incluși: elevii și studenții, pensionarii și alte categorii de persoane (Casnice, persoane întreținute de altă persoană, de stat sau din alte surse, și persoane cu altă situației economice).

Tabelul 42. Structura populației inactive a României în anul 2011

Nivel Național	Nr. Persone (mii persoane)	%
Elevi/Studenți	3.823,515	33,85%
Pensionari	5.420,7	47,99%
Alte categorii de persoane	2.050,9	18,16%
Total persoane inactive	11.295,1	100,00%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 42, populația inactivă a României este formată în cea mai mare parte din pensionari (5.420,7 mii persoane, 47,99%) urmând elevii și studenții (3.823,52 mii persoane, 33,85%) și alte categorii de persoane (1.050,9 mii persoane, 18,16%). Ponderea destul de ridicată a elevilor și studenților reflectă posibilitatea creșterii ratei de activitate, respectiv a ratei de ocupare la nivel național, în momentul în care persoanele incluse în această categorie vor deveni persoane apte de muncă, prin împlinirea vârstei, respectiv absolvirea studiilor necesare desfășurării anumitor activități.

2.2.2 Populația activă, ocuparea forței de muncă la nivelul Regiunii Centru

Conform informațiilor furnizate de către Institutul Național de Statistică, la nivelul Regiunii Centru, referitor la populația activă și ocuparea forței de muncă, situația este următoarea:

Tabelul 43 Indicatori privind situația forței de muncă la nivelul Regiunii Centru în anii 2002 și 2011

Nivel Regional	2002	2011
Rata de activitate	71,80%	64,30%
Rata de ocupare	65,30%	60,40%
Resurse de muncă (mii persoane)	1594,7	1667,4
Populația ocupată (mii persoane)	1041,9	1006,8
Populația activă civilă (mii persoane)	1145,3	1071,8

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 43, rata de activitate înregistrată la nivelul Regiunii Centru, în anul 2011 a fost de 64,30%, nivelul acestei rate fiind în scădere cu 7,50 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când nivelul acestui indicator a fost de 71,80%.

Rata de ocupare înregistrată la nivel regional în anul 2011, a fost de 60,40%, nivelul acesteia înregistrând o scădere cu 4,90 puncte procentuale, de la valoarea de 65,30% pe care acest indicator a înregistrat-o în anul 2002.

Resursele de muncă ale Regiunii Centru, în anul 2011 era reprezentate de 1667,4 mii de persoane, nivelul acestora fiind în creștere cu 72,7 mii de persoane, respectiv cu 4,56% comparativ cu anul 2002, când 1594,7 persoane reprezentau resursa de muncă a Regiunii Centru.

Populația ocupată a Regiunii Centru, era formată în anul 2011 din 1006,8 persoane, nivelul acestora fiind în scădere cu 35,1 mii de persoane, respectiv cu 3,37%, comparativ cu anul 2002, când populația ocupată a Regiunii Centru includea 1041,9 mii de persoane.

Populația activă a Regiunii Centru, era formată în anul 2011 din 1071,8 mii de persoane, nivelul acestei populații înregistrând o diminuare cu 73,5 mii de persoane, respectiv cu 6,42% comparativ cu anul 2002, când această populație era formată din 1145,3 mii de persoane.

În urma analizei comparative a situației forței de muncă de la nivelul Regiunii Centru și de la nivel Național, au rezultat anumite aspecte, care sunt prezentate în următorul tabel:

Tabelul 44. Abordarea comparativă a situației forței de muncă din Regiunea Centru și România

Denumire indicator	2002	2011
Abaterea ratei de activitate din Regiunea Centru față de cea la nivel național	3,70	1,50
Abaterea ratei de ocupare din Regiunea Centru față de cea la nivel național	2,90	0,80

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 44, nivelul ratei de activitate înregistrată în Regiunea Centru a fost cu 1,50 puncte procentuale în 2011 mai mare comparativ cu nivelul acestei rate înregistrate la nivel național, această abatere fiind în scădere cu 2,20 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002 când nivelul ratei de activitate înregistrat în Regiunea Centru era cu 3,70 puncte procentuale superior nivelului acestei rate înregistrate la nivel național.

Nivelul ratei de ocupare la nivelul Regiunii Centru, a fost în 2011 cu 0,80 puncte procentuale mai mare decât nivelul acestei rate înregistrate la nivel național, această abatere fiind în scădere cu 2,10 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când nivelul ratei de ocupare înregistrat în Regiunea Centru a fost cu 2,90 puncte procentuale superior nivelului ratei de ocupare înregistrat la nivel de țară.

Tabelul 45. Abordarea comparativă a situației forței de muncă din Regiunea Centru și România

Denumire indicator	2002	2011
Ponderea resurselor de muncă din Regiunea Centru în totalul resurselor de muncă ale României	11,95%	11,87%
Ponderea populației ocupate din Regiunea Centru în totalul populației ocupate din România	12,51%	12,04%
Ponderea populației active din Regiunea Centru în totalul populației civile din România	12,60%	12,14%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 45, în anul 2011 resursa de muncă a Regiunii Centru reprezenta 11,87% din totalul resurselor de muncă ale României, această pondere înregistrând o scădere cu 0,08 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002 când resursa de muncă a Regiunii Centru reprezenta 11,95% din totalul resurselor de muncă ale României.

Populația ocupată a Regiunii Centru, reprezenta în anul 2011, 12,04% din totalul populației ocupate a României, această pondere înregistrând o scădere cu 0,47 puncte procentuale, față de anul 2002, când ponderea populației ocupate din Regiunea Centru în totalul populației ocupate din România, a fost de 12,51%.

Populația activă a Regiunii Centru, în anul 2011 reprezenta 12,14% din totalul populației active a țării, această pondere fiind în scădere cu 0,46 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când ponderea populației active din Regiunea Centru reprezenta 12,60% din totalul populației active din România.

Referitor la situația șomerilor din Regiunea Centru, în anul 2011, numărul acestora era de 64.959 persoane, înregistrând o scădere cu 38.323 persoane, respectiv 37,11%, față de anul 2002, când numărul șomerilor înregistra 103.282 persoane.

Tabelul 46. Populația ocupată a Regiunii Centru în anul 2011 pe activități economice

Activități ale economie	Regiunea Centru	
	Nr. Persoane (mii persoane)	%
Agricultură, silvicultură, pescuit	244	24,24%
Industria extractivă	7,6	0,75%
Industria prelucrătoare	243,2	24,16%
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	6,9	0,69%

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI LĂZAREA 2014-2020

Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	14,6	1,45%
Construcții	66,4	6,60%
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	147,1	14,61%
Transport și depozitare	57,3	5,69%
Hoteluri și restaurante	22,5	2,23%
Informații și comunicații	9,9	0,98%
Intermedieri financiare și asigurări	10	0,99%
Tranzacții și imobiliare	2,6	0,26%
Activități profesionale, științifice și tehnice	13,9	1,38%
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	23,3	2,31%
Administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public	21,4	2,13%
Învățământ	49,1	4,88%
Sănătate și asistență socială	44,8	4,45%
Activități de spectacole, culturale și recreative	6,9	0,69%
Alte activități de servicii	15,3	1,52%
Total	1.006,8	100%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa din Tabelul 46, similar situației la nivel național, domeniile în care activează cea mai mare parte a populației ocupate din Regiunea Centru sunt: Agricultură, silvicultură, pescuit, Industria Prelucrătoare, Comerțul cu ridicata și cu amănuntul, Construcțiile și Transport și depozitare. Astfel în domeniul Agriculturii, silviculturii și pescuitului își desfășoară activitatea 244 mii de persoane (24,24% din totalul populației ocupate), în domeniul Industriei prelucrătoare activează 243,2 mii de persoane (24,16% din totalul populației ocupate a Regiunii Centru), activități din domeniul Comerțului cu ridicata și cu amănuntul, desfășoară 147,1 mii de persoane (14,61% din totalul populației ocupate la nivel Regional), în domeniul Construcțiilor activează 66,4 mii de persoane (6,60% din totalul populației ocupate din regiune), iar în domeniul Transportului și depozitării lucrează 57,3 mii de persoane (6,69% din totalul populației ocupate a Regiunii Centru).

Analizând comparativ situația populației ocupate și structurată pe activități economice din Regiunea Centru și cea de la nivel național, rezultă multiple aspecte comparative, acestea fiind prezentate în următorul tabel:

Tabelul 47. Abordarea comparativă populației ocupate, pe activități economice din Regiunea Centru și România

Activități economice	Ponderea în populația ocupată a țării	Abaterea față de structura la nivel național
Agricultură, silvicultură, pescuit	9,99%	-4,96%
Industria extractivă	11,73%	-0,02%
Industria prelucrătoare	16,27%	6,28%
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	9,72%	-0,16%
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	11,87%	-0,02%
Construcții	10,87%	-0,71%
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	12,72%	0,78%
Transport și depozitare	13,20%	0,50%
Hoteluri și restaurante	16,32%	0,59%
Informații și comunicații	7,28%	-0,64%
Intermedieri financiare și asigurări	7,68%	-0,56%
Tranzacții și imobiliare	8,50%	-0,11%
Activități profesionale, științifice și tehnice	8,63%	-0,55%
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	10,22%	-0,41%
Administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public	10,87%	-0,23%
Învățământ	12,75%	0,27%
Sănătate și asistență socială	11,99%	-0,02%
Activități de spectacole, culturale și recreative	11,69%	-0,02%
Alte activități de servicii	11,78%	-0,03%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa din Tabelul 47, populația ocupată a Regiunii Centru, care activează în domeniul Agriculturii, silviculturii și pescuitului, reprezintă 9,99% din totalul populației care își desfășoare activitatea în acest domeniu, la nivel național. În ceea ce privește structura acestei populații, la nivelul Regiunii Centru, structura populației ocupată care activează în domeniul Agriculturii, silviculturii și pescuitului (24,24%) este cu 4,96 puncte procentuale mai scăzută față de structura acestei populații la nivel național (29,19%).

Populația Regiunii Centru, care își desfășoară activitatea în domeniul Industriei prelucrătoare reprezintă 16,27% din totalul populației care activează în acest domeniu la nivel național, iar structura acestei populații de la nivelul Regiunii Centru (24,16%) este cu 6,28 puncte procentuale mai mare față de structura populației care activează în acest domeniu, la nivel național (17,87%).

Populația din Regiunea Centru care desfășoară activități în domeniul Construcțiilor, reprezintă 10,87% din totalul populației care desfășoară astfel de activități la nivel național. Structura populației ocupate din Regiunea Centru, care activează în domeniul Construcțiilor (6,60%) este cu 0,71 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații la nivel național (7,30%).

Populația ocupată a Regiunii Centru, care lucrează în domeniul Comerțului cu ridicata și cu amănuntul, reprezintă 12,72% din totalul populației ocupate a României, care desfășoară activități în acest domeniu. Structura populației ocupate în domeniul Comerțului cu ridicata și cu amănuntul, din Regiunea Centru (14,61%) este cu 0,78 puncte procentuale mai mare față de structura acestei populații la nivel național (13,83%).

Populația ocupată a Regiunii Centru, care activează în domeniul Transporturilor și depozitării, reprezintă 13,20% din totalul acestei populații care desfășoară activități în acest domeniu, la nivel național. Structura populației ocupate a Regiunii Centru, care activează în domeniul Transporturilor și depozitării (5,69%) este cu 0,50 puncte procentuale mai mare comparativ cu structura acestei populații la nivel național (5,19%).

În anul 2011, populația inactivă a Regiunii Centru includea 1289 mii de persoane, din această categorie a populației făcând parte elevii și studenții, pensionarii și alte categorii de persoane (casnice, persoane întreținute de stat, de alte persoane sau din alte surse, respectiv persoane cu altă situației economice).

Tabelul 48. Populația inactivă a Regiunii Centru în anul 2011

Nivel Regiunea Centru	Nr. persoane (mii persoane)	%
Elevi/Studenti	455,8	35,36%
Pensionari	630,7	48,93%
Alte categorii de persoane	202,5	15,71%
Total persoane inactive	1289,0	100,00%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa din Tabelul 48, populația inactivă a Regiunii Centru este formată în cea mai mare parte din pensionari, aceștia reprezentând 48,93% din totalul populației inactive a Regiunii Centru, urmând elevii și studenții cu o pondere de 35,36% și altă categorie de persoane, care reprezintă 15,71% din totalul populației inactive din Regiunea Centru

În urma analizei comparative dintre situația populației inactive din Regiunea Centru și situația acestei populații din România, rezultă anumite aspecte comparative, prezentate în următorul tabel:

Tabelul 49. Abordarea comparativă a populației inactive din Regiunea Centru și România

Populația inactivă	Ponderea în populația inactivă a țării	Abaterea față de structura de la nivel național
Elevi/Studenti	11,92%	1,51
Pensionari	11,64%	0,94
Alte categorii de persoane	9,87%	-2,45
Total persoane inactive	11,41%	-

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 49, populația inactivă a Regiunii Centru înregistrată în anul 2011, reprezenta 11,41% din totalul populației inactive a României.

Numărul elevilor și studenților înregistrați în anul 2011 la nivelul Regiunii Centru reprezenta 11,92% din totalul elevilor și studenților din România, iar structura acestei categorii a populației Regiunii Centru, în anul 2011 a fost cu 1,51 puncte procentuale mai mare comparativ cu nivelul structurii elevilor și studenților la nivel național.

Efectivul pensionarilor înregistrat la nivelul Regiunii Centru, în anul 2011, reprezenta 11,64% din totalul pensionarilor din România, iar structura acestei categorii a populației Regiunii Centru, în anul 2011, a fost cu 0,94 puncte procentuale superioară structurii pensionarilor de la nivel național.

Nivelul altei categorii de persoane inactive din Regiunea Centru, în anul 2011, reprezenta 9,87% din totalul acestei populații din România, iar structura acestei categorii a populației inactive din Regiunea Centru, în anul 2011 a fost cu 2,45 puncte procentuale mai mică decât structura altei categorii de persoane inactive de la nivel național.

2.2.3. Populația activă, ocuparea forței de muncă la nivelul județului Harghita

În ceea ce privește populația activă și ocuparea forței de muncă, la nivelul județului Harghita, conform informațiilor furnizate de către Institutul Național de Statistică, situația este următoarea:

Tabelul 50. Indicatori privind situația forței de muncă la nivelul județului Harghita în anii 2002 și 2011

Nivel județean	2002	2011
Rata de activitate	69,50%	67%
Rata de ocupare	64,20%	62,70%
Resurse de muncă (mii persoane)	204,2	210,6
Populația ocupată (mii persoane)	131	132
Populația activă civilă (mii persoane)	142	141,2

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 50, rata de activitate a populației din județul Harghita a fost în anul 2011 de 67%, nivelul acesteia fiind în scădere cu 2,50 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când nivelul ratei de activitate a județului Harghita a fost de 69,50%.

Rata de ocupare a populației din județul Harghita, a înregistrat în anul 2011 nivelul de 62,70%, acesta fiind în scădere cu 1,50 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când nivelul ratei de ocupare a populației din județul Harghita a fost de 64,20%.

Resursa de muncă din județul Harghita, a înregistrat în anul 2011 nivelul de 210,6 mii de persoane, fiind în creștere cu 6,4 mii de persoane, respectiv cu 3,13% față de anul 2002, când resursa de muncă a județului Harghita era formată din 204,2 persoane.

Populația ocupată din județul Harghita era formată în anul 2011 din 132 mii de persoane, nivelul acestei populații fiind în creștere cu 1000 de persoane, respectiv cu 0,76%, față de anul 2002, când nivelul populației ocupate a județului Harghita, era de 131 mii de persoane.

Populația activă a județului Harghita, era formată în anul 2011 din 141,2 mii de persoane, acest nivel înregistrând o scădere cu 800 de persoane, respectiv cu 0,56% față de anul 2002, când populația activă a județului Harghita era formată din 142 mii de persoane.

În urma analizei comparative a situației forței de muncă din județul Harghita și situația forței de muncă de la nivelul Regiunii Centru, respectiv al României, au rezultat multiple aspecte prezentate în cele ce urmează:

Tabelul 51. Abordarea comparativă a situației forței de muncă din județul Harghita, Regiunea Centru și România

Denumire indicator	2002	2011
Abaterea ratei de activitate din județul Harghita față de cea la nivel național	1,40	4,20
Abaterea ratei de ocupare din județul Harghita	1,80	3,10

față de cea la nivel național		
Abaterea ratei de activitate din județul Harghita	-2,30	2,70
față de cea la nivel regional		
Abaterea ratei de ocupare din județul Harghita	-1,10	2,30
față de cea la nivel regional		

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 51, în anul 2011, rata de activitate a populației județului Harghita, a fost cu 4,20 puncte procentuale mai mare decât rata de activitate a populației la nivel național, aceasta abatere fiind în creștere cu 2,80 puncte procentuale față de anul 2002 când nivelul ratei de activitate a populației județului Harghita a fost cu 1,4 puncte procentuale superior nivelului ratei de activitate a populației țării. Comparată la nivel regional, rata de activitate a populației județului Harghita, în anul 2011 a fost cu 2,70 puncte procentuale superioară ratei de activitate a populației din județul Harghita, această abatere fiind cu 5 puncte procentuale în creștere comparativ cu anul 2002, când rata de ocupare a populației din județul Harghita a fost cu 2,30 puncte procentuale inferioară ratei de ocupare a populației din Regiunea Centru.

Nivelul ratei de ocupare a populației județului Harghita a fost în anul 2011 cu 3,10 puncte procentuale superior nivelului ratei de ocupare a populației României, această abatere fiind în creștere cu 1,30 puncte procentuale, față de anul 2002 când rata de ocupare a populației din județul Harghita a fost cu 1,80 puncte procentuale superioară ratei de ocupare a populației României. Comparată la nivel regional, rata de ocupare a populației din județul Harghita a fost în anul 2011 cu 2,30 puncte procentuale superioară ratei de ocupare a populației din Regiunea Centru, abatere aflată în creștere cu 3,40 puncte procentuale, față de anul 2002, când rata de ocupare a populației din județul Harghita a fost cu 1,10 puncte procentuale inferioară ratei de ocupare a populației din Regiunea Centru.

În ceea ce privește structura populației care constituie resursa de muncă, aspectele comparative rezultate în urma analizei sunt prezentate în următorul tabel:

Tabelul 52. Abordarea comparativă a situației forței de muncă din județul Harghita, Regiunea Centru și România

Denumire indicator	2002	2011
Ponderea resurselor de muncă din județul Harghita în totalul resurselor de muncă ale României	1,53%	1,50%
Ponderea populației ocupate din județul Harghita în totalul populației ocupate din România	1,57%	1,58%
Ponderea populației active din județul Harghita în totalul populației civile din România	1,56%	1,60%
Ponderea resurselor de muncă din județul Harghita în	12,80%	12,63%

totalul resurselor de muncă ale Regiunea Centru		
Ponderea populației ocupate din județul Harghita în totalul populației ocupate din Regiunea Centru	12,57%	13,11%
Ponderea populației active din județul Harghita în totalul populației civile din Regiunea Centru	12,40%	13,17%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 52, resursa de muncă din județul Harghita reprezenta în anul 2011 1,50% din totalul resursei de muncă la nivel național, această pondere fiind în scădere cu 0,03 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când ponderea resursei de muncă a județului Harghita reprezenta 1,53% din totalul populației țării. Analizată la nivel regional, resursa de muncă a județului Harghita reprezenta în anul 2011, 12,63% din totalul resursei de muncă a Regiunii Centru, această pondere fiind în scădere cu 0,17 puncte procentuale, comparativ cu anul 2002, când ponderea resursei de muncă din județul Harghita în totalul resursei de muncă din Regiunea Centru era de 12,80%.

Populația ocupată din județul Harghita reprezenta în anul 2002, 1,58% din totalul populației ocupate a României, această pondere fiind în creștere cu 0,01 puncte procentuale față de anul 2002, când populația ocupată a județului Harghita, reprezenta 1,57% din totalul populației țării. Analizată la nivel regional, populația ocupată a județului Harghita, reprezenta în anul 2011, 13,11% din totalul populației ocupate din Regiunea Centru, această pondere fiind în creștere cu 0,54 puncte procentuale față de anul 2002, când populația ocupată din județul Harghita reprezenta 12,57% din totalul populației ocupate din Regiunea Centru.

Populația activă din județul Harghita reprezenta în anul 2011, 1,60% din totalul populației active la nivel național, această pondere fiind în creștere cu 0,04 puncte procentuale față de anul 2002, când ponderea populației active din județul Harghita în totalul populației active a României, era de 1,56%. Analizată la nivel regional, populația activă a județului Harghita reprezenta în anul 2011, 13,17% din totalul populației active a Regiunii Centru, această pondere fiind cu 0,78 puncte procentuale în creștere cu 0,78 puncte procentuale comparativ cu anul 2002, când populația activă a județului Harghita reprezenta 12,40% din totalul populației active a Regiunii Centru.

Referitor la situația șomerilor, la nivelul Județului Harghita, în anul 2011, numărul șomerilor înregistra 9196 persoane, acesta fiind în scădere cu 1748 persoane, respectiv cu 15,97% față de anul 2002, când numărul șomerilor de la nivelul județului era de 10944 persoane.

Tabelul 53. Populația ocupată a județului Harghita, pe activități economice în 2011

Activități ale economiei	Județul Harghita	
	Nr. Persoane (mii persoane)	%
Agricultură, silvicultură, pescuit	42,6	32,27%
Industria extractivă	0,6	0,45%
Industria prelucrătoare	29,6	22,42%
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	0,7	0,53%
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1,7	1,29%
Construcții	6,3	4,77%
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	18,3	13,86%
Transport și depozitare	6,1	4,62%
Hoteluri și restaurante	2,5	1,89%
Informații și comunicații	1,2	0,91%
Intermedieri financiare și asigurări	1,1	0,83%
Tranzacții imobiliare	0,1	0,08%
Activități profesionale, științifice și tehnice	1,6	1,21%
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	2,3	1,74%
Administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public	2,8	2,12%
Învățământ	7,4	5,61%
Sănătate și asistență socială	5,1	3,86%
Activități de spectacole, culturale și recreative	0,7	0,53%
Alte activități de servicii	1,3	0,98%
Total	132	100%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 53, similar situației de la nivel național și regional, cea mai mare parte a populației ocupate a județului Harghita, desfășoară activități în aceleași domenii, respectiv: Agricultură, silvicultură și pescuit, Industria prelucrătoare, Construcții, Comerț cu ridicata și cu amănuntul. Excepție de la situația populației ocupate la nivel național și regional, în cazul județului Harghita o reprezintă domeniul Învățământului, în care își desfășoară activitatea o pondere mai mare a populației ocupate, față de cele înregistrate la nivelul Regiunii Centru, respectiv la nivelul țării.

Astfel în județul Harghita, populația ocupată activează în domenii precum: Agricultură, silvicultură, pescuit (42,6 mii persoane, 32,27%), Industria prelucrătoare (29,6 mii persoane, 22,42%), Construcții (6,3 persoane, 4,77%), Comerț cu ridicata și cu amănuntul (18,3 mii persoane, 13,86%) și Învățământ (7,4 mii persoane, 5,61%).

Analizând comparativ situația populației ocupate pe activități economice de la nivelul județului Harghita, cu cea a populației ocupate structurate în funcție de același criteriu, la nivel regional și județean, rezultă multiple aspecte comparative, prezentate în cele ce urmează:

Tabelul 54. Abordarea comparativă a situației populației ocupate pe activități economice, din județul Harghita, Regiunea Centru, și România

Activități economice	Ponderea în populația ocupată a țării	Abaterea față de structura la nivel național	Ponderea în populația ocupată a Regiunii Centru	Abaterea față de structura la nivel regional
Agricultură, silvicultură, pescuit	1,74%	-4,96%	17,46%	8,04%
Industria extractivă	0,93%	-0,02%	7,89%	-0,30%
Industria prelucrătoare	1,98%	6,28%	12,17%	-1,73%
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	0,99%	-0,16%	10,14%	-0,16%
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	1,38%	-0,02%	11,64%	-0,16%
Construcții	1,03%	-0,71%	9,49%	-1,82%
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	1,58%	0,78%	12,44%	-0,75%
Transport și depozitare	1,41%	0,50%	10,65%	-1,07%
Hoteluri și restaurante	1,81%	0,59%	11,11%	-0,34%
Informații și comunicații	0,88%	-0,64%	12,12%	-0,07%
Intermedieri financiare și asigurări	0,84%	-0,56%	11,00%	-0,16%
Tranzacții imobiliare	0,33%	-0,11%	3,85%	-0,18%
Activități profesionale, științifice și tehnice	0,99%	-0,55%	11,51%	-0,17%
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1,01%	-0,41%	9,87%	-0,57%
Administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public	1,42%	-0,23%	13,08%	0,00%

Învățământ	1,92%	0,27%	15,07%	0,73%
Sănătate și asistență socială	1,37%	-0,02%	11,38%	-0,59%
Activități de spectacole, culturale și recreative	1,19%	-0,02%	10,14%	-0,16%
Alte activități de servicii	1,00%	-0,03%	8,50%	-0,53%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 54, populația ocupată a Regiunii Centru, care desfășoară activități în domeniul Agriculturii, silviculturii și pescuitului reprezintă 1,47% din totalul acestei populații la nivel național respectiv 17,46% din totalul populației ocupate care activează în acest domeniu din Regiunea Centru. Structura populației ocupate în domeniul Agriculturii, silviculturii și pescuitului din județul Harghita (32,27%), este cu 4,96 puncte procentuale inferioară structurii acestei populații la nivel național (29,10%) și cu 8,04 puncte procentuale superioară populației ocupate în acest domeniu din Regiunea Centru (24,24%).

Populația județului Harghita, care activează în domeniul Industriei prelucrătoare, reprezintă 1,98% din totalul acestei populații la nivel național, respectiv 12,17% din totalul populației ocupate în acest domeniu din Regiunea Centru. Structura populației ocupate în domeniul Industriei prelucrătoare din județul Harghita (22,42%) este cu 6,28 puncte procentuale superioară structurii acestei populații la nivel național (17,87%) și cu 1,73 puncte procentuale inferioară structurii populației ocupate în acest domeniu din Regiunea Centru (24,16%).

Populația ocupată în domeniul Construcțiilor, de la nivelul județului Harghita, reprezintă 1,03% din totalul acestei populații la nivelul țării și 9,49% din totalul populației ocupate în acest domeniu, din Regiunea Centru. Structura populației ocupate în domeniul Construcțiilor, din județul Harghita (4,77%), este cu 0,71 puncte procentuale mai scăzută comparativ cu structura acestei populații la nivel național (7,30%) și cu 1,82 puncte procentuale mai mică față de structura populației ocupate în acest domeniu, din Regiunea Centru (6,60%).

Populația ocupată din județul Harghita, care activează în domeniul Comerțului cu ridicata și cu amănuntul, reprezintă 1,58% din totalul acestei populații la nivelul României și 12,44% din totalul populației ocupate în acest domeniu, la nivelul Regiunii Centru. Structura populației ocupate în domeniul Comerțului cu ridicata și cu amănuntul, din județul Harghita (13,86%) este cu 0,78 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații la nivel național (13,83%) și cu 0,75 puncte procentuale mai mică decât structura populației ocupate în acest domeniu, din Regiunea Centru (14,61%).

Populația ocupată a județului Harghita, în domeniul Învățământului, reprezintă 1,92% din totalul acestei populații la nivel național și 0,27% din totalul populației ocupate în acest domeniu, din Regiunea Centru. Structura populației ocupate în domeniul Învățământului din județul Harghita (5,61%) este cu 0,27 puncte procentuale superioară structurii acestei populații la nivel național

(4,60%) și cu 0,73 puncte procentuale mai mare decât structura populației ocupate în domeniul Învățământului din Regiunea Centru (4,88%).

Populația inactivă a județului Harghita era formată în anul 2011, din 169,7 mii de persoane, în componența acestei populații intrând: elevii și studenții, pensionarii și alte categorii de persoane inactice.

Tabelul 55. Populația inactivă a județului Harghita în anul 2011

Nivel județul Harghita	Nr. persoane (mii persoane)	%
Elevi/Studenți	56,45	33,27%
Pensionari	81,087	47,79%
Alte categorii de persoane	32,1	18,94%
Total persoane inactice	169,7	100,00%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa din Tabelul 55, populația inactivă a județului Harghita în anul 2011, era formată în cea mai mare parte din pensionari, aceștia reprezentând 47,79% din totalul acestei populații din județul Harghita, urmând elevii și studenții cu o pondere de 33,27% din totalul acestei populații și alte categorii de persoane, acestea reprezentând 18,94% din totalul populației inactice a județului Harghita.

În urma comparației situației populației inactice din județul Harghita, Regiunea Centru și România, rezultă o serie de aspecte comparative prezentate în următorul tabel:

Tabelul 56. Abordarea comparativă a situației populației inactice din județul Harghita, Regiunea Centru și România în anul 2011

Populația inactivă	Ponderea în populația inactivă a țării	Abaterea față de structura de la nivel național	Ponderea în populația inactivă a Regiunii Centru	Abaterea față de structura de la nivel regional
Elevi/Studenți	1,48%	-0,58	12,39%	-2,09
Pensionari	1,50%	-0,20	12,86%	-1,14
Alte categorii de persoane	1,57%	0,78	15,87%	3,23
Total persoane inactice	1,50%	-	13,16%	-

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 56, populația inactivă a județului Harghita, în anul 2011, reprezenta 1,50% din totalul acestei populații din România și 13,16% din totalul populației inative a Regiunii Centru.

Numărul elevilor și studenților din județul Harghita, în anul 2011, reprezenta 1,48% din totalul acestei populații la nivel național și 12,39% din totalul elevilor și studenților din Regiunea Centru, iar structura acestei populații la nivelul județului a fost cu 0,58 puncte procentuale inferioară structurii elevilor și studenților din România și cu 2,09 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din Regiunea Centru.

Efectivul pensionarilor, înregistrat în anul 2011, în România, reprezenta 1,50% din totalul pensionarilor țării și 12,86% din totalul acestei populații din Regiunea Centru. Structura pensionarilor din județul Harghita, în anul 2011 a fost cu 0,20 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din România și cu 1,14 puncte procentuale inferioară structurii pensionarilor din Regiunea Centru.

Nivelul altei categorii de persoane înregistrat în județul Harghita în anul 2011, reprezenta 1,57% din totalul acestei populații din România și 15,87% din totalul altei categorii de persoane inative din Regiunea Centru. Structura altei categorii de persoane inative din județul Harghita, în anul 2011, a fost cu 0,78 puncte procentuale superioară structurii acestei populații din România și cu 3,23 puncte procentuale mai mare decât structura altei categorii de persoane inative din Regiunea Centru.

2.2.4 Populația activă, ocuparea forței de muncă la nivelul comunei Lăzarea

În ceea ce privește populația activă și ocuparea forței de muncă la nivelul comunei Lăzarea, conform informațiilor furnizate de către Institutul Național de Statistică, situația este următoarea:

Tabelul 57. Indicatori privind situația forței de muncă la nivelul comunei Lăzarea în anul 2011

Denumire indicator	2011
Rata de activitate	71,92%
Rata de ocupare	57,74%
Resurse de muncă	2222
Populația ocupată	1283
Populația activă civilă	1598

Sursa: Institutul Național de Statistică

În anul 2011, rata de activitate înregistrată la nivelul comunei Lăzarea, a fost de 71, 92%, ceea ce semnifică faptul că din totalul resurselor de muncă ale comunei 71,92% (1598 persoane) reprezintă populația activă a acesteia. Nivelul de 57,74% al ratei de ocupare a populației, semnifică faptul că la nivelul comunei Lăzarea, 57,74% din resursele de muncă ale acesteia reprezintă populația ocupată în diverse domenii (1283 persoane).

În urma comparației situației forței de muncă a comunei Lăzarea și acestei situații la nivelul județului Harghita, Regiunii Centru și României, rezultă o serie de aspecte comparative prezentate în următorul tabel:

Tabelul 58. Abordarea comparativă a situației forței de muncă din comuna Lăzarea, județul Harghita, Regiunea Centru și România în anul 2011

Denumire indicator	2011
Abaterea ratei de activitate a comunei Lăzarea, față de cea la nivel național	9,12
Abaterea ratei de ocupare a comunei Lăzarea, față de cea la nivel național	-1,86
Abaterea ratei de activitate a comunei Lăzarea față de cea la nivel regional	7,62
Abaterea ratei de ocupare a comunei Lăzarea, față de cea la nivel regional	-2,66
Abaterea ratei de activitate a comunei Lăzarea, față de cea la nivel județean	4,92
Abaterea ratei de ocupare a comunei Lăzarea, față de cea la nivel județean	-4,96

Sursa: Institutul Național de Statistică

Rata de activitate înregistrată la nivelul comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 9,12 puncte procentuale superioară ratei de activitate înregistrată la nivel național, cu 7,62 puncte procentuale mai mare decât rata de activitate înregistrată la nivelul Regiunii Centru și cu 4,92 puncte procentuale superioară nivelului ratei de activitate a populației din județul Harghita.

Rata de ocupare înregistrată la nivelul comunei Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 1,86 puncte procentuale inferioară ratei de ocupare, înregistrată la nivel național, cu 2,66 puncte procentuale mai mică decât rata de ocupare înregistrată la nivelul Regiunii Centru și cu 4,96 puncte procentuale inferioară nivelului ratei de ocupare a populației din județul Harghita.

În ceea ce privește nivelul populației implicate în această situație a forței de muncă, în urma abordării comparative a nivelului acestei populații din comuna Lăzarea, Regiunea Centru și România, rezultă următoarele aspecte comparative:

Tabelul 59. Abordarea comparativă a situației forței de muncă de la nivelul comunei Lăzarea, județul Harghita, Regiunea Centru și România

Denumire indicator	2011
Ponderea resurselor de muncă ale comunei Lăzarea în totalul resurselor de muncă ale României	0,016%
Ponderea populației ocupate din comuna Lăzarea în totalul populației ocupate din România	0,015%
Ponderea populației active din comuna Lăzarea în totalul populației active din România	0,018%
Ponderea resurselor de muncă ale comunei Lăzarea în totalul	0,133%

resurselor de muncă ale Regiunii Centru	
Ponderea populației ocupate din comuna Lăzarea în totalul populației ocupate din Regiunea Centru	0,127%
Ponderea populației active din comuna Lăzarea în totalul populației active din Regiunea Centru	0,149%
Ponderea resurselor de muncă din comuna Lăzarea în totalul resurselor de muncă din județul Harghita	1,055%
Ponderea populației ocupate din comuna Lăzarea în totalul populației ocupate din județul Harghita	0,972%
Ponderea populației active din comuna Lăzarea în totalul populației active din județul Harghita	1,132%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Resursele de muncă existente la nivelul comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezentau 0,016% din totalul resurselor de muncă ale României, 0,133% din totalul acestor resurse ale Regiunii Centru și 1,055% din totalul resurselor de muncă înregistrate la nivelul județului Harghita.

Populația ocupată înregistrată la nivelul comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,015% din totalul populației ocupate a României, 0,127% din totalul acestei populații a Regiunii Centru și 0,972% din totalul populației ocupate a județului Harghita.

Populația activă înregistrată la nivelul comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,018% din totalul populației active a României, 0,149% din totalul acestei populații a Regiunii Centru și 1,132% din totalul populației active a județului Harghita.

Numărul mediu al șomerilor înregistrați la nivelul comunei Lăzarea, în anul 2011 a fost de 124.

Populația inactivă a comunei Lăzarea, înregistrată în anul 2011, includea 2017 de persoane, în componența acestei populații intrând: elevii și studenții, pensionarii și alte categorii de persoane (casnice, persoane întreținute de stat, de alte persoane, sau cu altă situație economică). Situația populației inactive a comunei Lăzarea este reprezentată în următorul tabel:

Tabelul 60. Populația inactivă a comunei Lăzarea în anul 2011

Denumire element	Nr. persoane	%
Elevi/Studenti	477	23,65%
Pensionari	754	37,38%
Alte categorii de persoane	786	38,97%
Total persoane inactive	2.017	100,00%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 60, populația inactivă a comunei Lăzarea, în anul 2011, era formată în cea mai mare parte din persoanele incluse în altă categorie de persoane inactice, acestea reprezentând 38,97% din totalul populației inactive a comunei, urmând pensionarii cu o pondere de 37,38% și elevii și studenții, aceștia reprezentând 23,65% din totalul populației inactive a comunei Lăzarea.

În urma analizei comparative a situației populației inactive din comuna Lăzarea, județul Harghita, Regiunea Centru și România, se desprind multiple aspecte comparative, prezentate în următorul tabel:

Tabel 61. Abordarea comparativă a structurii populației inactive din comuna Lăzarea, județul Harghita, Regiunea Centru și România

Populația inactivă	Ponderea în populația inactivă a țării	Abaterea față de structura la nivel național	Ponderea în populația inactivă a Regiunii Centru	Abaterea față de structura la nivel regional	Ponderea în populația inactivă a județului Harghita	Abaterea față de structura la nivel județean
Elevi/Studenti	0,012%	-10,20	0,105%	-11,71	0,845%	-9,62
Pensionari	0,014%	-10,61	0,120%	-11,55	0,930%	-10,41
Alte categorii de persoane	0,038%	20,81	0,388%	23,26	2,446%	20,03
Total persoane inactive	0,018%	-	0,156%	-	1,189%	-

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 61, populația inactivă a comunei Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,018% din totalul populației inactive a României, 0,156% din totalul acestei populații din Regiunea Centru și 1,189% din totalul populației inactive a județului Harghita.

Numărul elevilor și studenților din comuna Lăzarea, reprezenta în anul 2011, 0,012% din totalul elevilor și studenților din România, 0,105% din totalul acestei populații din Regiune Centru și 0,845% din totalul elevilor și studenților din județul Harghita. Structura populației elevilor și studenților din comuna Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 10,2 puncte procentuale inferioară structurii elevilor și studenților din România, cu 11,71 puncte procentuale mai mică decât structura acestei populații din Regiunea Centru și cu 9,62 puncte procentuale mai scăzută decât structura elevilor și studenților din județul Harghita.

Efectivul pensionarilor din comuna Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,014% din totalul acestei populații din România, 0,12% din totalul pensionarilor din Regiunea Centru și 0,930% din totalul acestei populații din județul Harghita. Structura pensionarilor din comuna Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 10,61 puncte procentuale mai mică decât structura pensionarilor din România, cu 11,55

puncte procentuale inferioară structurii acestei populații din Regiunea Centru și cu 10,41 puncte procentuale mai scăzută decât structura pensionarilor la nivelul județului Harghita.

Nivelul altei categorii de persoane inative din comuna Lăzarea, în anul 2011, reprezenta 0,038% din totalul acestei populații din România, 0,388% din totalul altei categorii de persoane inative din Regiunea Centru și 2,446% din totalul acestei categorii de persoane din județul Harghita. Structura acestei categorii a populației inative din comuna Lăzarea, în anul 2011, a fost cu 20,81 puncte procentuale superioară structurii altei categorii de persoane inative din România, cu 23,26 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații inative din Regiunea Centru și cu 20,03 puncte procentuale mai mare decât structura acestei populații din județul Harghita.

2.2.5 Structura economiei României

Suprafața teritoriului administrativ al României este de 23.839.071 ha.

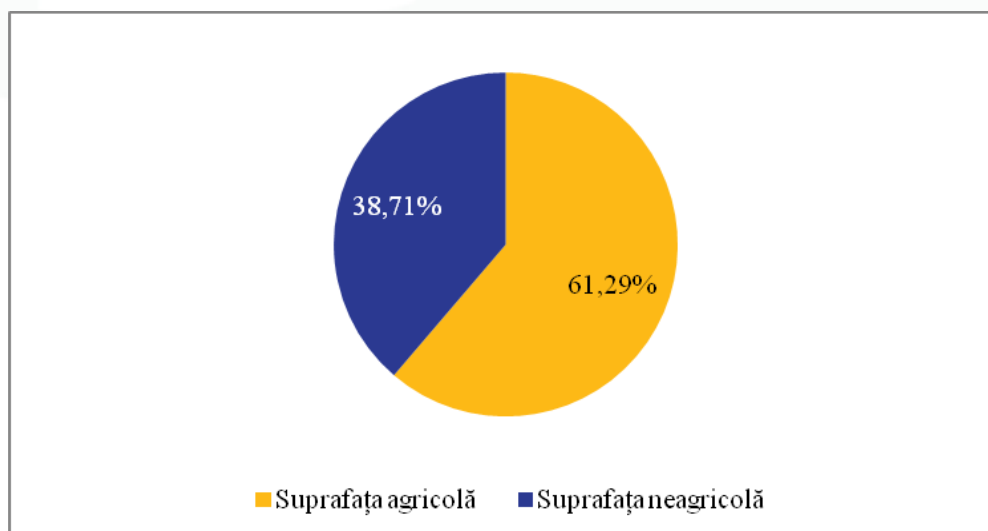
2.2.5.1 Agricultură

Ramura agricolă prezintă o importanță deosebită la nivelul țării. Având în vedere că aceasta dispune de toate resursele și condițiile naturale, favorabile desfășurării activităților din acest domeniu. Un alt argument al importanței domeniului agricol în România îl constituie ponderea ridicată a populației ocupate, care activează în acest domeniu.

Terenuri

Teritoriul administrativ al României se întinde pe o suprafață de 23.839.071 ha, aceasta fiind împărțită în suprafață agricolă și suprafață neagricolă astfel:

Figura 39. Structura suprafeței României în anul 2013



Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Figura 39, suprafața totală a României este formată din suprafață agricolă (61,29%) și suprafață neagricolă (38,71%), proporția ridicată a suprafeței agricole în structura teritorială a țării reprezintă un alt aspect al importanței domeniului agricol la nivel național.

Tabelul 62. Structura fondului funciar național după modul de folosință în anul 2013

Modul de utilizare al fondului funciar din România	Suprafața (ha)	Structura fondului funciar agricol (%)
Suprafața agricolă	14.611.883	61,29%
Suprafața arabilă	9.389.254	64,26%
Pășuni	3.273.961	22,41%
Fânețe	1.541.854	10,55%
Vii și pepiniere viticole	210.270	1,44%
Livezi și pepiniere pomicele	196.544	1,35%
Suprafața neagricolă	9.227.188	38,71%
Păduri și altă vegetație forestieră	6.742.056	73,07%
Suprafața ocupată cu ape și bălți	835.997	9,06%
Suprafața ocupată cu construcții	758.303	8,22%
Căi de comunicație și căi ferate	389.895	4,23%
Terenuri degradate și neproductive	500.937	5,43%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa din Tabelul 62, suprafața agricolă a țării reprezintă 61,29% din totalul suprafeței României și se întinde pe 14.611.883 ha. Această suprafață este formată din suprafața arabilă (64,26%), pășuni (22,41%), fânețe (10,55%), vii și pepiniere viticole (1,44%) și livezi și pepiniere pomicele (1,35%).

Suprafața neagricolă a României reprezintă 38,71% din suprafața totală a țării și ocupă 9.227.188 ha. Această suprafață este formată din suprafața pădurilor și altă vegetație forestieră (73,07%), suprafața ocupată cu ape și bălți (9,06%), suprafața ocupată cu construcții (8,22%), căi de comunicație și căi ferate (4,23%) și terenuri degradate și neproductive (5,43%).

Pe baza structurii suprafeței României în funcție de modul de utilizare al fondului funciar se poate concluziona faptul că alături de activitatea agricolă, silvicultura și creșterea animalelor constituie de asemenea activități specifice României.

Cultura plantelor

Agricultura constituie una dintre activitățile de bază ale României, astfel prin desfășurarea acestei activități, pe teritoriu țării se cultivă o gamă diversificată de plante (cereale, legume, flori, furaje, etc), dar și culturi reprezentative de viță de vie și pomo fructiferi.

Cele mai semnificative culturi agricole de pe teritoriul României sunt culturile de cereale și culturile de legume. Astfel conform informațiilor colectate la recensământul general agricol din anul 2010, cultura plantelor la nivel național prezintă următoarea situație:

Tabelul 63. Cultura plantelor în România

Denumire cultură agricolă	Suprafața (ha)	%
Grâu	2.241.831,38	45,54%
Secară	21.743,17	0,44%
Orz și orzoaică	455.267,49	9,25%
Ovăz	139.508,67	2,83%
Porumb	2.029.777,31	41,23%
Alte cereale	35.186,48	0,71%
Total cereale	4.923.314,5	-
Cartofi	118.293,71	66,93%
Legume	43.492,89	24,61%
Alte culturi	14.945,16	8,46%
Total alte culturi agricole	176.731,76	-

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform datelor colectate la Recensământul General Agricol din 2010, pe suprafața României au fost cultivate 4.923.314,5 ha cu cereale și 176.731,76 ha cu alte culturi agricole. Din totalul suprafeței cultivate cu cereale, 45,54% reprezintă suprafața cultivată cu grâu (2.241.831,38 ha), 0,44% suprafața cultivată cu secară (21.743,17ha), 9,25% suprafața cultivată cu orz și orzoaică (455.267,49 ha), 2,83% suprafața cultivată cu ovăz (139.508,67 ha), 41,23% suprafața cultivată cu proumb (2.029.777,31 ha) și 0,71% suprafața cultivată cu cereale (35.186,48 ha).

Din totalul suprafeței pe care au fost cultivate legume și alte culturi, 66,93% reprezintă suprafața cultivată cu cartofi (118.293,71 ha), 24,61% suprafața cultivată cu legume (43.492,89 ha) și 8,46% suprafața altor culturi agricole (14.945,16 ha).

Creșterea animalelor

Fiind o ramură a agriculturii, creșterea animalelor reprezintă o activitate intens practică la nivelul țării, atât în cadrul entităților cu activitate specifică (ferme, crescătorii etc.), cât și în gospodăriile oamenilor, pentru aceștia producția animalieră (carne, lapte ouă etc.), reprezintă sursa de hrană din producția proprie, mai ales pentru populațiile din mediul rural al țării.

Conform datelor colectate la Recensământul General Agricol din 2010, referitor la creșterea animalelor la nivel național, situația este următoarea:

Tabelul 64. Efectivul de animale din România

Specii	Număr animale	%
Bovine	1.989.794	2,02%
Ovine	8.412.171	8,55%
Caprine	1.240.858	1,26%
Porcine	5.345.051	5,44%
Păsări	79.190.590	80,53%
Cabaline	561.191	0,57%
Iepuri de casă	297.466	0,30%
Familii de albine	1.300.543	1,32%
Total	98.337.664	100,00%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Activitatea de creștere a animalelor în România, se concentrează în cea mai mare parte, pe creșterea păsărilor, astfel din totalul animalelor înregistrate la nivel național, 80,53% reprezintă efectivul de păsări existente în România (79190590 capete). Celelalte categorii de animale a căror creștere este practică la nivel național sunt: bovine (2,20%), ovine (8,55%), Caprine (1,26%) porcine (5,44%), Cabaline (0,57%), iepuri de casă (0,30%) și familii de albine (1,32%).

Dotări agricole

Desfășurarea în condiții optime a activității agricole la nivel național, presupune asigurarea echipamentelor necesare pentru amenajarea și întreținerea culturilor, pentru obținerea unei recolte semnificative, respectiv utilaje necesare recoltării produselor rezultate în urma desfășurării activității agricole. Dacă în trecut, în agricultură era intens utilizată forța animală, modernizarea și mecanizarea acestei ramuri, presupune diversificarea gamei echipamentelor utilizate în acest domeniu. Astfel la nivel național, conform datelor Recensământului General Agricol din anul 2010, dotarea agricolă a României cuprindea următoarele echipamente:

Tabelul 65. Dotarea agricolă a României

Denumire echipament	Număr utilaje	%	Suprafața arabilă	Ha/ nr. utilaje
Tractoare	194.338	23,55	9.389.254	48,31
Motocultoare	20.749	2,51	9.389.254	452,52
Pluguri pentru tractoare	157.659	19,10	9.389.254	59,55
Cultivatoare mecanice	32.523	3,94	9.389.254	288,70
Combinatoare	25.948	3,14	9.389.254	361,85
Grape mecanice	91.487	11,09	9.389.254	102,63
Semnănători mecanice	73.791	8,94	9.389.254	127,24

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI LĂZAREA 2014-2020

Mașini pentru împrăștiat îngrășăminte	24.412	2,96	9.389.254	384,62
Mașini pentru ierbicidat și tratat	38.723	4,69	9.389.254	242,47
Combine autopropulsate pentru recoltat cereale, culturi oleaginoase, seminceri	26.049	3,16	9.389.254	360,45
Combine autopropulsate pentru recoltatfuraje, sfeclă de zahăr, cartofi	5.058	0,61	9.389.254	1856,32
Motocosiitoare	56.150	6,80	9.389.254	167,22
Alte mașini și echipamente agricole	78.414	9,50	9.389.254	119,74
Total	825.301	100,00	-	-

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din totalul echipamentelor agricole ale României, tractoarele reprezintă 23,55%, fiind în număr de 194.338, iar prin raportarea la suprafața arabilă a țării, fiecărui tractor îi revin în medie 48,31 ha.

Motocultoarele reprezintă 2,51 din totalul echipamentelor agricole ale țării (20.749 buc.), fiecărui astfel de utilaj revenindu-i în medie 452,52 ha din suprafața arabilă a țării.

Plugurile pentru tractoare, în număr de 157.659 buc, reprezintă 19,10% din totalul echipamentelor agricole ale țării, fiecărui plug revenindu-i în medie 59,55 ha din suprafața arabilă a țării.

Cultivatorele mecanice reprezintă 3,94% din totalul agricolă a României, fiind în număr de 32.523 buc, fiecărui cultivator, revenindu-i în medie 288,70 ha din suprafața arabilă a țării.

Combinatoarele reprezintă 3,14% din totalul echipamentelor agricole ale țării, România dispunând de 25.948 astfel de utilaje, iar fiecărui combinator îi revin 361,85 ha din totalul suprafeței arabile a țării.

Grapele mecanice în număr de 91.487, reprezintă 11,09% din totalul echipamentelor agricole ale țării, fiecărei grape revenindu-i astfel 102,63 ha din totalul suprafeței arabile a României.

Semănătorile mecanice reprezintă 8,94% din totalul dotării tehnice a țării, România dispunând de 73.791 de astfel de utilaje, fiecărei semănători revenindu-i 127,24 ha din totalul suprafeței arabile a țării.

Mașinile pentru împrăștiat îngrășăminte reprezintă 2,96% din totalul echipamentelor agricole ale țării, aceste utilaje fiind în număr de 14.412, fiecărei astfel de mașini, revenindu-i 384,62 ha din suprafața arabilă a României.

Mașinile pentru ierbicidat și tratat reprezintă 4,69% din totalul utilajelor agricole ale țării, fiind în număr de 38.723 buc, fiecărei astfel de mașini îi revin 242,47 ha din suprafața arabilă a țării.

Combinele autopropulsate pentru recoltat cereale, culturi aleaginoase, seminceri, constituie 3,16% din totalul echipamentelor agricole ale țării, România dispunând de 26.049 astfel de utilaje, fiecărei combine revenindu-i 360,45 ha din suprafața arabilă.

Combinele autopropulsate pentru recoltat furaje, sfeclă de zahăr și cartofi, reprezintă 0,61% din totalul utilajelor agricole ale țării, fiind în număr de 5.058 buc, fiecărei astfel de combine revenindu-i 1.856,32ha din suprafața arabilă a țării.

Motocositorele constituie 6,80% din totalul echipamentelor agricole ale României, acestea fiind în număr de 56.150 buc, fiecărui astfel de utilaj revenindu-i 167,22 ha din suprafața arabilă a țării.

Alte mașini și echipamente agricole reprezintă 9,50% din dotarea agricolă a României, numărul acestor echipamente fiind de 78.414, fiecărui utilaj îi revin 119,74 ha din suprafața arabilă a țării.

2.2.6. Structura economiei Regiunii Centru

Suprafața teritoriului administrativ al Regiunii Centru este de 3.409.972 ha și reprezintă 14,30% din suprafața totală a României.

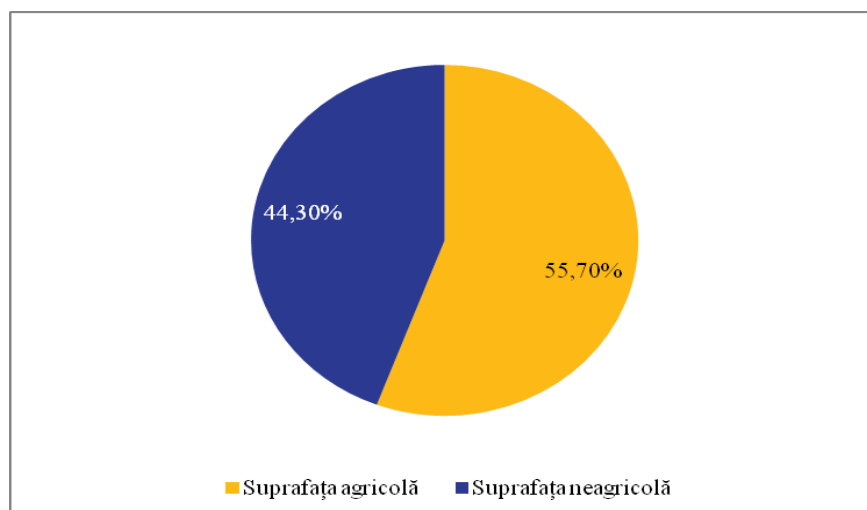
2.2.6.1 Agricultură

Similar situației la nivel național, și în Regiunea Centru agricultura prezintă o importanță deosebită, astfel activitățile specifice acestui domeniu sunt cele mai frecvent practicate de către populația ocupată a acestei regiuni.

Terenuri

Teritoriul administrativ al Regiunii Centru ocupă 3.409.972 ha, suprafața acestuia fiind împărțită în suprafață agricolă și suprafață neagricolă astfel:

Figura 40. Structura suprafeței Regiunii Centru în anul 2013



Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa din Figura 40, suprafața teritoriului Regiunii Centru, este formată din suprafață agricolă, în proporție de 55,70% și suprafață neagricolă în proporție de 44.30%. Ponderea ridicată a suprafeței neagricole se datorează reliefului muntos de pe teritoriul regiunii, respectiv a suprafețelor forestiere de mare întindere.

Tabelul 66. Structura fondului funciar al Regiunii Centru după modul de folosință în anul 2013

Modul de utilizare al fondului funciar din România	Suprafața (ha)	Structura fondului funciar agricol (%)
Suprafața agricolă	1.899.428	55,70%
Suprafața arabilă	746.039	39,28%
Pășuni	645.521	33,99%
Fânețe	484.318	25,50%
Vii și pepiniere viticole	9.510	0,50%
Livezi și pepiniere pomicole	14.040	0,74%
Suprafața neagricolă	1.510.544	44,30%
Păduri și altă vegetație forestieră	1.238.488	81,99%
Suprafața ocupată cu ape și bălți	32.584	2,16%
Suprafața ocupată cu construcții	109.833	7,27%
Căi de comunicație și căi ferate	46.541	3,08%
Terenuri degradate și neproductive	83.098	5,50%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 66, suprafața agricolă a Regiunii Centru ocupă 1899428 ha și reprezintă 55,70% din suprafața totală a teritoriului administrativ al Regiunii Centru. Această

suprafață este alcătuită din: suprafață arabilă (39,28%), pășuni (33,99%), fânețe (25,50%), vii și pepiniere viticole (0,50%), livezi și pepiniere pomicole (0,74%).

Suprafața neagrăcolă a Regiunii Centru ocupă 1.510.544 ha și reprezintă 44,30% din suprafața totală a teritoriului administrativ al regiunii. Suprafața neagrăcolă este formată din: păduri și vegetație forestieră (81,99%), Suprafața ocupată cu ape și bălți (2,16%), suprafața ocupată cu construcții (7,27%), căi de comunicație și căi ferate (3,08%), terenuri degradate și neproductive (5,50%).

În urma unei analize comparative a structurii teritoriale în funcție de modul de folosință al fondului funciar de la nivelul Regiunii Centru și al României rezultă următoarele aspecte:

Tabelul 67. Abordarea comparativă a structurii fondului funciar din Regiunea Centru și România

Modul de utilizare al fondului funciar din Regiunea Centru	Ponderea în suprafața României	Abaterea față de structura la nivel național
Suprafața totală	14,30%	-
Suprafața agricolă	13,00%	-5,59%
Suprafața arabilă	7,95%	-24,98%
Pășuni	19,72%	11,58%
Fânețe	31,41%	14,95%
Vii și pepiniere viticole	4,52%	-0,94%
Livezi și pepiniere	7,14%	-0,61%
Suprafața neagrăcolă	16,37%	5,59%
Păduri și altă vegetație forestieră	18,37%	8,92%
Suprafața ocupată cu ape și bălți	3,90%	-6,90%
Suprafața ocupată cu construcții	14,48%	-0,95%
Căi de comunicație și căi ferate	11,94%	-1,14%
Terenuri degradate și neproductive	16,59%	0,07%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 67, suprafața totală a teritoriului Regiunii Centru reprezintă 14,30% din suprafața totală a României.

Suprafața agricolă a Regiunii Centru reprezintă 13% din totalul suprafeței agricole a țării, iar structura acesteia (55,70%) este cu 5,59 puncte procentuale inferioară structurii acestei suprafețe la nivel național (61,29%).

Suprafața arabilă a Regiunii Centru, reprezintă 7,95% din totalul suprafeței arabile a țării, iar structura acestei suprafețe a regiunii (39,28%) este cu 24,98 puncte procentuale inferioară structurii acestei suprafețe la nivel național (64,26%).

Suprafața pășunilor de la nivelul Regiunii Centru reprezintă 19,72% din totalul suprafeței pășunilor din România, iar structura suprafeței pășunilor din Regiunea Centru (33,99%) este cu 11,58 puncte procentuale superioară structurii suprafeței pășunilor din România (22,41%).

Suprafața fânețelor din Regiunea Centru reprezintă 31,41% din suprafața fânețelor la nivel național, iar structura acestei suprafețe din regiune (25,50%) este cu 14,95 puncte procentuale superioară structurii suprafeței fânețelor la nivel național (10,55%).

Suprafața viilor și pepinierelor viticole a Regiunii Centru reprezintă 4,52% din totalul acestei suprafețe de la nivel național, iar structura suprafeței viilor și pepinierelor viticole din Regiunea Centru (0,50%) este cu 0,94 puncte procentuale inferioară structurii acestei suprafețe a României (1,44%).

Suprafața livezilor și pepinierelor pomicole din Regiunea Centru reprezintă 7,14% din totalul acestei suprafețe la nivel național, iar structura suprafeței livezilor și pepinierelor pomicole din Regiunea Centru (0,74%) este cu 0,61 puncte procentuale inferioară structurii acestei suprafețe la nivel național (1,35%).

Suprafața neagricolă a Regiunii Centru reprezintă 16,37% din totalul suprafeței neagricole a României, iar structura acestei suprafețe la nivel regional (44,30%) este cu 5,59 puncte procentuale mai mare decât structura acestei suprafețe la nivel național (38,71%).

Suprafața pădurilor și altei vegetații forestiere a Regiunii Centru reprezintă 18,37% din totalul acestei suprafețe a României, iar structura suprafeței pădurilor și altei vegetații forestiere a Regiunii Centru (81,99%) este cu 8,92 puncte procentuale mai mare decât structura acestei suprafețe la nivel național (38,71%).

Suprafața ocupată cu ape și bălți din Regiunea Centru reprezintă 3,90% din totalul acestei suprafețe la nivel național, iar structura acestei suprafețe a Regiunii Centru (2,16%) este cu 6,90 puncte procentuale mai mică decât structura suprafeței cu ape și bălți la nivel național (9,06%).

Suprafața ocupată cu construcții din Regiunea Centru reprezintă 14,48% din totalul acestei suprafețe a României, iar structura suprafeței ocupate cu construcții din Regiunea Centru (7,27%), este cu 0,95 puncte procentuale mai mică decât structura acestei suprafețe de la nivel național (8,22%).

Suprafața căilor de comunicație și căilor ferate de pe raza Regiunii Centru reprezintă 11,94% din totalul acestei suprafețe la nivel național, iar structura acestei suprafețe la nivel regional (3,08%) este cu 1,14 puncte procentuale mai mică decât structura suprafeței căilor de comunicație și căilor ferate a României (4,23%).

Suprafața terenurilor degradate și neproductive a Regiunii Centru, reprezintă 16,59% din totalul acestei suprafețe la nivel național, iar structura suprafeței terenurilor degradate și neproductive din Regiunea Centru este cu 0,07 puncte procentuale mai mare decât structura acestei suprafețe la nivel național (5,43%).

Cultura plantelor

Beneficiind de toate resursele necesare unei activități agricole optime, la nivelul agricol această activitate este intens practică în rândul populației. Conform datelor colectate la Recensământul General Agricol din 2010, situația agriculturii Regiunii Centru în ceea ce privește cultura plantelor este următoarea:

Tabelul 68. Cultura plantelor în Regiunea Centru

Denumire cultură agricolă	Suprafața (ha)	%
Grâu	99569,92	36,84%
Secară	3604,8	1,33%
Orz și orzoaică	19653,15	7,27%
Ovăz	13001,45	4,81%
Porumb	127492,43	47,17%
Alte cereale	6946,51	2,57%
Total cereale	270268,26	-
Cartofi	38613,41	87,82%
Legume	2797,65	6,36%
Alte culturi	2556,93	5,82%
Total alte culturi agricole	43967,99	-

Sursa: Institutul Național de Statistică

Cele mai răspândite culturi la nivelul Regiunii Centru, conform rezultatelor Recensământului General Agricol din 2010, au fost culturile de cereale și alte culturi agricole (cartofi, legume etc). În Regiunea Centru, cerealele au fost cultivate pe o suprafață de 270268,26 ha, iar din totalul acesteia, 36,84% reprezintă suprafața cultivată cu grâu, 1,33% suprafața cultivată cu secară, 7,27% suprafața cultivată cu orz și orzoaică, 4,81% suprafața cultivată cu ovăz, 47,17% suprafața cultivată cu porumb și 2,57% suprafața cultivată cu alte cereale. Celelalte culturi agricole din Regiunea Centru, au fost cultivate pe o suprafață de 43967,99 ha din cadrul căreia 87,82% reprezintă suprafața cultivată cu cartofi, 6,36% suprafața cultivată cu legume și 5,82% suprafața altor culturi agricole.

În urma unei analize comparative a culturii plantelor din Regiunea Centru și cultura plantelor la nivel național, se constată aspecte comparative precum cele prezentate în următorul tabel:

Tabelul 69. Abordarea comparativă a culturii plantelor din Regiunea Centru și România

Denumire cultura agricolă	Ponderea în suprafața României
Grâu	4,44%
Secară	16,58%
Orz și orzoaică	4,32%
Ovăz	9,32%
Porumb	6,28%
Alte cereale	19,74%
Total cereale	5,49%
Cartofi	32,64%
Legume	6,43%
Alte culturi	17,11%
Total alte culturi agricole	24,88%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Suprafața cultivată cu cereale din Regiunea Centru, reprezintă 5,49% din suprafața acestor culturi din România. Culturile de grâu de la nivelul Regiunii Centru, reprezintă 4,44% din totalul suprafeței cultivate cu grâu la nivel național. Culturile de secară din Regiunea Centru reprezintă 16,58% din totalul culturilor de secară la nivel național. Culturile de orz și orzoaică din Regiunea Centru, reprezintă 4,32% din totalul suprafeței cultivate cu aceste cereale la nivel de țară. Culturile de ovăz din Regiunea Centru, reprezintă 9,32% din totalul acestor culturi de la nivel național. Culturile altor cereale din Regiunea Centru, constituie 19,7 din totalul acestor culturi de la nivel național.

Suprafața altor culturi agricole din Regiunea Centru reprezintă 24,88% din totalul suprafeței acestor culturi la nivel național. Culturile de cartofi din Regiunea Centru reprezintă 32,64% din totalul culturilor de cartofi din România, culturile de legume reprezintă 6,43% din culturile de legume ale țării, iar suprafața altor culturi reprezintă 17,11% din totalul suprafeței acestor culturi la nivel național.

Creșterea animalelor

Alături de cultura plantelor la nivelul Regiunii Centru, creșterea animalelor reprezintă o activitate intens practică în domeniul agricol, astfel situația creșterii animalelor la nivelul Regiunii Centru este următoarea:

Tabelul 70. Creșterea animalelor la nivelul Regiunii Centru

Specii	Număr animale	%
Bovine	319.872	2,84%
Ovine	1.824.824	16,20%

Caprine	109.483	0,97%
Porcine	528.284	4,69%
Păsări	8.158.908	72,44%
Cabaline	69.168	0,61%
Iepuri de casă	59.546	0,53%
Familii de albine	192.793	1,71%
Total	11.262.878	100,00%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform rezultatelor Recensământului General Agricol din 2010, efectivul de animale înregistrat la nivelul Regiunii Centru prezintă următoarea structură: bobine (2,84%), ovine (16,20%), caprine (0,97%), porcine (4,69%), păsări (72,44%), cabaline (0,61%), iepuri de casă (0,53%) și familii de albine (1,71%). După cum se poate observa, și la nivelul Regiunii Centru, creșterea păsărilor reprezintă activitatea cea mai intens desfășurată în creșterea animalelor.

În urma unei analize comparative a situației creșterii animalelor din Regiunea Centru și situația acestei activități la nivel național, rezultă multiple aspecte comparative în ceea ce privește nivelul și structura efectivului de animale, aceste aspecte sunt prezentate în următorul tabel:

Tabelul 71. Abordarea comparativă a efectivului de animale din Regiunea Centru și România

Specii	Ponderea în totalul la nivel național	Abaterea structurii față de cea la nivel național
Bovine	16,08%	0,82
Ovine	21,69%	7,65
Caprine	8,82%	-0,29
Porcine	9,88%	-0,74
Păsări	10,30%	-8,09
Cabaline	12,33%	0,04
Iepuri de casă	20,02%	0,23
Familii de albine	14,82%	0,39
Total	11,45%	

Sursa: Institutul Național de Statistică

Efectivul animalelor înregistrate la nivelul Regiunii Centru, reprezintă 11,45% din totalul animalelor înregistrate la nivel național.

Efectivul bovinelor din Regiunea Centru, reprezintă 16,08% din totalul bovinelor de la nivel național, structura acestei specii fiind cu 0,82 procentuale mai mare decât cea de la nivel național.

Efectivul ovinelor din Regiunea Centru, reprezintă 21,08% din totalul ovinelor din România, iar structura acestei specii este cu 7,65 puncte procentuale mai mare decât cea de la nivelul țării.

Efectivul caprinelor din Regiunea Centru, reprezintă 8,82% din totalul caprinelor din România, iar structura acestei specii este cu 0,29 puncte procentuale inferioară celei de la nivel național.

Efectivul porcinelor din Regiunea Centru, reprezintă 9,88% din totalul porcinelor din România, iar structura acestei specii este cu 0,74 puncte procentuale mai scăzută decât cea de la nivelul țării.

Efectivul păsărilor din Regiunea Centru, reprezintă 10,30% din totalul păsărilor din România, iar structura acestei specii este cu 8,09 puncte procentuale mai scăzută decât cea de la nivel național.

Efectivul cabalinelor din Regiunea Centru, reprezintă 12,33% din totalul cabalinelor din România, structura acestei specii este cu 0.04 puncte procentuale mai mare decât cea de la nivel național.

Efectivul iepurilor de casă din Regiunea Centru, reprezintă 20,02% din totalul acestor animale din România, structura acestei specii este cu 0,23 puncte procentuale mai mare decât cea de la nivel național.

Efectivul familiilor de albine din Regiunea Centru, reprezintă 14,82% din totalul familiilor de albine din România, structura acestei specii este cu 0,39 puncte procentuale mai mare decât cea de la nivel național.

Dotări agricole

Dotarea agricolă a Regiunii Centru, constă într-o gamă diversificată de utilaje și echipamente agricole, componența acesteia fiind prezentată în următorul tabel:

Tabelul 72. Dotarea agricolă a Regiunii Centru și compararea acesteia cu dotarea agricolă a țării

Denumire echipament	Număr utilaje	%	Suprafața arabilă (ha)	Ha/Nr.utilaje	Abaterea față de România (ha)
Tractoare	30.738	21,50%	746.039	24,27	-24,04
Motocultoare	1.540	1,08%	746.039	484,44	31,92
Pluguri pentru tractoare	22.550	15,78%	746.039	33,08	-26,47
Cultivatoare mecanice	5.440	3,81%	746.039	137,14	-151,56
Combinatoare	4.821	3,37%	746.039	154,75	-207,10
Grape mecanice	10.995	7,69%	746.039	67,85	-34,78
Semănători mecanice	8.803	6,16%	746.039	84,75	-42,49

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI LĂZAREA 2014-2020

Mașini pentru împrăștiat îngrășăminte	4.286	3,00%	746.039	174,06	-210,55
Mașini pentru erbicidat și tratat	6.980	4,88%	746.039	106,88	-135,59
Combine autopropulsate pentru recoltat cereale, culturi oleaginoase, seminceri	3.316	2,32%	746.039	224,98	-135,46
Combine autopropulsate pentru recoltat furaje, sfeclă de zahăr, cartofi	2.145	1,50%	746.039	347,80	-1508,51
Motocositoare	19.726	13,80%	746.039	37,82	-129,40
Alte mașini și echipamente agricole	21.598	15,11%	746.039	34,54	-85,20
Total	142.938	100,00%	746.039	5,22	5,22

Sursa: Institutul Național de Statistică

Tractoarele reprezintă 21,50% din totalul echipamentelor agricole ale Regiunii Centru și fiecărui tractor îi revin în medie 24,27 ha din suprafața arabilă din regiune, cu 24,04 ha mai puțin decât media la nivel național.

Motocultoarele reprezintă 1,08% din totalul echipamentelor agricole ale Regiunii Centru, fiecărui astfel de echipament îi revin 484,44 din suprafața arabilă a regiunii, cu 31,92ha mai mult decât media la nivel național.

Plugurile pentru tractoare, reprezintă 15,78% din totalul utilajelor agricole ale Regiunii Centru, fiecărui plug îi revin în medie 33,08 ha din suprafața arabilă a regiunii, cu 26,47 ha mai puțin decât media la nivel național.

Cultivatorele mecanice reprezintă 3,81% din dotarea agricolă a Regiunii Centru, fiecărui cultivator îi revin în medie 137,14 ha din suprafața arabilă a regiunii, cu 151,56 ha mai puțin decât media la nivel național.

Combinatoarele reprezintă 3,37% din totalul utilajelor agricole ale Regiunii Centru, fiecărui combinator îi revin în medie 154,75 ha din suprafața arabilă a regiunii, cu 207,10 ha mai puțin decât media la nivel național.

Grapele mecanice reprezintă 7,69% din totalul echipamentelor agricole din Regiunea Centru, fiecărei grape îi revin în medie 67,85 ha din suprafața arabilă a regiunii, cu 34,78 ha mai puțin decât media la nivel național.

Semănătorile mecanice reprezintă 6,16% din totalul echipamentelor agricole din regiunea Centru, fiecărei semănători îi revin în medie 84,75 ha din suprafața arabilă a regiunii, cu 42,49 ha mai puțin decât media la nivel național.

Mașinile pentru împrăștiat îngrășăminte reprezintă 3% din totalul echipamentelor agricole ale Regiunii Centru, fiecărei astfel de mașini îi revin în medie 174,06 ha din suprafața arabilă a regiunii, cu 210,55 ha mai puțin decât media la nivel național.

Mașinile pentru erbicidat și tratat reprezintă 4,88% din totalul echipamentelor agricole din Regiunea Centru, fiecărei astfel de mașini îi revin în medie 106,88 ha din suprafața arabilă a regiunii, cu 210,55 ha mai puțin decât media la nivel național.

Combinele autopropulsate pentru recoltat cereale, culturi oleaginoase și seminceri reprezintă 2,32% din totalul echipamentelor agricole din Regiunea Centru, fiecărei combine îi revin în medie 224,98 ha din suprafața arabilă a regiunii, cu 135,46 ha mai puțin decât media la nivel național.

Combinele autopropulsate pentru recoltat furaje, sfeclă de zahăr și cartofi reprezintă 1,50% din totalul utilajelor agricole ale Regiunii Centru, fiecărei combine îi revin în medie 347,80 ha din suprafața arabilă a regiunii, cu 1508,51 ha mai puțin decât media la nivel național.

Motocosoarele reprezintă 13,80% din totalul echipamentelor agricole din Regiunea Centru, fiecărei motocosorului îi revin 34,54% din totalul suprafeței arabile din regiune, cu 129,40 ha mai puțin decât media la nivel național.

Alte mașini și echipamente agricole, reprezintă 15,11% din totalul utilajelor agricole din Regiunea Centru, fiecăruia astfel de echipament îi revin în medie 34,54 ha din suprafața arabilă a regiunii, cu 85,20 ha mai puțin decât media la nivel național.

2.2.7 Structura economiei județului Harghita

Suprafața teritoriului administrativ al județului Harghita este de 663.890 ha și reprezintă 2,78% din suprafața totală a României, respectiv 19,47% din suprafața totală a Regiunii Centru.

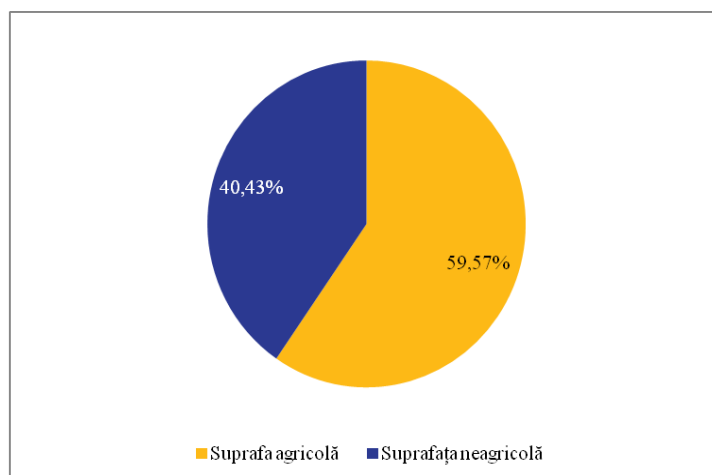
2.2.7.1 Agricultură

Importanța ramurii agricole la nivelul Județului Harghita este evidențiată atât prin dimensiunea ridicată și ponderea semnificativă a acesteia în suprafața totală a județului, cât și prin numărul ridicat al populației ocupate care activează în acest domeniu.

Terenuri

Teritoriul administrativ al județului Harghita ocupă suprafața de 663.890 ha, aceasta fiind împărțită în suprafață agricolă și suprafață neagricolă astfel:

Fig 41. Structura suprafeței județului Harghita în anul 2013



Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa din Figura 41, suprafața teritorială a județului Harghita este formată din suprafață agricolă în proporție de 59,57% și din suprafața neagricolă în proporție de 40,43%. Relieful muntos al județului Harghita și prezența pădurilor și vegetație forestiere pe suprafețe întinse, determină existența într-o proporție foarte ridicată a suprafeței neagricole. De asemenea, la nivelul județului Harghita, activitățile din domeniul silviculturii și exploatațiilor forestiere sunt intens practicate de către un număr relativ ridicat din rândul populației ocupate al județului Harghita.

Tabelul 73. Structura fondului funciar al județului Harghita după modul de folosință în anul 2013

Modul de utilizare al fondului funciar din România	Suprafața (ha)	Structura fondului funciar agricol (%)
Suprafața agricolă	395493	59,57%
Suprafața arabilă	78495	19,85%
Pășuni	153541	38,82%
Fânețe	162641	41,12%
Vii și pepiniere viticole	35	0,01%
Livezi și pepiniere pomicole	781	0,02%
Suprafața neagricolă	268397	40,43%
Păduri și altă vegetație forestieră	237610	88,53%
Suprafața ocupată cu ape și bălți	4991	1,86%
Suprafața ocupată cu construcții	10159	3,79%
Căi de comunicație și căi ferate	8310	3,10%
Terenuri degradate și neproductive	7327	2,73%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în tabelul 73, suprafața agricolă a județului Harghita se întinde pe 395.493 ha și reprezintă 59,57% din totalul suprafeței județului. Suprafața agricolă a județului Harghita prezintă următoarea structură: suprafața arabilă (19,85%), pășuni (38,82%), fânețe (41,12%), vii și pepiniere viticole (0,01%) livezi și pepiniere pomicele (0,02%). Suprafața neagricolă a județului Harghita ocupă 268397 ha și reprezintă 40,43% din suprafața totală a județului. Această suprafață neagricolă este formată din suprafața pădurilor și vegetației forestiere (88,53%), suprafața ocupată cu ape și bălți (1,86%), suprafața ocupată cu construcții (3,79%), căi de comunicație și căi ferate (3,10%), terenuri degradate și neproductive (2,73%).

În urma analizei comparative a situației fondului funciar al Județului Harghita și situația fondului funciar al Regiunii Centru și al României, rezultă multiple aspecte comparative, acestea fiind prezentate în următorul tabel:

Tabelul 74. Abordarea comparativă a structurii fondului funciar al județului Harghita, Regiunea Centru și România

Modul de utilizare a fondului funciar din Județul Harghita	Ponderea în suprafața României	Abaterea față de structura la nivel național	Ponderea în suprafața Regiunii Centru	Abaterea față de structura la nivel regional
Suprafața agricolă	2,71%	-1,72%	20,82%	3,87%
Suprafața arabilă	0,84%	-44,41%	10,52%	-19,43%
Pășuni	4,69%	16,42%	19,72%	4,84%
Fânețe	10,55%	30,57%	33,58%	15,63%
Vii și pepiniere viticole	0,02%	-1,43%	0,37%	-0,49%
Livezi și pepiniere pomicele	0,40%	-1,15%	5,56%	-0,54%
Suprafața neagricolă	2,91%	1,72%	17,77%	-3,87%
Păduri și altă vegetație forestieră	3,52%	6,54%	19,19%	6,54%
Suprafața ocupată cu ape și bălți	0,60%	-7,20%	15,32%	-0,30%
Suprafața ocupată cu construcții	1,34%	-4,43%	9,25%	-3,49%
Căi de comunicație și căi ferate	2,13%	-1,13%	17,86%	0,02%
Terenuri degradate și neproductive	1,46%	-2,70%	8,82%	-2,77%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Suprafața agricolă a județului Harghita reprezintă 2,71% din suprafața agricolă a României, respectiv 20,82% din totalul acestei suprafețe a Regiunii Centru. Referitor la structura suprafeței agricole a județului Harghita, aceasta este cu 1,72 puncte procentuale inferioară structurii suprafeței agricole a României și cu 3,87 puncte procentuale superioară structurii acestei suprafețe la nivel național.

Suprafața arabilă a județului Harghita reprezintă 0,08% din totalul suprafeței agricole a României, respectiv 10,52% din totalul acestei suprafețe a Regiunii Centru. Structura suprafeței arabile a județului Harghita este cu 44,41 puncte procentuale inferioară structurii acestei suprafețe a României și cu 19,43 puncte procentuale mai mică decât structura suprafeței arabile a Regiunii Centru.

Suprafața pășunilor din județul Harghita reprezintă 4,69% din totalul suprafeței pășunilor din România, respectiv 19,72% din totalul acestei suprafețe a Regiunii Centru. Structura suprafeței pășunilor din județul Harghita este cu 16,42 puncte procentuale superioară structurii acestei suprafețe la nivel național, respectiv cu 4,84 puncte procentuale mai mare decât structura suprafeței pășunilor din Regiunea Centru.

Suprafața fânețelor din județul Harghita reprezintă 10,55% din suprafața fânețelor României respectiv 33,58% din totalul acestei suprafețe a Regiunii Centru. Structura suprafeței fânețelor din județul Harghita este cu 30,57 puncte procentuale superioară structurii acestei suprafețe a României și cu 15,61 puncte procentuale mai mare decât structura suprafeței fânețelor din Regiunea Centru.

Suprafața viilor și pepinierelor viticole a județului Harghita, reprezintă 0,02% din totalul suprafeței viticole a României, respectiv 0,37% din totalul acestei suprafețe a Regiunii Centru. Structura suprafeței viticole a județului Harghita este cu 1,43 puncte procentuale inferioară structurii suprafeței viticole a României și cu 0,49 puncte procentuale mai mică decât structura suprafeței viticole din Regiunea Centru.

Suprafața livezilor și pepinierelor pomicole reprezintă 0,40% din totalul suprafeței livezilor a României, respectiv 5,56% din totalul acestei suprafețe a Regiunii Centru. Structura suprafeței livezilor din județul Harghita este cu 1,15 puncte procentuale inferioară structurii acestei suprafețe din România și cu 0,54 puncte procentuale inferioară structurii suprafeței livezilor din Regiunea Centru.

Suprafața neagricolă a județului Harghita reprezintă 2,91% din totalul suprafeței neagricole a României, respectiv 17,77% din totalul acestei suprafețe a Regiunii Centru. Structura suprafeței neagricole a județului Harghita este cu 1,72 puncte procentuale superioară structurii acestei suprafețe a României și cu 3,87 puncte procentuale inferioară structurii suprafeței neagricole din Regiunea Centru.

Suprafața forestieră a județului Harghita reprezintă 3,52% din totalul suprafeței forestiere a României, respectiv 19,19% din totalul suprafeței forestiere a Regiunii Centru. Structura suprafeței forestiere a județului Harghita este cu 6,54 puncte procentuale superioară structurii acestei suprafețe la nivel național și cu 6,54 puncte procentuale mai mare decât structura acestei suprafețe a Regiunii Centru.

Suprafața ocupată cu ape și bălți a județului Harghita reprezintă 0,60% din totalul suprafeței ocupate cu ape și bălți din România, respectiv 15,32% din totalul acestei suprafețe din Regiunea Centru. Structura suprafeței ocupate cu ape și bălți a județului Harghita este cu 7,20 puncte procentuale inferioară structurii acestei suprafețe din România și cu 0,30 puncte procentuale mai mică decât structura acestei suprafețe din Regiunea Centru.

Suprafața ocupată cu construcții din județul Harghita, reprezintă 1,34% din totalul acestei suprafețe la nivel național, respectiv 9,25% din totalul acestei suprafețe a Regiunii Centru. Structura suprafeței ocupate cu construcții a județului Harghita, este cu 4,43 puncte procentuale inferioară structurii acestei suprafețe la nivel național și cu 3,49 puncte procentuale mai mică decât structura acestei suprafețe din Regiunea Centru.

Suprafața căilor de comunicație și căilor ferate a județului Harghita reprezintă 2,13% din totalul acestei suprafețe de la nivel național, respectiv 17,86% din totalul acestei suprafețe la nivelul Regiunii Centru. Structura suprafeței căilor de comunicație și căilor ferate a județului Harghita este cu 1,13 puncte procentuale mai mică decât structura acestei suprafețe la nivel național și cu 0,02 puncte procentuale superioară structurii acestei suprafețe a Regiunii Centru.

Suprafața terenurilor degradate și neproductive din județul Harghita reprezintă 1,46% din totalul acestei suprafețe a României, respectiv 8,82% din totalul acestei suprafețe a Regiunii Centru. Structura suprafeței terenurilor degradate și neproductive a județului Harghita este cu 2,70 puncte procentuale inferioară structurii acestei suprafețe din România și cu 2,77 puncte procentuale mai mică decât structura acestei suprafețe din Regiunea Centru.

Cultura plantelor

Similar situației de la nivel național și regional, cultura plantelor la nivelul județului reprezintă o activitate agricolă intens practică în rândul populației. În tabelul următor este prezentată situația culturii plantelor la nivelul județului Harghita:

Tabelul 75. Cultura plantelor în județul Harghita

Denumire cultură agricolă	Suprafața (ha)	%
Grâu	9.209,88	48,40%
Secară	1.008,99	5,30%
Orz și orzoaică	3.742,08	19,67%
Ovăz	1.959,78	10,30%
Porumb	1.897,65	9,97%
Alte cereale	1.209,41	6,36%
Total cereale	19.027,79	-
Cartofi	10.173,14	94,56%
Legume	231,96	2,16%
Alte culturi	353,55	3,29%

Total alte culturi agricole 10.758,65 -

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform rezultatelor Recensământului General Agricol din 2010, la nivelul județului Harghita, cele mai răspândite culturi agricole au fost cele de cereale și alte culturi agricole (cartofi legume etc.). Astfel pe teritoriul județului au fost cultivate 19.027,79 ha cu cereale dintre care: 9.209,88 ha cu grâu (48,40%), 1.008,99 ha cu secară (5,30%), 3742,08 ha cu orz și orzoaică (19,67%), 1.959,78 ha cu ovăz (10,30%), 1.897,65 ha cu porumb (9,97%) și 1.209,41 ha cu alte cereale (6,36%).

Celelalte culturi agricole ale județului Harghita, au fost cultivate pe o suprafață de 10.758,65 ha dintre care: 10.173,14 ha cu cartofi (94,56%), 231,96 ha cu legume (2,16%) și 353,55 ha cu alte culturi (3,29%).

În urma analizei comparative a structurii suprafețelor cultivate la nivelul județului Harghita, Regiunii Centru și României se constată multiple aspecte comparative precum cele prezentate în următorul tabel:

Tabelul 76. Abordarea comparativă a situației culturii plantelor din județul Harghita, Regiunea Centru și România

Denumire cultură agricolă	Ponderea în suprafața României	Ponderea în suprafața Regiunii Centru
Grâu	0,41%	9,25%
Secară	4,64%	27,99%
Orz și orzoaică	0,82%	19,04%
Ovăz	1,40%	15,07%
Porumb	0,09%	1,49%
Alte cereale	3,44%	17,41%
Total cereale	0,39%	7,04%
Cartofi	8,60%	26,35%
Legume	0,53%	8,29%
Alte culturi	2,37%	13,83%
Total alte culturi agricole	6,09%	24,47%

Sursa: Institutul Național de Statistică

În urma comparației efectuate, se constată că la nivelul județului Harghita, suprafața cultivată cu cereale reprezintă 0,39% din suprafața acestor culturi la nivel național și 7,04% din suprafața cultivată cu cereale din Regiunea Centru. Suprafața cultivată cu grâu la nivel județean, reprezintă 0,14% din totalul suprafeței acestei culturi la nivel național și 9,25% din suprafața cultivată cu grâu din Regiunea Centru. Suprafața cultivată cu secară la nivel județean, reprezintă 4,64% din totalul suprafeței acestei culturi din România și 27,99% din totalul suprafeței cultivate cu secară din Regiunea Centru. Suprafața cultivată cu orz și orzoaică la nivel județean, reprezintă 0,82%

din totalul suprafeței acestei culturi din România și 19,04% din totalul suprafeței cultivate cu orz și orzoaică din Regiunea Centru. Suprafața cultivată cu ovăz la nivel județean, reprezintă 1,40% din totalul suprafeței acestei culturi la nivel național și 15,07% din totalul suprafeței cultivate cu ovăz din Regiunea Centru. Suprafața cultivată cu porumb la nivel județean, reprezintă 3,44% din suprafața acestei culturi din România și 1,49% din suprafața cultivată cu porumb din Regiunea Centru. Suprafața cultivată cu alte cereale, la nivel județean, reprezintă 3,44% din totalul suprafeței acestei culturi din România și 17,41% din totalul suprafeței cultivate cu alte cereale din Regiunea Centru.

Suprafața celorlalte culturi agricole (cartofi, legume) reprezintă 6,09% din totalul suprafeței acestor culturi din România și 24,47% din totalul suprafeței cu astfel de culturi din Regiunea Centru. Suprafața cultivată cu cartofi la nivel județean, reprezintă 8,60% din totalul suprafeței acestei culturi din România și 26,35% din totalul suprafeței cultivate cu cartofi din Regiunea Centru. Suprafața cultivată cu legume, la nivel județean reprezintă 0,53% din totalul suprafeței acestei culturi din România și 8,29% din totalul suprafeței cultivate cu legume din Regiunea Centru. Suprafața cultivată cu alte culturi agricole la nivel județean, reprezintă 2,37% din totalul suprafeței acestor culturi din România și 13,83% din totalul suprafeței cultivate cu alte culturi agricole din Regiunea Centru.

Creșterea animalelor

Ca ramură a agriculturii, creșterea animalelor reprezintă o activitate desfășurată cu intensitate în rândul populației județului Harghita. Situația creșterii animalelor la nivel județean în ceea ce privește nivelul și structura acestora, este prezentată în următorul tabel:

Tabelul 77. Efectivul de animale al județului Harghita

Specii	Număr animale	%
Bovine	62.703	7,34%
Ovine	163.014	19,08%
Caprine	19.074	2,23%
Porcine	51.061	5,98%
Păsări	501.147	58,65%
Cabaline	17.930	2,10%
Iepuri de casă	15.161	1,77%
Familii de albine	24.365	2,85%
Total	854.455	100,00%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform rezultatelor Recensământului General Agricol din 2010, referitor la creșterea animalelor în județul Harghita, situația este următoarea: din totalul animalelor înregistrate pe teritoriul județului, bovinele reprezintă 7,34%, ovinele 19,08%, caprinele 2,23%, porcinele 5,98%, păsările

58,65%, cabalinele 2,10%, iepurii de casă 1,77% și familiile de albine reprezintă 2,85% din efectivul de animale înregistrat în județul Harghita.

În urma analizei comparative a situației creșterii animalelor în județul Harghita, Regiunea Centru și România referitor la efectivul și structura acestora, se identifică multiple aspecte comparative, prezentate în tabelul următor:

Tabelul 78. Abordarea comparativă a situației creșterii animalelor din Județul Harghita, Regiunea Centru și România

Specii	Ponderea în totalul la nivel național	Abaterea structurii față de cea la nivel național	Ponderea în totalul la nivel regional	Abaterea față de totalul la nivel regional
Bovine	3,15%	0,82	19,60%	4,50
Ovine	1,94%	7,65	8,93%	2,88
Caprine	1,54%	-0,29	17,42%	1,26
Porcine	0,96%	-0,74	9,67%	1,29
Păsări	0,63%	-8,09	6,14%	-13,79
Cabaline	3,19%	0,04	25,92%	1,48
Iepuri de casă	5,10%	0,23	25,46%	1,25
Familii de albine	1,87%	0,39	12,64%	1,14
Total	0,87%	-	7,59%	-

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform rezultatelor Recensământului General Agricol din 2010, efectivul de animale înregistrat la nivelul județului Harghita reprezintă 0.87% din totalul animalelor înregistrat la nivel național și 7,59% din efectivul de animale din Regiunea Centru.

Efectivul bovinelor din județul Harghita reprezintă 3,15% din totalul acestei specii la nivel național și 19,60% din totalul bovinelor din Regiunea Centru, iar structura acestei specii la nivelul județului a fost mai mare cu 0,82 puncte procentuale față de cea la nivel național și cu 4,50 puncte procentuale față de structura bovinelor de la nivelul Regiunii Centru.

Efectivul ovinelor din județul Harghita, reprezintă 1,94% din totalul acestei specii la nivel național și 8,93% din totalul ovinelor din Regiunea Centru, iar structura acestei specii la nivelul județului a fost mai mare cu 7,65 puncte procentuale față de cea la nivel național și cu 2,88 puncte procentuale față de structura ovinelor la nivelul Regiunii Centru.

Efectivul caprinelor din județul Harghita, reprezintă 1,54% din totalul acestei specii la nivel național și 17,42% din totalul caprinelor din Regiunea Centru, iar structura acestei specii la nivelul județului a fost cu 0,29 puncte procentuale mai mică față de cea la nivel național și cu 1,26 puncte procentuale mai mare față de structura caprinelor la nivelul Regiunii Centru.

Efectivul porcinelor din județul Harghita, reprezintă 0,96% din totalul acestei specii la nivel național și 9,67% din totalul porcinelor din Regiunea Centru, iar structura acestei specii la nivelul județului a fost cu 0,74 puncte procentuale mai mică decât cea la nivel național și cu 1,29 puncte procentuale decât structura porcinelor la nivelul Regiunii Centru.

Efectivul păsărilor din județul Harghita, reprezintă 0,63% din totalul acestei specii la nivel național și 6,14% din totalul păsărilor din Regiunea Centru, iar structura acestei specii la nivelul județului a fost mai scăzută cu 8,09 puncte procentuale decât cea la nivel național și cu 13,79 puncte procentuale mai mică decât structura păsărilor la nivelul Regiunii Centru.

Efectivul cabalinelor din județul Harghita, reprezintă 3,19% din totalul acestei specii la nivel național și 25,92% din totalul cabalinelor la nivelul Regiunii Centru, iar structura acestei specii la nivelul județului a fost mai mare cu 0,04 puncte procentuale decât cea la nivel național și cu 1,48 puncte procentuale față de structura cabalinelor din Regiunea Centru.

Efectivul familiilor de albine din județul Harghita, reprezintă 1,87% din totalul acestei specii la nivel național și 12,64% din totalul familiilor de albine din Regiunea Centru, iar structura acestei specii la nivelul județului a fost mai mare cu 0,39 puncte procentuale față de cea la nivel național și cu 1,14% față de structura familiilor de albine din Regiunea Centru.

Dotări agricole

Deoarece agricultura este o activitate intens practică în rândul populației din județul Harghita, acest fapt presupune dotarea adecvată cu echipamente și utilaje agricole pentru amenajarea, întreținerea și recoltarea în condiții optime a culturilor agricole de pe teritoriul județului. În tabelul următor este prezentată dotarea agricolă a județului Harghita:

Tabelul 79. Efectivul și structura echipamentelor agricole din județul Harghita și abordarea comparativă a acestora față de Regiunea Centru și România

Denumire echipament	Număr utilaje	%	Suprafața arabilă (ha)	Ha/Nr. utilaje	Abaterea față de România (ha)	Abaterea față de Regiunea Centru
Tractoare	5.879	18,06%	78.495	13,35	-34,96	-10,92
Motocultoare	237	0,73%	78.495	331,20	-121,31	-153,24
Pluguri pentru tractoare	3.491	10,73%	78.495	22,48	-37,07	-10,60
Cultivatoare mecanice	1.070	3,29%	78.495	73,36	-215,34	-63,78
Combinatoare	637	1,96%	78.495	123,23	-238,62	-31,52
Grape mecanice	923	2,84%	78.495	85,04	-17,59	17,19
Semănători mecanice	874	2,69%	78.495	89,81	-37,43	5,06
Mașini pentru împrăștiat îngrășăminte	490	1,51%	78.495	160,19	-224,42	-13,87
Mașini pentru erbicidat și	627	1,93%	78.495	125,19	-117,28	18,31

tratat						
Combine autopropulsate pentru recoltat cereale, culturi oleaginoase, seminceri	352	1,08%	78.495	223,00	-137,45	-1,98
Combine autopropulsate pentru recoltat furaje, sfeclă de zahăr, cartofi	388	1,19%	78.495	202,31	-1654,01	-145,50
Motocositoare	10.218	31,39%	78.495	7,68	-159,54	-30,14
Alte mașini și echipamente agricole	7.361	22,62%	78.495	10,66	-109,08	-23,88
Total	32.547	100,00%	-	-	-	-

Sursa: Institutul Național de Statistică

Tractoarele reprezintă 18,06% din totalul echipamentelor agricole ale județului Harghita și fiecărui tractor îi revin în medie 13,35 ha din suprafața arabilă a județului, mai puțin cu 34,96 decât media la nivel național și cu 10,92 decât media la nivelul Regiunii Centru.

Motocultoarele reprezintă 0,73% din totalul echipamentelor agricole din județul Harghita, fiecărui motocultor îi revin în medie 331,20 ha din suprafața arabilă a județului, mai puțin cu 121,31 ha față de media la nivel național și cu 153,24 ha față de media la nivelul Regiunii Centru.

Plugurile pentru tractoare reprezintă 10,73% din totalul echipamentelor agricole din județul Harghita, fiecărui plug îi revin în medie 22,48 ha din suprafața arabilă a județului, mai puțin cu 37,07 ha decât media la nivel național și cu 10,60 decât media la nivelul Regiunii Centru.

Cultivatorele mecanice reprezintă 3,29% din totalul echipamentelor agricole din județul Harghita, fiecărui cultivator îi revin în medie 73,36 ha din suprafața arabilă a județului, mai puțin cu 215,34 ha decât media la nivel național și cu 63,78 ha față de media la nivelul Regiunii Centru.

Combinatoarele reprezintă 1,96% din totalul echipamentelor agricole din județul Harghita, fiecărui combinator îi revin în medie 123,23 ha din suprafața arabilă a județului, mai puțin cu 238,62 decât media la nivel național și cu 31,52 ha decât media la nivelul Regiunii Centru.

Grapele mecanice reprezintă 2,84 din totalul echipamentelor agricole din județul Harghita, fiecărei grape îi revin 85,04 ha din suprafața arabilă a județului, mai puțin cu 17,59 ha decât media la nivel național și mai mult cu 17,19 ha față de media la nivelul Regiunii Centru.

Semănătorile mecanice reprezintă 2,69% din totalul echipamentelor agricole din județul Harghita, fiecărei semănători îi revin 89,81 ha din suprafața arabilă a județului, mai puțin cu 37,43 ha față de media la nivel național și mai mult cu 5,06 ha față de media la nivelul Regiunii Centru.

Mașinile pentru împrăștiat îngrășăminte reprezintă 1,51% din totalul echipamentelor agricole din județul Harghita, fiecărei astfel de mașini îi revin 160,10 ha din suprafața arabilă a județului, mai puțin, cu 224,42 ha față de media la nivel național și cu 13,87 ha față de media a nivelului județului Harghita.

Mașinile pentru erbicidat și tratat reprezintă 1,93% din totalul echipamentelor agricole din județul Harghita, fiecărei mașini îi revin 125,19 ha din suprafața arabilă a județului, mai puțin cu 117,28 ha decât media la nivel național și mai mult cu 18,31 ha față de media la nivelul Regiunii Centru.

Combinele autopropulsate pentru recoltat cereale, culturi oleaginoase și seminceri reprezintă 1,08% din totalul echipamentelor agricole din județul Harghita, fiecărei astfel de combini îi revin 223 ha din suprafața arabilă a județului, mai puțin cu 137,45 ha decât media la nivel național și cu 1,98 ha decât media la nivelul Regiunii Centru.

Combinele autopropulsate pentru recoltat furaje, sfeclă de zahăr, seminceri, reprezintă 1,19% din totalul echipamentelor agricole din județul Harghita, fiecărei astfel de combine îi revin 202,31 ha din suprafața arabilă a județului, mai puțin cu 1.654,01 ha decât media la nivel național și cu 145,50 ha decât media la nivelul Regiunii Centru.

Motocosoarele reprezintă 31,29% din totalul echipamentelor agricole din județul Harghita, fiecărei motocositori îi revin în medie 7,68 ha din suprafața arabilă a județului, mai puțin cu 159,54 ha decât media la nivel național și cu 30,14 ha decât media la nivelul Regiunii Centru.

Alte mașini și echipamente agricole reprezintă 22,62% din totalul echipamentelor agricole din județul Harghita, fiecărui astfel de echipament îi revin 10,66 ha din suprafața arabilă a județului, mai puțin cu 109,08 ha decât media la nivel național și cu 23,88 decât media la nivelul Regiunii Centru.

2.2.8 Structura economiei comunei Lăzarea

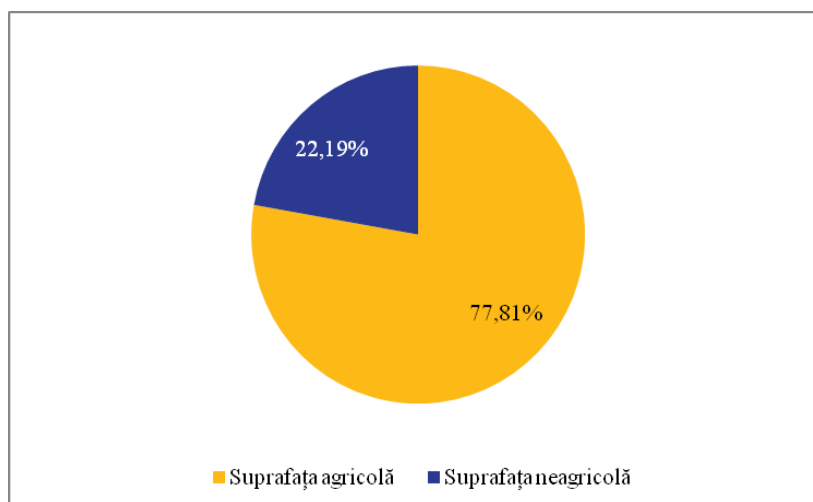
Suprafața teritoriului administrativ al comunei Lăzarea, este de 8156 ha, dintre care 330 ha reprezintă suprafața intravilană a comunei, iar 7826 ha suprafața terenului extravilan.

2.2.8.1 Agricultură

Terenuri

Teritoriul administrativ al comunei Lăzarea este de 8156 ha, aceasta fiind împărțită în suprafață agricolă și suprafață neagră, structura suprafeței comunei este prezentată sub următoarea formă:

Figura 42. Structura suprafeței comunei Lăzarea în anul 2013



Sursa: Institutul Național de Statistică

Suprafața administrativă a comunei Lăzarea este alcătuită în proporție de 77,81 din suprafața agricolă (6346 ha) și 22,19% suprafața neagricolă (1810 ha). Dimensiunea reprezentativă a suprafeței agricole, semnifică faptul că la nivelul comunei Lăzarea, agricultura este una dintre principalele activități specifice zonei.

Tabelul 80. Structura fondului funciar agricol după modul de folosință în anul 2013

Suprafața Agricolă		Suprafața Arabilă		Pășuni		Fânețe	
(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%
6346	77,81%	2739	43,16%	831	13,09%	2776	43,74%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Din suprafața totală a comunei Lăzarea, suprafața agricolă ocupă 6346 ha (77,81%). În structura acestei suprafețe, terenurile arabile reprezintă 43,16%, ocupând 2739 ha, pășunile se întind pe o suprafața de 831 ha (13,09%) iar fânețele se întind pe 2776 ha (43,74%). Suprafețele întinse ale pășunilor și fânețelor de pe teritoriul comunei Lăzarea, semnifică faptul că la nivelul acestei comunei, creșterea animalelor constituie una dintre activitățile specifice.

Tabelul 81. Suprafața fondului funciar neagricol după modul de folosință în anul 2013

Suprafața Neagricolă		Păduri și altă vegetație forestieră		Suprafață cu ape și bălți		Suprafața ocupată cu construcții		Căi de comunicație și căi ferate		Terenuri degradate și neproductive	
(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%	(ha)	%
1810	22,19%	1479	81,71%	50	2,76%	128	7,07%	145	8,01%	8	0,44%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Suprafața neagrăcolă a comunei Lăzarea, ocupă 1810 ha (22,19% din suprafața totală a comunei). Structura suprafeței năgricole a comunei Lăzarea, se prezintă sub următoarea formă: pădurile și altă vegetație forestieră ocupă 81,71% din suprafața neagrăcolă a comunei întinzându-se pe o suprafață de 1479 ha, suprafața cu ape și bălți se întinde pe 56 ha (2,76%), suprafața ocupată cu construcții reprezintă 7,07% din suprafața neagrăcolă a comunei, întinzându-se pe 128 ha, iar căile de comunicație și căile ferate ocupă 8,01% din suprafața neagrăcolă a comunei, întinzându-se pe 145 ha. De asemenea la nivelul suprafeței năgricole a comunei există terenuri degradate și neproductive, acestea ocupând 0,44% din suprafața neagrăcolă a comunei Lăzarea, respectiv 8 ha. Suprafața reprezentativă a pădurilor și altei vegetații forestiere în cadrul suprafeței năgricole a comunei, evidențiază faptul că silvicultura reprezintă o altă activitate specifică zonei.

În urma unei analize comparative a situației fondului funciar al comunei Lăzarea și situația fondului funciar al României, Regiunii Centru și județului Harghita, rezultă multiple aspecte comparative, acestea fiind prezentate în următorul tabel:

Tabelul 82. Abordarea comparativă dintre situația fondului funciar al comunei Lăzarea și situația fondului funciar al României, Regiunii Centru și județul Harghita

Modul de utilizare al fondului funciar din comuna Lăzarea	Ponderea în suprafața României	Abaterea față de structura la nivel național	Ponderea în suprafața Regiunii Centru	Abaterea față de structura la nivel regional	Ponderea în suprafața județului Harghita	Abaterea față de structura la nivel Regional
Suprafața totală	0,03%	-	0,24%	-	1,23%	-
Suprafața agricolă	0,04%	16,51	0,33%	22,11	1,60%	18,24
Suprafața arabilă	0,03%	-21,10	0,37%	3,88	3,49%	23,31
Pășuni	0,03%	-9,31	0,13%	-20,89	0,54%	-25,73
Fânețe	0,18%	33,19	0,57%	18,25	1,71%	2,62
Suprafața neagrăcolă	0,02%	-16,51	0,12%	-22,11	0,67%	-18,24
Păduri și altă vegetație forestieră	0,02%	8,65	0,12%	-0,28	0,12%	-6,82
Suprafața ocupată cu ape și bălți	0,006%	-6,30	0,15%	0,61	1,00%	0,90
Suprafața ocupată cu construcții	0,02%	-1,15	0,12%	-0,199	1,26%	3,29
Căi de comunicație și căi ferate	0,04%	3,79	0,31%	4,93	1,74%	4,91
Terenuri degradate și neproductive	0,002%	-4,99	0,01%	-5,06	0,11%	-2,29

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în Tabelul 82, suprafața totală a comunei Lăzarea, reprezintă 0,03% din totalul suprafeței României, 0,24% din suprafața Regiunii Centru și 1,23% din totalul suprafeței județului Harghita.

Suprafața agricolă a comunei Lăzarea, reprezintă 0,04% din totalul suprafeței agricole a României, 0,33% din totalul acestei suprafețe a Regiunii Centru și 1,60% din suprafața agricolă a județului Harghita. Structura suprafeței agricole a comunei Lăzarea, este cu 16,51 puncte procentuale superioară structurii suprafeței agricole a României, cu 22,11 puncte procentuale mai mare decât structura acestei suprafețe a Regiunii Centru și cu 18,24 puncte procentuale mai ridicată comparativ cu structura suprafeței agricole din județul Harghita.

Suprafața arabilă a comunei Lăzarea, reprezintă 0,03% din totalul suprafeței arabile a României, 0,37% din totalul acestei suprafețe a Regiunii Centru și 3,49% din suprafața arabilă a județului Harghita. Structura suprafeței arabile a comunei Lăzarea, este cu 21,10 puncte procentuale mai mică decât structura suprafeței arabile a României, cu 3,88 puncte procentuale mai mare decât structura acestei suprafețe din Regiunea Centru și cu 23,31 puncte procentuale mai ridicată, comparativ cu structura suprafeței arabile din județul Harghita.

Suprafața pășunilor comunei Lăzarea, reprezintă 0,03% din totalul suprafeței pășunilor din România, 0,13% din totalul acestei suprafețe din Regiunea Centru și 0,54% din suprafața pășunilor din județul Harghita. Structura suprafeței pășunilor din comuna Lăzarea este cu 9,31 puncte procentuale mai mică decât structura pășunilor din România, cu 20,89 puncte procentuale inferioară structurii suprafeței pășunilor din Regiunea Centru și cu 25,73 puncte procentuale mai mică decât structura pășunilor din județul Harghita.

Suprafața fânețelor comunei Lăzarea, reprezintă 0,18% din totalul suprafeței fânețelor din România, 0,57% din totalul acestei suprafețe din Regiunea Centru și 1,71% din suprafața fânețelor din județul Harghita. Structura suprafeței fânețelor din comuna Lăzarea, este cu 33,19 puncte procentuale superioară structurii suprafeței fânețelor de la nivel național, cu 18,25 puncte procentuale mai mare decât structura acestei suprafețe din Regiunea Centru și cu 2,62 puncte procentuale mai ridicată decât structura suprafeței fânețelor de la nivelul județului Harghita.

Suprafața neagricolă a comunei Lăzarea reprezintă 0,02% din suprafața neagricolă a României, 0,12% din totalul acestei suprafețe din Regiunea Centru și 0,67% din suprafața neagricolă a județului Harghita. Structura suprafeței neagricole a comunei Lăzarea, este cu 16,51 puncte procentuale mai mică decât structura suprafeței neagricole din România, cu 22,11 puncte procentuale inferioară structurii acestei suprafețe din Regiunea Centru și cu 18,24 puncte procentuale mai scăzută decât structura suprafeței neagricole din județul Harghita.

Suprafața forestieră a comunei Lăzarea, reprezintă 0,02% din totalul suprafeței forestiere a României, 0,12% din totalul acestei suprafețe din Regiunea Centru și 0,12% din suprafața forestieră a județului Harghita. Structura suprafeței forestiere a comunei Lăzarea, este cu 8,65 puncte procentuale mai mare decât structura suprafeței forestiere a României, cu 0,28 puncte

procentuale inferioară structurii acestei suprafețe din Regiunea Centru și cu 6,82 puncte procentuale mai scăzută decât structura suprafeței forestiere a județului Harghita.

Suprafața ocupată cu ape și bălți din comuna Lăzarea, reprezintă 0,006% din totalul suprafeței ocupate cu ape și bălți din România, 0,15% din totalul acestei suprafețe din Regiunea Centru și 1% din totalul suprafeței ocupate cu ape și bălți din județul Harghita. Structura suprafeței ocupate cu ape și bălți este cu 6,30 puncte procentuale mai mică decât structura suprafeței cu ape și bălți din România, cu 0,61 puncte procentuale mai mare decât structura acestei suprafețe din Regiunea Centru și cu 0,9 puncte procentuale superioară structurii suprafeței ocupate cu ape și bălți din județul Harghita.

Suprafața ocupată cu construcții a comunei Lăzarea, reprezintă 0,02% din totalul suprafeței ocupate cu construcții din România, 0,12% din totalul acestei suprafețe din Regiunea Centru și 1,26% din totalul suprafeței ocupate cu construcții din județul Harghita. Structura suprafeței ocupate cu construcții a comunei Lăzarea, este cu 1,15 puncte procentuale mai mică decât structura suprafeței ocupate cu construcții la nivel național, cu 0,199 puncte procentuale inferioară structurii acestei suprafețe din Regiunea Centru și cu 3,29 puncte procentuale mai mare decât structura suprafeței ocupate cu construcții din județul Harghita.

Suprafața căilor de comunicație și căilor ferate a comunei Lăzarea, reprezintă 0,04% din totalul suprafeței căilor de comunicație și căilor ferate din România, 0,31% din totalul acestei suprafețe din Regiunea Centru și 1,74% din totalul suprafeței căilor de comunicație și căilor ferate din județul Harghita. Structura suprafeței căilor de comunicație și căilor ferate din comuna Lăzarea este cu 3,79 puncte procentuale mai mare decât structura suprafeței căilor de comunicație și căilor ferate din România, cu 4,93 puncte procentuale superioară structurii acestei suprafețe din Regiunea Centru și cu 4,91 puncte procentuale mai ridicată decât structura căilor de comunicație și căilor ferate din județul Harghita.

Suprafața terenurilor degradate și neproductive din comuna Lăzarea, reprezintă 0,002% din suprafața terenurilor degradate și neproductive din România, 0,01% din totalul acestei suprafețe din Regiunea Centru și 0,11% din suprafața terenurilor degradate și neproductive din județul Harghita. Structura suprafeței terenurilor degradate și neproductive din comuna Lăzarea este cu 4,99 puncte procentuale mai mică decât structura acestei suprafețe din România, cu 5,06 puncte procentuale inferioară structurii acestei suprafețe din Regiunea Centru și cu 2,29 puncte procentuale mai scăzută decât structura acestei suprafețe din județul Harghita.

Cultura plantelor

Agricultura constituie activitatea de bază a comunei Lăzarea, situație similară celei de la nivel național, regional și județean. Dimensiunile suprafețelor cultivate, precum și numărul ridicat al populației comunei care activează în acest domeniu, semnifică faptul că la nivelul comunei Lăzarea, cultura plantelor reprezintă o activitate a agriculturii practică cu intensitate de către

locuitorii acesteia. Conform rezultatelor Recensământului General Agricol din 2010, cultura plantelor la nivelul comunei Lăzarea prezintă următoarea situație:

Tabelul 83. Cultura plantelor în comuna Lăzarea

Denumire cultură agricolă	Suprafața (ha)	%
Grâu	952,25	67,65%
Secară	7,21	0,51%
Orz și orzoaică	53,7	3,82%
Ovăz	384,27	27,30%
Porumb	0,1	0,01%
Alte cereale	10,06	0,71%
Total cereale	1407,59	100,00%
Cartofi	371,56	57,82%
Legume	150,35	23,40%
Alte culturi	120,69	18,78%
Total alte culturi agricole	642,6	100,00%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Cele mai răspândite culturi agricole de pe teritoriul comunei Lăzarea sunt culturile de cereale și alte culturi agricole (cartofi, legume). Astfel pe teritoriul comunei Lăzarea, au fost cultivate 1407,59 ha cu cereale, dintre care: 67,65% suprafața cultivată cu grâu, 0,51% suprafața cultivată cu secară, 3,82% suprafața cultivată cu orz și orzoaică, 27,30% suprafața cultivată cu ovăz, 0,01% suprafața cultivată cu porumb și 0,71% suprafața cultivată cu alte cereale.

Dintre celelalte culturi agricole întâlnite pe teritoriul comunei Lăzarea, care se întind pe o suprafață de 642,6 ha, 57,82% reprezintă culturile de cartofi, 23,40% reprezintă culturile de legume și 18,78% reprezintă suprafața cultivată cu alte culturi.

În urma analizei comparative a situației culturii plantelor de la nivelul comunei Lăzarea, județului Harghita, Regiunii Centru și României, privind suprafața acestor culturi se identifică multiple aspecte comparative precum cele prezentate în următorul tabel:

Tabelul 84. Abordarea comparativă a situației culturii plantelor din comuna Lăzarea, județul Harghita, Regiunea Centru și România

Denumire cultură agricolă	Ponderea în suprafața României	Ponderea în suprafața Regiunii Centru	Ponderea în suprafața jud Harghita
Grâu	0,042%	0,956%	10,339%
Secară	0,033%	0,200%	0,715%

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI LĂZAREA 2014-2020

Orz și orzoaică	0,012%	0,273%	1,435%
Ovăz	0,275%	2,956%	19,608%
Porumb	0,0000%	0,000%	0,005%
Alte cereale	0,029%	0,145%	0,832%
Total cereale	0,029%	0,521%	7,398%
Cartofi	0,314%	0,962%	3,652%
Legume	0,346%	5,374%	64,817%
Alte culturi	0,808%	4,720%	34,137%
Total alte culturi agricole	0,364%	1,462%	5,973%

Sursa: Institutul Național de Statistică

În urma analizei comparative a situației culturii plantelor din comuna Lăzarea și situația acestor culturi din unitățile teritoriale ierarhic superior, se constată faptul că suprafața cultivată cu cereale de la nivelul comunei, reprezintă 0,029% din totalul acestei suprafețe de la nivel național, 0,521% din totalul acestei suprafețe din Regiunea Centru și 7,398% din totalul suprafeței cultivate cu cereale din județul Harghita.

Suprafața cultivată cu grâu din comuna Lăzarea, reprezintă 0,042% din totalul suprafeței cultivate cu grâu de la nivel național, 0,956% din totalul acestei suprafețe din Regiunea Centru și 10,339% din totalul suprafeței cultivate cu grâu din județul Harghita.

Suprafața cultivată cu secară din comuna Lăzarea, reprezintă 0,033% din totalul suprafeței cultivate cu secară din România, 0,2% din totalul acestei suprafețe din Regiunea Centru și 0,715% din totalul suprafeței cultivate cu secară din județul Harghita.

Suprafața cultivată cu orz și orzoaică din comuna Lăzarea, reprezintă 0,012% din suprafața cultivată cu orz și orzoaică din România, 0,273% din totalul acestei suprafețe din Regiunea Centru și 1,435% din totalul suprafeței cultivate cu orz și orzoaică din județul Harghita.

Suprafața cultivată cu ovăz din comuna Lăzarea, reprezintă 0,275% din totalul suprafeței cultivate cu secară din România, 2,956% din totalul acestei suprafețe din Regiunea Centru și 19,608% din totalul suprafeței cultivate cu secară din județul Harghita.

Suprafața cultivată cu alte cereale din comuna Lăzarea, reprezintă 0,029% din totalul suprafeței cultivate cu alte cereale din România, 0,145% din totalul acestei suprafețe din Regiunea Centru și 0,832% din totalul suprafeței cultivate cu alte cereale din județul Harghita.

Suprafața altor culturi agricole (cartofi, legume etc) din comuna Lăzarea, reprezintă 0,364% din totalul suprafeței altor culturi agricole de la nivel național, 1,462% din totalul acestei suprafețe din Regiunea Centru și 5,973% din totalul suprafeței altor culturi agricole ale județului Harghita.

Suprafața cultivată cu cartofi a comunei Lăzarea, reprezintă 0,314% din totalul suprafeței cultivate cu cartofi din România, 0,962% din totalul acestei suprafețe din Regiunea Centru și 3,652% din totalul suprafeței cultivate cu cartofi din județul Harghita.

Suprafața cultivată cu legume a comunei Lăzarea, reprezintă 0,346% din totalul suprafeței cultivate cu legume din România, 5,374% din totalul acestei suprafețe din Regiunea Centru și 64,817% din totalul suprafeței cultivate cu legume din județul Harghita.

Suprafața cultivată cu alte culturi agricole a comunei Lăzarea, reprezintă 0,808% din totalul suprafeței altor culturi agricole din România, 4,72% din totalul acestei suprafețe din Regiunea Centru și 34,137% din totalul suprafeței altor culturi agricole din județul Harghita.

Creșterea animalelor

Alături de cultura plantelor, creșterea animalelor reprezintă o activitate din domeniul Agriculturii, intens practică de către populația comunei Lăzarea. Referitor la creșterea animalelor, efectivul și structura acestora, înregistrate la Recensământul General Agricol din anul 2010, sunt prezentate în tabelul următor:

Tabelul 85. Efectivul și structura speciilor de animale din comuna Lăzarea

Specii	Număr animale	%
Bovine	927	4,13%
Ovine	1113	4,96%
Caprine	188	0,84%
Porcine	814	3,63%
Păsări	18496	82,47%
Cabaline	187	0,83%
Iepuri de casă	356	1,59%
Măgari și catâri	346	1,54%
Familii de albine	22427	100,00%
Total	927	4,13%

Sursa: Institutul Național de Statistică

Conform rezultatelor Recensământului General Agricol din anul 2010, la nivelul comunei Lăzarea, a fost identificat un efectiv de 22427 animale, dintre care: bovine 4,13%, ovine 4,96%, caprine 0,84%, porcine 3,63%, păsări 82,47%, cabaline 0,83%, iepuri de casă 1,59% și familii de albine 1,54%.

În urma analizei comparative, în ceea ce privește structura efectivului de animale din Comuna Lăzarea, județul Harghita, Regiunea Centru și România, se identifică multiple aspecte comparative precum cele prezentate în următorul tabel:

Tabelul 86. Abordarea comparativă a efectivului și structurii animalelor înregistrate în comuna Lăzarea, județul Harghita, Regiunea Centru și România

Specii	Ponderea în totalul la nivel național	Abaterea structurii față de cea la nivel național	Ponderea în totalul la nivel regional	Abaterea față de totalul la nivel regional	Ponderea în totalul la nivel județean	Abaterea față de totalul la nivel județean
Bovine	0,047%	2,11	0,290%	1,29	1,478%	-3,20
Ovine	0,013%	-3,59	0,061%	-11,24	0,683%	-14,12
Caprine	0,015%	-0,42	0,172%	-0,13	0,986%	-1,39
Porcine	0,015%	-1,81	0,154%	-1,06	1,594%	-2,35
Păsări	0,023%	1,94	0,227%	10,03	3,691%	23,82
Cabaline	0,033%	0,26	0,270%	0,22	1,043%	-1,26
Iepuri de casă	0,120%	1,28	0,598%	1,06	2,348%	-0,19
Măgari și catâri	0,027%	0,22	0,179%	-0,17	1,420%	-1,31
Familii de albine	0,023%	-	0,199%	-	2,625%	-
Total	0,047%	2,11	0,290%	1,29	1,478%	-3,20

Sursa: Institutul Național de Statistică

Efectivul bovinelor înregistrat în comuna Lăzarea, reprezintă 0,047% din totalul acestei specii la nivel național, iar structura bovinelor în totalul animalelor înregistrate la nivelul comunei este cu 2,11 puncte procentuale mai mare decât structura acestei specii la nivel național. Analizat la nivel regional, efectivul bovinelor reprezintă 0,29% din totalul acestei specii la nivelul Regiunii Centru, iar structura bovinelor în totalul animalelor înregistrate la nivelul comunei este cu 1,29 puncte procentuale mai mare decât structura acestei specii la nivel regional. Analizat la nivel județean, efectivul bovinelor înregistrat în comuna Lăzarea, reprezintă 1,478% din totalul acestei specii la nivelul județului Harghita, iar structura bovinelor în totalul animalelor înregistrate la nivelul comunei este cu 3,20 puncte procentuale mai mică decât structura acestei specii din județul Harghita.

Efectivul ovinelor din comuna Lăzarea, reprezenta 0,013% din totalul acestei specii de la nivel național, structura ovinelor în totalul animalelor înregistrate la nivelul comunei, este cu 3,59 puncte procentuale mai mică decât structura acestei specii la nivel național. Analizat la nivel regional, efectivul ovinelor din comuna Lăzarea, reprezenta 0,061% din totalul acestei specii din Regiunea Centru, iar structura ovinelor în totalul animalelor înregistrate la nivelul comunei este cu 11,24 puncte procentuale mai mică decât structura acestei specii la nivelul Regiunii Centru. Analizat la nivel județean, efectivul ovinelor din comuna Lăzarea reprezintă 0,683% din totalul acestei specii din județul Harghita, iar structura ovinelor în totalul animalelor înregistrate la nivelul comunei este cu 14,12 puncte procentuale mai mică decât structura acestei specii din județul Harghita.

Efectivul caprinelor din comuna Lăzarea, reprezintă 0,015% din totalul acestei specii de la nivel național, structura caprinelor în totalul animalelor înregistrate la nivelul comunei este cu 0,42 puncte procentuale mai mică decât structura acestei specii la nivel național. Analizat la nivel regional, efectivul caprinelor din comuna Lăzarea, reprezintă 0,172% din totalul acestei specii din Regiunea Centru, iar structura caprinelor în totalul animalelor înregistrate la nivelul comunei este cu 0,13 puncte procentuale mai mică decât structura acestei specii la nivelul Regiunii Centru. Analizat la nivel județean, efectivul caprinelor din comuna Lăzarea reprezintă 0,986% din totalul acestei specii din județul Harghita, iar structura caprinelor în totalul animalelor înregistrate la nivelul comunei este cu 1,39 puncte procentuale mai mică decât structura acestei specii din județul Harghita.

Efectivul porcinelor din comuna Lăzarea, reprezintă 0,015% din totalul acestei specii de la nivel național, structura porcinelor în totalul animalelor înregistrat la nivelul comunei este cu 1,81 puncte procentuale mai mică decât structura acestei specii la nivel național. Analizat la nivel regional, efectivul porcinelor din comuna Lăzarea, reprezintă 0,154% din totalul acestei specii din Regiunea Centru, iar structura porcinelor în totalul animalelor înregistrate la nivelul comunei este cu 1,06 puncte procentuale mai mare decât structura acestei specii la nivelul Regiunii Centru. Analizat la nivel județean, efectivul porcinelor din comuna Lăzarea reprezintă 1,594% din totalul acestei specii din județul Harghita iar structura porcinelor în totalul animalelor înregistrate la nivelul comunei este cu 2,35 puncte procentuale mai mare decât structura acestei specii din județul Harghita.

Efectivul păsărilor din comuna Lăzarea, reprezintă 0,023% din totalul acestei specii de la nivel național, structura păsărilor în totalul animalelor înregistrat la nivelul comunei, este cu 1,94 puncte procentuale mai mare decât structura acestei specii la nivel național. Analizat la nivel regional, efectivul păsărilor din comuna Lăzarea, reprezintă 0,227% din totalul acestei specii din Regiunea Centru, iar structura păsărilor în totalul animalelor înregistrate la nivelul comunei, este cu 10,03 puncte procentuale mai mare decât structura acestei specii de la nivelul Regiunii Centru. Analizat la nivel județean, efectivul păsărilor din comuna Lăzarea reprezintă 3,691% din totalul acestei specii din județul Harghita, iar structura păsărilor în totalul animalelor înregistrate la nivelul comunei este cu 23,82 puncte procentuale superioară structurii acestei specii din județul Harghita.

Efectivul cabalinelor din comuna Lăzarea, reprezintă 0,033% din totalul acestei specii de la nivel național, structura cabalinelor în totalul animalelor înregistrat la nivelul comunei, este cu 0,26 puncte procentuale mai mare decât structura acestei specii la nivel național. Analizat la nivel regional, efectivul cabalinelor din comuna Lăzarea, reprezintă 0,270% din totalul acestei specii din Regiunea Centru, iar structura cabalinelor în totalul animalelor înregistrat la nivelul comunei, este cu 0,22 puncte procentuale mai mare decât structura acestei specii din Regiunea Centru. Analizat la nivel județean, efectivul cabalinelor din comuna Lăzarea, reprezintă 1,043% din totalul acestei specii din județul Harghita, iar structura cabalinelor în totalul animalelor

înregistrate la nivelul comunei este cu 1,26 puncte procentuale inferioară structurii acestei specii din județul Harghita.

Efectivul iepurilor de casă din comuna Lăzarea, reprezintă 0,12% din totalul acestei specii de la nivel național, structura iepurilor de casă în totalul animalelor înregistrat la nivelul comunei este cu 1,28 puncte procentuale mai mare decât structura acestei specii la nivel național. Analizat la nivel regional, efectivul iepurilor de casă din comuna Lăzarea, reprezintă 0,598% din totalul acestei specii din Regiunea Centru, structura iepurilor de casă în totalul animalelor înregistrate la nivelul comunei, este cu 1,06 puncte procentuale mai mare decât structura acestei specii din Regiunea Centru. Analizat la nivel județean, efectivul iepurilor de casă din comuna Lăzarea, reprezintă 2,348% din totalul acestei specii din județul Harghita, iar structura iepurilor de casă în totalul animalelor înregistrate la nivelul comunei este cu 0,19 puncte procentuale mai mică decât structura acestei specii din județul Harghita.

Efectivul familiilor de albine din comuna Lăzarea, reprezintă 0,027% din totalul acestei specii la nivel național, structura familiilor de albine în totalul animalelor înregistrat la nivelul comunei este cu 0,22 puncte procentuale mai mare decât structura acestei specii la nivel național. Analizat la nivel regional, efectivul familiilor de albine din comuna Lăzarea reprezintă 0,179% din totalul acestei specii din Regiunea Centru, iar structura familiilor de albine în totalul animalelor înregistrat la nivelul comunei, este cu 0,179 puncte procentuale mai mare decât structura acestei specii la nivel regional. Analizat la nivel județean, efectivul familiilor de albine din comuna Lăzarea, reprezintă 1,42% din totalul acestei specii din județul Harghita, iar structura familiilor de albine în totalul animalelor înregistrate la nivelul comunei este cu 1,31 puncte procentuale inferioară structurii acestei specii din județul Harghita.

Dotări agricole

Pentru desfășurarea în condiții optime a activităților agricole, la nivelul comunei Lăzarea, aceasta dispune de un efectiv de 606 echipamente și utilaje agricole, destinate amenajării și întreținerii culturilor agricole, respectiv recoltării producției realizate în urma desfășurării acestor activități. Efectivul și structura echipamentelor agricole ale comunei Lăzarea, respectiv comparația dotării agricole a comunei cu cea a județului Harghita, Regiunii Centru și României sunt prezentate în următorul tabel:

Tabelul 87. Echipamentele și utilajele agricole ale comunei Lăzarea și abordarea comparativă a dotării agricole a comunei cu cea de la nivelul județului Harghita, Regiunii Centru și României

Denumire echipament	Număr utilaje	%	Suprafața arabilă	Ha/nr. utilaje	Abaterea față de România	Abaterea față de Regiunea Centru	Abaterea față de județul Harghita
Tractoare	130	21,45%	2504	19,262	-29,053	-5,009	5,910
Motocultoare	7	1,16%	2504	357,714	-94,802	-126,727	26,512

PLANUL STRATEGIC DE DEZVOLTARE LOCALĂ AL COMUNEI LĂZAREA 2014-2020

Pluguri pentru tractoare	80	13,20%	2504	31,300	-28,254	-1,784	8,815	
Cultivatoare mecanice	24	3,96%	2504	104,333	-184,362	-32,806	30,974	
Combinatoare	14	2,31%	2504	178,857	-182,992	24,109	55,631	
Grape mecanice	18	2,97%	2504	139,111	36,482	71,259	54,068	
Semănători mecanice	22	3,63%	2504	113,818	-13,423	29,070	24,007	
Mașini pentru împrăștiat îngrășăminte	15	2,48%	2504	166,933	-217,683	-7,131	6,739	
Mașini pentru erbicidat și tratat	22	3,63%	2504	113,818	-128,654	6,936	-11,373	
Combine autopropulsate pentru recoltat cereale, culturi oleaginoase, seminceri	11	1,82%	2504	227,636	-132,809	2,655	4,639	
Combine autopropulsate pentru recoltat furaje, sfeclă de zahăr, cartofi	13	2,15%	2504	192,615	-	1663,702	-155,188	-9,691
Motocositoare	184	30,36%	2504	13,609	-153,609	-24,211	5,927	
Alte mașini și echipamente agricole	66	10,89%	2504	37,939	-81,800	3,397	27,276	
Total	606	100,00%	-	-	-	-	-	

Sursa: Institutul Național de Statistică

Tractoarele reprezintă 21,45% din totalul echipamentelor agricole ale comunei Lăzarea, fiind în număr de 130, fiecărui tractor îi revin în medie 19,262 ha din suprafața arabilă a comunei, mai puțin cu 29,053 puncte procentuale decât media la nivel național și cu 5,009 ha decât media la nivelul Regiunii Centru și mai mult cu 5,910 ha decât media la nivelul județului Harghita.

Motocultoarele reprezintă 1,16% din totalul echipamentelor agricole ale comunei Lăzarea, fiind în număr de 7, fiecărui motocultor îi revin în medie 253,71 ha din suprafața arabilă a comunei, mai puțin cu 94,802 ha decât media la nivel național și cu 126,72 ha decât media la nivelul Regiunii Centru și cu 26,512 ha decât media la nivelul județului Harghita.

Plugurile pentru tractoare, reprezintă 13,20 % din totalul echipamentelor agricole ale comunei Lăzarea, fiind în număr de 80, fiecărui plug, îi revin în medie 31,3 ha din suprafața arabilă a comunei, mai puțin cu 28,254 ha decât media la nivel național, cu 1,784 ha decât media la nivelul Regiunii Centru și mai mult cu 8,815 ha decât media la nivelul județului Harghita.

Cultivatoarele mecanice, reprezintă 3,96% din totalul echipamentelor agricole ale comunei Lăzarea, fiind în număr de 24, fiecărui cultivator îi revin în medie 104,33 ha din suprafața arabilă

a comunei, mai puțin cu 184,36 ha decât media la nivel național și cu 32,806 ha decât media la nivelul Regiunii Centru și mai mult cu 30,974 ha decât media la nivelul județului Harghita.

Combinatoarele reprezintă 2,31% din totalul echipamentelor agricole ale comunei Lăzarea, fiind în număr de 14, fiecărei combinator îi revin în medie 178,85 ha din suprafața arabilă a comunei, mai puțin cu 182,99 ha decât media la nivel național și mai mult cu 24,109 ha decât media la nivelul Regiunii Centru și cu 55,63 ha decât media la nivelul județului Harghita.

Grapele mecanice reprezintă 2,97% din totalul echipamentelor agricole ale comunei Lăzarea, fiind în număr de 18, fiecărei grape îi revin în medie 139,11 ha din suprafața arabilă a comunei, mai mult cu 36,48 ha decât media la nivel național, cu 71,25 ha decât media la nivelul Regiunii Centru și cu 54,06 ha decât media la nivelul județului Harghita.

Semănătorile mecanice reprezintă 3,63% din totalul echipamentelor agricole ale comunei Lăzarea, fiind în număr de 22, fiecărei semănători îi revin în medie 113,81 ha din suprafața arabilă a comunei, mai puțin cu 13,42 ha decât media la nivel național și mai mult cu 29,07 ha decât media la nivelul Regiunii Centru și cu 24 ha decât media la nivelul județului Harghita.

Mașinile pentru împrăștiat îngrășăminte, reprezintă 2,48% din totalul echipamentelor agricole ale comunei Lăzarea, fiind în număr de 15, fiecărei astfel de mașini îi revin în medie 166,93 ha din suprafața arabilă a comunei, mai puțin cu 217,68 ha decât media la nivel național, cu 7,13 ha decât media la nivelul Regiunii Centru și cu 6,73 ha decât media la nivelul județului Harghita.

Mașinile pentru erbicidat și tratat, reprezintă 3,63% din totalul echipamentelor agricole ale comunei Lăzarea, fiind în număr de 22, fiecărei astfel de mașini îi revin în medie 113,81 ha din suprafața arabilă a comunei, mai puțin cu 128,65 ha decât media la nivel național, mai mult cu 6,936 ha decât media la nivelul Regiunii Centru și cu 11,37 ha decât media la nivelul județului Harghita.

Combinatoarele autopropulsate pentru recoltat cereale, culturi oleaginoase, seminceri, reprezintă 1,82% din totalul echipamentelor agricole ale comunei Lăzarea, fiind în număr de 11, fiecărei astfel de utilaj îi revin în medie 227,63 ha din suprafața arabilă a comunei, mai puțin cu 132,80 ha decât media la nivel național și mai mult cu 2,655 ha decât media la nivelul Regiunii Centru și cu 4,639 ha decât media la nivelul județului Harghita.

Combinele autopropulsate pentru recoltat furaje, sfeclă de zahăr, cartofi, reprezintă 2,15% din totalul echipamentelor agricole ale comunei Lăzarea, fiind în număr de 13, fiecărei astfel de utilaj îi revin în medie 192,615 ha din suprafața arabilă a comunei, mai puțin cu 1663,70 decât media la nivel național, cu 155,18 ha decât media la nivelul Regiunii Centru și cu 9,691 ha decât media la nivelul județului Harghita.

Motocositoarele reprezintă 30,36% din totalul echipamentelor agricole ale comunei Lăzarea, fiind în număr de 184, fiecărei motocositori îi revin în medie 13,609 ha din suprafața arabilă a

comunei, mai puțin cu 153,609 ha decât media la nivel național și cu 24,211 ha decât media la nivelul Regiunii Centru și mai mult cu 5,927 ha decât media la nivelul județului Harghita.

Alte mașini și echipamente agricole, reprezintă 10,89% din totalul echipamentelor agricole ale comunei Lăzarea, fiind în număr de 66, fiecărui astfel de utilaj îi revin în medie 37,939 ha din suprafața arabilă a comunei, mai puțin cu 81,8 ha decât media la nivel național și mai mult cu 3,397 ha decât media la nivelul Regiunii Centru și cu 27,276 ha decât media la nivelul județului Harghita.

2.2.8.2 Industria

Pe raza comunei Lăzarea își desfășoară activitatea 153 de unități economice dintre care 49 societăți comerciale și 104 unități economice a căror formă de organizare este: persoană fizică autorizată (PFA), asociație familială și întreprindere individuală.

În ceea ce privește activitatea societăților comerciale, dintre cele 49 de unități economice, 1 desfășoară activități din domeniul agricol, 15 societăți desfășoară activități de comerț, 4 societăți activează în domeniul construcțiilor, 1 activează în domeniul industriei alimentare, 8 desfășoară activități din domeniul industriei prelucrătoare, 1 activează în domeniul informaticii, 3 societăți activează în domeniul sănătății, 11 societăți desfășoară activități de prestări servicii, 2 firme activează în domeniul silviculturii și 1 firmă în domeniul transporturilor.

Tabelul 88. Structura industriei comunei Lăzarea

Domeniul de activitate	Numărul unităților economice
Agricultură	2
Comerț	15
Construcții	4
Industria alimentară	1
Industria prelucrătoare	8
Informatică	1
Sănătate	3
Servicii	11
Silvicultura	2
Transport	1
Alte unități economice	104
Total	153

Sursa: www.firme.info

Numărul unităților economice pe cap de locuitor în comuna Lăzarea este 0,04468, iar numărul persoanelor/firmă este de 22,37.

2.3 INFRASTRUCTURA

2.3.1. Locuințe, stil de viață

Comuna Lăzarea este una dintre cele mai vechi așezări ale depresiunii Gurghiului.

Specific tradiției secuiești, referitor la modul de construire, locuințele comunei Lăzarea se caracterizează prin îmbinarea esteticii și funcționalității acestora. Cea mai importantă funcție a locuințelor familiale o reprezintă asigurarea condițiilor de viață decente și totodată crearea unui climat propice pentru o familie numeroasă.

Dintre activitățile specifice zonei face parte: exploatarea și prelucrarea lemnului (tâmplărie, dulgherie, zidărie), agricultura și turismul rural.

Suprafața locuibilă a comunei se întinde pe 771 ha, pe această suprafață fiind construite 1601 de locuințe, dintre care 1597 se află în proprietate privată, iar 4 în proprietatea statului. Structura clădirilor rezidențiale în funcție de perioada în care acestea au fost construite este prezentată în următorul tabel:

Tabelul 89. Structura clădirilor rezidențiale în funcție de perioada în care au fost construite

Perioada	Nr. locuințe
Înainte de 1990	1537
1990-1995	3
1996-2001	11
2002-2007	31
2008-2011	19

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa din Tabelul 89, majoritatea locuințelor de pe teritoriul comunei Lăzarea (96,00%), au fost construite înainte de anul 1990. În perioada de după Revoluția din 1989 și până în anul 2011 s-au construit 64 de locuințe, dintre care cele mai multe au fost construite în perioada 2002-2007 (48,44% din totalul locuințelor construite după 1990).

În scopul evaluării condițiilor de locuit, organisme internationale specializate precum Banca Mondială, Organizația Națiunilor Unite, Comisia de Statistică a Uniunii Europene etc., au stabilit un set de indicatori dintre care: racordarea locuințelor la rețeaua de apă și energie electrică, tipul de încălzire, tipul materialelor de construcție a pereților exteriori ai clădirii, numărul de camere ale locuinței, dotarea cu băi, distanța față de sursele de poluare, distanța față de primul oraș. În ceea ce privește evaluarea condițiilor de locuit la nivelul comunei Lăzarea, locuințele de pe teritoriul acesteia dispun de următoarele utilități: rețea de apă potabilă, rețea de telefonie, rețea de cablu TV și rețea de internet.

Tabelul 90. Numărul gospodăriilor după dotarea cu instalații

Tipul dotării	Nr. Locuințe	%
Instalație electrică	1587	99,13%
Instalație de alimentare cu apă curentă	1086	67,83%
Combustibil folosit pentru încălzire:		
Solid	1514	94,57%
Lichid	13	0,81%
Gazos	3	0,19%

Sursa: Institutul Național de Statistică

După cum se poate observa în tabelul de mai sus, locuitorii comunei Lăzarea beneficiază în mare parte de facilitățile lumii moderne, astfel 99,13% dintre locuințe sunt conectate la rețeaua de energie electrică și 67,83% beneficiază de alimentare cu apă curentă. De asemenea pe raza comunei Lăzarea există sistem de canalizare. În ceea ce privește tipul de combustibil folosit pentru încălzire, 94,57% din totalul locuințelor comunei Lăzarea, sunt încălzite prin utilizarea combustibilului solid, 0,81%, sunt încălzite prin arderea combustibilului lichid, iar 0,19% din totalul locuințelor utilizează pentru încălzire combustibilul gazos.

2.3.2 Structura educațională

Școli

Conform Inspectoratului Județean Harghita, pe raza comunei Lăzarea, există o școală, Școala Gimnazială "Bethlen Gábor" Lăzarea, care deține autorizație de funcționare, iar pe lângă aceasta funcționează pe teritoriul comunei alte două instituții de învățământ arondate, prezentate în tabelul următor:

Tabelul 91. Unități de învățământ arondate care funcționează pe raza comunei Lăzarea

Denumirea instituției de învățământ	Localitatea
Școala cu clasele I-VIII nr.2 sat Lăzarea	Satul Lăzarea
Școala cu clasele I-VIII nr.3 sat Lăzarea	Satul Lăzarea

Sursa: <http://www.institutii-publice.org/judetul-harghita/comuna-lazarea.html>

În ceea ce privește învățământul preșcolar, pe raza comunei Lăzarea funcționează 4 grădinițe cu program normal.

2.3.3 Structura de sănătate

În ceea ce privește structura de sănătate la nivelul comunei Lăzarea, pe teritoriul acesteia există un cabinet medical, un cabinet stomatologic și o farmacie, care asigură accesul populației la medicamente și la alte produse farmaceutice.

Personalul medico-sanitar al comunei este alcătuit din 9 persoane dintre care 2 medici de familie, 2 stomatologi, 1 farmacist și 4 persoane din cadrul personalului sanitar mediu. Astfel fiecărui medic de familie și medic stomatolog le revin câte 1712 persoane, fiecărui membru al personalului sanitar mediu îi revin câte 856 persoane, iar farmacistului îi revine întreaga populație a comunei, 3254 persoane.

2.4 CONDIȚII DE MEDIU

2.4.1 Calitatea apei: râuri și pâraie care străbat comuna, gradul de poluare

Apa constituie un element determinant și esențial pentru existența umană fără de care nu se poate concepe existența unei forme de viață. De asemenea apa reprezintă o resursă naturală, regenerabilă, vulnerabilă și limitată, element indispensabil pentru viață și societate, materie primară pentru activități productive, sursă de energie și cale de transport, factor determinant pentru menținerea echilibrului ecologic.¹⁵ Pentru gospodărirea și dezvoltarea durabilă a resurselor de apă este necesară aplicarea cu consecvență a principiilor formulate în Directiva Parlamentului și Consiliului Europei 60/2000 CE.

Rețeaua hidrografică a comunei Lăzarea este alcătuită în principal din pârâul Lăzarea și râul Mureș, al cărui curs se află în apropierea comunei, pârâul Lăzarea fiind unul dintre afluenții acestui râu.

Alimentarea cu apă potabilă a comunei Lăzarea este asigurată printr-un sistem de alimentare centralizat, a cărui sursă o reprezintă râul Mureș, aceasta fiind supusă operațiunilor de tratare și filtrare este distribuită gospodăriilor pentru utilizare/consum.

Calitatea apelor în județul Harghita, în anul 2014, a fost monitorizată pe anumite secțiuni, iar pe baza rezultatelor obținute în secțiunile de supraveghere s-a realizat încadrarea în categorii de calitate, conform Ordinului Ministrului Mediului și Gospodăririi Apelor nr. 161/2006. Conform Raportului de Mediu pentru Planul de Amenajare a Teritoriului Județului Harghita, pârâul Lăzarea se încadrează în categoria a doua, încadrare determinată de indicatorii grupei regimul oxigenului (oxigen dizolvat, CCO-Mn, CCO-Cr) și de grupa de salinitate (reziduu filtrabil, cloruri, sulfati, Ca, Mg, sodiu). În cursul anului s-au mai constatat depășiri și la indicatorii Cu,

¹⁵ Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice – Agenția Națională pentru Protecția Mediului (ANPM) (2010): Raport anual – Starea factorilor de mediu în România, 2010 (pag.49), accesat la adresa: http://www.anpm.ro/upload/48582_3.Cap.3.Apa%20Dulce.2010.pdf

Cd, Mn, Pb, Ni și Co care provin din cadrul natural și fac parte din grupa indicatorilor „substanțe periculoase relevante și prioritare/prioritare periculoase”. În urma analizei apei râului Mureș, se constată ca aceasta prezintă o stare chimică bună.

Poluări accidentale

Conform Raportului privind starea mediului în județul Harghita, pentru luna noiembrie 2014, pe teritoriul acestui județ nu au fost înregistrate poluări accidentale.

2.4.2 Calitatea aerului: în funcție de așezarea geografică a comunei (poziționarea acesteia față de marii poluatori)

La nivelul județului Harghita evaluarea calității aerului înconjurător are la bază atât rezultatele măsurărilor manuale cât și cele automate obținute de la punctele de monitorizare amplasate pe teritoriul județului.

Prin **măsurătorile manuale** sunt determinate concentrațiile poluanților gazoși (SO_2 , NO_2 , NH_3) în aerul înconjurător la sediul APM Harghita, pulberi totale în suspensie (PTS) la sediul APM Harghita și la Gheorgheni, respectiv este determinată cantitatea de pulberi sedimentabile în cele 9 puncte de monitorizare (2 puncte în Miercurea Ciuc și câte un punct la Odorheiu Secuiesc, Cristuru Secuiesc, Delnița, Suseni, Sândominic, Toplița și Gheorgheni).

În luna noiembrie 2014 s-au efectuat următoarele determinări:

- 90 determinări privind concentrația poluanților gazoși (SO_2 , NO_2 , NH_3) la sediul APM Harghita, nivelul concentrației poluanților a fost sub valorile limită, prevăzute în STAS 12574/87 - "Aer din zone protejate. Condiții de calitate";
- 49 determinări de pulberi totale în suspensie – PTS, din care 28 la Miercurea Ciuc (prelevator defect în zilele de 29-30 noiembrie) și 21 la Gheorgheni (incluzând 4 probe a câte 3 zile și o probă de 2 zile). Au fost înregistrați 11 depășiri față de valoarea limită zilnică de $150 \mu\text{g}/\text{mc}$ (1 la Miercurea Ciuc, în data de 12 noiembrie respectiv 10 la Gheorgheni, în zilele de 03-10, 12 și 27 noiembrie 2014), prevăzută în STAS 12574/1987;
- 9 probe de pulberi sedimentabile; nu au fost înregistrate depășiri față de valoarea limită lunară de $17 \text{ g}/\text{mp}/\text{lună}$, prevăzută în STAS 12574/1987.

La sfârșitul anului 2007 în județul Harghita a fost amplasată o **stație automată de monitorizare a calității aerului de tip fond regional**, care face parte din rețeaua națională de monitorizare a calității aerului. Locația stației de monitorizare este în Miercurea Ciuc, str. Jigodin Băi f.n. Poluanții monitorizați sunt: SO_2 , NO_2/NO_x , CO, ozon, benzen și pulberi în suspensie PM10 determinate gravimetric și automat. Începând cu luna iunie 2012 se determină și concentrația masică de pulberi în suspensie PM2,5.

Valorile medii lunare, numărul de depășiri, captura de date și maximele zilnice ale concentrațiilor poluanților în luna noiembrie 2014 sunt următoarele:

Tabelul 92. Informații referitoare la calitatea aerului în județul Harghita

Stația HR 1- Jigodin Băi Luna noiembrie 2014							
Poluant	UM	Medie lunară	Maxim	Tip de depășire	Număr depășiri luna curentă	Număr depășiri de la începutul anului	Captură lunară de date validate %
SO ₂	μg/m ³	3,88	11,86	-	-	-	54,1
NO	μg/m ³	-	-	-	-	-	0
NO ₂	μg/m ³	-	-	-	-	-	0
NO _x	μg/m ³	-	-	-	-	-	0
Ozon	μg/m ³	-	-	-	-	-	0
CO	mg/m ³	-	-	-	-	-	0
Benzen	μg/m ³	-	-	-	-	-	0
PM ₁₀ gravimetric	μg/m ³	29,52	59,1	Valoare limită zilnică	3	13	100
PM ₁₀ automat	μg/m ³	31,69	50,13	Valoare limită zilnică	1	5	100
PM _{2,5} gravimetric	μg/m ³	35,80	65,20	-	-	-	93,33

Sursa: Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice – Agenția Națională pentru Protecția Mediului (ANPM) (2014): Raport lunar – Starea factorilor de mediu în România – luna noiembrie 2014¹⁶

Valorile medii zilnice ale concentrațiilor poluanților monitorizați în luna noiembrie 2014 sunt următoarele:

Tabelul 93. Valorile medii zilnice ale concentrațiilor poluanților din aer în luna noiembrie 2014

Stația:	HR-1			
	SO2	PM10aut	PM10grav	PM2,5 grav
Ziua	µg/m3	µg/m3	µg/m3	µg/m3
1	4 K	30,3 K	28 K	45,49 K
2	3 K	22,3 K	20 K	30,47 K
3	3 K	33,5 K	33 K	43,47 K

¹⁶ Accesat la adresa: <http://apmif.anpm.ro/-/rapoarte-lunare-privind-starea-mediului>

4	6 K	39,6 K	38 K	48,38 K
5	7 K	44,0 K	45 K	56,93 K
6	3 K	38,0 K	41 K	53,2 K
7	4 K	39,0 K	44 K	55,65 K
8	3 K	43,4 K	54 K	62,47 K
9	4 K	37,9 K	49 K	51,65 K
10	3 K	32,4 K	43 K	44,83 K
11	4 K	29,6 K	54 K	62,93 K
12	-	-	59 K	65,2 K
13	3 K	-	24 K	36,19 K
14	2 K	15,8 K	14 K	16,91 K
15	4 K	37,7 K	35 K	36,65 K
16	2 K	50,1 K	48 K	48,83 K
17	5 K	25,3 K	21 K	21,01 K
18	4 K	15,1 K	8 K	-
19	4 K	21,1 K	22 K	-
20	3 K	15,5 K	9 K	9 K
21	-	-	4 K	4,18 K
22	-	-	7 K	10,91 K
23	-	-	13 K	18,82 K
24	-	-	4 K	7,73 K
25	-	-	25 K	24,64 K
26	-	-	31 K	31,1 K
27	-	-	38 K	37,01 K
28	-	-	30 K	30,55 K
29	-	-	14 K	15,19 K
30	-	-	31 K	33,01 K
Media	3,88	31,69	29,52	35,8
Legenda:		K= media OK		

Sursa: Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice – Agenția Națională pentru Protecția Mediului (ANPM)
(2014): Raport lunar – Starea factorilor de mediu în România – luna noiembrie 2014¹⁷

Efectele poluării aerului sunt de regulă legate de anumite zone și orașe, datorită aglomerării surselor de emisii poluante (încălzirea locuințelor, transport, industrie) și accentuate de condițiile climatice și geografice. Conform raportului anual privind starea mediului, în anul 2014 nu au fost înregistrate îmbolnăviri acute provocate de poluarea aerului.

¹⁷ Accesat la adresa: <http://apmif.anpm.ro/-/rapoarte-lunare-privind-starea-mediului>

Radioactivitatea

Conform Raportului anual privind starea mediului pentru anul 2014, starea radioactivității mediului pentru județul Harghita este urmărită prin măsurătorile beta globale pentru factorii de mediu: aerosoli atmosferici, depuneri uscate, precipitații atmosferice, ape, sol și vegetație respectiv măsurătorile debitului gama absorbite din aer. În anul 2103 au fost efectuate 4623 analize beta globale (immediate și întârziate) și de debit doza gama absorbită, astfel conform Raportului anual privind starea mediului pentru anul 2014, la nivelul Județului Harghita activitățile specifice beta globale determinate, nu au evidențiat abateri de la media multianuală și nici nu au fost înregistrate depășiri ale limitelor de avertizare.

2.4.3 Calitatea solului: tipuri de soluri, gradul de erodare a terenului, suprafața fertilă, suprafața defavorizată pentru activități agricole

În vederea expertizării calității solului în luna noiembrie 2014, au fost expertizate 6 probe de sol, colectate din unele rezervații naturale din județul Harghita, în urma acestor analize nu se constată depășiri ale valorii pH-ului, aceasta variază între 7,46-8,54.

Solurile comunei Lăzarea sunt bogate în humus, pe teritoriul acestei comune aflându-se unele dintre cele mai fertile soluri de pe teritoriul Județului Harghita, favorabile culturilor agricole.

Zăcămintele de subsol descoperite pe teritoriul comunei Lăzarea sunt dolomitele, conform probelor extrase, acestea au culoarea alb-cenușie sau gălbuie, în cele mai frecvente cazuri fiind identificată culoarea albă. Cristalinitatea dolomitei este variabilă, fiind prezente alternanțele de zone fin cristalizate care fac tranziția spre o cristalinitate avansată, unde roca are caracter zaharoid. În zona rocilor calcaroase dolomitice, apar intercalații de șisturi cristaline mezozonale. În masa dolomatică se observă cuiburi de termolit sub formă de cristale prismatice radiale și fibroase. Se remarcă și mici lentile sau cuiburi de cuarț, iar sporadic apar pale de muscovit. O formă a dolomitei care se găsește pe teritoriul comunei Lăzarea, este marmura.

În ceea ce privește degradarea solurilor, pe teritoriul comunei Lăzarea, suprafața terenurilor degradate și neproductive este de 8 ha, iar conform Planului Urbanistic General al comunei Lăzarea, pe anumite suprafețe ale teritoriului acesteia, s-au identificat riscuri de alunecări de teren¹⁸.

¹⁸ Sursa: Agenția Națională pentru Protecția Mediului Harghita (2010): Decizie de încadrare a "Planului Urbanistic General al comunei Lăzarea", accesat la adresa:
http://www.anpm.ro/anpm_resources/migrated_content/uploads/16632_PUG%20Lazarea.pdf

Activități a căror consecință este deteriorarea solului

Utilizarea de îngrășăminte

Impactul activităților agricole asupra stării factorilor de mediu este determinat de utilizarea îngrășămintelor chimice și naturale, respectiv a pesticidelor. În scopul realizării unor producții agricole superioare din perspectivă cantitativă și calitativă, producătorii agricoli ai comunei Lăzarea au executat lucrări de fertilizare și tratare a terenurilor, utilizând atât îngrășăminte organice, cât și chimice.

Datorită elementelor chimice pe care le conțin, dejecțiile animaliere au un rol important în nutriția plantelor, favorizând calitatea solului și implicit producția agricolă. Aplicarea în cantități excesive a îngrășămintelor naturale, poate avea efecte negative asupra calității solului, influențând negativ permeabilitatea și aciditatea acestuia. Similar îngrășămintelor naturale, utilizarea neadecvată a îngrășămintelor chimice poate avea efecte negative asupra calității solului, prin poluarea acestuia.

Depozitarea neorganizată a deșeurilor

Obiectivele Directivei 1999/31/CE privind depozitarea deșeurilor, constau în stabilirea măsurilor, procedurilor și recomandărilor în scopul prevenirii sau reducerii efectelor negative asupra mediului și sănătății. În vederea implementării prevederilor directivei la nivelul României, una dintre cele mai importante sarcini constă în implementarea activităților de control, al închiderii și monitorizării post-închidere a depozitelor de deșeuri. Odată cu extinderea serviciilor de colectare a deșeurilor și la nivel rural, realizarea sistemului de transport, transfer și deschiderea depozitelor zonale, depozitele de deșeuri din zona rurală vor fi închise și ecologizate, responsabilitate care revine Consiliilor locale.

2.5 CULTURA, RECREERE, SPORT

În ceea ce privește activitatea culturală în comuna Lăzarea, există mai multe asociații și fundații dintre care:

- Asociația Bethlen Gabor
- Asociația Clubului Sportiv Bastya
- Asociația culturală și turistică „Torzsasok” Lăzarea
- Asociația Fraternite
- Asociația Muzicală Kajoni Janos Zeneuu Tarsasag
- Asociația ProLăzarea
- Asociația sportivă Bastion-Bastya
- Asociația tineretului din Lăzarea
- Fundația „Len”
- Fundația Academia Kajoniana

– Fundația Culturală „Cika”

În comuna Lăzarea, activitatea sportivă este bine organizată și are un trecut de mai bine de 100 de ani, ocupând un loc deosebit de important în viața comunei, din anii '60 mișcarea sănătoasă a devenit foarte importantă în cadrul procesului instructiv-educativ. La inițiativa iubitorilor sportului de pe teritoriul comunei, în anul 2000 s-a înființat Asociația Sportivă Bastya.

Pe raza comunei există o pistă pentru motociclete, unde în 2006, s-a organizat primul concurs internațional de motociclism, organizat cu sprijinul Asociației Române de Motociclism, la care au participat 30 de concurenți din 10 orașe, pentru a-și demonstra priceperea la concursul Enduro Cross.

Activitatea sportivă este desfășurată cu intensitate și în timpul iernii, astfel pe pârtiile de pe dealurile comunei alunecă sănii, schiuri, snowboard-uri, iar pe patinoarul de la Lăzarea, pe lângă patinaj se organizează și meciuri de hochei.

Tabăra de creație organizată anual la Lăzarea, reprezintă o activitate atât de natură culturală, cât și tradițională, respectiv o atracție turistică. Astfel comuna Lăzarea reprezintă un important centru de creație pentru artiștii plastici din țară. Această tabără artistică a fost înființată cu scopul păstrării tradițiilor populare, expozițiile de artă plastică și prezentările meșteșugurilor populare bucurându-se de renume național. Castelul găzduiește exponatele donate de către artiștii participanți la tabăra de creație. Galeria de Artă „Prietenia” (expoziția de pictură) ocupă cele opt săli mari ale bastionului porții și încăperile din „Sala cavalerilor”. Sunt expuse în permanență 1550 de picturi din bogatul tezaur artistic constituit în cadrul organizării acestei tabere.

2.5.1. Tradiții, obiceiuri, reprezentare

Evenimentele culturale prin care se păstrează tradițiile comunei sunt strâns legate de sărbătorile religioase, de comemorările istorice și de evenimentele importante din familii.

Cele mai reprezentative sărbători religioase celebrate în comună atât prin tradiționalele evenimente religioase cât și prin diverse manifestații cultural-artistice cum sunt Crăciunul și Paștele.

Evenimente specifice comunei Lăzarea sunt: Zilele Comunei și Festivalul Verzei.

Zilele comunei Lăzarea sunt celebrate în fiecare an în luna august, în cadrul acestui eveniment se organizează diverse activități cultural-artistice: concerte, dansuri populare, târguri, prezentări ale tradițiilor locale precum și competiții sportive. Cu ocazia celebrării acestui eveniment, la Lăzarea se organizează și tradiționalul Concurs de Șah.

Festivalul verzei reprezintă un eveniment specific comunei, organizat în fiecare an, în cadrul căruia localnicii merg împreună pe dealul numit Carina pentru a recolta varza. Pe acest deal,

varza este cultivată de aproape 800 de familii pe porțiuni de teren între 2 și 10 ari. În ziua sărbătorii, localnicii taie căpățânile de varză, recolta bogată fiind sărbătorită cu mâncăruri tradiționale din varză.

Tradițiile și obiceiurile populare ale comunei Lăzarea sunt păstrate cu sfințenie, în acest context, un rol deosebit de important îi revine Fundației Cika, formată din 40 de membri. Fundația Cika se ocupă cu culegerea dansurilor și obiceiurilor populare, cu prelucrarea și predarea acestora. Această fundație, pe lângă valorile autohtone, sprijină și manifestările culturale de la nivel național, având ca scop principal continuarea activității de instrucție-educație și participare la toate activitățile de eurointegrare.

Un eveniment tradițional, de o frumusețe deosebită, specific județului Harghita, organizat și în comuna Lăzarea, este sărbătoarea „îngropării iernii” care simbolizează sfârșitul acestui anotimp, iar în cadrul acestei manifestații, localnicii își iau rămas bun de la iarnă. Cu ocazia acestui eveniment, se adună reprezentanții costumați în diverse personaje ciudate, mascați, care prin cântecele și manifestările lor înveselesc participanții. Punctul culminant al petrecerii îl constituie defilarea zgomotoasă a reprezentanților, care poartă în fruntea alaiului o păpușă care simbolizează iarna. Această păpușă este îngropată, ceea ce semnifică faptul că anotimpul s-a sfârșit și localnicii își iau rămas bun de la el. Spectacolul distractiv este răsplătit de către localnici cu mâncăruri tradiționale specifice acestei perioade.

Din tradițiile și obiceiurile specifice acestei zone fac parte și meșteșugurile populare, dintre care cele mai reprezentative sunt sculptura și fierăritul. Pe teritoriul comunei există mulți meșteri în lemn, care prin talentul lor confecționează și ornează diverse obiecte decorative, de o frumusețe deosebită: rame pentru oglinzi, tablouri, candelabre, baze, statuete, piese de mobilier.

Fierăritul reprezintă o altă îndeletnicire tradițională, prin care meșterii confecționează diverse obiecte din metal, de la potcoave pentru cai, unelte, vase, până la obiecte decorative.

2.5.2. Obiective turistice

Comuna Lăzarea reprezintă una dintre cele mai vechi așezări ale depresiunii Gurghiului și totodată unul dintre centrele cultural-turistice ale zonei. Este o zonă plină de istorie și tradiție, ale cărei monumente combină armonios elementele gotice clasice cu formele arhitecturii renascentiste și cele ale barocului respectiv cu formele specifice culturii populare ale zonei.

Turismul promovat în comuna Lăzarea îmbracă diverse forme, fiind realizat în diverse scopuri: cultural, creativ și recreativ.

Tabăra de creație fondată cu scopul de a perpetua valorile artei populare se îmbină armonios cu lumea specifică a comunității de artiști plastici care anual se strâng la Lăzarea pentru a beneficia de atmosfera prielnică creației. Expozițiile de artă plastică, artă populară, de prezentare ale meșteșugurilor populare, specifice zonei au dobândit un renume care depășește granițele țării.

Fiind o zonă cu o mare încărcătură istorică, pe teritoriul comunei se află monumente reprezentative precum: Castelul familiei Lázár, Biserica fortificată romano-catolică, Mănăstirea și biserica franciscană, Capela Sfântul Anton, Movila Tătarilor, Monumentul eroilor (Obeliscul comemorativ al Răscoalei din 1596) și Memorialul martirilor din 1916, acestea constituind principalele atracții turistice ale comunei.

Castelul familiei Lázár¹⁹ reprezintă cea mai frumoasă podoabă a așezării, și principala atracție turistică a comunei. Castelul a fost construit între anii 1450-1532, fiind una dintre cele mai impunătoare reședințe din Ardeal, fiind locul de rezidență al conților Lázár. Cel mai vechi turn de locuit datează din anul 1450. Fiecare membru al familiei Lázár, în a cărei proprietate s-a aflat castelul de-a lungul istoriei, a contribuit la construcția acestuia. Astfel construit inițial de către Lázár Andras, castelul și-a căpătat forma finală în timpul lui Lázár Istvan (fiul lui Andras), care a copilărit împreună cu principele Bethlen Gabor, ulterior unul dintre oamenii de încredere ai acestuia, judecătorul regal al scaunului Ciucului, Gheorghenilor și Casinului, cel care a prezidat adunarea națională secuiască din Lutița din anul 1956. Stema lui se găsește pe peretele sudic, pe bastionul din stânga porții, împreună cu inscripția „1632” anul încheierii construcției. În curte se pot vedea o serie de construcții parțial în ruină: bucătăria, locuința personalului de deservire, cuptorul, cazarma, fântâna, atelierul de fierărie, grajdurile.

În elementele arhitecturale este vizibilă influența stilului renascentist, zidurile din partea sudică sunt înfrumusețate cu cornișă cercelată și pictată. Stilul italian este întâlnit pe 3 dintre bastioanele din colț, care poartă inscripții și fresce cu blazoane iar cel de-al patrulea se deosebește de celelalte, fiind construit sub formă heptagonală.

Castelul a fost devastat în 1707 de trupele austrice ca represalii pentru sprijinul acordat de contele Lázár Ferenc luptătorilor pentru libertate, fiind ulterior renovat de către acesta, atribuindu-i-se construcția „palatului mare” (Sala cavalerilor), unde se țineau ani la rând ședințele Scaunului. În această perioadă castelul și-a atins forma cea mai pompoasă, construindu-se așa-numita Casă a Doamnelor, cu exteriorul în stil baroc. După incendiul din 1748, castelul și-a pierdut treptat rolul rezidențial, fiind dărmate toate clădirile anexe necesare unei curți, mai târziu fiind distruse și clădirile pentru locuit, la sfârșitul secolului al XIX-lea fiind locuite doar câteva săli.

Începând cu anul 1967, castelul este renovat treptat. De-a lungul reconstrucției au fost reînălțate bastioanele din sud-vest și sud-est, bastionul Voros din nord-est, palatul Hosszu, bastionul din nord-vest și închisoarea, clădirea porții și fațada de sud. În 1991 a fost terminată și partea de nord-est, au fost consolidate Casa Doamnelor și acoperișul. Sala cavalerilor este mobilată cu mobilier sculptat cu motive populare locale, cu steme transilvănene, lămpi și alte elemente de decor din fier forjat, opera meșterilor populari din județ. Tavanul din lemn, pictat, a fost de asemenea reconstruit. În prezent, castelul găzduiește exponatele donate de către artiștii participanți la taberele de creație ce se organizează la Lăzarea. Galeria de Artă „Prietenia” (expoziția de pictură) ocupă cele opt săli mari ale bastionului porții și încăperile din Sala

¹⁹ Sursa: www.lazarea.ro

Cavalerilor, unde sunt expuse în permanență picturi din bogatul tezaur artistic format din donațiile participanților la tabăra de creație de la Lăzarea.

Biserica fortificată romano-catolică reprezintă una dintre frumoasele amintiri ale stilului roman și gotic târziu. Clădirea figurează ca monument pe lista oficială a monumentelor județului Harghita. Biserica se află la locul numit „Mină”, la o altitudine de 786 metri, fiind construită conform tradiției, în jurul anului 1235, pe locul unei mine de marmură. În 1400 biserica a fost renovată în stil gotic, amintirea acesteia fiind păstrată de ușa cu boltă, anul construcției fiind gravat în piatră. Clădirea deosebit de frumoasă a fost distrusă de invazia tătarilor în 1658-1661, iar în 1729 biserica a fost demolată și reconstruită. În sanctuarul bisericii sunt înmormântați mai mulți membri ai familiei Lázár.

Mănăstirea și biserica franciscană²⁰ se înalță pe versantul sudic al muntelui Szarmany, la altitudinea de 808 metri. Construită între anii 1669-1752, pe locul donat ordinului franciscan de către judecătorul regal Lázár Istvan, mănăstirea este centrul cel mai important al franciscanilor din depresiunea Gheorgheniului.

Mănăstirea este o clădire sub formă de patrater, construită în stilul caracteristic al mănăstirilor franciscane din Transilvania, la colțul din sud-est fiind alipită biserica în stil baroc. Clădirea s-a construit pe vremea lui Pater Taplocai Gorog Istvan, unul dintre cei mai însemnați lideri ai ordinului franciscanilor din Ardeal. Între anii 1669-1674 Johannes Kajoni a fost guardianul mănăstirii. Johannes Kajoni a fost un călugăr franciscan, pianist, organist, muzician și a fost conducătorul ordinului franciscan de la Călugăreni, Lăzarea și Șumuleu. A fost înmormântat în aprilie 1687 la mănăstirea de la Lăzarea. În peretele mănăstirii este amplasată statuia sa, de mici dimensiuni. De la înființarea mănăstirii, în acest lăcaș au locuit aproximativ 800 de călugări, dintre care 51 au fost înmormântați aici. Din anul 1951 călugării au fost obligați să părăsească mănăstirea deoarece a fost interzisă funcționarea ordinului franciscanilor, astfel mănăstirea care timp de 150 a funcționat ca și instituție de învățământ, a fost abandonată. Din anul 1771 și până în 1906, la mănăstirea franciscană a funcționat școala numită Norma.

În zilele noastre, ordinul franciscanilor a început să aibă iarăși monahi și la Lăzarea, foarte popularii „frați mai mici”, franciscanii reiau activitățile după mai mult de jumătate de secol.

În prezent, mănăstirea găzduiește tabăra de creație de la Lăzarea.

Capela Sfântul Anton se află lângă vârful sudic al muntelui Szarmany, la altitudinea de 870 m. Locul de pelerinaj cunoscut din secolul al XV-lea, este construit în stil gotic. Capela a fost

²⁰ Sursa: Pagina Asociației Centru Harghita de Inovare și Incubare în Afaceri și a Consiliului Județean Harghita: <http://www.harghita.ro/rom/3/34/34szarhegy.html>

reconstruită de familia Baló din Bățanii Mari în anul 1700. Este declarat monument istoric, conform Registrului monumentelor județului Harghita (1992).²¹

Movila Tătarilor comemorează bătălia din 1658 dintre năvălitorii tătari și localnicii comunei (femei și bătrâni). În această bătălie, tătarii au fost învinși, astfel conform tradiției, în acest loc au fost îngropați 500 de tătari.

Monumentul Eroilor a fost ridicat în memoria luptătorilor din cele două războaie mondiale.

Obeliscul comemorativ al răscoalei din 1596 a fost ridicat în memoria celor 500 de secui din Scaunul Gheorghenilor, care în urma represaliilor care au urmat luptei pentru apărarea libertăților secuiești, au fost executați.

Memorialul martirilor din 1916 inaugurat în 1992, comemorează cei 8 martiri executați în curtea lui Oláh Alajos în septembrie 1916.

Turismul vânătorec prin pădurile comunei, unde trăiesc diverse animale sălbatice (căprioare, iepuri, urși, vulpi) și reprezintă o atracție de o importanță deosebită pentru cei pasionați de vânătoare.

2.6. COOPERARE ÎNTRE LOCALITĂȚI

2.6.1 Parteneriate

În condițiile legii care permite stabilirea unor relații de parteneriat cu unități administrativ-teritoriale din alte țări, comuna Lăzarea cooperează cu opt localități din Ungaria și anume: Dombóvár; Halászsztlászóló; Kemece; Mátradereske; Móricgát; Vecsés; Nagybjom; și Ócsény, respectiv cu o localitate din Belgia: Trois-Ponts. În cadrul parteneriatului cu aceste localități anual se fac vizite reciproc, schimb de experiențe între primării pe linie de turism, de mediu și alte manifestări culturale.

²¹ Sursa: Pagina Asociației Centru Harghita de Inovare și Incubare în Afaceri și a Consiliului Județean Harghita: <http://www.harghita.ro/rom/3/34/34szarhegy.html>

V. ANALIZA POTENȚIALULUI LOCALITĂȚII DIN PRISMA RESURSELOR LOCALE ȘI OPORTUNITĂȚILOR EXTERNE (ANALIZĂ SWOT)

Analiza SWOT este un instrument de diagnoză a situației actuale, potrivită pentru verificarea și analiza poziției strategice de ansamblu a localității, care pune în evidență principalii factori stimulativi sau restrictivi, respectiv limitările și atuurile care trebuie luate în considerare în procesul de planificare a dezvoltării localității. Acronimul SWOT vine din primele litere ale cuvintelor: **S**trengths – puncte tari, **W**eaknesses – puncte slabe, **O**pportunities – oportunități și **T**hreats – amenințări. Punctele forte și oportunitățile identificate reprezintă resursele strategice comune care vor fi valorificate în urmărirea obiectivelor strategice. Acestea depind în mare măsură de punctele slabe interne și amenințările externe existente.

În dezvoltarea analizei SWOT a comunității Lăzarea, s-a ținut cont de atingerea următoarelor domenii:

- așezarea geografică
- capital uman (structura demografică, ocuparea forței de muncă)
- economie (economie, agricultură, turism, alte servicii)
- infrastructură (lucrări edilitare, transport, telecomunicații)
- sănătate
- educație
- servicii sociale
- cultură, recreere, sport
- protecția mediului (utilizarea energiei regenerabile, gestionarea deșeurilor, poluarea apei, solului, a aerului, arii naturale protejate)
- societatea civilă
- cooperare între localități

1. ANALIZA SWOT A COMUNEI LĂZAREA

AȘEZARE GEOGRAFICĂ, ACCESIBILITATE	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
- Așezare geografică favorabilă, aproape de centrele urbane: la 6 km distanță de Municipiul Gheorgheni și 30 km distanță de Municipiul Toplița.²² - Acces rutier ușor, situându-se pe Drumul European E578 (care asigură legătura comunei Lăzarea cu mai multe orașe mari: Toplița, Gheorgheni, Miercurea Ciuc, Sfântu Gheorghe), Drumul Național DN 12 (Gheorgheni – Toplița) și pe drumul județean DJ 126 (care leagă comuna Lăzarea de comuna Joseni), respectiv lângă drumul național DN 13B (Gheorgheni - Praid). - Comuna dispune de gară de transport persoane și mărfuri, având acces la linia feroviară principală care leagă zonele nord vestice și sudice ale țării prin Brașov²³ - Așezarea într-o zonă cu relief variat, faună bogată și variată în specii de animale și păsări, bogății naturale (zăcămintele de sienit și dolomită, păduri de brad, molid și fag, fructe de pădure, ciuperci și plante medicinale). - Au fost realizate reparații la nivelul Drumului Județean DJ 126 și a fost renovat Drumul Comunal DC 13. - Zonă cu risc scăzut de producere a inundațiilor - Zonă cu potențial turistic ridicat	- Pe anumite suprafețe ale teritoriului comunei, există riscul producerii alunecărilor de teren.²⁴ - Fond silvic degradat datorită activităților ilegale de tăierea copacilor (necesitatea împăduririi terenurilor)

²² Așezarea geografică favorabilă, în apropierea orașelor mari, îi oferă comunei oportunități importante pentru dezvoltare, astfel încât companiile mari de servicii sau industriale, au ocazia de a-și dezvolta puncte de lucru în extravilanul orașelor precum și în comună. Această oportunitate oferă posibilitatea creșterii nivelului de ocupare a forței de muncă la nivelul comunei, fapt care contribuie la dezvoltarea economică a localității și a zonei.

²³ Așezarea comunei pe drumuri europene, naționale și județene, respectiv accesul la transportul feroviar, îi oferă accesibilitate și ajută la atragerea investitorilor naționali și străini.

²⁴ Sursa: Agenția Națională pentru Protecția Mediului Harghita (2010): Decizie de încadrare a "Planului Urbanistic General al comunei Lăzarea", accesat la adresa:

http://www.anpm.ro/anpm_resources/migrated_content/uploads/16632_PUG%20Lazarea.pdf

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Așezarea în apropierea orașelor mari: Gheorgheni, Toplița²⁵ - Așezarea pe teritoriul Grupului de Acțiune Locală – G10 - Fonduri structurale și de coeziune ale Uniunii Europene dedicate dezvoltării zonelor rurale (Programele PNDR și LEADER)	- Ploile torențiale pot cauza producerea alunecărilor de teren pe suprafețele cu acest risc de pe teritoriul comunei, provocând pagube semnificative.

CAPITAL UMAN	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
- Populație eterogenă din punct de vedere etnic²⁶ - Populația eterogenă din punct de vedere al apartenenței religioase²⁷ - Existența în număr mare a resurselor de muncă, la nivelul comunei.²⁸	- Spor natural negativ²⁹ - Populație îmbătrânită³⁰ - Nivel relativ scăzut de educație a populației³¹ - Migrarea tinerilor spre mediul urban și străinătate

²⁵ Așezarea în apropierea orașelor mari reprezintă un avantaj în privința dezvoltării comunei din perspectiva relațiilor economice, sociale, culturale, turistice și sportive, existente între autoritățile administrației publice locale componente ale zonei.

²⁶ Conform rezultatelor finale ale recensământului din 2011, majoritatea populației comunei Lăzarea este de etnie maghiară, având o pondere de 96,37% (3.300 persoane) din totalul populației comunei (3.424 locuitori). Populația de etnie română reprezintă 1,13% (39 persoane), populația de etnie rromă reprezintă 0,9% (31 persoane), populația de etnie germană 0,029% (1 persoană).

²⁷ Din punct de vedere al apartenenței religioase, populația comunei Lăzarea, conform recensământului efectuat în 2011, prezintă o structură eterogenă. La nivelul comunei, predomină apartenența la cultul romano-catolic (3258 persoane, 95,15% din totalul populației). Populația ortodoxă, reprezintă 1,26% (43 persoane), populația reformată reprezintă 0,85% (29 persoane), populația de religie adventistă, reprezintă 0,64% (22 persoane), populația unitariană reprezintă 0,2% (7 persoane), iar populația de altă religie (Martorii lui Iehova, Creștini după Evanghelie, greco-catolici) reprezintă 0,29% (10 persoane) din totalul populației comunei.

²⁸ Resursele de muncă ale comunei sunt reprezentate de populația cu vârsta cuprinsă între 15 și 64 de ani, în număr de 2.222 persoane.

²⁹ În perioada 1996 – 2013, sporul natural la nivelul comunei Lăzarea a înregistrat în cea mai mare parte valori negative, aspect care reliefează tendința de diminuare a populației comunei.

³⁰ Îmbătrânirea demografică a populației este un fenomen geodemografic constând în creșterea ponderii populației vârstnice și în scăderea ponderii populației tinere. Se calculează prin raportarea numărului de persoane în vârstă de 60 de ani și peste, la numărul de persoane de 14 ani și sub această vârstă. Populația comunei Lăzarea, în anul 2011 (conform datelor INS) a înregistrat un indicator al îmbătrânirii populației de 147,98% fapt care indică manifestarea fenomenului de îmbătrânire a populației. Acest indicator, în anul 2011, la nivel județean a fost de 124,53% iar la nivel național, de 140,83%.

³¹ Conform rezultatelor INSSE din anul 2011, la nivelul comunei Lăzarea predomină populația absolventă a studiilor inferior gimnaziale (29,15% din totalul populației cu vârsta de 10 ani și peste) și liceale (28,59% din totalul populației cu vârsta de 10 ani și peste). Ponderea persoanelor care au absolvit studii post-liceale și de maiștri este de 2,20%, iar ponderea persoanelor care dețin studii superioare (universitare de licență și masterat și doctorat) este de 6,55%.

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Organizarea cursurilor de formare profesională pentru grupurile vulnerabile (persoane cu dizabilități, populația de etnie rromă), șomeri, tineri și persoane de peste 50 de ani - Posibilități de finanțare europeană și guvernamentală pentru crearea de noi locuri de muncă, pentru organizarea cursurilor profesionale pentru tineri, femei, șomeri, persoane în vârstă de peste 50 de ani, persoane cu dizabilități și populația rromă (Programul POCU, scheme de ajutor de stat pentru IMM-uri, etc.)	- Nivel crescut de dependență demografică față de raportul național, regional și județean (numărul persoanelor de vârstă inactivă care revin în medie la 100 de persoane de vârstă activă)³² - Neimplicarea oamenilor în viața publică

ECONOMIE, AGRICULTURĂ, TURISM, ALTE SERVICII	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
- Suprafață agricolă extinsă de 6.346 ha - Suprafață arabilă extinsă de 2.739 ha - Suprafață de pășuni extinsă 831 ha - Suprafață de fânețe extinsă 2.776 ha - Suprafață de păduri extinsă 1.479 ha - Așezare favorabilă în apropierea centrelor urbane (Gheorgheni și Toplita) care oferă comunei un potențial ridicat de dezvoltare.³³ - Soluri bogate în humus, favorabile culturilor agricole, unele dintre cele mai fertile soluri de pe teritoriul județului Harghita. - Comuna face parte din teritoriul Asociației „Grup de Acțiune Locală – G10” - Existența unei ferme de bovine - Existența unei ferme de păsări - Existența a 9 firme de prelucrare a lemnului	- Existența a 8 ha de terenuri degradate și neproductive - Folosirea îngrășămintelor - Număr scăzut al IMM-urilor competitive din punct de vedere economic - Lipsa locurilor de muncă - Lipsă de programe de promovare, de sprijin și de informare cu privire la antreprenoriat, start-up-uri, posibilități de finanțare. - Lipsa investitorilor străini/ investitorilor mari - Nivel scăzut al cunoștințelor economice, financiare și de management ale întreprinzătorilor deținători de firme mici și ale persoanelor active în domeniul agricol - Activități ilegale de tăiere a pădurilor - Nivel scăzut al activităților de replantare a copacilor tăiați

³² Reprezintă raportul dintre numărul populației tinere (0 – 14 ani) și de vârstă avansată (peste 64 de ani) și numărul populației de vârstă adultă (15 – 64 de ani). Acest raport în 2011 la nivelul comunei Lăzarea a fost de 54,09, ceea ce înseamnă că 100 de persoane active susțin 54,09 persoane inactice, în timp ce la nivel județean, acest raport era de 48,10%, la nivel regional de 46,58% iar la nivel național de 47%.

³³ Așezarea comunei în apropierea centrelor urbane favorizează amplasarea activităților economice independente sau legate de centrul de polarizare.

PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
- Rata de activitate a populației ridicată față de rata de activitate înregistrată la nivel național, regional și județean³⁴ - Număr mare al unităților economice cu formă de organizare PFA asociație familială și întreprindere individuală (spirit antreprenorial crescut în rândul populației) - Existența unei filiale bancare CEC Bank - Existența Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență - Existența unui restaurant pe teritoriul comunei - Sectorul agricol este dezvoltat - Potențial turistic ridicat - Existența unui centru de informare și promovare turistică, în comună, administrat de Asociația Turistică Torzasok Lázarea	- Activități agricole desfășurate preponderent pe ferme de subzistență și semi-subzistență (care au o activitate agricolă inefficientă din cauza dimensiunilor mici ale parcelelor) - Rata de ocupare a populației scăzută față de rata de ocupare înregistrată la nivel național, regional și județean³⁵ - Număr scăzut de ferme vegetale, animale sau mixte iar cele existente, necesită dezvoltare, dotare cu echipamente (sector vegetal și zootehnic insuficient dezvoltat – agricultură insuficient dezvoltată) - Nivelului tehnologic relativ scăzut al activităților agricole - Număr scăzut al societăților care activează în domeniul industriei alimentare - Lipsă producători agricoli și grupuri de producători agricoli - Lipsă centre de colectare, prelucrare și valorificare a produselor vegetale (legume și fructe) și ale produselor de natură animală (lapte, carne) - Posibilitatea cultivării doar plantelor rezistente la frig (cartof, varza, secară, orz, ovăz, grâu)

³⁴Conform datelor INSSE în anul 2011, rata de activitate înregistrată la nivelul comunei Lázarea, a fost cu 9,12 puncte procentuale superioară ratei de activitate la nivel național, cu 7,62 puncte procentuale mai mare decât rata de activitate înregistrată la nivelul Regiunii Centru și cu 4,92 puncte procentuale superioară nivelului ratei de activitate a populației din județul Harghita.

³⁵Conform datelor INS, în anul 2011, rata de ocupare înregistrată la nivelul comunei Lázarea, a fost cu 1,86 puncte procentuale inferioară ratei de ocupare înregistrată la nivel național, cu 2,66 puncte procentuale mai mică decât rata de ocupare înregistrată la nivelul Regiunii Centru și cu 4,96 puncte procentuale inferioară nivelului ratei de ocupare a populației din județul Harghita.

PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
- Existența patrimoniului natural și construit de mare valoare: Castelul Lazăr ³⁶, Biserica fortificată romano-catolică ³⁷, Mănăstirea franciscană ³⁸, Capela Sfântul Anton ³⁹, Movila tătarilor ⁴⁰, Monumentul eroilor, Obeliscul comemorativ al răscoalei din 1596, Memorialul Martirilor din 1916. - Numeroase peisaje cu potențial turistic ridicat - Dotarea adecvată cu echipamente agricole	- Resurse de energie regenerabilă neexploatate (de ex. lipsa unui sistem de prelucrare și valorificare a deșeurilor din păduri și din procesarea lemnului – biomasă; lipsă parc solar) - Lipsa agriculturii organice/ecologice (producția agricolă ecologică neexploată) - Lipsă servicii agroturistice (turism agroturistic nedezvoltat) - Potențial local de vegetație forestieră (ciuperci, fructe de pădure, plante medicinale) neexploatat - Infrastructura și serviciile turistice, de recreere/ agrement și pentru petrecerea timpului liber sunt nedezvoltate (lipsă terenuri off-road; drumuri turistice tematice; pârtie de schi amenajat corespunzător; servicii de echitație, centru wellness, park de agrement cu piscină, etc.) - Lipsa unei strategii și a unei campanii de promovare a meșteșugurilor tradiționale locale - Lipsă produse, branduri locale - Lipsă strategie de marketing, promovare turistică - Monumentele istorice și obiectivele turistice necesită renovare, conservare, valorificare

³⁶ Înscriș în Lista Monumentelor Istorice elaborată de Ministerul Culturii în anul 2010, cu codul: HR-II-a-A-12854 sat Lăzarea, date: sec XVI – XVIII (Sursa: Ministerul Culturii și Patrimoniului Național(2010): Lista Monumentelor Istorice 2010, document care poate fi accesat la adresa: <http://patrimoniul.gov.ro/images/LMI/LMI2010.pdf>)

³⁷ Înscriș în Lista Monumentelor Istorice elaborată de Ministerul Culturii în anul 2010, cu codul: HR-II-a-A-12852; date: sec XIII – XVIII (Sursa: Ministerul Culturii și Patrimoniului Național(2010): Lista Monumentelor Istorice 2010, document care poate fi accesat la adresa: <http://patrimoniul.gov.ro/images/LMI/LMI2010.pdf>)

³⁸ Înscriș în Lista Monumentelor Istorice elaborată de Ministerul Culturii în anul 2010, cu codul: HR-II-a-A-12853, sat Lăzarea, date: sec. XVI- XIX (Sursa: Ministerul Culturii și Patrimoniului Național(2010): Lista Monumentelor Istorice 2010, document care poate fi accesat la adresa: <http://patrimoniul.gov.ro/images/LMI/LMI2010.pdf>)

³⁹ Înscriș în Lista Monumentelor Istorice elaborată de Ministerul Culturii în anul 2010, cu codul: HR-II-m-A-12851 (Sursa: Ministerul Culturii și Patrimoniului Național(2010): Lista Monumentelor Istorice 2010, document care poate fi accesat la adresa: <http://patrimoniul.gov.ro/images/LMI/LMI2010.pdf>)

⁴⁰ Înscriș în Lista Monumentelor Istorice elaborată de Ministerul Culturii în anul 2010, cu codul: HRV-m-B-13021 (Sursa: Ministerul Culturii și Patrimoniului Național(2010): Lista Monumentelor Istorice 2010, document care poate fi accesat la adresa: <http://patrimoniul.gov.ro/images/LMI/LMI2010.pdf>)

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Existența posibilităților pentru accesarea fondurilor comunitare (POR, PNDR) și necomunitare (Fond EEA/Norvegian) pentru conservarea, reabilitarea și promovarea patrimoniului cultural și natural - Accesarea fondurilor europene și naționale pentru dezvoltarea agriculturii, industriei, economiei și serviciilor locale - Existența fondurilor de finanțare europene național, internaționale pentru dezvoltarea turismului local (POR, PNDR, Programe în cadrul GAL-urilor LEADER din zonă, granturi EEA/norvegiene) - Fonduri guvernamentale și structurale pentru tineri antreprenori pentru dezvoltarea de microîntreprinderi (start-up) - Fonduri pentru modernizarea exploatațiilor agricole (PNDR, programe în cadrul GAL-urilor LEADER din zonă) - Posibilitatea de organizare a evenimentelor de informare, cursuri de formare profesională dedicată antreprenoriatului - Existența oportunităților de finanțare pentru dezvoltarea rețelelor de cooperare transnațională, schimb de experiență și bune practici între instituții publice/localități (Europa pentru Cetățeni, INTERREG) - Cerere reală pe piața serviciilor turistice (în domeniul agroturismului și ecoturismului) - Cerere reală pe piața produselor alimentare ecologice (fructe de pădure, plante medicinale, ciuperci) - Dezvoltarea formelor asociative a producătorilor - Posibilitatea inițierii activităților miniere	- Apariția unor evenimente economice, politici care afectează posibilitatea accesării unor fonduri europene, comunitare - Amintiri negative privind colectivizarea din timpul socialismului - Migrarea tinerilor spre mediul urban și străinătate - Închiderea societăților economice de prelucrare a lemnului - Prețurile scăzute ale importurilor - Nesiguranța pieței pentru comercializarea mărfurilor

INFRASTRUCTURĂ DE BAZĂ ȘI SERVICII PUBLICE	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
- Rețea stradală reabilitată (parțial) – renovarea drumului comunal DC 13 - Existența rețelei de alimentare de apă și rețelei de canalizare a apei uzate și menajere - Clădirea căminului cultural reabilitat - Clădirea primăriei a fost reabilitat - Centrul comunei a reabilitat, renovat - Existența Serviciului Voluntar pentru Situații de Urgență dotat cu echipamente de protecție împotriva catastrofelor - Existența a unei capele/case de priveghere - Existența rețelei de comunicație: telefonie și internet	- Necesitatea renovării, extinderii drumurilor comunale DC 266 Lăzarea (DN 12) – Remetea; DC 267 Lăzarea (DN 12) – Gheorgheni; DC 268 Lăzarea (DN 12) – Ghiduț; DC 269 Lăzarea (DN 12) – Remetea; DC 270 Lăzarea (DN 12) – Ghiduț; DC 271 Lăzarea (DN 12) – Ghiduț; DC 272 Lăzarea (DN 12) – Joseni; respectiv DC 13 (inclusiv străzile lăturalnice, trotuare, podețe) - Drumuri de exploatare și forestiere (inclusiv podurile forestiere) necorespunzătoare - Necesitatea renovării, dezvoltării, extinderii rețelei de apă potabilă și canalizare pe tot teritoriul comunei, și înființării unor stații de epurare a apei menajere - Lipsa unui sistem de management integrat a deșeurilor - Necesitatea modernizării, extinderii rețelei de gaz metan - Necesitatea modernizării rețelei iluminatului public - Necesitate renovare, modernizare, extindere și dotare cu echipamente a clădirilor publice locale (primărie, școală, grădinițe, biserici, casă/cămin culturală, cabinet medical, etc.) - Eficiența energetică a infrastructurii publice din localitate necesită dezvoltare (inclusiv clădiri publice, locuințe) - Lipsă spații verzi, parcuri, terenuri de joacă pentru copii, iar cele existente sunt neamenajate - Necesitatea înființării unei secții de poliție locală - Lipsa unui sistem de monitorizare a spațiului public

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
Existența surselor de finanțare pentru dezvoltarea satelor (reabilitarea, extinderea drumurilor, rețelelor de apă și canalizare, a gazului, reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea cu echipamente a clădirilor publice, dezvoltarea, modernizarea, extinderea rețelei de iluminat public, dezvoltarea complexelor sportive, achiziționarea de echipamente, mașini și utilaje pentru furnizarea serviciilor publice, amenajarea spațiilor verzi etc.) (PNDR, Programe în cadrul GAL-urilor LEADER din zonă, Programe AFM, Programele Companiei Naționale de Investiții) Existența surselor de finanțare comunitare și internaționale (scheme de certificate verzi) pentru dezvoltarea producției de energie din surse regenerabile	- Apariția unor evenimente economice, politice care afectează posibilitatea accesării unor fonduri europene, comunitare

INFRASTRUCTURĂ ȘI SERVICII DE SĂNĂTATE	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
- Existența unei farmacii pe teritoriul comunei - Existența unui cabinet stomatologic în comună - Existența unui cabinet medical pe raza comunei - Serviciile medicale de urgență, sunt la o distanță destul de mică, la 6 km, în orașul Gheorgheni	- Insuficiență instituții de sănătate (cabinete medicale și stomatologice) iar cele existente necesită modernizare și dotare cu echipamente - Lipsă serviciu medical de specialitate în comună: lipsă ambulatorii de specialitate, centre comunitare de intervenție integrată, servicii medicale de specialitate - Punctele sanitare, instituțiile de sănătate (cabinet medical și stomatologic) necesită dotare cu echipamente

PUNCTE FORTE		PUNCTE SLABE	
		- Lipsă personal medico-sanitar (pe raza comunei există 9 persoane, dintre care 2 medici de familie, 2 stomatologi, 1 farmacist și 4 persoane din cadrul personalului sanitar mediu)⁴¹ - Lipsă programe pentru educarea populației cu privire la o viață sănătoasă	
OPORTUNITĂȚI		AMENINȚĂRI	
- Oportunități de finanțare pentru dezvoltarea și modernizarea cabinetelor medicale pentru IMM-uri și persoane fizice autorizate (PNDR, programe LEADER din zonă, schemă de stat de minimis, etc.)		- Creșterea numărului de îmbolnăviri datorate degradării factorilor de mediu - Salarii mici pentru personalul sanitar din mediul rural	

INFRASTRUCTURĂ ȘI SERVICII DE EDUCAȚIE			
PUNCTE FORTE		PUNCTE SLABE	
- Existența Școlii Gimnaziale „Bethlen Gabor” - Existența a două școli arundate Școlii Gimnaziale „Bethlen Gabor” - Școlile dețin autorizații de funcționare - Existența în comună a 4 grădinițe cu program normal - Existența anumitor secții ale Universității Babeș-Bolyai la o distanță de 6 km în municipiul Gheorgheni - Existența școlilor postliceale sanitare la o distanță de 6 km, în municipiul Gheorgheni		- Lipsă creșe și grădinițe cu program prelungit - Necesitatea reabilitării, extinderii, modernizării și dotării cu echipamente a școlii și a grădinițelor din comună - Nivelul scăzut de educație în rândul populației - Lipsa învățământului profesional în comună - Lipsa învățământului cu profil agronomic - Lipsa activităților tip after-school - Necesitatea îmbunătățirii calității învățământului	
OPORTUNITĂȚI		AMENINȚĂRI	
- Oportunități de finanțare pentru formarea continuă a personalul didactic (POCU) - Posibilitate de organizare de cursuri de formare profesională pentru tinerii din comună - Programe pentru prevenirea abandonului școlar timpuriu în rândul tinerilor		- Salarii relativ mici pentru personalul didactic	

⁴¹ Fiecărui medic de familie și medic stomatolog îi revin câte 1712 persoane, fiecărui membru al personalului sanitar mediu îi revin câte 856 persoane, iar farmacistului îi revine întreaga populație a comunei, 3254 persoane.

INFRASTRUCTURĂ ȘI SERVICII SOCIALE

PUNCTE FORTE

- Existența unui punct de lucru al Fundației Caritas Alba Iulia în comună⁴²
- Existența unui centru pentru copiii săraci
- Existența unui cerc de lucru manual al doamnelor în vârstă

PUNCTE SLABE

- Lipsă infrastructură de servicii sociale fără componentă rezidențială (lipsă centre de zi de tip "respiro", centre de consiliere psihosocială, de recuperare neuromotorie (tip ambulatoriu), centru de zi de specialitate pentru formarea și reabilitarea, copiilor cu diferite dizabilități, sistemul de îngrijire la domiciliu (servicii de sănătate și de îngrijire oferite pentru bătrâni, bolnavi, persoane cu dizabilități, sau populația care trăiește în sărăcie) este insuficient dezvoltat)
- Lipsă locuințe sociale (locuințe tip familial, locuințe protejate, etc.)
- Lipsă programe de integrare a persoanelor dezavantajate (inclusiv populației de etnie romă)

OPORTUNITĂȚI

- Oportunități de finanțare pentru dezvoltarea serviciilor sociale, integrarea persoanelor de etnie rromă din comună (PNDR; POR; granturi EEA/norvegiane)

AMENINȚĂRI

- Salarii relativ mici pentru personalul din sectorul social

INFRASTRUCTURĂ ȘI SERVICII CULTURALE, DE RECREERE ȘI SPORT

PUNCTE FORTE

- Organizarea la nivel de comună a unor evenimente care vizează toate categoriile de vârstă (Zilele comunei, Festivalul verzei, Balul de ziua Katalin, Balul de Farsang, Sărbătoarea „îngropării iernii")
- Existența Centrului Cultural Lăzarea
- Cămin cultural renovat (în satul Lăzarea)

PUNCTE SLABE

- Căminele culturale din satele aparținătoare comunei necesită reabilitare/ modernizare și dotare cu echipamente
- Lipsa unei pârtii de schi amenajată corespunzător
- Lipsa unui parc de distracții/parc de aventură
- Sălile de sport a școlilor de pe raza comunei necesită renovare, modernizare, dotare cu echipamente

⁴² Fundația Caritas în comuna Lăzarea, oferă servicii de îngrijiri socio-medicale la domiciliu pentru vârstnici, bolnavi și persoane cu handicap.

PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
- Existența mai multor asociații neguvernamentale cu domeniul de activitate în păstrarea tradițiilor locale culturale și de educație (Asociația Bethlen Gabor, Asociația Fraternite, Asociația Muzicală Kajoni Janos Zeneu Tarsasag, Fundația Academia Kajoniana, Fundația Culturală "Cika") - Existența Asociației de tineret din Lăzarea - Existența mai multor organizații neguvernamentale care activează în domeniul sportului: Asociația Clubului Sportiv Bastya, Asociația Sportivă Bastion-Bastya - Existența pe raza comunei a unei săli de sport multifuncțională - Amenajarea în comună a unui teren de cross - Organizarea campionatului de handbal - Existența unei piste pentru motociclete și organizarea unui concurs internațional de motociclism - Organizarea în fiecare an a taberei de creație de la Lăzarea - Existența ansamblurilor și grupurilor de dans popular	- Necesitatea diversificării unor programe și dezvoltării programelor culturale, de tineret, sport și pentru petrecerea timpului liber dedicate tuturor categoriilor de vârstă - Lipsa programelor dedicate persoanelor vârstnice - Lipsa unui grup de teatru - Desființarea fanfarei - Lipsa organizarea de activități sportive pentru copii
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Posibilități de finanțare pentru organizarea programelor culturale, de tineret, sportive sau evenimente destinate promovării sănătății, etc. (AFCN, Programe de finanțare ale Ministerului Tineretului și Sportului, Programele fundației Communitas, programe ale Consiliilor județene) - Programe de finanțare dedicate proiectelor pentru promovarea valorilor culturale ale populației de etnie rromă (DRI; POCU, Fond Norvegian etc)	- Migrarea tinerilor spre mediul urban și străinătate

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Existența programelor de finanțare care sprijină dezvoltarea de parteneriate, relații de cooperare cu alte localități europene (Programul Europa pentru Cetățeni) - Posibilități de finanțare pentru construcția de săli și complexe sportive, bazine de înot (Programele Companiei Naționale de Investiții PNDR)	

INFRASTRUCTURĂ ȘI SERVICII DE MEDIU	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
- Suprafața pădurilor este mare - Condiții favorabile pentru obținerea energiei verzi din resurse locale (ex. apă, deșeuri lemnoase) - Împădurirea suprafețelor defrișate	- Puține investiții în energie regenerabilă - Nu există programe de educație ecologică - Producția ecologică nu este exploatată - Lipsă colectare selectivă a deșeurilor - Lipsă centrale hidroelectrice/turbine hidro și baraj hidrografic - Lipsă parc fotovoltaic
OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Programe de finanțare pentru investiții în surse de energie regenerabilă (PNDR, AFM)	- Anumite porțiuni de pe teritoriul comunei sunt expuse pericolului de producere a alunecărilor de teren

COOPERARE ÎNTRE COMUNITĂȚI	
PUNCTE FORTE	PUNCTE SLABE
- Amplasarea favorabilă, aproape de centre urbane și cu acces la importante linii de transport (drumuri europene, naționale și județene, calea ferată) face posibilă colaborarea comunei cu alte localități din țară și străinătate - Existența localităților înfrățite: Dombóvár (HU); Halászszenlászló (HU); Kemece (HU); Mátraderecske (HU); Móricgát (HU); Vecsés (HU); Nagybajom (HU); Ócsény (HU); Trois-Ponts (BE)	- Lipsa sau numărul scăzut al programelor, schimburilor de experiență dezvoltate în parteneriat cu alte localități din țară și din străinătate

OPORTUNITĂȚI	AMENINȚĂRI
- Posibilitate de dezvoltare de relații de înfrățire, de cooperare cu alte localități europene - Existența programelor de finanțare care sprijină dezvoltarea relațiilor între orașele înfrățite, dezvoltarea de noi parteneriate/colaborări (ex. Europa pentru Cetățeni, INTERREG)	- Apariția unor evenimente economice, politice care pot afecta posibilitatea încheierii de parteneriate cu alte localități.



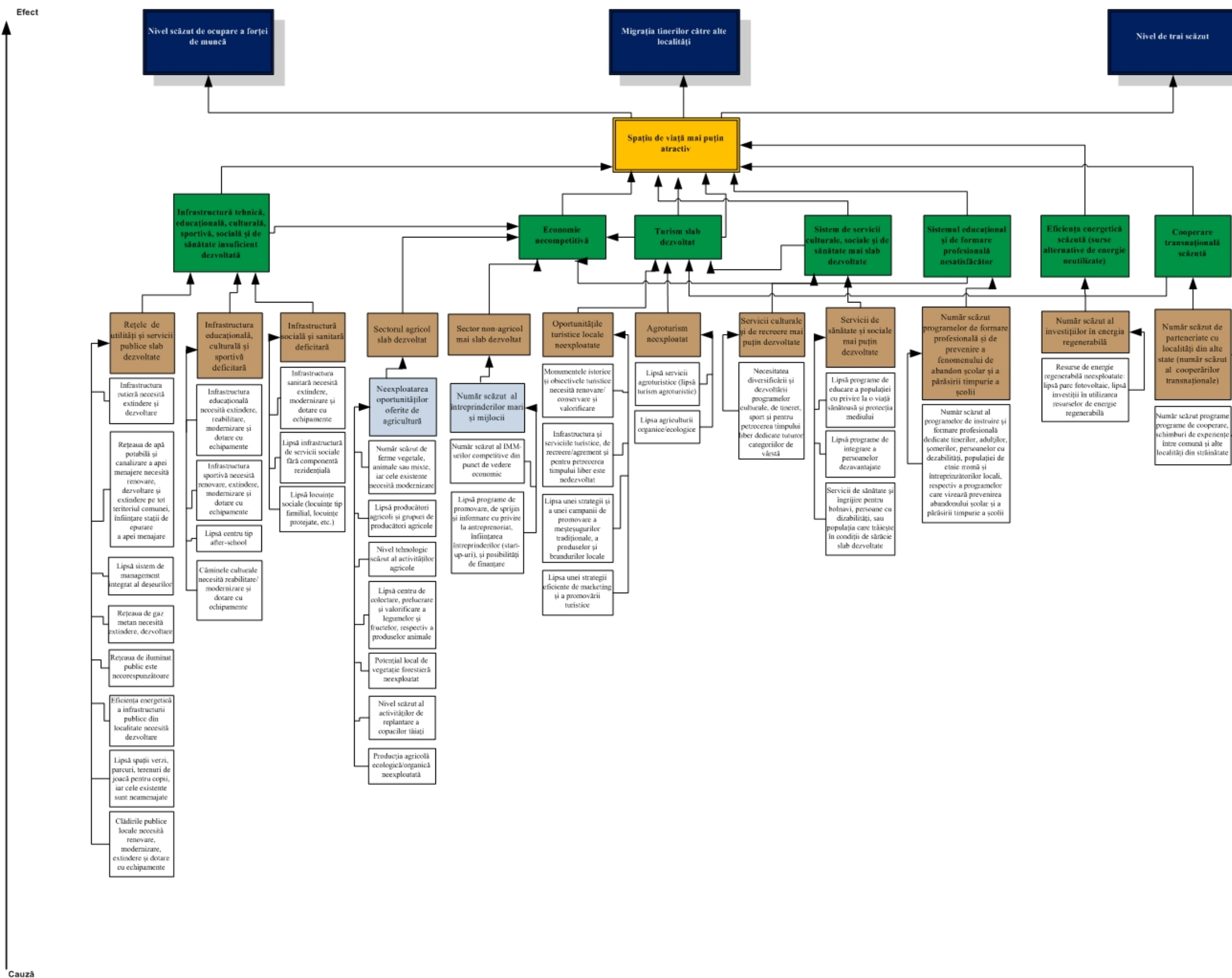
VII. Strategia de dezvoltare a comunei Lăzarea pentru perioada 2014-2020

1. Identificarea problemelor locale și analiza relațiilor dintre cauze și probleme

Prin analizarea punctelor slabe și amenințărilor în cazul comunei Lăzarea, stabilite în cadrul analizei SWOT, putem dezvolta arborele problemelor comunei în metoda cauză-efect. În cazul fiecărei probleme identificate sunt prezentate elemente derivate din analiza SWOT care susțin problema respectivă.



ARBORELE PROBLEMELOR



ELEMENTUL ARBORELUI PROBLEMELOR	ELEMENTE CORESPUNZĂTOARE DIN ANALIZA SWOT (puncte slabe, amenințări)
1. Infrastructură tehnică, educațională, culturală, sportivă, socială și de sănătate insuficient dezvoltată	
1.1. Rețele de utilități, servicii publice slab dezvoltate	- Infrastructura rutieră necesită extindere și dezvoltare (drumurile de pe teritoriul comunei (inclusiv drumuri lăturalnice și trotuare), podețe, drumuri de exploatare și forestiere, poduri forestiere) - Rețeaua de apă potabilă și de canalizare a apei menajere necesită renovare, dezvoltare și extindere pe tot teritoriul comunei, înființare stații de epurare a apei menajere - Lipsă sistem de management integrat al deșeurilor - Rețeaua de gaz metan necesită extindere, dezvoltare - Rețeaua de iluminat public este necorespunzătoare - Clădirile publice locale necesită renovare, modernizare, extindere și dotare cu echipamente - Eficiența energetică a infrastructurii publice din localitate necesită dezvoltare (inclusiv clădiri publice, locuințe) - Lipsă spații verzi, parcuri, terenuri de joacă pentru copii, iar cele existente sunt neamenajate
1.2. Infrastructură educațională, culturală și sportivă deficitară	- Infrastructura educațională necesită extindere, reabilitare, modernizare și dotare cu echipamente (lipsă creșe și grădinițe cu program prelungit, iar grădinițele și școlile existente necesită renovare, modernizare, extindere și dotare cu echipamente) - Infrastructura sportivă necesită renovare, extindere, modernizare și dotare cu echipamente (necesitatea dezvoltării sălilor de sport a școlilor de pe raza comunei Lăzarea) - Căminele culturale necesită reabilitare/modernizare și dotare cu echipamente - Lipsă centru tip after-school
1.3. Infrastructură socială și sanitară deficitară	- Infrastructura sanitară necesită extindere, modernizare și dotare cu echipamente (punctele sanitare necesită renovare, modernizare și dotare cu echipamente, lipsă cabinete medicale și stomatologice, cele existente necesită dotare cu echipamente, lipsă ambulatorii de specialitate, centre comunitare de intervenție integrată, servicii medicale de specialitate) - Lipsă infrastructură de servicii sociale fără componentă rezidențială (lipsă centre de zi de tip ”respiro”, centre de consiliere psihosocială, de recuperare neuromotorie (tip ambulatoriu), centru de zi de specialitate

ELEMENTUL ARBORELUI PROBLEMELOR		ELEMENTE CORESPUNZĂTOARE DIN ANALIZA SWOT (puncte slabe, amenințări)
		pentru formarea și reabilitarea, copiilor cu diferite dizabilități, sistemul de îngrijire la domiciliu este insuficient dezvoltat) - Lipsă locuințe sociale (locuințe tip familial, locuințe protejate, etc.)
2. Economie necompetitivă (agricultură, silvicultură, zootehnie, activitățile non-agricole insuficient dezvoltate)		
2.1. Sectorul agricol slab dezvoltat	2.1.1. Neexploatarea oportunităților oferite de agricultură	- Număr scăzut de ferme vegetale, animale sau mixte, iar cele existente necesită modernizare (sectorul agricol vegetal și zootehnic insuficient dezvoltat) - Lipsă producători agricoli și grupuri de producători agricoli - Nivel tehnologic scăzut al activităților agricole - Lipsă centru de colectare, prelucrare și valorificare a produselor vegetale (legume și fructe), respectiv a produselor de natură animală (lapte, carne) - Potențial local de vegetație forestieră (ciuperci, fructe de pădure, plante medicale) neexploatat - Producția agricolă ecologică/organică neexploată - Nivel scăzut al activităților de replantare a copacilor tăiați
2.2. Sectorul non-agricol mai slab dezvoltat	2.2.1. Număr scăzut al întreprinderilor mici și mijlocii	- Număr scăzut al IMM-urilor competitive din punct de vedere economic - Lipsă programe de promovare, de sprijin și de informare cu privire la antreprenariat, înființarea întreprinderilor (start-up-uri), posibilități de finanțare
3. Turism slab dezvoltat (patrimoniul local nevalorificat, activități culturale și recreative deficitare)		
3.1. Oportunitățile turistice locale neexploatate		- Monumentele istorice și obiectivele turistice necesită renovare/conservare și valorificare - Infrastructură și serviciile turistice, de recreere/ agrement și pentru petrecerea timpului liber este nedevelopat (lipsă terenuri off-road; drumuri turistice tematice; pârtie de schi amenajat corespunzător; servicii de echitație, centru wellness, etc.) - Lipsa unei strategii eficiente de marketing și a promovării turistice - Lipsa unei strategii și a unei campanii de promovare a meșteșugurilor tradiționale, a produselor și

ELEMENTUL ARBORELUI PROBLEMELOR	ELEMENTE CORESPUNZĂTOARE DIN ANALIZA SWOT (puncte slabe, amenințări)
	brandurilor locale
3.2. Agroturism neexploatat	- Lipsă servicii agroturistice (turism agroturistic nedevelopat) - Lipsa agriculturii organice/ecologice
4. Sistem de servicii culturale, sociale și de sănătate mai slab dezvoltate	
4.1. Servicii culturale și de recreere mai puțin dezvoltate	- Necesitatea diversificării și dezvoltării programelor culturale, de tineret, sport și pentru petrecerea timpului liber dedicate tuturor categoriilor de vârstă
4.2. Servicii de sănătate și sociale mai puțin dezvoltate	- Lipsă programe de educare a populației cu privire la o viață sănătoasă și protecția mediului (educație ecologică) - Servicii de sănătate și îngrijire pentru bolnavi, persoane cu dizabilități, sau populația care trăiește în condiții de sărăcie slab dezvoltate - Lipsă programe de integrare a persoanelor dezavantajate
5. Sistemul local educațional și de formare profesională nesatisfăcător	
5.1. Numărul scăzut al programelor de formare profesională și de prevenire a fenomenului de abandon școlar și a părăsirii timpurii a școlii	- Număr scăzut al programelor de instruire și formare profesională dedicate tinerilor, adulților, șomerilor, persoanelor cu dizabilități și populației de etnie rromă, întreprinzătorilor locali și a persoanelor active în domeniul agricol, respectiv a programelor care vizează prevenirea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii
6. Eficiența energetică scăzută (surse alternative de energie neutilizate)	
6.1. Numărul scăzut al investițiilor în energia regenerabilă	- Resurse de energie regenerabilă neexploatate: lipsă parc fotovoltaic; lipsă investiții în utilizarea resurselor de energie regenerabilă (eoliană, solară, hidro, biomasă, etc.)
7. Cooperare transnațională scăzută	

ELEMENTUL ARBORELUI PROBLEMELOR	ELEMENTE CORESPUNZĂTOARE DIN ANALIZA SWOT (puncte slabe, amenințări)
7.1. Număr scăzut de parteneriate cu localități din alte state (numărul scăzut al cooperărilor transnaționale)	- Număr scăzut programe de cooperare, schimburi de experiențe dezvoltate între comună și alte localități din țară și străinătate

VIII. Viziunea de dezvoltare a comunei

Pe baza punctelor problematice prezentate în arborele problemelor, comuna Lăzarea și-a stabilit ca viziune **„O comună dezvoltată din punct de vedere economic, social, infrastructural și turistic, cu un spațiu de viață atractiv atât pentru locuitorii și vizitatorii comunei cât și pentru potențialii investitori străini”**.

Dezvoltarea strategică a comunei va aduce cu sine creștea nivelului de trai al populației, respectiv oportunități de ocupare a forței de muncă pentru toate categoriile populației. Astfel, comuna Lăzarea dorește să devină **o comună dinamică, orientată spre progres, o comună europeană**.



IX. Sistemul de obiective

Prin transformarea problemelor și necesităților de dezvoltare identificate în cazul comunei Lăzarea în obiective și prin luarea în considerare a factorilor care stau la baza acestor probleme, s-a realizat arborele obiectivelor.

Elementele sistemului de obiective sunt grupate după cum urmează:

I. Obiectiv general (direcția majoră de dezvoltare a localității care reflectă un ansamblu complex de aspecte sociale, economice și infrastructurale): *crearea unui spațiu de viață atractiv.*

II. Obiective strategice (orientări strategice pe termen lung, care conduc la dezvoltarea complexă a comunității)

Obiectivele strategice ale comunei Lăzarea corespund obiectivelor stabilite la nivel european, național, regional și județean.

La nivelul Uniunii Europene, Comisia Europeană a stabilit prin Strategia Europa 2020 5 obiective majore:

1. **ocuparea forței de muncă**, prin care se stabilește o rată de ocupare a forței de muncă de 75 % în rândul populației cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani
2. **cercetare și dezvoltare** (3% din valoarea PIB-ului Uniunii Europene va fi alocată pentru cercetare și dezvoltare)
3. **schimbările climatice și utilizarea durabilă a energiei**, prin care se propune reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră față de nivelurile înregistrate în 1990, respectiv creșterea ponderii surselor de energie regenerabile (până la 20%) și creșterea eficienței energetice (cu 20%)
4. **educație**, care vizează reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii (sub 10%), creșterea (la peste 40%) a ponderii absolvenților de studii superioare în rândul populației în vârstă de 30-34 de ani
5. **lupta împotriva sărăciei și a excluziunii sociale**: reducerea cu cel puțin 20 de milioane a numărului persoanelor care suferă sau riscă să sufere de pe urma sărăciei și a excluziunii sociale

Aceste obiective europene sunt transpuse în obiective naționale. În cazul României aceste obiective coincid cu cele europene, România schimbând doar rata de implementare ale acestor obiective. Astfel obiectivele naționale ale României pentru perioada 2014-2020 sunt:

1. Ocuparea forței de muncă

- rată de ocupare a forței de muncă de 70 % în rândul populației cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani

2. Cercetare și dezvoltare

- alocarea a 2% din PIB-ul UE pentru cercetare și dezvoltare

3. Schimbările climatice și utilizarea durabilă a energiei

- reducerea cu 19% a emisiilor de gaze cu efect de seră față de nivelurile înregistrate în 1990
- creșterea ponderii surselor de energie regenerabile până la 24%
- creșterea cu 10% a eficienței energetice

4. Educație

- reducerea sub 11,3% a ratei de părăsire timpurie a școlii
- creșterea la peste 26,7% a ponderii absolvenților de studii superioare în rândul populației în vârstă de 30-34 de ani

5. Lupta împotriva sărăciei și a excluziunii sociale

- reducerea cu cel puțin 580.000 a numărului persoanelor care suferă sau riscă să sufere de pe urma sărăciei și a excluziunii sociale

Obiectivele și prioritățile de dezvoltare regională a Regiunii Centru pentru perioada 2014-2020 sunt relativ diferite față de cele naționale și europene, ele incluzând nu numai cele cinci domenii prioritare stabilite de către Strategia Europa 2020. Astfel, **Regiunea Centru** în următoarea perioadă de programare va urmări:

- Dezvoltare urbană, dezvoltarea infrastructurii tehnice și sociale regionale
- Creșterea competitivității economice, stimularea cercetării și inovării
- Protecția mediului înconjurător, creșterea eficienței energetice, stimularea utilizării surselor alternative de energie
- Dezvoltarea zonelor rurale, sprijinirea agriculturii și silviculturii
- Dezvoltarea turismului, sprijinirea activităților culturale și recreative
- Dezvoltarea resurselor umane, creșterea incluziunii sociale

Comuna Lăzarea se alătură acestor obiective, stabilind următoarele 5 **obiective strategice** de dezvoltare pentru perioada 2014-2020:

- **OS.1.** Dezvoltarea infrastructurii tehnice și educaționale, culturale și sportive, sociale și de sănătate a comunei
- **OS.2.** Creșterea competitivității economice (dezvoltarea agriculturii, silviculturii, a zootehniei, și a activităților non-agricole)
- **OS.3.** Dezvoltarea serviciilor turistice ale comunei (valorificarea patrimoniului local, diversificarea activităților culturale și recreative)
- **OS.4.** Dezvoltarea serviciilor culturale, sociale și de sănătate
- **OS.5.** Dezvoltarea sistemului de educație și formare profesională

- **OS.6.** Creșterea eficienței energetice, prin stimularea utilizării surselor alternative de energie
- **OS.7.** Creșterea cooperării transnaționale

I. Obiective specifice (stabilite în scopul atingerii obiectivelor strategice):

Obiectivele specifice care se supun acestor obiective strategice sunt:

1. Obiectivele specifice ale obiectivului strategic nr. 1. - „Dezvoltarea infrastructurii tehnice, educaționale, culturale, sportive, sociale și de sănătate a comunei”:

- 1.1. Dezvoltarea rețelelor de utilități, servicii publice
- 1.2. Dezvoltarea infrastructurii educaționale, culturale și sportive
- 1.3. Dezvoltarea infrastructurii sociale și sanitare

2. Obiectivele specifice ale obiectivului strategic nr. 2. - „Creșterea competitivității economice (dezvoltarea agriculturii, silviculturii, a zootehniei, și a activităților non-agricole)”:

- 2.1. Dezvoltarea sectorului agricol
- 2.2. Dezvoltarea sectorului non-agricol

3. Obiectivele specifice ale obiectivului strategic nr. 3. - „Dezvoltarea serviciilor turistice ale comunei (valorificarea patrimoniului local, diversificarea activităților culturale și recreative)”:

- 3.1. Exploatarea oportunităților turistice locale
- 3.2. Exploatarea agroturismului

4. Obiectivele specifice ale obiectivului strategic nr. 4. - ”Dezvoltarea serviciilor culturale, sociale și de sănătate”:

- 4.1. Creșterea numărului serviciilor culturale și de recreere
- 4.2. Dezvoltarea serviciilor de sănătate și sociale

5. Obiectivele specifice ale obiectivului strategic nr. 5. - „Dezvoltarea sistemului de educație și formare profesională”:

- 5.1. Creșterea numărului programelor de formare profesională și pentru prevenirea sau reducerea fenomenului de păsărire timpurie a școlii

6. Obiectivele specifice ale obiectivului strategic nr. 6. - „Creșterea eficienței energetice, prin stimularea utilizării surselor alternative de energie”:

- 6.1. Promovarea investițiilor în energie regenerabilă

7. Obiectivele specifice ale obiectivului strategic nr. 7. - ”Creșterea cooperării transnaționale”:

7.1. Realizare de noi parteneriate cu localități din alte state

II. Acolo unde am considerat necesar, am stabilit obiective operaționale și programe:

1.1 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 1.1. - „Dezvoltarea rețelilor de utilități, servicii publice”:

1.1.1. Dezvoltare și extinderea infrastructurii rutiere (drumurile de pe teritoriul comunei (inclusiv drumuri lăturalnice și trotuare), podețe, drumuri de exploatare și forestiere, poduri forestiere)

1.1.2. Dezvoltarea și extinderea rețelei de canalizare și apă potabilă, înființare stații de epurare a apei menajere

1.1.3. Implementare unui sistem de management integrat al deșeurilor

1.1.4. Dezvoltarea și extinderea rețelei de gaz metan

1.1.5. Dezvoltarea și extinderea rețelei de iluminat public

1.1.6. Renovarea, modernizarea, extinderea și dotarea clădirilor publice din comună

1.1.7. Dezvoltarea eficienței energetice a infrastructurii publice din localitate (inclusiv clădiri publice, locuințe)

1.1.8. Amenajarea spațiilor verzi, a parcurilor, terenurilor de joacă pentru copii

1.2 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 1.2 - „Dezvoltarea infrastructurii educaționale, culturale și sportive”:

1.2.1. Extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea cu echipamente a infrastructurii educaționale

1.2.2. Renovarea, extinderea, modernizarea și dotarea infrastructurii sportive (sălile de sport a școlilor de pe raza comunei Lăzarea nevesită renovare, modernizare, dotare cu echipamente)

1.2.3. Reabilitare, modernizare și dotare cămin cultural

1.2.4. Înființare centru after-school

1.3 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 1.3 - „Dezvoltarea infrastructurii sociale și sanitare”:

1.3.1. Extinderea, modernizarea și dotarea cu echipamente a infrastructurii sanitare (renovarea, modernizarea și dotarea cu echipamente a punctelor sanitare existente, înființare cabinete medicale și stomatologice, înființare ambulatorii de specialitate, centre comunitare de intervenție integrată, servicii medicale de specialitate)

1.3.2. Dezvoltare infrastructură de servicii sociale fără componentă rezidențială (înființarea și dotarea unor centre de zi de tip ”respiro”, centre de consiliere psihosocială, de recuperare neuromotorie (tip ambulatoriu), a unui centru de zi de specialitate pentru formarea și reabilitarea, copiilor cu diferite dizabilități, respectiv îmbunătățirea sistemului de îngrijire la domiciliu)

1.3.3. Construire locuințe sociale pentru populația dezavantajată din comuna Lăzarea (locuințe tip familial, locuințe protejate, etc.)

2.1 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 2.1. – ”Dezvoltarea sectorului agricol”

2.1.1. Exploatarea oportunităților oferite de agricultură

2.1.1.1. Creșterea numărului și modernizarea fermelor vegetale, animale și mixte

2.1.1.2. Creșterea numărului producătorilor agricoli și a grupurilor de producători agricoli

2.1.1.3. Creșterea nivelului tehnologic al activităților agricole

2.1.1.4. Înființarea centrelor de colectare, prelucrare și valorificare a produselor vegetale (legume și fructe), respectiv a produselor de natură animală (lapte, carne)

2.1.1.5. Exploatarea potențialului local de vegetație forestieră

2.1.1.6. Exploatarea producției agricole ecologice

2.1.1.7. Activități de tipul „prima împădurire” a terenurilor agricole

2.2 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 2.2. - ”Dezvoltarea sectorului non-agricol”

2.2.1. Creșterea numărului întreprinderilor

2.2.1.1. Creșterea numărului IMM-urilor, respectiv îmbunătățirea performanțelor economice și tehnice ale celor existente

2.2.1.2. Dezvoltarea programelor de promovare, de sprijin și de informare cu privire la antreprenariat, înființarea întreprinderilor (start-up-uri), posibilități de finanțare

3.1. Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 3.1. - „Exploatarea oportunităților turistice locale”

3.1.1. Renovarea, valorificarea și conservarea monumentelor istorice și obiectivelor turistice din comuna Lăzarea

3.1.2. Dezvoltarea infrastructurii turistice de agrement și pentru petrecerea timpului liber și utilităților conexe

3.1.3. Promovarea turistică a localității și elaborarea unei strategii eficiente de marketing

3.1.4. Promovarea meșteșugurilor tradiționale, a produselor și brandurilor locale

3.2. Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 3.2. - „Exploatarea agroturismului”

3.2.1. Dezvoltarea de servicii agroturistice (dezvoltarea agroturismului)

3.2.2. Dezvoltarea agriculturii organice/ecologice

4.1 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 4.1. - „Dezvoltarea serviciilor culturale și de recreere”

4.1.1. Dezvoltarea de programe culturale, de tineret, de sport și pentru petrecerea timpului liber dedicate tuturor categoriilor de vârstă

4.2 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 4.2. - „Dezvoltarea serviciilor de sănătate și sociale”

4.2.1. Dezvoltare de programe de educare a populației cu privire la viața sănătoasă și protecția mediului (educație ecologică)

4.2.2. Dezvoltarea serviciilor de sănătate și îngrijire pentru bolnavi, persoane cu dizabilități, sau populația care trăiește în sărăcie

4.2.3. Promovarea integrării persoanelor dezavantajate (dezvoltarea programelor de integrare)

5.1 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 5.1. - „Creșterea numărului programelor de formare profesională și pentru prevenirea sau reducerea fenomenului de părăsire timpurie a școlii”

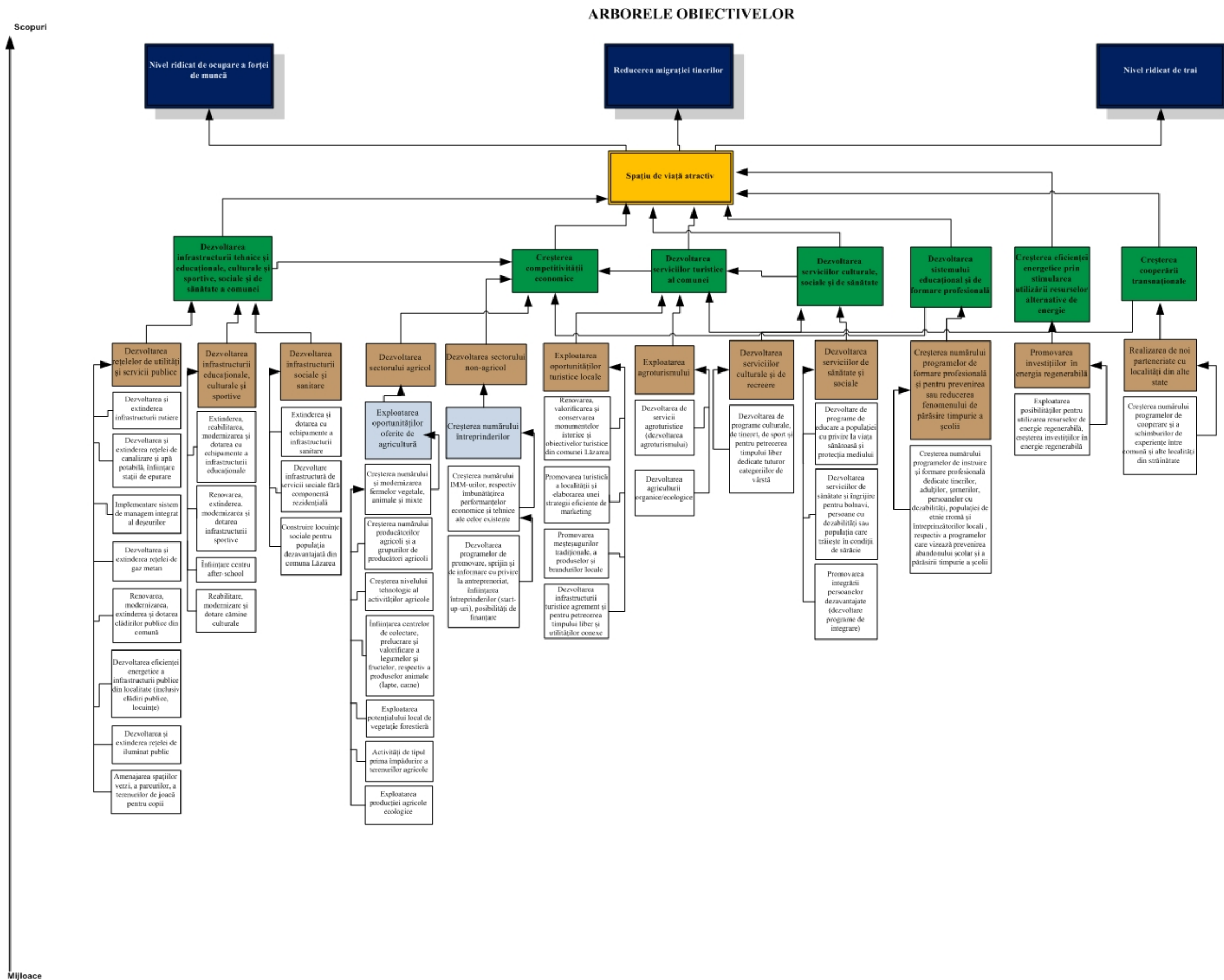
5.1.1. Creșterea numărului programelor de instruire și formare profesională dedicate tinerilor, adulților, șomerilor, persoanelor cu dezabilități, a populației de etnie rromă, întreprinzătorilor locali și a persoanelor active în domeniul agricol, respectiv a programelor care vizează prevenirea abandonului școlar și a părăsirii timpurie a școlii

6.1 Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 6.1. - ”Promovarea investițiilor în energie regenerabilă”

6.1.1. Exploatarea posibilităților pentru utilizarea resurselor de energie regenerabilă, creșterea investițiilor în energie regenerabilă (eoliană, solară, hidro, biomasă, etc.)

7.1. Obiectivele operaționale ale obiectivului specific 7.1. - ”Creșterea cooperării transnaționale”

7.1.1. Creșterea numărului programelor de cooperare și a schimburilor de experiențe între comună și alte localități din străinătate



X. Planuri de proiect pentru atingerea obiectivelor

Planurile de proiect le-am stabilit pe baza elementelor arborelui obiectivelor. Lista și descrierea acestor planuri enumerate au fost întocmite fără pretenția exhaustivității, de aceea pot fi extinse, completate în funcție de schimbările necesităților locale și mediului extern, respectiv în concordanță cu direcțiile de dezvoltate deja stabilite.

ELEMENTELE ARBORELUI OBIECTIVELOR	PLANURI DE PROIECTE
1. Dezvoltarea infrastructurii tehnice, educaționale, culturale, sportive, sociale și de sănătate a comunei	
1.1. Dezvoltarea rețelelor de utilități și servicii publice	1.1.1. Dezvoltare și extinderea infrastructurii rutiere (drumurile de pe teritoriul comunei (inclusiv drumuri lăturalnice și trotuare), podețe, drumuri de exploatare și forestiere, poduri forestiere) 1.1.2. Dezvoltarea și extinderea rețelei de canalizare și apă potabilă, înființare stații de epurare a apei menajere 1.1.3. Implementare unui sistem de management integrat al deșeurilor 1.1.4. Dezvoltarea și extinderea rețelei de gaz metan 1.1.5. Dezvoltarea și extinderea rețelei de iluminat public 1.1.6. Renovarea, modernizarea, extinderea și dotarea clădirilor publice din comună 1.1.7. Dezvoltarea eficienței energetice a infrastructurii publice din localitate (inclusiv clădiri publice, locuințe) 1.1.8. Amenajarea spațiilor verzi, a parcurilor, terenurilor de joacă pentru copii
1.2. Dezvoltarea infrastructurii educaționale, culturale și sportive	1.2.1. Extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea cu echipamente a infrastructurii educaționale 1.2.2. Renovarea, extinderea, modernizarea și dotarea infrastructurii sportive (sălile de sport a școlilor de pe raza comunei Lăzarea nevesită renovare, modernizare, dotare cu echipamente) 1.2.3. Reabilitare, modernizare și dotare cămin cultural 1.2.4. Înființare centru after-school
1.3. Dezvoltarea infrastructurii sociale și sanitare	1.3.1. Extinderea, modernizarea și dotarea cu echipamente a infrastructurii sanitare (renovarea, modernizarea și dotarea cu echipamente a punctelor sanitare existente, înființare cabinete medicale și stomatologice, înființare ambulatorii de specialitate, centre comunitare de intervenție integrată, servicii medicale de specialitate) 1.3.2. Dezvoltare infrastructură de servicii sociale fără componentă rezidențială (înființarea și dotarea unor centre de zi de tip ”respiro”, centre de consiliere psihosocială, de recuperare neuromotorie (tip ambulatoriu), a unui centru de zi de specialitate pentru formarea și reabilitarea, copiilor cu diferite

ELEMENTELE ARBORELUI OBIECTIVELOR		PLANURI DE PROIECTE
		dizabilități, respectiv îmbunătățirea sistemului de îngrijire la domiciliu) 1.3.3. Construire locuințe sociale pentru populația dezavantajată din comuna Lăzarea(locuințe tip familial, locuințe protejate, etc.)
2. Creșterea competitivității economice (dezvoltarea agriculturii silviculturii, a zootehniei, și a activităților non-agricole)		
2.1. Dezvoltarea sectorului agricol	2.1.1. Exploatarea oportunităților oferite de agricultură	2.1.1.1. Creșterea numărului și modernizarea fermelor vegetale, animale și mixte 2.1.1.2. Creșterea numărului producătorilor agricoli și a grupurilor de producători agricoli 2.1.1.3. Creșterea nivelului tehnologic al activităților agricole 2.1.1.4. Înființarea centrelor de colectare, prelucrare și valorificare a produselor vegetale (legume și fructe), respectiv a produselor de natură animală (lapte, carne) 2.1.1.5. Exploatarea potențialului local de vegetație forestieră 2.1.1.6. Exploatarea producției agricole ecologice 2.1.1.7. Activități de tipul prima împădurire a terenurilor agricole
2.2. Dezvoltarea sectorului non-agricol	2.2.1. Creșterea numărului întreprinderilor	2.2.1.1. Creșterea numărului IMM-urilor, respectiv îmbunătățirea performanțelor economice și tehnice ale celor existente 2.2.1.2. Dezvoltarea programelor de promovare, sprijin și de informare cu privire la antreprenariat, înființarea întreprinderilor (start-up-uri), posibilități de finanțare
3. Dezvoltarea serviciilor turistice al comunei (valorificarea patrimoniului cultural local, diversificarea activităților culturale și recreative)		
3.1. Exploatarea oportunităților turistice locale		3.1.1. Reabilitarea, conservarea și valorificarea monumentelor istorice și obiectivele turistice din comuna Lăzarea 3.1.2. Dezvoltarea infrastructurii turistice agrement și pentru petrecerea timpului liber și utilităților conexe 3.1.3. Promovarea turistică a localității și elaborarea unei strategii eficiente de marketing

ELEMENTELE ARBORELUI OBIECTIVELOR	PLANURI DE PROIECTE
	3.1.4. Promovarea meșteșugurilor tradiționale, a produselor și brandurilor locale
3.2. Exploatarea agroturismului	3.2.1. Dezvoltarea de servicii agroturistice (dezvoltarea agroturismului) 3.2.2. Dezvoltarea agriculturii organice/ecologice
4. Dezvoltarea serviciilor culturale, sociale și de sănătate al comunei	
4.1. Dezvoltarea serviciilor culturale și de recreere	4.1.1. Dezvoltarea de programe culturale, de tineret, de sport și pentru petrecerea timpului liber dedicate tuturor categoriilor de vârstă
4.2. Dezvoltarea serviciilor de sănătate și sociale	4.2.1. Dezvoltare de programe de educare a populației cu privire la viața sănătoasă și protecția mediului (educație ecologică) 4.2.2. Dezvoltarea serviciilor de sănătate și îngrijire pentru bolnavi, persoane cu dizabilități, sau populația care trăiește în sărăcie 4.2.3. Promovarea integrării persoanelor dezavantajate (dezvoltarea programelor de integrare)
5. Dezvoltarea sistemului de educație și formare profesională	
5.1. Creșterea numărului programelor de formare profesională și pentru prevenirea sau reducerea fenomenului de părăsire timpurie a școlii	5.1.1. Creșterea numărului programelor de instruire și formare profesională dedicate tinerilor, adulților, șomerilor, persoanelor cu dezabilități, a populației de etnie rromă, întreprinzătorilor locali și a persoanelor active în domeniul agricol, respectiv a programelor care vizează prevenirea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii
6. Creșterea eficienței energetice prin stimularea utilizării resurselor alternative de energie	
6.1. Promovarea investițiilor în energie	6.1.1. Exploatarea posibilităților pentru utilizarea resurselor de energie regenerabilă, creșterea investițiilor în energie regenerabilă (eoliană, solară, hidro, biomasă, etc.)

ELEMENTELE ARBORELUI OBIECTIVELOR	PLANURI DE PROIECTE
regenerabilă	
7. Creșterea cooperării transnaționale	
7.1. Realizare de noi parteneriate cu localități din alte state	7.1.1. Creșterea numărului programelor de cooperare și a schimburilor de experiențe între comună și alte localități din străinătate

XI. Descrierea proiectelor propuse

OS 1. Dezvoltarea infrastructurii tehnice, educaționale, culturale, sportive, sociale și de sănătate a comunei

1.1. Dezvoltarea rețelelor de utilități și serviciilor publice

1.1.1. Dezvoltare și extinderea infrastructurii rutiere (drumurile de pe teritoriul comunei (inclusiv drumuri lăturalnice și trotuare), drumuri de exploatare, poduri forestiere și podețe)

Obiectiv: Pentru că starea tehnică a drumurilor, străzilor lăturalnice și trotuarelor actuale de pe teritoriul comunei sunt neconforme, într-o stare de degradare avansată, este necesară reabilitarea, modernizarea și extinderea lor. Străzile din comună nu sunt prevăzute cu supralărgiri în curbe și acostamentele acestora sunt neprofilate și neconsolidate. Trotuarele nu sunt amenajate și șanțurile sunt necorespunzătoare. Drumurile comunale care necesită dezvoltare, extindere sunt: DC 266 Lăzarea (DN 12) – Remetea; DC 267 Lăzarea (DN 12) – Gheorgheni; DC 268 Lăzarea (DN 12) – Ghiduț; DC 269 Lăzarea (DN 12) – Remetea; DC 270 Lăzarea (DN 12) – Ghiduț; DC 271 Lăzarea (DN 12) – Ghiduț; DC 272 Lăzarea (DN 12) – Joseni; respectiv DC 13.

Deasemenea, podețele existente din comună sunt insuficiente, iar cele existente sunt în general într-o stare necorespunzătoare.

De asemenea, este necesară dezvoltarea și/sau reabilitarea drumurilor de exploatare și forestiere din comună, deoarece lipsa sau neconformitatea acestora face accesul la exploatațile fermierilor și din comună extrem de dificil.

Surse de finanțare: PNDR, POR

Beneficiari: populația și agricultorii comunei Lăzarea

1.1.2. Dezvoltarea și extinderea rețelei de canalizare și apă potabilă pe tot teritoriul comunei Lăzarea, respectiv înființare stație de epurare a apei menajere

Obiectiv: În momentul de față rețeaua de apă potabilă și canalizare a apei menajere din comună este insuficientă (în unele zone gospodăriile nefiind racordate la această utilitate) și necorespunzătoare standardelor comunitare, astfel aceasta trebuie modernizată și extinsă pe tot teritoriul comunei. Prin extinderea rețelei de apă potabilă și a canalizării se dorește asigurarea accesului locuitorilor comunei la această utilitate.

Totodată este nevoie de înființarea unor stații de epurare a apelor reziduale.

Surse de finanțare: PNDR, AFM

Beneficiari: locuitorii comunei Lăzarea

1.1.3. Implementarea unui sistem de management integrat al deșeurilor

Obiectiv: Dezvoltarea unui sistem de management integrat al deșeurilor pe raza comunei Lăzarea, care să îmbunătățească atât calitatea vieții cât și pe cea a mediului și să corespundă din punct de vedere al protecției mediului cu cerințele legislației române și europene. Acest sistem va cuprinde construirea depozitelor ecologice, stații de transfer, sisteme de colectare selectivă a deșeurilor pentru fiecare sat.

Surse de finanțare: PNDR, AFM

Beneficiari: locuitorii comunei Lăzarea

1.1.4. Dezvoltarea și extinderea rețelei de gaz metan în comuna Lăzarea

Obiectiv: Obiectivul proiectului constă în asigurarea accesului gospodăriilor din comuna Lăzarea la gaz metan. Rețeaua actuală a gazului metan din comună este insuficientă (în unele zone gospodăriile nefiind racordate la această utilitate) și nu corespunde standardelor. Prin proiect se dorește dezvoltarea și extinderea rețelei pe tot teritoriul comunei și asigurarea accesului gospodăriilor la această utilitate.

Surse de finanțare: PNDR

Beneficiari: locuitorii comunei Lăzarea

1.1.5. Dezvoltarea și extinderea rețelei de iluminat public/ energie electrică din comuna Lăzarea

Obiectiv: Modernizarea și extinderea rețelei electrice/de iluminat public pe tot teritoriul comunei, pentru ca aceasta să corespundă standardelor comunitare. Rețeaua electrică din comună în momentul de față este necorespunzătoare standardelor europene, astfel trebuie reînnoită în totalitate, pe tot teritoriul comunei, respectiv extinsă în zonele unde aceasta este insuficientă.

Surse de finanțare: PNDR

Beneficiari: populația comunei Lăzarea

1.1.6. Renovarea, modernizarea, extinderea și dotarea clădirilor publice din comună

Obiectiv: Mai multe dintre clădirile publice (clădiri administrative, clădiri de învățământ, cămine culturale, biserici) ale comunei Lăzarea sunt în stare de degradare și necesită renovare, modernizare sau extindere respectiv dotare cu echipamente.

Proiectul cuprinde:

- îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirii, (pereți exteriori, ferestre, tâmplărie, planșeu superior, planșeu peste subsol), șarpantelor și învelitoarelor, inclusiv măsuri de consolidare a clădirii;
- reabilitarea și modernizarea instalațiilor pentru prepararea și transportul agentului termic, apei calde menajere și a sistemelor de ventilare și climatizare, inclusiv achiziționarea și instalarea echipamentelor aferente și racordarea la sistemele de încălzire centralizată, după caz;
- utilizarea surselor regenerabile de energie pentru asigurarea necesarului de energie termică pentru încălzire și prepararea apei calde de consum;
- implementarea sistemelor de management energetic având ca scop îmbunătățirea eficienței energetice și monitorizarea consumurilor de energie (achiziționarea și instalarea sistemelor inteligente pentru promovarea și gestionarea energiei electrice);
- înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață;
- alte activități care conduc la îndeplinirea realizării obiectivelor proiectului (ex. înlocuirea circuitelor electrice - scări, subsol, lucrări de demontare a instalațiilor și echipamentelor montate, lucrări de reparații la fațade etc.).

Surse de finanțare: PNDR, POR, Fonduri EEA/Norvegiene

Beneficiari: locuitorii comunei Lăzarea

1.1.7. Dezvoltarea eficienței energetice a infrastructurii publice din localitate (inclusiv clădiri publice, locuințe)

Obiectiv: Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice din comună. Proiectul cuprinde lucrări de reabilitare energetică profundă (izolarea termică a clădirilor: izolarea anvelopei (pereți exteriori, ferestre, tâmplărie, planșeu superior, planșeu peste subsol), șarpantelor și învelitoarelor, inclusiv măsuri de consolidare a clădirii), reabilitarea și modernizarea instalațiilor pentru prepararea și transportul agentului termic, apei calde menajere și a sistemelor de ventilare și climatizare, înlocuirea corpurilor de iluminat, implementarea sistemelor de management energetic pentru îmbunătățirea eficienței energetice și monitorizarea consumului de energie – achiziționarea și instalarea sistemelor inteligente pentru promovarea și gestionarea energiei electrice).

Surse de finanțare: POR, PNDR

Beneficiari: populația comunei Lăzarea

1.1.8. Amenajarea spațiilor verzi, a parcurilor, terenurilor de joacă pentru copii din comuna Lăzarea

Obiectiv: În comuna Lăzarea spațiile verzi, terenurile de joacă necesită amenajare, modernizare, extindere. Proiectul vizează amenajarea terenurilor de joacă, crearea de spații/locuri pentru petrecerea timpului liber, amenajarea spațiilor verzi în toate satele aparținătoare comunei Lăzarea. Proiectul vizează lucrări de igienizare a terenurilor existente, scarificarea terenului, sisteme de irigații, realizare de grupuri florale, fântână arteziană, pavaje și borduri de beton la parcuri auto, pavaje și borduri de beton la accesele pietonale, amplasarea mobilierului urban (bănci, măsuțe, coșuri de gunoi, obiecte de joacă: jocuri de nisip, tobogane, turnuri, etc.), etc. În scopul realizării acestor spații de agrement vor avea loc lucrări de construcții și amenajări exterioare precum și lucrări de horticultură.

Surse de finanțare: PNDR, POR, AFM

Beneficiari: locuitorii comunei Lăzarea

1.2 Dezvoltarea infrastructurii educaționale, culturale și sportive

1.2.1. Extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea cu echipamente a infrastructurii educaționale

Obiectiv: În comuna Lăzarea în momentul de față nu există creșe, grădinițe cu program prelungit. Totodată grădinițele existente necesită lucrări de reabilitare, modernizare și dotare cu echipamente. Școlile generale de pe raza comunei de asemenea necesită modernizare și dotare cu echipamente. Astfel prin acest proiect se dorește înființarea de creșe și grădinițe cu program prelungit, respectiv renovarea/modernizarea și dotarea grădinițelor și a școlilor existente.

Surse de finanțare: POR, PNDR, Fonduri EEA/norvegiene

Beneficiari: populația locală, populația școlară din comuna Lăzarea

1.2.2. Renovarea, extinderea, modernizarea și dotarea infrastructurii sportive (sălile de sport a școlilor de pe raza comunei Lăzarea nevesită renovare, modernizare, dotare cu echipamente)

Obiectiv: Școlile din comuna Lăzarea în momentul de față nu dispun de săli de sport corespunzătoare în care elevii școlilor își pot desfășura activitățile sportive. Astfel, acest proiect prevede renovarea, modernizarea, respectiv extinderea sălilor de sport din cadrul școlilor de pe raza comunei. Sălile sportive vor fi echipate cu teren de fotbal dotat cu gazon artificial, bazin de înot, teren Handball, Basketball, etc.

Surse de finanțare: PNDR, CNI (Compania Națională de Investiții)

Beneficiari: locuitorii comunei Lăzarea

1.2.3. Reabilitare, modernizare și dotare cămin cultural

Obiectiv: Căminele culturale din comuna Lăzarea necesită reabilitare și modernizare. Proiectul vizează reabilitarea, modernizarea și dotarea căminelor culturale din satele aparținătoare comunei Lăzarea, pentru ca acestea să permită organizarea evenimentelor culturale.

Surse de finanțare: PNDR

Beneficiari: populația din comuna Lăzarea

1.2.4. Înființare centru after-school

Obiectiv: Programele tip after-school este o metodă de educație alternativă concepută astfel încât să răspundă profilurilor de dezvoltare intelectuală și fizică a copiilor. Serviciile pe care le oferă centrul after-school sunt: servicii educaționale specializate, servicii de supraveghere după terminarea orelor de curs și asigurarea unui cadru securizat de petrecere a timpului liber, creșterea adaptabilității copiilor la mediul și programul școlar, asistență pedagogică și psihologică, activități recreative, consultații, meditații etc.

Astfel, serviciile de tip after-school contribuie totodată la reducerea fenomenului de abandon școlar și părăsirea timpurie a școlii, respectiv la prevenirea eșecului școlar a copiilor.

Surse de finanțare: PNDR, POCU

Beneficiari: elevii din comuna Lăzarea și familiile lor

1.3. Dezvoltarea infrastructurii sociale și sanitare

1.3.1. Extinderea, modernizarea și dotarea cu echipamente a infrastructurii sanitare (renovarea, modernizarea și dotarea cu echipamente a punctelor sanitare existente, înființare cabinete medicale și stomatologice, înființare ambulatorii de specialitate, centre comunitare de intervenție integrată, servicii medicale de specialitate)

Obiectiv: Prin proiect se dorește dezvoltarea infrastructurii sanitare existente prin renovarea, modernizarea și dotarea cu echipamente a punctelor sanitare actuale, respectiv extinderea acestora prin înființarea de cabinete medicale și stomatologice. Totodată, se dorește înființarea unor ambulatorii de specialitate (pentru acordarea asistenței medicale de urgență) centre comunitare de intervenție integrată (în cadrul cărora se vor furniza atât servicii medicale, cât și sociale), respectiv punctelor sanitare care furnizează servicii medicale de specialitate.

Surse de finanțare: PNDR, POR

Beneficiar: populația din comuna Lăzarea

1.3.2. Dezvoltare infrastructură de servicii sociale fără componentă rezidențială (înființarea și dotarea unor centre de zi de tip "respiro", centre de consiliere psihosocială, de recuperare neuromotorie (tip ambulatoriu), a unui centru de zi de specialitate pentru formarea și reabilitarea copiilor cu diferite dizabilități, respectiv îmbunătățirea sistemului de îngrijire la domiciliu)

Obiectiv: Proiectul vizează dezvoltarea infrastructurii de servicii sociale fără componentă rezidențială – înființarea și dotare unor centre de zi (nerezidențiale) de tip "respiro", consiliere psihosocială, recuperare neuromotorie (tip ambulatoriu) care furnizează o gamă largă de servicii adecvate diferitelor tipuri de nevoi ale beneficiarilor (nevoi de hrana, de consiliere psihologică, de interare socială, de recuperare în regim ambulatoriu a diferitelor tipuri de afecțiuni, etc.).

Totodată se vizează înființarea unui centru de specialitate dedicat formării și reabilitării copiilor cu diferite dizabilități (va oferi servicii de evaluare psihologică și recuperare psihopedagogică, logopedie, terapie ocupațională și kinetoterapie pentru copii cu vârste cuprinse între 0 și 10 ani),

În momentul de față în comuna Lăzarea serviciile de îngrijire la domiciliu nu sunt destul de dezvoltate⁴³, astfel dezvoltarea, extinderea acestui sistem pentru ca acesta să devină cât mai eficient este de o importanță majoră.

Surse de finanțare: PNDR, POR

Beneficiar: populația din comuna Lăzarea

1.3.3. Construire locuințe sociale pentru populația dezavantajată din comuna Lăzarea (locuințe tip familial, locuințe protejate, etc.)

Obiectiv: Construirea de locuințe sociale pentru populația dezavantajată din comuna Lăzarea.

Proiectul va prevedea investiții în construirea și dotarea unor locuințe de tip familial pentru a asigura accesul copiilor/tinerilor separați temporar sau definitiv de părinții lor, tinerilor care au împlinit vârsta de 18 ani și care beneficiază de protecție specială, etc. pe o perioadă determinată la găzduire, îngrijire, educație și pregătire în vederea reintegrării sau integrării familiale și socio-profesionale.

Complexul de servicii tip familial va asigura cazarea, hrana, echipamentul și condițiile igienico-sanitare necesare protecției copiilor; supravegherea stării de sănătate, asistență

⁴³ Astfel de servicii fiind furnizate doar de către Fundația Comunitas Alba Iulia (în parteneriat cu primăria locală), având un punct de lucru în comuna Lăzarea. Reprezentanții Fundației oferă servicii de îngrijire medicală și asistență socială la domiciliu pentru populația locală.

medicală, îngrijire și supraveghere permanentă; protecție și asistență în cunoașterea și exercitarea drepturilor lor; accesul la educație, informare, cultură, educație formală și non-formală în vederea asimilării cunoștințelor și a deprinderilor necesare integrării sociale; colaborează cu unitățile de învățământ, astfel încât să se realizeze scolarizarea tuturor copiilor, în funcție de vârstă și dezvoltarea psihică, precum și în aplicarea programului educațional; asigură socializarea beneficiarilor, dezvoltarea relațiilor cu comunitatea; asigură climatul favorabil dezvoltării personalității copiilor într-un mediu cât mai apropiat de cel familial; asigură pregătirea corepunătoare ieșirii copilului/tânărului din complex, prin dezvoltarea deprinderilor de viață independentă, pentru integrarea sau reintegrarea familială și/sau socio-profesională, în conformitate cu legislația în vigoare și cu standardele minime obligatorii, etc.

Deasemenea proiectul prevede construirea de locuințe protejate (de tip nerezidențial) destinate persoanelor adulte cu dizabilități (inclusiv persoanelor în vârstă). Locuințele protejate vor asigura persoanelor adulte cu dizabilități găzduire de tip familial în sistem protejat, asistență și suport pentru asigurarea unei vieți autonome și active.

Serviciile oferite în cadrul locuințelor protejate vor fi:

- monitorizare: supravegherea condițiilor de viață ale beneficiarilor;
- consiliere: informarea și îndrumarea beneficiarilor pentru a accesa și valorifica resursele și facilitățile comunității: sănătate, educație, muncă, activități recreative etc.
- dezvoltarea abilităților de viață independentă: autoservire, autogospodărire, efectuarea cumpărăturilor, gestionarea bugetului, altele
- sprijin pentru angajare în muncă: găsirea, ocuparea și păstrarea unui loc de muncă;
- mediere: optimizarea relațiilor sociale ale beneficiarilor în locuința protejată și în comunitate
- intervenție în caz de urgență: sprijin pentru rezolvarea unor situații de criză ale beneficiarilor: accidente, conflicte, boală etc.
- asigurarea cazarea, hrana, cazarmamentul și condițiile igienico - sanitare corespunzătoare persoanelor vârstnice asistate, precum și întreținerea și folosirea eficientă a bunurilor din dotare

Surse de finanțare: POR

Beneficiar: populația dezavantajată din comuna Lăzarea

OS.2. Creșterea competitivității economice (dezvoltarea agriculturii, silviculturii, a zootehniei și a activităților non-agricole)

2.1. Dezvoltarea sectorului agricol

2.1.1. Exploatarea oportunităților oferite de agricultură

2.1.1.1. Creșterea numărului și modernizarea fermelor vegetale, animale și mixte

Obiectiv: Proiectul prevede amenajarea unor ferme moderne vegetale, animale și mixte în conformitate cu standardele Uniunii Europene, care vor contribui la dezvoltarea agricolă și zootehnică a localității.

Surse de finanțare: PNDR

Beneficiari: crescători de animale, agricultori din comuna Lăzarea

2.1.1.2. Creșterea numărului producătorilor agricoli și a grupurilor de producători agricoli

Obiectiv: Creșterea numărului producătorilor agricoli și înființare de grupuri de producători în comuna Lăzarea pentru creșterea eficienței producției, creșterea cantității produselor de calitate și contribuie la dezvoltarea unei agriculturi competitive.

Surse de finanțare: PNDR

Beneficiari: producători agricoli din comuna Lăzarea

2.1.1.3. Creșterea nivelului tehnologic al activităților agricole

Obiectiv: Activitățile agricole din comună se desfășoară în majoritatea cazurilor în ferme de subzistență sau semi-subzistență, cu mașini și utilaje neperformante, învechite. Prin proiect se dorește creșterea nivelului tehnologic al activităților agricole prin achiziționare de echipamente, utilaje și mașini performante care pot facilita munca agricultorilor și poate contribui la dezvoltarea agriculturii și a economiei locale.

Surse de finanțare: PNDR

Beneficiari: grupuri de producători din comuna Lăzarea

2.1.1.4. Înființarea centrelor de colectare, prelucrare și valorificare a legumelor și fructelor, respectiv a produselor animale (lapte, carne)

Obiectiv: Înființarea centrelor de colectare, procesare și valorificare a produselor animale (lapte și carne) ale fermierilor din comună, respectiv a vegetației forestiere. Aceste centre ar asigura valorificarea mai eficientă a produselor vegetale sau animale ale crescătorilor de animale și ar oferi oportunități de muncă pentru localnici.

Surse de finanțare: PNDR, APIA

Beneficiari: producători agricoli/fermieri, șomeri, populația comunei Lăzarea

2.1.1.5. Exploatarea potențialului local de vegetație forestieră

Obiectiv: Comuna Lăzarea dispune de o resursă bogată de vegetație forestieră: ciuperci, fructe de pădure, plante medicale. În momentul de față aceste resurse nu sunt exploatare suficient. Creșterea exploatării acestor resurse poate duce la dezvoltarea sectorului agricol, și la noi posibilități de locuri de muncă.

Surse de finanțare: PNDR

Beneficiari: populația comunei Lăzarea

2.1.1.6. Exploatarea producției agricole ecologice

Obiectiv: Promovarea agriculturii ecologice în cadrul populației și a agriculturilor din comuna Lăzarea. Agricultura ecologică este un sistem agricol menit să furnizeze consumatorului alimente proaspete, sănătoase, autentice și care în același timp respectă ciclul natural de viață al sistemelor. Această oportunitate agricolă încă este neexploată în comună. Exploatarea acesteia poate aduce beneficii economiei și agriculturii locale.

Surse de finanțare: PNDR

Beneficiari: agricultorii și populația din comuna Lăzarea

2.1.1.7. Activități de tipul ” prima împădurire” a terenurilor agricole

Obiectiv: Din cauza tăierilor ilegale de copacii, suprafața împădurită de pe teritoriul comunei Lăzarea este din ce în ce mai defrișată. Astfel, pentru remedierea daunelor produse și extinderea suprafeței ocupate de păduri, respectiv pentru prevenirea pagubelor produse de factorii naturali dăunători, reducerii eroziunii solurilor și îmbunătățirii capacității de retenție a apei, creșterii calității aerului, și producerii de biomasă acest proiect vizează împădurirea suprafețelor defrișate, respectiv a terenurilor agricole degradate din comună.

Surse de finanțare: PNDR

Beneficiari: agricultorii și populația din comuna Lăzarea

2.2. Dezvoltarea sectorului non-agricol

2.2.1. Creșterea numărului întreprinderilor

2.2.1.1. Creșterea numărului IMM-urilor, respectiv îmbunătățirea performanțelor economice și tehnice ale celor existente

Obiectiv: Întreprinderile mici și mijlocii, respectiv micro-întreprinderile sunt un factor important în economia unei localități. Dezvoltarea, sprijinirea acestora este de o importanță esențială, deoarece ele înseamnă noi oportunități de angajare și reprezintă elemente cheie pentru bunăstarea comunităților locale și regionale.

Astfel, obiectivul proiectului este stimularea înființării de noi întreprinderi mici și mijlocii, respectiv îmbunătățirea performanțelor economice și tehnice ale celor existente din comuna Lăzarea, atât în domeniul agricol cât și neagricol și dezvoltarea aptitudinilor antreprenoriale ale întreprinzătorilor locali. Proiectul va contribui la îmbunătățirea economiei locale și crearea locurilor de muncă pentru populația locală.

Surse de finanțare: PNDR, Programe AIPPIMM, Ajutor de Stat, POR

Beneficiari: populația locală, șomeri, populația ocupată în domeniul agricol și non-agricol din comuna Lăzarea

2.2.1.2. Dezvoltarea programelor de promovare, sprijin și de informare cu privire la antreprenariat, înființarea întreprinderilor (start-up-uri), posibilități de finanțare

Obiectiv: Întreprinderile mici și mijlocii, respectiv micro-întreprinderile reprezintă baza unei economii moderne, dinamice, bazată pe cunoaștere, astfel dezvoltarea, sprijinirea acestora este de o importanță esențială. Obiectivul proiectului este promovarea activității antreprenoriale, stimularea spiritului antreprenorial în cadrul populației din comună, prezentarea modelelor de succes antreprenoriale. Se are în vedere crearea un centru de informare cu privire la dezvoltarea unei întreprinderi, în cadrul căruia se pot interesa de procedurile care trebuie parcurse pentru înființarea unei întreprinderi, posibilități de finanțare pe care le pot accesa, etc.

Grup țintă: în special tinerii din comuna Lăzarea

Beneficiari: populația din comuna Lăzarea

OS. 3. Dezvoltarea serviciilor turistice ale comunei (valorificarea patrimoniului cultural local, diversificarea activităților culturale și recreative)

3.1. Exploatarea oportunităților turistice locale

3.1.1. Renovarea, valorificarea și conservarea monumentelor istorice și obiective turistice din comuna Lăzarea

Obiectiv: Comuna Lăzarea dispune de un patrimoniu natural și cultural/ construit (monumente istorice, atracții turistice) vast, cu potențial turistic ridicat. În momentul actual starea acestora este necorespunzătoare și necesită atenție imediată. Acest proiect vizează renovarea/ conservarea și valorificarea acestor elemente de patrimoniu ale comunei Lăzarea, pentru stimularea turismului din zonă.

Surse de finanțare: POR, PNDR, Fonduri EEA/norvegiene

Beneficiari: populația din comuna Lăzarea

3.1.2. Dezvoltarea infrastructurii turistice de agrement și de recreere și petrecere a timpului liber și a utilităților conexe (construcție terenuri off-road; drumuri turistice tematice; pârtie de schi amenajată corespunzător; servicii de echitație, centru wellness, etc.)

Obiectiv: Comuna Lăzarea dispune de peisaje cu un potențial turistic ridicat. Amenajarea, dezvoltarea turistică a acestor locuri, respectiv dezvoltarea unor servicii de agrement/pentru petrecerea timpului liber ar contribui la dezvoltarea turismului local și creșterea numărului turiștilor care vizitează localitatea.

Noua infrastructură turistică de agrement și de recreere și petrecere a timpului liber și utilitățile conexe vor acoperi cererea de-a lungul întregului sezon turistic al anului calendaristic și va fi dedicată întregii game de consumatori (tineri, adulți, vârstnici, populație cu venituri modeste, medii și mari).

Modernizarea și extinderea infrastructurii de agrement presupune crearea unor locuri pentru recreere și popas (locuri de joacă pentru copii, spațiu pentru jocuri tematice pentru persoane cu dizabilități, spațiu pentru jocuri pentru adulți (scripeți, traversări, obstacole, tiroliana), spațiu de joacă în zona de picnic (minigolf, tenis de masă etc.); zone de picnic dotate corespunzător cu mese și bănci pentru picnic; locuri de popas cuprinzând bănci, foișoare, locuri de observare, hrănitoare pentru animale etc.), trasee turistice tematice, terenuri off-road cu zone de dificultate diferite, pârtie de schi amenajată corespunzător, parc de agrement/distracție cu piscine, servicii de echitație, înființarea unui centru wellness, etc.

Aceste investiții vor contribui la creșterea numărului turiștilor care vizitează comuna.

Surse de finanțare: POR, PNDR, Fonduri EEA/norvegiene

Beneficiar: populația comunei Lăzarea

3.1.3. Promovarea turistică a localității și elaborarea unei strategii eficiente de marketing

Obiectiv: Dezvoltarea și elaborarea unei strategii eficiente de marketing și de promovare turistică pentru comuna Lăzarea ar fi de o importanță majoră, care ar contribui la creșterea, diversificarea serviciilor și a infrastructurii turistice, la creșterea numărului de turiști, la scăderea ratei șomajului în cadrul populației, respectiv la creșterea economică a comunei. În momentul de față localitatea nu dispune de o asemenea strategie.

Beneficiar: populația comunei Lăzarea

3.1.4. Promovarea meșteșugurilor tradiționale, a produselor și brandurilor locale

Obiectiv: În vederea dezvoltării turismului și economiei locale, sprijinirea meșteșugarilor și a microîntreprinderilor locale este necesară crearea și înregistrarea mărcilor, brandurilor locale, promovarea meșteșugurilor locale. Revitalizarea și promovarea meșteșugurilor, produselor cu specific local contribuie la consolidarea identității culturale a zonei din punct de vedere artistic și la promovarea și sporirea valorii produselor și a serviciilor locale, care în final va duce dezvoltarea turismului și a economiei locale.

Surse de finanțare: POR, PNDR, Fonduri EEA/norvegiene

Beneficiari: populația din comuna Lăzarea

3.2. Exploatarea agroturismului

3.2.1. Dezvoltarea de servicii agroturistice (dezvoltarea agroturismului)

Obiectiv: Agroturismul la nivelul comunei încă nu este dezvoltat, cu toate că există în comună un potențial de dezvoltare considerabil în acest domeniu datorită resurselor naturale existente. Astfel, prin proiect se dorește înființarea de pensiuni agroturistice, care vor duce la extinderea și diversificarea serviciilor și programelor turistice din zonă și la creșterea numărului turiștilor din localitate.

Surse de finanțare: PNDR

Beneficiari: comuna Lăzarea, populația locală, turiștii care vizitează localitatea

3.2.2. Dezvoltarea agriculturii organice/ecologice

Obiectiv: Sistemul de agricultură ecologică este o metodă alternativă de gospodărie care vizează producerea unor produse agricole și alimentare proaspete, autentice, mai curate, mai sănătoase și potrivite metabolismului uman, respectiv protejarea, conservarea și dezvoltarea mediului înconjurător. Astfel, exploatarea condițiilor favorabile agriculturii organice, introducerea metodelor alternative de gospodărire vor contribui la dezvoltarea producătorilor

agricoli locali, a agriculturii și a produselor locale, dezvoltarea unor branduri de produse autentice, la aprovizionarea turiștilor și dezvoltarea economiei locale.

Surse de finanțare: PNDR

Beneficiari: populația comunei Lăzarea, agricultori, turiști, consumatori

OS. 4. Dezvoltarea serviciilor culturale, sociale și de sănătate ale comunei

4.1. Dezvoltarea serviciilor culturale și de recreere

4.1.1. Dezvoltarea de programe culturale, de tineret, de sport și pentru petrecerea timpului liber dedicate tuturor categoriilor de vârstă

Obiective: Diversificarea și multiplicarea programelor culturale, de sport, de tineret, și programelor pentru petrecerea timpului liber va contribui la promovarea valorilor culturale locale, la reducerea decalajelor dintre generații și la diversificarea vieții culturale din localitate.

Surse de finanțare: AFCN, Programele Fundației Communitas, Europa pentru Cetățeni, etc.

Beneficiari: populația comunei Lăzarea

4.2. Dezvoltarea serviciilor de sănătate și sociale

4.2.1. Dezvoltare de programe de educare a populației cu privire la viața sănătoasă și protecția mediului (educație ecologică)

Obiectiv: Dezvoltarea de programe de informare, educație pentru conștientizarea populației cu privire la importanța protecției mediului și a adoptării unui stil de viață sănătos pentru a reduce riscul de îmbolnăvire și prelungirea duratei de viață

Surse de finanțare: POCU, Programele Fundației Communitas, AFM etc.

Beneficiari: populația comunei Lăzarea

4.2.2. Dezvoltarea serviciilor de sănătate și îngrijire pentru bolnavi, persoane cu dizabilități, sau populația care trăiește în sărăcie

Obiectiv: Dezvoltarea serviciilor de sănătate și îngrijire pentru bolnavi, persoane cu dizabilități sau populația care trăiește în condiții de sărăcie.

În comună în momentul de față serviciile de sănătate și îngrijire pentru bolnavi, persoane cu dizabilități, sau populația care trăiește în sărăcie nu sunt suficient dezvoltate. În comuna Lăzarea serviciile de îngrijire medicală și asistență socială la domiciliu pentru populația locală sunt furnizate doar de către Fundația Caritas Alba Iulia (în parteneriat cu primăria

locală) care are un punct de lucru în satul Lăzarea. Astfel, este nevoie de dezvoltarea serviciilor sociale și de sănătate oferite bolnavilor, persoanelor cu dizabilități, sau populației care trăiește în condiții de sărăcie.

Surse de finanțare: POR, PNDR

Beneficiari: populația comunei Lăzarea

4.2.3. Promovarea integrării persoanelor dezavantajate (dezvoltarea programelor de integrare)

Obiectiv: Integrarea populației de etnie rromă din localitate și rezolvarea conflictelor interetnice din comună reprezintă o prioritate pentru comuna Lăzarea. Astfel se vor dezvolta mai multe programe special destinate pentru ajustarea integrării populației de etnie rromă în comunitate.

Surse de finanțare: POCU, Fonduri EEA/norvegiene, DRI, etc.

Beneficiari: comunitatea rromă, populația comunei Lăzarea

OS. 5. Dezvoltarea sistemului de educație și formare profesională

5.1. Creșterea numărului programelor de formare profesională și pentru prevenirea sau reducerea fenomenului de părăsire timpurie a școlii

5.1.1. Creșterea numărului programelor de instruire și formare profesională dedicate tinerilor, adulților, șomerilor, persoanelor cu dizabilități, populației de etnie rromă și întreprinzătorilor locali, respectiv a programelor care vizează prevenirea abandonului școlar și a părăsirii timpurie a școlii

Obiectiv: organizarea de programe de instruire și formare profesională pentru creșterea gradului de calificare al persoanelor aparținând grupurilor dezavantajate, precum: tineri sub vârsta de 25 de ani în căutarea unei locuri de muncă, persoanele de peste 50 de ani, șomeri de lungă durată, femei, persoane cu dizabilități, persoane de etnie rromă, și pentru creșterea gradului de ocupare în cadrul acestor grupuri.

Proiectul totodată prevede dezvoltarea unor programe dedicate mai ales tinerilor cu părinți plecați la muncă în străinătate care pot contribui la prevenirea, respectiv reducerea fenomenului de abandon școlar și a părăsirii timpurie a școlii în cadrul acestui grup țintă.

Sursa de finanțare: POCU

Beneficiari: populația aparținătoare grupurilor dezavantajate din comuna Lăzarea

OS.6. Creșterea eficienței economice prin stimularea utilizării resurselor alternative de energie

6.1. Promovarea investițiilor în energie regenerabilă

6.1.1. Exploatarea posibilităților pentru utilizarea resurselor de energie regenerabilă

Obiectiv: Creșterea numărului investițiilor care utilizează energie regenerabilă și surse alternative de energie, a investițiilor în producerea (consumul propriu și pentru valorificare pe piață) energiei regenerabile (de ex. producție de biomasă), a investițiilor în tehnologii inovatoare prietenoase cu mediul, dezvoltarea de produse și servicii ecologice. De asemenea proiectul vizează înființarea unui parc fotovoltaic în comuna Lăzarea pentru a suporta consumul comunei din surse regenerabile.

Surse de finanțare: PNDR, AFM, Granturi EEA/Fond Norvegian,

Beneficiari: populația comunei Lăzarea

OS. 7. Creșterea cooperării transnaționale

7.1. Realizare de noi parteneriate cu localități din alte state

7.1.1. Dezvoltare de parteneriate transnaționale de înfrățire

Obiectiv: Parteneriatele de înfrățire înseamnă un acord formal, care implică două localități din două țări diferite și care contribuie la dezvoltarea colaborării și schimbul de experiențe între cele două localități prin dezvoltarea unor proiecte comune care pot aborda o varietate de subiecte.

Aceste parteneriate înseamnă schimb de cunoștințe, experiențe și know-how între participanți, respectiv contribuie la deschiderea orizonturilor, sensibilizarea și apropierea cetățenilor, întărirea conștiinței europene și la dezvoltarea cetățeniei europene.

Comuna Lăzarea în prezent deține relații de parteneriat transnaționale de înfrățire cu mai multe localități din Ungaria, respectiv cu o localitate din Belgia, însă programele comune, proiectele de cooperare cu aceste localități sunt foarte reduse la număr. Astfel, reîmprospătarea și dezvoltarea acestor relații, respectiv înființarea unor noi parteneriate este de o importanță majoră pentru comună, deoarece acestea conduc la dezvoltarea vieții sportive, culturale, turistice și economice a zonei, la dezvoltarea comunității locale.

Surse de finanțare: Programul Europa pentru Cetățeni

Beneficiari: populația comunei Lăzarea

7.1.2. Creșterea numărului programelor de cooperare și a schimburilor de experiențe între comună și alte localități din străinătate

Obiectiv: Creșterea numărului programelor de cooperare și a schimburilor de experiențe între comună și alte localități din străinătate care ar putea contribui la dezvoltarea vieții culturale, comunitare a localității, respectiv schimburile de experiențe între funcționarii locali și ai localității partenere ar putea duce la dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor publice locale și ar crește viabilitatea comunei.

Surse de finanțare: Programul Europa pentru Cetățeni, Programul INTERREG

Beneficiari: populația comunei Lăzarea



XII. Referințe bibliografice

1. Agenția Națională pentru Protecția Mediului Harghita (2010): Decizie de încadrare a "Planului Urbanistic General al comunei Lăzarea", accesat la adresa: http://www.anpm.ro/anpm_resources/migrated_content/uploads/16632_PUG%20Lazarea.pdf
2. Comisia Europeană (2010): Europa 2020. O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, ecologică și favorabilă incluziunii. Comunicarea a Comisiei, Bruxelles, 2010.
3. Comisia Europeană (2011): Propunere de Regulament al parlamentului european și al consiliului privind fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, nr. 804 Final, Bruxelles
4. Comisia Europeană (2012): Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (Versiune Consolidată), Jurnalul Oficial al Uniunii, C326/47, 26.10.2012, Articolul 174, pag. 81.
5. F. Gogâltan, L.Darvas, A. Demjen (2011): „Descoperiri aparținând epocii bronzului la Lăzarea (jud. Harghita), Csiki Szekely Muzeum Evkonyve, VII. p. 53-68. Articolul poate fi accesat la adresa: http://www.postdocssu.acad.ro/activitate/lucrari/gorlitz/Gogiltan_Florin_Descoperiri%20apartinand%20Epocii%20Bronzului%20la%20Lazarea%20%28Jud.%20Harghita%29_Szekely%20Muzeum.pdf
6. Ministrul Culturii și Patrimoniului Național(2010): Lista Monumentelor Istorice 2010, accesat: <http://patrimoniu.gov.ro/images/LMI/LMI2010.pdf>
7. Ministerul Fondurilor Europene (2014): Partnership Agreement România 2014RO16M8PA001.1.2, Versiunea Adoptată de Comisia Europeană, August
8. Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice – Agenția Națională pentru Protecția Mediului (ANPM) (2014): Raport lunar – Starea factorilor de mediu în România – luna noiembrie 2014, accesat la adresa: <http://apmif.anpm.ro/-/rapoarte-lunare-privind-starea-mediului>
9. Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice – Agenția Națională pentru Protecția Mediului (ANPM) (2010): Raport anual – Starea factorilor de mediu în România, 2010 (pag.49), accesat la adresa: http://www.anpm.ro/upload/48582_3.Cap.3.Apa%20Dulce.2010.pdf
10. Regulamentul (UE) nr.1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr.1080/2006.
11. Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul social european și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 al Consiliului
12. Regulamentul (UE) nr. 1300/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1084/2006

13. Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului
14. Regulamentul (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1198/2006 și (CE) nr. 791/2007 ale Consiliului și a Regulamentului (UE) nr. 1255/2011 al Parlamentului European și al Consiliului

Pagini web folosite:

1. Institutul Național de Statistică (www.INSSE.ro)
2. Institutul Național de Statistică – Direcția Județeană de Statistică Harghita (www.harghita.INSSE.ro)
3. Ministerul Afacerilor Europene (www.mae.ro)
4. Pagina Asociației Centru Harghita de Inovare și Incubare în Afaceri și a Consiliului Județean Harghita (<http://www.harghita.ro/rom/3/34/34szarhegy.html>)
5. Pagina Centrului Național de Informare Publică - Instituții și Servicii Publice – Comuna Lăzarea (<http://www.institutii-publice.org/judetul-harghita/comuna-lazarea.html>)
6. Pagina Firme.info (www.firme.info)
7. Portalul Comunei Lăzarea (www.lazarea.ro)

